

Załącznik nr 1
do Uchwały nr XLII/320 /2017
Rady Gminy Zduńska Wola
z dnia 28 grudnia 2017 r.

Program Rewitalizacji Gminy Zduńska Wola na lata 2017-2023

Niniejszy dokument sporządzono zgodnie z zasadą partnerstwa i partycypacji w ścisłym porozumieniu i przy współpracy z samorządem gminnym i przedstawicielami społeczności lokalnej.

Zamawiający:

Gmina Zduńska Wola

ul. Zielona 30
98-220 Zduńska Wola

Wykonawca:

EU-Consult Sp. z o.o.

ul. Toruńska 18C, lokal D
80-747 Gdańsk

Zduńska Wola, 2017r.

Spis treści

1. WPROWADZENIE – CEL, ZAŁOŻENIA I ZAKRES OPRACOWANIA	7
2. POWIĄZANIE Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI NA POZIOMIE KRAJU, WOJEWÓDZTWA, POWIATU I LOKALNYM	10
2.1. POWIĄZANIE PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ZDUŃSKA WOLA Z DOKUMENTAMI KRAJOWYMI	10
2.2. POWIĄZANIE PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ZDUŃSKA WOLA Z DOKUMENTAMI REGIONALNYMI	14
2.3. POWIĄZANIE PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ZDUŃSKA WOLA Z DOKUMENTAMI LOKALNYMI	16
3. METODOLOGIA.....	19
3.1. PODZIAŁ GMINY NA JEDNOSTKI ANALITYCZNE	19
3.2. LISTA WSKAŹNIKÓW WYKORZYSTANYCH W DIAGNOZIE.....	20
4. SFERA SPOŁECZNA.....	24
4.1. STRUKTURA DEMOGRAFICZNA GMINY	24
4.2. OŚWIATA, OPIEKA NAD DZIEĆMI	26
4.3. POMOC SPOŁECZNA	29
4.4. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA.....	39
4.5. KULTURA, SPORT I REKREACJA	41
4.6. AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA.....	45
4.7. BEZPIECZEŃSTWO	47
4.8. PODSUMOWANIE SFERY SPOŁECZNEJ	52
5. SFERA GOSPODARCZA.....	54
5.1. LICZBA I STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH	54
5.2. PODSUMOWANIE SFERY GOSPODARCZEJ	57
6. SFERA ŚRODOWISKOWA	58
6.1. WYSTĘPOWANIE POKRYĆ AZBESTOWYCH	58
6.2. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW CHRONIONYCH	60
6.3. PODSUMOWANIE SFERY ŚRODOWISKOWEJ.....	64

7. SFERA INFRASTRUKTURALNA (PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA I TECHNICZNA).....	66
7.1. STRUKTURA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	66
7.2. SIEĆ WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA	68
7.3. SIEĆ GAZOWA, CIEPŁOWNICZA I ELEKTRYCZNA	72
7.4. ZASOBY MIESZKANIOWE.....	73
7.5. ZABUDOWA TECHNICZNA	76
7.6. SŁUŻBA ZDROWIA	78
7.7. PODSUMOWANIE SFER PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ I TECHNICZNEJ.....	79
8. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY ZDUŃSKA WOLA	80
8.1. IDENTYFIKACJA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH	80
8.2. IDENTYFIKACJA OBSZARU REWITALIZACJI	85
9. POGŁĘBIONA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI	89
9.1. IZABELÓW	89
9.2. KARSZNICE.....	93
9.3. KŁADY	99
9.4. KORCZEW	102
9.5. MOSTKI.....	106
9.6. WOJSŁAWICE	109
10. WIZJA.....	114
11. CELE.....	114
12. LISTA PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH	117
12.1. LISTA PROJEKTÓW GŁÓWNYCH, PODSTAWOWYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.....	117
12.2. LISTA PROJEKTÓW UZUPEŁNIAJĄCYCH	140
13. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH I ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI	141
13.1. KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA	141
13.2. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA.....	143
13.3. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA.....	145
13.4. KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA.....	145

13.5.	KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA	146
14.	MECHANIZM WŁĄCZANIA GRUP INTERESARIUSZY W PROCES REWITALIZACJI	151
14.1.	NA ETAPIE TWORZENIA DOKUMENTU	151
14.1.1.	<i>Analiza wywiadów ankietowych z lokalną społecznością</i>	<i>154</i>
14.1.2.	<i>Konsultacje społeczne</i>	<i>171</i>
14.2.	KOMUNIKACJA SPOŁECZNA NA ETAPIE PROGRAMOWANIA, WDRAŻANIA I MONITOROWANIA	172
15.	SYSTEM WDRAŻANIA I REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI	175
15.1.	RAMOWY HARMONOGRAM REALIZACJI	179
16.	SPOSÓB MONITOROWANIA, OCENY I PROMOCJA PROGRAMU REWITALIZACJI	181
16.1.	MONITORING	181
16.2.	OCENA SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ	182
16.3.	AKTUALIZACJA PR	186
17.	WSKAZANIE SPOSOBU REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	187
17.1.	NIEZBĘDNE ZMIANY W STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY	187
17.2.	MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO KONIECZNE DO UCHWALENIA LUB ZMIANY	188
18.	UZGODNIENIE W ZAKRESIE PRZEPROWADZENIA STRATEGICZNEJ OCENY ODZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	189
19.	SPIS TABEL, RYSUNKÓW I WYKRESÓW	190
19.1.	SPIS TABEL	190
19.2.	SPIS WYKRESÓW	191
19.3.	SPIS RYSUNKÓW	192
20.	ZAŁĄCZNIK 1 – ZESTAWIENIE DANYCH WYJŚCIOWYCH I WSKAŹNIKÓW W POSZCZEGÓLNYCH SFERACH	195
20.1.	SFERA SPOŁECZNA	195

20.2. SFERA GOSPODARCZA, TECHNICZNA, PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA I ŚRODOWISKOWA.....	197
---	-----

1. Wprowadzenie – cel, założenia i zakres opracowania

Podstawą prawną do sporządzenia **Programu Rewitalizacji Gminy Zduńska Wola na lata 2017-2023** (zwanego dalej Programem Rewitalizacji, w skrócie PR) są *Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (Warszawa, 2 sierpnia 2016r.)*.

Zgodnie z powyższym, **rewitalizacja** stanowi kompleksowy proces, którego celem jest wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe, integrujące interwencje na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Przez działania całościowe rozumie się wzajemnie powiązane przedsięwzięcia, które obejmują kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe. Poprzez prowadzone działania zakłada się optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów. Proces ten stanowi wieloletni okres, prowadzony przez interesariuszy wraz we współpracy ze społecznością lokalną. Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są:

- ⊙ uwzględnienie rewitalizacji, jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju Gminy;
- ⊙ pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub środowiskowe;
- ⊙ ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- ⊙ właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;
- ⊙ zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej;
- ⊙ koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;
- ⊙ realizacji wynikającej z art. 5 ust. 1 rozporządzenia ogólnej zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego,

otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć¹.

Obszar zdegradowany stanowi obszar, na którym zidentyfikowany został stan kryzysowy (tj. stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych). Może być on podzielony na podobszary, w tym podobszary, które nie posiadają wspólnych granic (warunek – występowanie sytuacji kryzysowej na każdym podobszarze).

Obszar rewitalizacji jest to całość lub część obszaru zdegradowanego, na którym zamierza się prowadzić rewitalizację. Cechuje go koncentracja negatywnych zjawisk oraz znaczenie dla rozwoju lokalnego. Zgodnie z wymaganiami nie może on przekraczać 20% powierzchni Gminy oraz 30% liczby ludności. Gmina Zduńska Wola przystępując do opracowania *diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji* zobowiązuje się do jego określenia.

W związku z powyższym, jednym z najważniejszych elementów opracowania Programu Rewitalizacji jest diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych, których analiza pozwoli na szczegółowe określenie miejsc wymagających rewitalizacji na terenie Gminy Zduńska Wola.

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie analizy danych zastanych (ilościowych) i aktywnego udziału różnych grup interesariuszy. Przeprowadzone zostały konsultacje w postaci warsztatów oraz badanie ankietowe.

Na strukturę niniejszego dokumentu składa się część ogólna, obrazująca sytuację Gminy Zduńska Wola na tle województwa i kraju oraz szczegółowa analiza wskaźników dla sfer problemowych określonych w *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (Warszawa, 2 sierpnia 2016r.)*. Każda ze sfer: społeczna, gospodarcza, środowiskowa oraz przestrzenno-funkcjonalna, stanowi osobny rozdział. Każdy ze wskaźników został wyliczony z podziałem na jednostki, według podziału panującego w gminie.

¹ Wszystkie poniższe definicje w niniejszym podrozdziale pochodzą z dokumentu pn. *Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa, 3 lipca 2015 r., s. 5-8.

Po szczegółowej analizie wskaźnikowej dokonano wyznaczenia obszarów przeznaczonych do rewitalizacji. Obszary rewitalizacji stanowią części zamieszkałe sołectw takich jak:

- ⊙ Karsznice,
- ⊙ Korczew,
- ⊙ Izabelów,
- ⊙ Wojsławice,
- ⊙ Kłady,
- ⊙ Mostki.

Łącznie obszar rewitalizacji zamieszkany jest przez 2 676 osób, stanowiąc 22,47% ogólnej populacji Gminy Zduńska Wola oraz zajmuje powierzchnię równą 1 314,21 ha (11,78% powierzchni gminy).

2. Powiązanie z dokumentami strategicznymi na poziomie kraju, województwa, powiatu i lokalnym

Niniejszy dokument pt. „Program Rewitalizacji Gminy Zduńska Wola” jest spójny z ustaleniami dokumentów strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.

2.1. Powiązanie Programu Rewitalizacji Gminy Zduńska Wola z dokumentami krajowymi

*Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju –
Obszar Konkurencyjności i innowacyjności gospodarki:
Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna:*

„Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju” stanowi dokument wyznaczający podstawowe trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju Polski w wymiarze długookresowym. Założenie główne Strategii Rozwoju to określenie i opisanie działań mające na celu poprawienie jakości życia Polaków i rozwoju kraju na tle Unii Europejskiej.

Jednym z nadrzędnych kierunków interwencji Strategii Rozwoju Kraju jest wzmocnienie rozwoju ośrodków lokalnych, poprzez wyrównanie poziomu cywilizacyjnego zamieszkiwania na różnych obszarach, rozwoju usług dobra publicznego, pełnego wykorzystania i rozwoju sieci teleinformatycznych, wyższej jakości i zróżnicowania szkół wyższych, rewitalizacji miast i miasteczek, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz poszerzenia udziału przedsiębiorców i kapitału prywatnego w finansowaniu badań i rozwoju.

W ramach rewitalizacji kraju, przytoczony kierunek interwencji, został uszczegółowiony przez cele strategiczne, którymi m.in. są:

- ⊙ Cel 3 – Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki; Kapitał Ludzki;
- ⊙ Cel 6 – Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”; Obszar Równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski: Rozwój regionalny;
- ⊙ Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych; Obszar Efektywności i sprawności państwa: Kapitał społeczny;

- ⊙ Cel 11 – Wzrost społecznego kapitału rozwoju.

Program Rewitalizacji wpisuje się w wymienione cele Strategii Długookresowej Kraju.

Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju (ŚSRK) – Strategia Rozwoju Kraju 2020

„Strategia Rozwoju Kraju 2020” wytycza najbardziej istotne zadania państwa. Ich realizacja ma wpłynąć na szybszy i bardziej zrównoważony rozwój kraju oraz na poprawę jakości życia ludności w wyniku zwiększenie zasobów gospodarczych, instytucjonalnych i społecznych.

Dokument SRK 2020 wyznacza obszary strategiczne, w których koncentrować się będą główne działania oraz określa, jakie interwencje są niezbędne w perspektywie średniookresowej w celu przyspieszenia procesów rozwojowych. Strategia szczególnie zwraca uwagę na wymiar terytorialny podejmowanych działań, wzmocnienie i lepsze wykorzystanie potencjałów regionalnych. Podkreśla znaczenie samorządu terytorialnego i innych podmiotów w dynamizacji rozwoju regionów i kraju.

Celem głównym strategii średniookresowej jest „wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności”. W ramach tego celu, SRK 2020 określa dziewięć strategii ze sobą zintegrowanych, jak i kierunki działań (rozwijają i uszczegóławiają reformy wskazane w Strategii).

Obszarami strategicznymi SRK 2020 są: *Sprawne i efektywne państwo*, *Konkurencyjna gospodarka* i *Spójność społeczna i terytorialna*. Program Rewitalizacji szczególnie wpisuje się w zakres celów trzeciego obszaru strategicznego:

- ⊙ Cel 1: Integracja społeczna, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej zagrożonych. Obszar strategiczny: Sprawne i efektywne państwo
- ⊙ Cel 3: Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywateli, kierunek: rozwój kapitału społecznego. Obszar strategiczny: Konkurencyjna gospodarka
- ⊙ Cel 4: Rozwój kapitału ludzkiego, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności zawodowej oraz poprawa jakości kapitału ludzkiego.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Gminy, Obszary wiejskie

KSRR 2010-2020 wyznacza średniookresowe działania odnoszące się do prowadzenia polityki rozwoju społeczno-gospodarczego kraju. Rolą polityki regionalnej jest jak najlepsze wykorzystanie zasobów terytoriów dla zrównoważonego rozwoju wszystkich regionów. Wyróżniają przede wszystkim takie cechy, jak: podejście terytorialne do zagadnień rozwojowych, czy też umiejscowienie planowania i realizacji na najbardziej adekwatnym do zadań poziomie zarządzania sferą publiczną (subsydiarność) – tam gdzie jest to możliwe i zasadne wzmacnianie tej władzy publicznej, która posiada pochodzącą z wyboru legitymację demokratyczną.

KSRR 2010-2020 wyznaczył wizję dla polskich regionów, które w 2020 roku mają charakteryzować się konkurencyjnością i innowacyjnością; spójnością gospodarczą, społeczną i terytorialną; skutecznością, efektywnością i partnerstwem w rewitalizacji celów rozwojowych; bezpieczeństwem ekologicznym, wysokim poziomem i skutecznością ochrony środowiska i zasobów przyrodniczych. Urzeczywistnienie niniejszej wizji ma nastąpić dzięki *„efektywnemu wykorzystywaniu specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym”* (cel strategiczny) oraz *„budowaniu spójności terytorialnej i przeciwdziałaniu marginalizacji obszarów problemowych”* (cel 2).

Zaproponowane działania Programu Rewitalizacji wchodzą w zakres przytoczonych założeń polityki rozwoju regionalnego.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

„Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030” stanowi najważniejszy dokument strategiczny w aspekcie zagospodarowania przestrzennego Polski. Sporządzono go w celu zapewnienia efektywnego wykorzystania przestrzeni państwa. Koncepcja wyznacza cele i kierunki działań planowania przestrzennego całego kraju, które przyczynią się do jego rozwoju społeczno-gospodarczego.

Realizacja Programu Rewitalizacji przyczyni się do spełnienia wizji przestrzennego zagospodarowania, przedstawiającą Polskę w roku 2030, jako *„kraj o ugruntowanych warunkach trwałego i zrównoważonego rozwoju, dobrze zagospodarowany, sprawnie zarządzany i bezpieczny”*. Niniejszy stan ma być rezultatem procesów gospodarczych,

społecznych, przestrzennych i cywilizacyjnych. Co więcej, cechą Polski w 2030 roku ma być spójność społeczno-gospodarcza i terytorialna. Natomiast regionów – „siła”, których rozwój ma się opierać na endogenicznym potencjale i przewagach konkurencyjnych.

Ponadto, Program Rewitalizacji wpisuje się w cele polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

- ⊙ Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystywanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.
- ⊙ Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.
- ⊙ Przywrócenie i utrwalanie ładu przestrzennego

Krajowy Program Rozwoju Turystyki do 2020 roku

Nadrzędnym zamierzeniem sporządzenia „Krajowego Programu Rozwoju Turystyki do 2020 roku” jest stworzenie zintegrowanego podejścia wspierania gospodarki turystycznej, jako źródła aktywizacji wokół produktów lub usług turystycznych, zarówno obszarów miejskich, jak i wiejskich. Niniejszy Program ma przyczynić się do rozwoju innowacyjności oraz kreatywności sektora turystyki, przy włączeniu przedstawicieli biznesu turystycznego (w tym przede wszystkim MŚP), JST oraz stowarzyszeń i organizacji sektora turystyki.

Działania Krajowego Programu Rozwoju Turystyki skoncentrowane są w następujących obszarach priorytetowych:

- ⊙ konkurencyjna i innowacyjna turystyka,
- ⊙ nowoczesny system zarządzania turystyką,
- ⊙ kompetentne kadry dla turystyki,
- ⊙ turystyka, jako czynnik rozwoju regionalnego i lokalnego, zwiększający spójność społeczną i gospodarczą regionów i kraju oraz poprawę jakości życia mieszkańców.

Celem głównym rozwoju turystyki do 2020 roku jest „wzmocnienie rozwoju konkurencyjnej i innowacyjnej turystyki poprzez wspieranie przedsiębiorstw, organizacji i instytucji oraz inicjatyw sektora turystyki, z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju”. Jego realizacja opiera się na czterech działaniach operacyjnych. Niemniej jednak, Program Rewitalizacji najbardziej wpisuje się w zakres celu operacyjnego nr 4, który brzmi

następująco: „zagospodarowanie i modernizacja przestrzeni dla rozwoju turystyki i infrastruktury turystycznej, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju i przepisów ochrony środowiska”.

2.2. Powiązanie Programu Rewitalizacji Gminy Zduńska Wola z dokumentami regionalnymi

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020

W „Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020” przyjęto wizję, która przedstawia pożądany stan województwa łódzkiego w relatywnie odległej przyszłości, a także stanowi odpowiedź na współczesne wyzwania rozwojowe. Niniejsza wizja głosi, iż region będzie *„spójny terytorialnie i wizerunkowo, kreatywny i konkurencyjny w skali kraju i Europy, o najlepszej dostępności komunikacyjnej, wyróżniający się atrakcyjnością inwestycyjną i wysoką jakością życia”*.

Przytoczona wizja wpisuje się w misję województwa łódzkiego: *„prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju, opartej na współpracy gospodarczej, budowaniu więzi społecznych oraz tożsamości regionalnej”*.

Osiągnięcie wizji i misji regionu opiera się na realizacji celu strategicznego (*„region wykorzystujący potencjał endogeniczny do rozwoju inteligentnej gospodarki, oparty na kreatywności i przedsiębiorczości mieszkańców”*) wspartego celami operacyjnymi wraz z ich kierunkami działań. Celami operacyjnymi „Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020” są:

- ⊙ Cel operacyjny 1. zaawansowana gospodarka wiedzy i innowacji,
- ⊙ Cel operacyjny 2. nowoczesny kapitał ludzki i rynek pracy,
- ⊙ Cel operacyjny 3. zintegrowane środowisko przedsiębiorczości dla rozwoju gospodarki.

Biorąc pod uwagę powyższe założenia Strategii, urzeczywistnienie proponowanych działań Programu Rewitalizacji przyczyni się do spełnienia wizji i misji województwa łódzkiego.

Strategia Rozwoju Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2007-2020

Strategia rozwoju powiatu zduńskowolskiego jest dokumentem określającym politykę władz – świadome i systemowe sterowanie długookresowym rozwojem powiatu. Przyszłość niniejszej jednostki administracyjnej określona została w misji: *„zdynamizowanie rozwoju powiatu i podniesienie jego atrakcyjności jako obszaru sprzyjającego zamieszkaniu ludzi i prowadzeniu działalności gospodarczej oraz dążenie do zwiększenia jego wewnętrznej spójności”*. Działania zamieszczone w Strategii głównie skierowane są na poprawę warunków życia mieszkańców; zwiększenie możliwości prowadzenia działalności gospodarczej; zapewnieniu trwałego rozwoju wspartego na solidnej i nowoczesnej bazie gospodarczej.

Realizacji i spełnieniu misji samorządu powiatu służą wyznaczone cele strategiczne i priorytetowe kierunki działań dążące do osiągnięcia danego celu strategicznego. Z kolei, priorytetowym kierunkom działań przypisano zadania, które w sposób szczegółowy precyzują konkretne przedsięwzięcia determinujące realizację przyjętych założeń.

Cele strategiczne określono w obrębie trzech priorytetów rozwojowych obejmujących podstawowe sfery życia i działalności mieszkańców:

I sfera społeczna – wzrost ogólnego poziomu cywilizacyjnego w powiecie,

II sfera ekonomiczna – rozwój gospodarczy i poprawa pozycji konkurencyjnej powiatu,

III sfera środowiskowa – ochrona walorów zasobów przyrodniczych i poprawa stanu środowiska.

Zważywszy na politykę władz samorządowych powiatu zduńskowolskiego, Program Rewitalizacji stanowi jedno z narzędzi do tego, aby sfinalizować koncepcję Strategii rozwoju powiatu.

2.3. Powiązanie Programu Rewitalizacji Gminy Zduńska Wola z dokumentami lokalnymi

Strategia Rozwoju Gminy Zduńska Wola na lata 2013-2020

„Strategia Rozwoju Gminy Zduńska Wola na lata 2013-2020” stanowi nadrzędny plan długofalowych działań jednostki wiejskiej. Pożądany stan gminy w roku 2020 został wyrażony w wizji rozwoju: *„Gmina Zduńska Wola miejscem, w którym mieszkańcy gminy mają zapewnione atrakcyjne i bezpieczne warunki życia, a przedsiębiorcy dzięki istniejącej ofercie inwestycyjnej mają odpowiednie warunki do rozwoju swojej działalności”*.

Co więcej, Strategia określa priorytety i cele polityki rozwoju społeczno-gospodarczego prowadzonej na obszarze gminy wiejskiej. Wśród wyznaczonych działań strategicznych wyróżnia się m.in. te, które mają na celu:

- ⊗ rozbudowywać i modernizować infrastrukturę techniczną i społeczną sprzyjającą rozwojowi mieszkalnictwa na terenie Gminy,
- ⊗ zorganizować mieszkańcom atrakcyjną ofertę spędzania czasu wolnego,
- ⊗ stworzyć atrakcyjną ofertę inwestycyjną dla potencjalnych inwestorów,
- ⊗ poprawić jakość środowiska na terenie Gminy m.in. poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Mając na względzie zakres projektów Programu Rewitalizacji, można uznać, iż są one zgodne z planem prac Strategii Rozwoju Gminy.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zduńska Wola

Studium realizuje politykę przestrzenną na obszarze Gminy Zduńska Wola, która określa główne zasady kształtowania całej struktury przestrzennej jednostki wiejskiej. W związku z tym, Studium stanowi narzędzie koordynacyjne wszystkich planów, decyzji i przedsięwzięć na obszarze gminy.

W studium określono wizję gminy, która ma się stać obszarem zapewniającym zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy oraz stworzyć środowisko przyjazne dla mieszkańców i każdego, kto chciałby tu mieszkać, pracować, inwestować i odpoczywać. Celami strategicznymi są:

- ⊙ rozwój przedsiębiorczości lokalnej,
- ⊙ poprawa atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej,
- ⊙ rozwój i poprawa funkcjonowania infrastruktury technicznej,
- ⊙ ochrona środowiska przyrodniczego,
- ⊙ poprawa jakości życia mieszkańców,
- ⊙ doskonalenie zarządzania gminą,
- ⊙ rozwój obszarów wiejskich gminy.

Sporządzony Program Rewitalizacji wpisuje się w kontekst działań zapisanych w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zduńska Wola.

Program Ochrony Środowiska Gminy Zduńska Wola

Program Ochrony Środowiska jest dokumentem, który wyznacza cele i zadania dla administracji państwa i samorządów w zakresie ochrony środowiska oraz racjonalnej gospodarki jego zasobami. Cele i zadania tego dokumentu określone zostały w horyzoncie średniookresowym (lata 2003 – 2010) i długookresowym (lata 2010 – 2025) w nawiązaniu do zasad „Długookresowej strategii trwałego i zrównoważonego rozwoju – POLSKA 2025”.

W Programie Ochrony Środowiska przedstawione zostały cele obejmujące 11 grup zagadnień:

- ⊙ utrzymanie dobrej jakości powietrza,
- ⊙ poprawa bilansu hydrologicznego,
- ⊙ poprawa jakości wód powierzchniowych,
- ⊙ minimalizacja zagrożeń dla jakości wód podziemnych,
- ⊙ ochrona i odnowa powierzchni ziemi,
- ⊙ zachowanie naturalnej rzeźby terenu i likwidacja powstałych szkód,
- ⊙ racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych i surowców mineralnych,
- ⊙ zachowanie i wzrost różnorodności biologicznej,
- ⊙ zachowanie dobrego klimatu akustycznego i utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych,
- ⊙ bezpieczeństwo ekologiczne (powodzie, pożary, zagrożenia chemiczne),
- ⊙ edukacja ekologiczna i promocja walorów przyrodniczych gminy.

Każde z powyższych zagadnień dodatkowo zawiera priorytety i zadania szczegółowe. Zaproponowane działania Programu Rewitalizacji w znacznym stopniu wpisują się w realizację zamierzeń „Programu Ochrony Środowiska Gminy Zduńska Wola”.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Zduńska Wola na lata 2011-2020

W celu zapobiegania problemom społecznym występującym na terenie jednostki wiejskiej, w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, wytyczone zostały główne kierunki realizacji zadań instytucji i organizacji zajmujących się pomocą społeczną. Strategia ta, przede wszystkim ma na celu stworzyć zintegrowany system wsparcia dotyczący:

- ⊙ pomocy osobom długotrwale bezrobotnym,
- ⊙ wsparcia rodzin wielodzietnych i samotnie wychowujących dzieci,
- ⊙ opieki nad dziećmi i młodzieżą ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych uzależnieniami,
- ⊙ pomocy rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- ⊙ wsparcia osób niepełnosprawnych i upośledzonych i z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzin,
- ⊙ kompleksowej pomocy osobom starszym, chorym i niesprawnym z powodu wieku,
- ⊙ pomoc osobom i rodzinom zagrożonym ubóstwem, marginalizacją i wykluczeniem społecznym,
- ⊙ wsparcia dla osób bezdomnych,
- ⊙ kształcenie kadry pracowników służb społecznych.

Działania procesu rewitalizacyjnego zaproponowane w ramach projektów miękkich Programu Rewitalizacji, wchodzą w zakres powyższych celów strategicznych.

3. Metodologia

3.1. Podział Gminy na jednostki analityczne

W celu przeprowadzenia *diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji* wykorzystano podział Gminy Zduńska Wola na jednostki pomocnicze, czyli sołectwa², będące intuicyjnym, panującym podziałem dla interesariuszy Programu Rewitalizacji. Podział ten odzwierciedla w sposób trafny problemy panujące w gminie.

Organem uchwałodawczym w danym sołectwie jest zebranie wiejskie, natomiast organem wykonawczym – sołtys. Działalność sołtysa wspomagana jest przez radę sołecką. Sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. W skład ustanowionych 31 sołectw Gminy Zduńska Wola, dodatkowo wchodzi 41 wsi.

Tabela 1. Wsie wchodzące w skład jednostek pomocniczych Gminy Zduńska Wola

Jednostka pomocnicza	Wsie
Annopole Nowe	Annopole Nowe, Wiktorów,
Annopole Stare	Annopole Stare,
Biały Ług	Biały Ług,
Czechy	Czechy,
Gajewniki	Gajewniki,
Gajewniki Kolonia	Gajewniki Kolonia,
Henryków	Henryków,
Izabelów,	Izabelów, Izabelów Mały, Andrzejów,
Janiszewice	Janiszewice, Maciejów, Beniaminów, Karolew,
Karsznice	Karsznice,
Kłady	Kłady, Dionizów,
Korczew	Korczew,
Krobanów	Krobanów, Krobanówek,
Michałów	Michałów,
Mostki	Mostki,
Ochraniew	Ochraniew,
Ogrodzisko	Ogrodzisko,
Opiesin	Opiesin,

² Uchwała nr XXXVI/285/2013 Rady Gminy Zduńska Wola z dnia 29 sierpnia 2013r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały Nr 52/VIII/2007 Rady Gminy Zduńska Wola z dnia 10 maja 2007r. w sprawie przyjęcia statutu dla sołectw Gminy Zduńska Wola

Ostrówek	Ostrówek,
Piaski	Piaski,
Polków	Polków,
Poręby	Poręby,
Pratków	Pratków,
Rębieskie	Rębieskie, Rębieskie Kolonia,
Suchoczasy	Suchoczasy,
Tymienice	Tymienice,
Wojślawice	Wojślawice,
Wólka Wojsławska	Wólka Wojsławska,
Wymysłów	Wymysłów,
Zamłynie	Zamłynie,
Zborowskie	Zborowskie, Laskowiec

Źródło: <http://gminazduńskawola.pl/gmina/solectwa/wykaz-solectw/> [z dnia 07.12.2016 r.]

3.2. Lista wskaźników wykorzystanych w diagnozie

Podczas wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Zduńska Wola posłużono się wskaźnikami o charakterze ilościowym, pozyskanych z różnego rodzaju instytucji. Zebrane dane odnosiły się do pięciu sfer³:

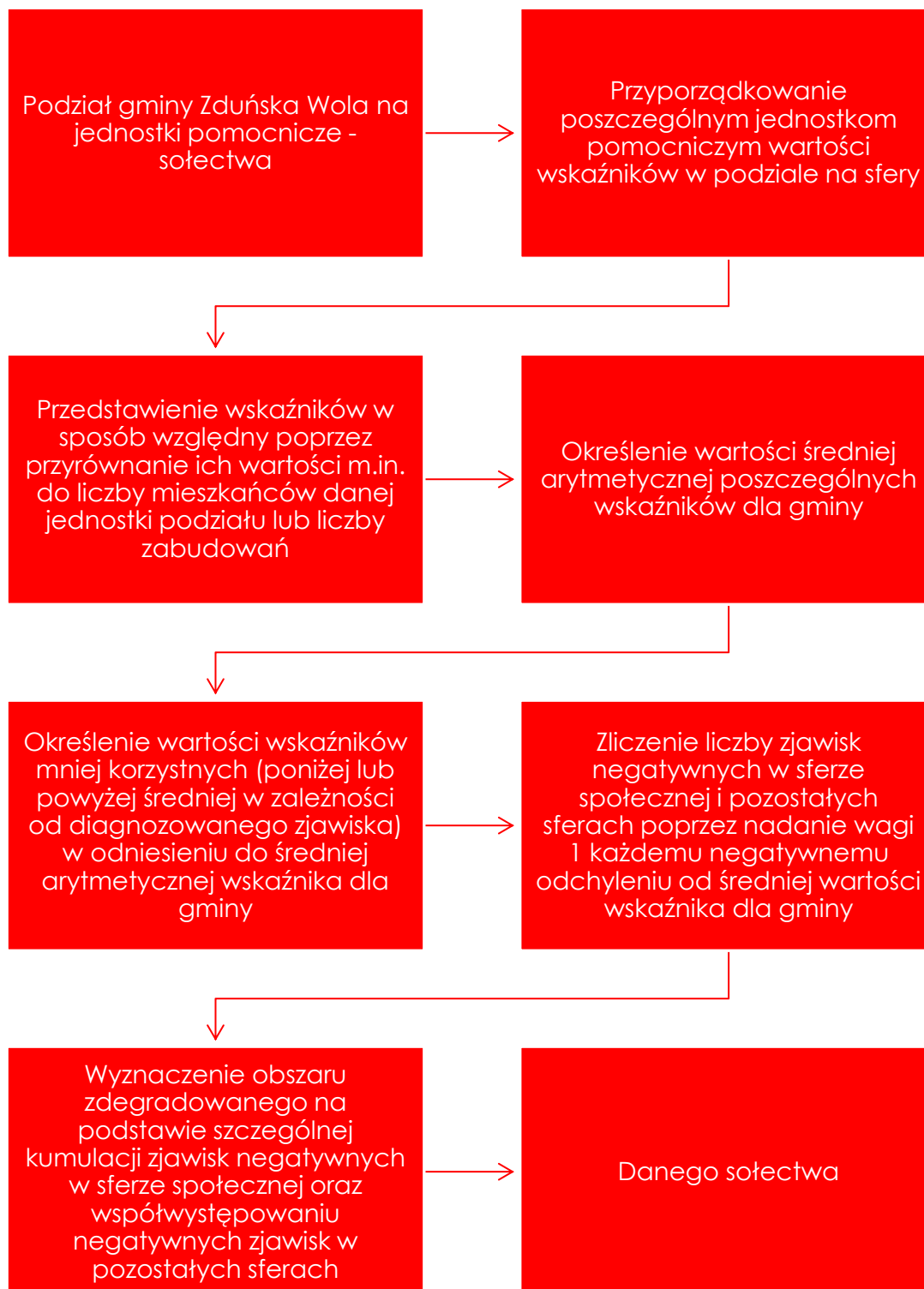
- ⊙ społeczna,
- ⊙ gospodarcza,
- ⊙ środowiskowa,
- ⊙ przestrzenno-funkcjonalna,
- ⊙ techniczna.

Lista wskaźników z podziałem na sfery wraz ze sposobem ich wyliczenia i źródłem pozyskania zawiera tabela poniżej. Dane zbierane były z podziałem na sołectwa. Wskaźniki zostały przedstawione w sposób względny – przyrównane do 100 mieszkańców lub 100 budynków danego sołectwa Gminy Zduńska Wola. Dzięki takiej metodologii możliwe jest przedstawienie wartości uwzględniające prawdopodobne różnice w liczbie ludności obrębów. Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji została przedstawiona na poniższym schemacie.

³ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (Warszawa, 2 sierpnia 2016r.)

Rysunek 1 Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

Tabela 2 Zestawienie wskaźników wykorzystanych w diagnozie z wykorzystaniem nazw, zjawisk, źródeł danych i sposobu obliczania

Lp.	Zjawisko	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Metodologia obliczania wskaźnika
SFERA SPOŁECZNA				
1.1.	Pomoc społeczna	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli (przyznane świadczenia, stan na 31.12.2015r.) Urząd Gminy Zduńska Wola (liczba ludności, stan na 31.12.2015r.)	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa przyznanych mieszkańcom danej jednostki pomocniczej dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 100
1.2.		Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli (przyznane świadczenia, stan na 31.12.2015r.) Urząd Gminy Zduńska Wola (liczba ludności, stan na 31.12.2015r.)	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych przyznanych mieszkańcom danej jednostki pomocniczej dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 100
1.3.		Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli (przyznane świadczenia, stan na 31.12.2015r.) Urząd Gminy Zduńska Wola (liczba ludności, stan na 31.12.2015r.)	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu przyznanych mieszkańcom danej jednostki pomocniczej dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 100
1.4.		Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli (przyznane świadczenia, stan na 31.12.2015r.) Urząd Gminy Zduńska Wola (liczba ludności, stan na 31.12.2015r.)	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności przyznanych mieszkańcom danej jednostki pomocniczej dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 100
1.5.	Przestępczość	Liczba przestępstw w zakresie kradzieży w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli (liczba przestępstw, stan na 31.12.2015r.) Urząd Gminy Zduńska Wola (liczba ludności, stan na 31.12.2015r.)	Liczba przestępstw w zakresie kradzieży popełnionych w danej jednostce pomocniczej dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 100
1.6.		Liczba przestępstw w zakresie kradzieży z włamaniem w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli (liczba przestępstw, stan na 31.12.2015r.) Urząd Gminy Zduńska Wola (liczba ludności, stan na 31.12.2015r.)	Liczba przestępstw w zakresie kradzieży z włamaniem w danej jednostce pomocniczej dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 100
1.7.	Ekonomia społeczna	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Urząd Gminy Zduńska Wola (liczba ludności, liczba organizacji pozarządowych, stan na 31.12.2015r.)	Liczba organizacji pozarządowych w danej jednostce pomocniczej dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 100

SFERA GOSPODARCZA				
2.1.	Przedsiębiorczość mieszkańców	Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG) https://prod.ceidg.gov.pl/ceidg/ceidg.public.ui/Search.aspx [data dostępu: 09.12.2016r.]	Liczba działalności gospodarczej w danej jednostce pomocniczej dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 100
SFERA ŚRODOWISKOWA				
3.1.	Występowanie materiałów zagrażających życiu i zdrowiu	Ilość wyrobów zawierających azbest stosowanych w budownictwie w poszczególnych sołectwach Gminy[Mg] na 100 budynków danego sołectwa	GeoAzbest – baza azbestowa, http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/geoserwis.html [data dostępu: 09.12.2016r.]	Ilość wyrobów azbestowych w danej jednostce pomocniczej podana w m ² w ilości wyrobów azbestowych ogółem
SFERA TECHNICZNA				
4.1.	Mieszkania i zasoby gminy	Średnia liczba osób zamieszkujących mieszkanie	Urząd Gminy Zduńska Wola (stan na 31.12.2015r.)	Liczba osób danej jednostki analitycznej w podziale na liczbę mieszkań
4.2.		Liczba budynków mieszkalnych na 100 mieszkańców danego sołectwa	Urząd Gminy Zduńska Wola (stan na 31.12.2015r.)	Liczba budynków mieszkalnych w danej jednostce pomocniczej dzielona przez jej liczbę ludności oraz pomnożona przez 100
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA				
5.1.	Wypożyczenie mieszkań w instalacje sanitarną	Liczba przyłączy sieci wodociągowej w przeliczeniu na 100 budynków danego sołectwa	Urząd Gminy Zduńska Wola (stan na 31.12.2015r.)	Liczba przyłączy sieci wodociągowej w danej jednostce pomocniczej dzielona przez jej liczbę budynków oraz pomnożona przez 100
5.2.		Liczba przyłączy sieci kanalizacyjnej w przeliczeniu na 100 budynków danego sołectwa	Urząd Gminy Zduńska Wola (stan na 31.12.2015r.)	Liczba przyłączy sieci kanalizacyjnej w danej jednostce pomocniczej dzielona przez jej liczbę budynków oraz pomnożona przez 100

Źródło: opracowanie własne

Uzupełnieniem niniejszych wskaźników oraz danych uzyskanych z Banku Danych Lokalnych były spotkania konsultacyjne o charakterze warsztatów oraz badanie ankietowe metodą CAWI, przeprowadzone za pomocą przygotowanego wcześniej scenariusza. Przedstawione w nim pytania dotyczyły aspektów życia w Gminie Zduńska Wola, poziomu bezpieczeństwa oraz aktywności lokalnej.

4. Sfera społeczna

4.1. Struktura demograficzna Gminy

Gminę Zduńska Wola w 2015 roku zamieszkiwało 11 911 osób, przy czym zaznaczyć należy, że w latach 2010-2015 odnotowano wzrost ludności o 2,70%. Między 2010 a 2015 rokiem liczba mieszkańców na terenie Gminy wzrosła o 316 osób. Pośród mieszkańców tego terenu mężczyźni stanowili większość- było ich 5 977 (50,18%), kobiet natomiast było o 43 osoby mniej (5 934, tj. 49,82%). Liczba osób zamieszkujących Gminę Zduńska Wola w ciągu ostatnich 5 lat zwiększyła się, pomimo spadku w liczbie ludności odnotowanego w powiecie, województwie oraz kraju. Wskazano natomiast na odwrotną tendencję w kontekście współczynnika feminizacji- w 2015 roku wskaźnik ten na terenie gminy kształtował się na poziomie 99, czyli na 100 mężczyzn przypadało 99 kobiet, podczas gdy w wyższych jednostkach administracyjnych współczynnik feminizacji wyniósł powyżej 100 (Polska = 107, województwo łódzkie = 110, powiat zduńskowolski = 107). W poniższej tabeli zaprezentowany został szczegółowy podział ludności ze względu na jednostki pomocnicze.

Tabela 3 Liczba mieszkańców Gminy Zduńska Wola z podziałem na sołectwa

Sołectwo	Liczba mieszkańców	Udział procentowy
Annopole Nowe	273	2,29%
Annopole Stare	149	1,25%
Biały Ług	275	2,30%
Czechy	1741	14,62%
Gajewniki	188	1,58%
Gajewniki Kolonia	160	1,34%
Henryków	292	2,45%
Izabelów,	942	7,91%
Janiszewice	606	5,09%
Karsznice	309	2,59%
Kłady	153	1,28%
Korczew	469	3,94%
Krobanów	298	2,50%
Michalów	338	2,84%
Mostki	106	0,89%
Ochroniew	459	3,85%
Ogrodzisko	336	2,82%
Opiesin	508	4,26%
Ostrówek	233	1,96%
Piaski	459	3,85%

Polków	257	2,16%
Poręby	184	1,54%
Pratków	326	2,74%
Rębieskie	315	2,64%
Suchoczasy	354	2,97%
Tymienice	655	5,50%
Wojsławice	697	5,85%
Wólka Wojsławska	171	1,43%
Wymysłów	278	2,33%
Zamlynie	237	1,99%
Zborowskie	143	1,20%
Gmina Zduńska Wola	11 911	100%

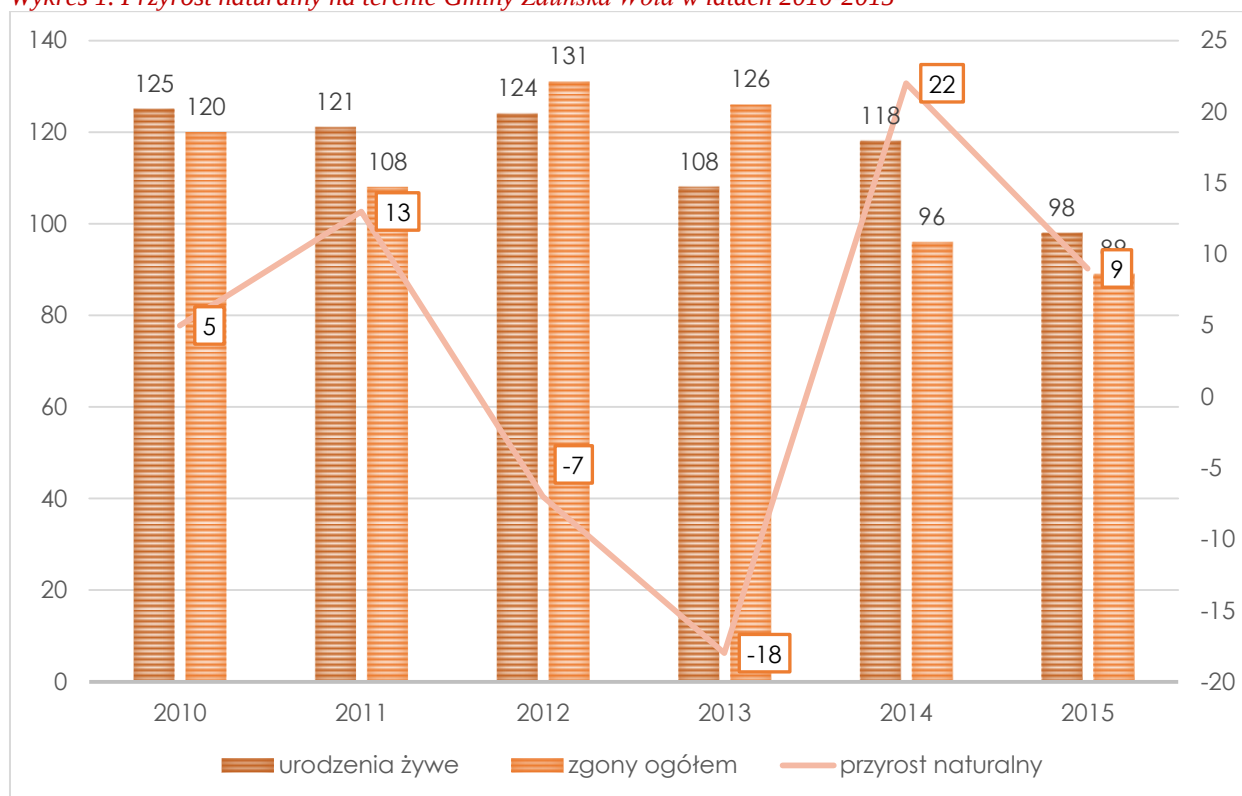
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Zduńska Wola

W analizowanym okresie gęstość zaludnienia wzrosła od 105 osób na km² w 2010 roku do 108 osób na km² w roku 2015. Wahania gęstości zaludnienia były adekwatne do zauważalnych zmian w liczbie ludności zachodzących na przestrzeni lat 2010-2015. Porównując gęstość zaludnienia Gminy Zduńska Wola z innymi obszarami wiejskimi powiatu zduńskowolskiego, był to najniższy współczynnik w całym rejonie (wyższą gęstością zaludnienia charakteryzowały się wówczas wyłącznie obszary miejskie tego powiatu: Szadek – 111 os./km² i Zduńska Wola – 1 750 os./km²).

Przyrost naturalny na terenie gminy na początku i na końcu analizowanego okresu kształtował się na poziomie dodatnim, co oznacza, że liczba urodzeń żywych przewyższała liczbę zgonów. W latach 2012 i 2013 r. nastąpiła natomiast odwrotna sytuacja, gdy liczba urodzeń żywych była niższa od liczby zgonów, powodując wówczas ujemną wartość przyrostu naturalnego. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w 2014 r. (22), a rok później spadł on do wartości równej 9.

Wykres 1. Przyrost naturalny na terenie Gminy Zduńska Wola w latach 2010-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

4.2. Oświata, opieka nad dziećmi

W Gminie Zduńska Wola znajdują się placówki oświatowe, które stwarzają możliwość realizacji prawa do nauki poprzez kształcenie, wychowanie i opiekę na poziomach wychowania przedszkolnego, szkolnictwa podstawowego oraz gimnazjalnego. Jednostkami edukacyjnymi na tym terenie są:

- ⊙ Gminne Przedszkole w Czechach,
- ⊙ Gminne Przedszkole w Ochraniewie,
- ⊙ Gminne Przedszkole w Tymienicach,
- ⊙ Szkoła Podstawowa w Annopolu Starym,
- ⊙ Zespół Gimnazjum, Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. Jana Pawła II w Czechach,
- ⊙ Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima w Izabelowie,
- ⊙ Zespół Gimnazjum i Szkoły Podstawowej im. ks. Jana Twardowskiego w Janiszewicach,
- ⊙ Szkoła Podstawowa im. Jana Henryka Dąbrowskiego w Krobanowie,
- ⊙ Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Wojsławicach.

Organizacja Roku Szkolnego 2016/2017 (stan na dzień 01.09.2016 r.) w palcówkach wychowawczo-edukacyjnych na terenie Gminy Zduńska Wola przedstawia się następująco:

Tabela 4. Dane statystyczne placówek oświatowych na Rok Szkolny 2016/2017

Placówka oświatowa	Liczba dzieci	Liczba oddziałów
Przedszkola (w tym oddziały przedszkolne realizujące program rocznego przygotowania przedszkolnego – 5 latki, oraz oddziały przedszkolne – 3-4 latki)		
Gminne Przedszkole w Czechach	126	5
Gminne Przedszkole w Ochraniewie	57	2
Gminne Przedszkole w Tymienicach	49	2
<i>razem</i>	<u>232</u>	<u>9</u>
Szkoły podstawowe (w tym klasy I-VI, oddziały przedszkolne realizujące program rocznego przygotowania przedszkolnego – 5 latki, oraz oddział przedszkolny – 3-4 latki)		
Szkoła Podstawowa w Annopole Stare	92	7
Szkoła Podstawowa w Czechach	222	10
Szkoła Podstawowa w Izabelowie	113	8
Szkoła Podstawowa w Janiszewicach	255	12
Szkoła Podstawowa w Krobanowie	147	9
Szkoła Podstawowa w Wojsławicach	182	9
<i>razem</i>	<u>1 011</u>	<u>55</u>
Gimnazja		
Gminne Gimnazjum w Czechach	157	7
Gminne Gimnazjum w Janiszewicach	128	6
<i>razem</i>	<u>285</u>	<u>13</u>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze strony internetowej Gminy Zduńska Wola <http://gminazdunskawola.pl/oswiata/dane-statystyczne/> [data dostępu: 08.12.2016 r.]

Porównując powyższe dane ze statystykami Banku Danych Lokalnych, zauważyć można spadek w liczbie dzieci uczęszczających do przedszkoli (o 27,28%) oraz w liczbie uczniów w szkołach gimnazjalnych (o 14,67%) w stosunku do przedniego roku szkolnego, 2015/2016.

Edukacja pełni niezwykle istotną rolę w kontekście wszystkich sfer społecznych, a jej wpływ jest coraz bardziej dostrzegalny. Stan edukacji, na który składa się zarówno poziom jak i jakość edukacji, mogą w przyszłości wpływać na stan bezrobocia lub stymulować aktywność ekonomiczną mieszkańców. O stanie edukacji świadczą m.in. wyniki przeprowadzanych egzaminów. Jak wskazują raporty zawierające dane dotyczące sprawdzianów szóstoklasistów i egzaminów gimnazjalnych przeprowadzonych w 2015 i 2016

roku w szkołach podstawowych i gimnazjalnych w Gminie Zduńska Wola, wyniki są w większości przypadków wyższe niż średnie wyniki na terenie powiatu zduńskowolskiego. Uczniowie szkół podstawowych najlepsze wyniki uzyskali z języka angielskiego, szkół gimnazjalnych zaś z języka polskiego. Oba typy placówek charakteryzują się, w stosunku do egzaminów z pozostałych części, najniższymi wynikami z matematyki.

Szczegółowe dane statystyczne z przeprowadzonych sprawdzianów i egzaminów kończących szkoły na danym poziomie edukacyjnym w gminie wiejskiej (na tle rejonu zduńskowolskiego), przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne.

Tabela 5 Wyniki ze sprawdzianu szóstoklasisty i z egzaminu gimnazjalnego w Roku Szkolnym 2014/2015 i 2015/2016 uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych w Gminie Zduńska Wola na tle powiatu zduńskowolskiego

	Część humanistyczna – język polski		Część matematyczno- przyrodnicza – matematyka		Język angielski – poziom podstawowy	
	liczba zdających	średni wynik	liczba zdających	średni wynik	liczba zdających	średni wynik
 sprawdzian szóstoklasisty						
rok szkolny 2014/2015						
powiat zduńskowolski	625	70,7%	625	57,6%	625	77,1%
Gmina Zduńska Wola	126	70,1%	126	59,7%	127	75,0%
rok szkolny 2015/2016						
powiat zduńskowolski	624	68,3%	624	51,0%	624	71,5%
Gmina Zduńska Wola	121	71,0%	121	55,0%	121	71,1%
 egzamin gimnazjalny						
rok szkolny 2014/2015						
powiat zduńskowolski	642	59,3%	645	46,1%	599	63,8%
Gmina Zduńska Wola	122	66,4%	122	52,6%	99	64,4%
rok szkolny 2015/2016						
powiat zduńskowolski	643	67,5%	647	46,2%	593	62,8%
Gmina Zduńska Wola	108	71,3%	108	49,9%	85	64,9%

Źródło: OKE w Łodzi – wyniki ze sprawdzianu szóstoklasisty (<http://www.oke.lodz.pl/info.php?i=7>) i egzaminu gimnazjalnego (<http://www.oke.lodz.pl/info.php?i=24>) przeprowadzonych w 2015 i 2016 roku, [data dostępu: 08.12.2016 r.]

Na podstawie średnich wyników sprawdzianów szóstoklasisty i egzaminów gimnazjalnych można ocenić, iż ogólna jakość kształcenia w obu rodzajach placówek oświatowych na terenie Gminy Zduńska Wola jest stosunkowo dobra.

Planowany proces rewitalizacji powinien uwzględniać działania mające na celu zachowanie bądź podwyższenie obecnego poziomu kształcenia. Warto zaznaczyć, że poziom edukacji wśród młodszych mieszkańców gminy odzwierciedlać może się w poziomie rozwoju społeczności lokalnej oraz pracy u podstaw.

4.3. Pomoc społeczna

Udzielanie pomocy społecznej ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których sami nie są w stanie pokonać wykorzystując przy tym tylko własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wobec tego, w ramach pomocy społecznej okazywane jest wsparcie osobom i rodzinom w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb.

Pomoc społeczna w omawianej jednostce wiejskiej wykonywana jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli (zwany dalej Ośrodkiem, w skrócie GOPS). Stanowi on jednostkę organizacyjną Gminy Zduńska Wola. Wśród zadań należących do GOPS-u wyróżnia się:

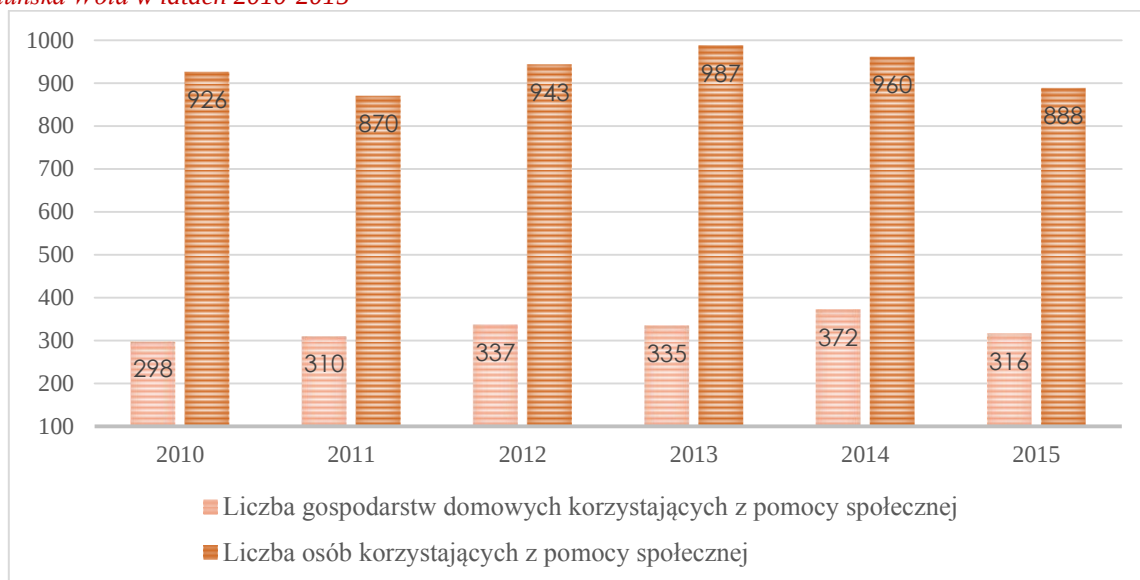
- ⊙ analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej;
- ⊙ przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawami świadczeń;
- ⊙ rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb;
- ⊙ pracę socjalną, rozumianą jako działalność zawodową, skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzenie warunków sprzyjających temu celowi;
- ⊙ realizację zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych;
- ⊙ prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury społecznej.

Na przestrzeni analizowanego okresu pięciu lat zarówno liczba gospodarstw, jak i osób korzystających z gminnej pomocy społecznej wahała się. W roku 2014 odnotowano najwięcej udzielonych świadczeń dla gospodarstw domowych, najmniej ich zaś przypadło na

rok 2010. W porównaniu wartości z 2015 r. do miary z 2010 r., liczba rodzin będących pod pieczę GOPS-u, zwiększyła się o 5,70%. Z kolei liczba osób korzystających z tej formy pomocy najwyższa była w 2013 r., najniższa zaś w roku 2011. W stosunku do 2010 r., wartość analizowanego wskaźnika w 2015 r. zmalała o 4,10%.

Wykres 2. Liczba gospodarstw domowych oraz osób korzystających z pomocy społecznej na terenie Gminy Zduńska Wola w latach 2010-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W ramach swojej działalności, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli współpracuje z różnymi podmiotami, m.in. z organami wykonawczymi Gminy i sołectw, jednostkami organizacyjnymi Gminy, służbą zdrowia, policją, kuratorami sądowymi oraz instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną. W 2015r. wydatki na realizację zadań z zakresu polityki społecznej w Gminie Zduńska Wola wyniosły 4 851 945,99 zł i były o 19 432,47 zł niższe w porównaniu z rokiem poprzednim.

Ważnymi powodami przyznawania świadczeń z zakresu pomocy społecznej w 2015r. były niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, potrzeba ochrony macierzyństwa, a także alkoholizm i przemoc. Udzielane przez Ośrodek świadczenia pomocy społecznej miały charakter pieniężny, niepieniężny i usługowy.

Analizie poddano liczbę świadczeń w zakresie pomocy z powodu:

- ⊙ ubóstwa,
- ⊙ bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,

- ⊙ alkoholizmu,
- ⊙ niepełnosprawności.

Najgorszymi wskazaniami w zakresie korzystania z pomocy społecznej z powodu ubóstwa charakteryzują się:

- ⊙ Wymysłów (11,15 osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców)
- ⊙ Mostki (8,49)
- ⊙ Wojsławice (7,60)
- ⊙ Henryków (6,85)
- ⊙ Zamłynie (6,75)

Tabela 6 Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa

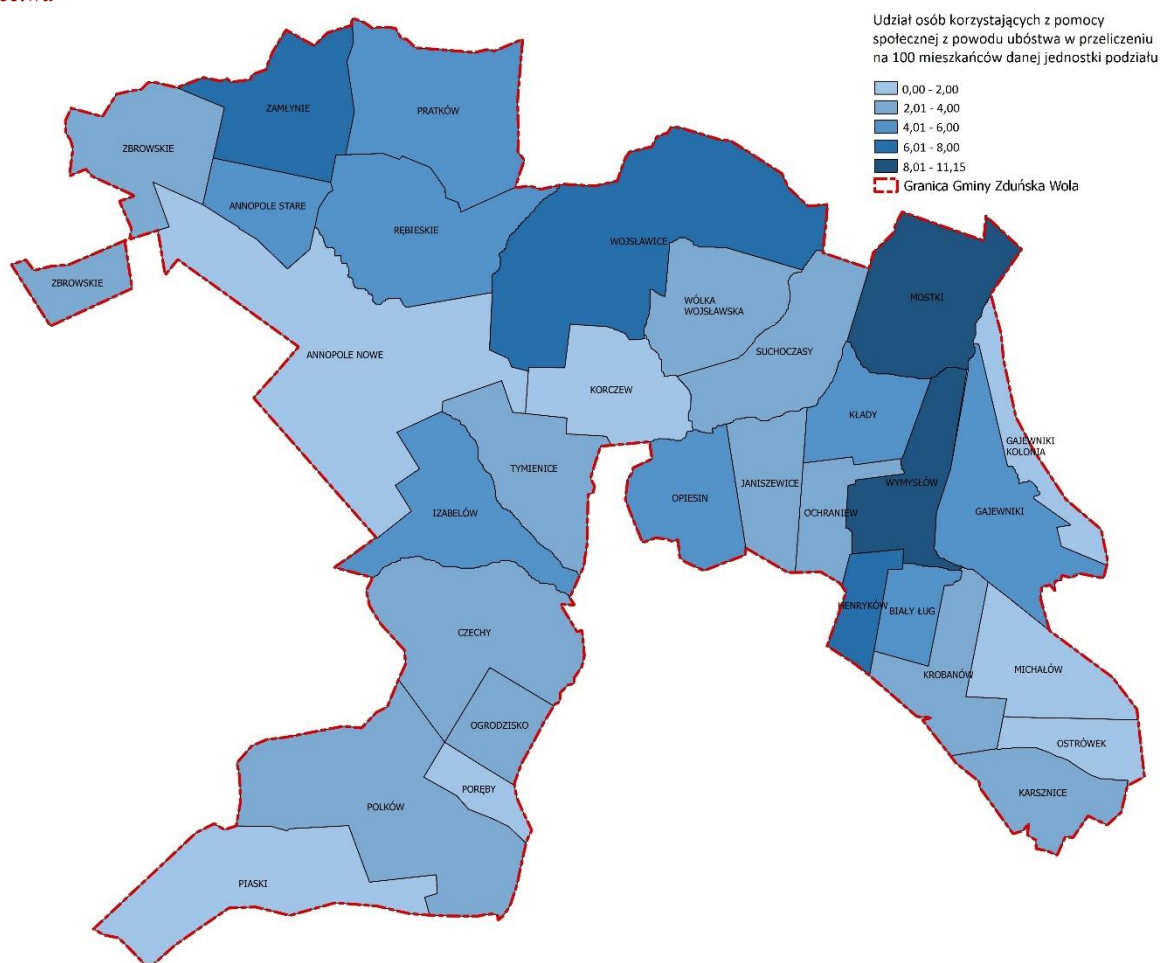
Jednostka pomocnicza	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa
Annopole Nowe	1,47
Annopole Stare	4,70
Biały Ług	4,73
Czechy	2,30
Gajewniki	5,32
Gajewniki Kolonia	0,63
Henryków	6,85
Izabelów,	4,35
Janiszewice	3,14
Karsznice	3,88
Kłady	5,23
Korczew	1,92
Krobanów	2,68
Michałów	1,78
Mostki	8,49
Ochraniew	2,18
Ogrodzisko	2,38
Opiesin	4,53
Ostrówek	0,43
Piaski	1,96
Polków	2,72
Poręby	0,00
Pratków	5,52

Rębieskie	4,13
Suchoczasy	2,54
Tymienice	3,51
Wojślawice	7,60
Wólka Wojsławska	2,34
Wymysłów	11,15
Zamlynie	6,75
Zborowskie	2,80
Średnia wskaźnika dla gminy	3,81

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 2 Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa

Źródło: opracowanie własne

Wzmocnienie udziału rodziny w wychowywaniu potomstwa, wskazanie prawidłowego postępowania oraz możliwych kanałów pomocy, jak również zwiększenie liczby punktów pomocy psychologicznej są istotnymi działaniami podejmowanymi w przypadku bezradności opiekuńczo-wychowawczej i zaniedbywania dzieci przez rodziców. Potencjał mieszkańców

wzmacniany powinien być od podstaw, toteż niezwykle ważne jest kierowanie wsparcia do dzieci i młodzieży, która odczuwa negatywne skutki deficytu miejsc, w których aktywnie spędzić można wolny czas, oraz poprzez brak odpowiednich wzorców nie wierzy w poprawę sytuacji i budowanie swej przyszłości.

Wśród 5 najgorszych wskazań dotyczących korzystania z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych charakteryzują się:

- ⊙ Wólka Wojsławska (11,11 osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców),
- ⊙ Michałów (10,65),
- ⊙ Gajewniki (9,57),
- ⊙ Karsznice (8,74),
- ⊙ Ostrówek (8,58).

Tabela 7 Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa

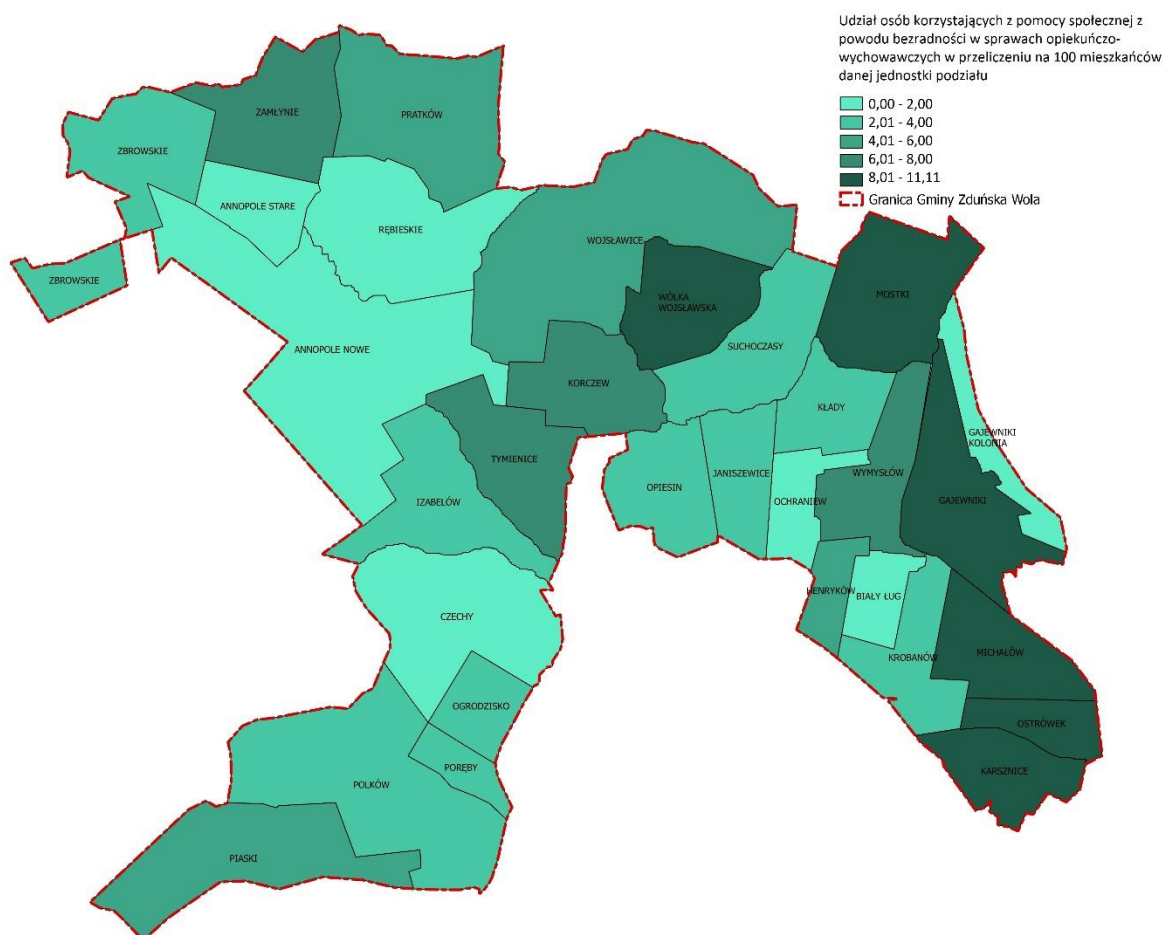
Jednostka pomocnicza	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa
Annopole Nowe	1,10
Annopole Stare	0,00
Biały Ług	0,00
Czechy	0,34
Gajewniki	9,57
Gajewniki Kolonia	0,00
Henryków	4,45
Izabelów,	2,02
Janiszewice	2,97
Karsznice	8,74
Kłady	3,27
Korczew	7,04
Krobanów	3,69
Michałów	10,65
Mostki	8,49
Ochraniew	1,31
Ogrodzisko	2,68
Opiesin	3,54
Ostrówek	8,58

Piaski	5,23
Polków	2,72
Poręby	2,17
Pratków	4,29
Rębieskie	1,90
Suchoczasy	3,11
Tymienice	7,02
Wojślawice	4,88
Wólka Wojsławska	11,11
Wymysłów	6,83
Zamłyńie	6,33
Zborowskie	3,50
Średnia wartość wskaźnika dla gminy	4,44

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 3 Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa w

Źródło: opracowanie własne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w swoim szerokim wachlarzu zadań sprawuje również opiekę nad swoimi podopiecznymi w związku z ich uzależnieniami. Pomoc osobom nadużywającym alkoholu odbywa się w wielu płaszczyznach. Niejednokrotnie borykają się oni z problemami zdrowotnymi, bezrobociem, bezdomnością, ubóstwem, deficytem umiejętności życiowych oraz współuzależnieniem najbliższego otoczenia⁴.

Na terenie Gminy Zduńska Wola osoby korzystające z pomocy społecznej z powodu uzależnienia od alkoholu stanowiły zdecydowanie najmniejszy odsetek na tle wszystkich mieszkańców gminy korzystających z tej formy wsparcia ogółem. Warto jednakże zaznaczyć, że tak niski odsetek osób nie oznacza, że problem alkoholizmu na terenie gminy nie występuje- wiele osób nie decyduje się na zwrócenie się po pomoc do organów publicznych.

Wśród 5 sołectw charakteryzujących się najwyższymi wskaźnikami w zakresie pomocy społecznej z powodu alkoholizmu zakwalifikowały się:

- ⊙ Michałów (3,55 osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców),
- ⊙ Zborowskie (2,8),
- ⊙ Wymysłów (2,52),
- ⊙ Izabelów (2,34),
- ⊙ Biały Ług (2,18).

Tabela 8 Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa

Jednostka pomocnicza	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa
Annopole Nowe	0,37
Annopole Stare	2,01
Biały Ług	2,18
Czechy	0,80
Gajewniki	1,60
Gajewniki Kolonia	1,25
Henryków	0,00
Izabelów	2,34
Janiszewice	0,00
Karsznice	0,65

⁴ Pomoc społeczna i problemy alkoholowe, Beata Krzak, 2002

Klady	0,65
Korczew	2,13
Krobanów	0,00
Michałów	3,55
Mostki	0,00
Ochraniew	0,22
Ogrodzisko	0,30
Opiesin	1,18
Ostrówek	0,43
Piaski	0,22
Polków	1,56
Poręby	1,09
Pratków	0,00
Rębieskie	0,00
Suchoczasy	0,56
Tymienice	1,98
Wojślawice	0,00
Wólka Wojsławska	0,00
Wymysłów	2,52
Zamłyńie	0,00
Zborowskie	2,80
Średnia wartość wskaźnika dla gminy	0,98

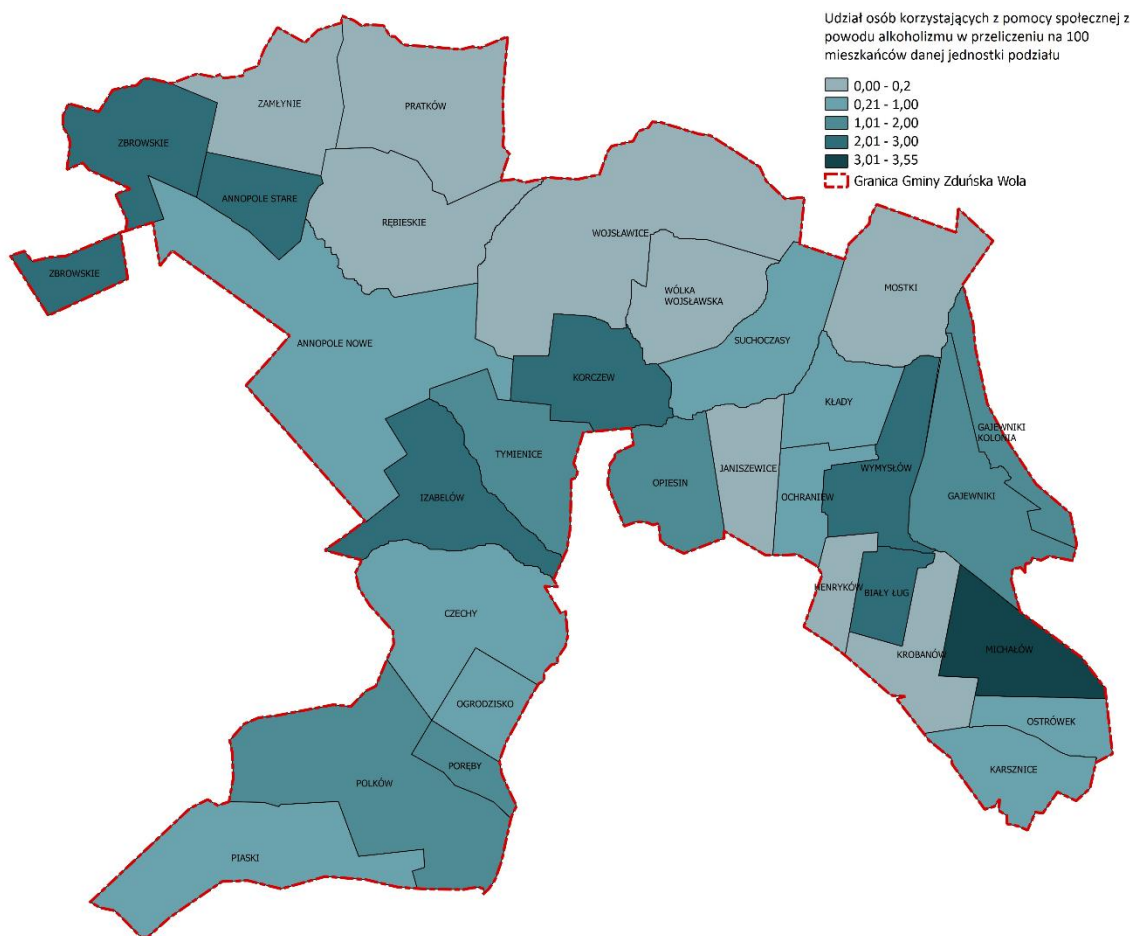
Źródło:

opracowanie

własne

Rysunek 4 Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa

Źródło: opracowanie własne

Niepełnosprawność jest jednym z powodów wykluczenia społecznego. Pomoc w tym zakresie odbywa się na podstawie wydanego przez właściwy względem zameldowania organ orzeczenia:

- o niepełnosprawności osób, które nie ukończyły 16 roku życia,
- o stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 roku życia,
- o wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenie o inwalidztwie lub niezdolności do pracy.

W trakcie procesu rewitalizacji warto mieć na uwadze przystosowanie infrastruktury i narzędzi pomocy społecznej do potrzeb osób niepełnosprawnych, by ograniczyć ich wykluczenie ze społeczeństwa.

Najwyższymi wskaźnikami w zakresie pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności charakteryzują się:

- ⊙ Ostrówek (6,44 osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców)
- ⊙ Wymysłów (4,32)
- ⊙ Karsznice (4,21)
- ⊙ Henryków (4,11)
- ⊙ Korczew (3,84).

Tabela 9 Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa

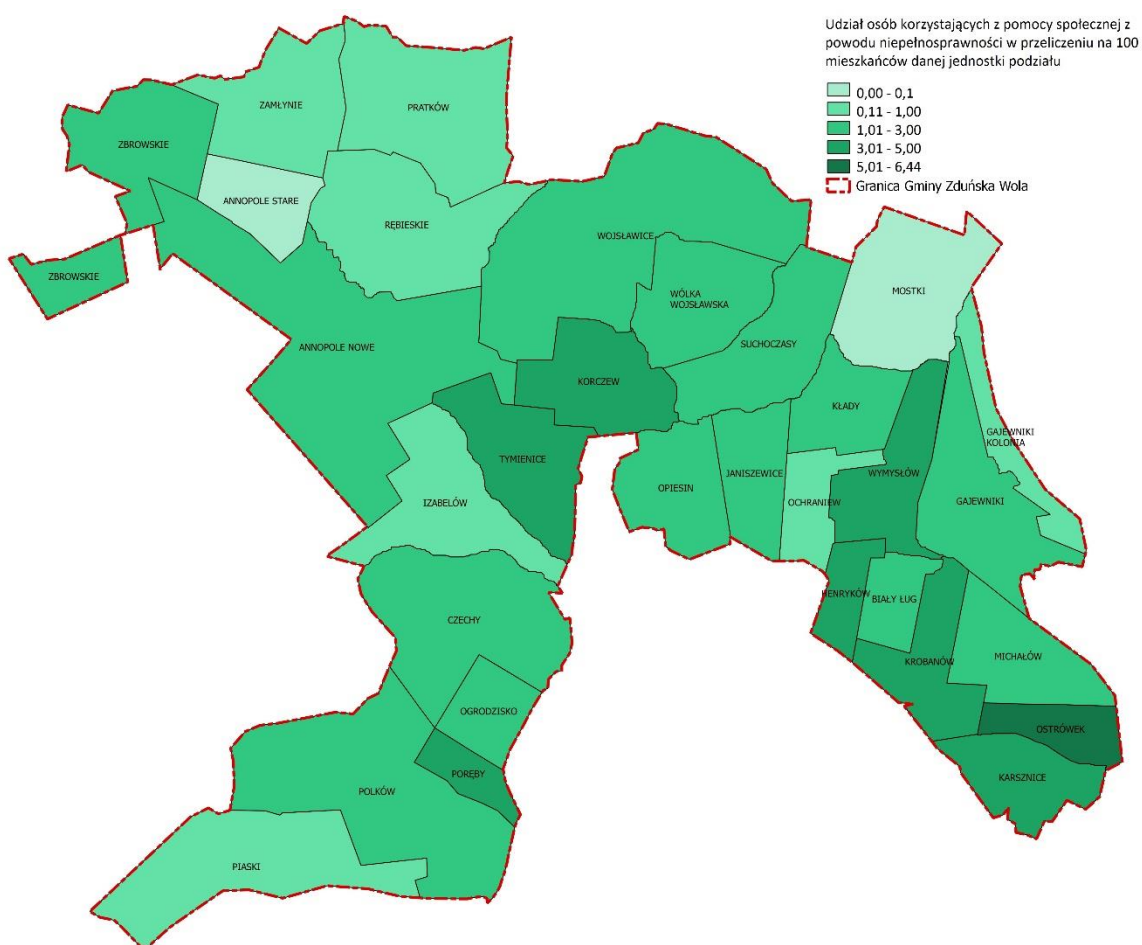
Jednostka pomocnicza	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa
Annopole Nowe	2,56
Annopole Stare	0,00
Biały Ług	1,45
Czechy	1,44
Gajewniki	1,60
Gajewniki Kolonia	0,63
Henryków	4,11
Izabelów	0,96
Janiszewice	1,98
Karsznice	4,21
Kłady	2,61
Korczew	3,84
Krobanów	3,36
Michałów	2,37
Mostki	0,00
Ochroniew	0,87
Ogrodzisko	2,08
Opiesin	1,77
Ostrówek	6,44
Piaski	0,87
Polków	1,56
Poręby	3,80
Pratków	0,92
Rębieskie	0,63
Suchoczasy	2,54

Tymienice	3,66
Wojślawice	1,87
Wólka Wojsławska	2,34
Wymysłów	4,32
Zamłyńie	0,42
Zborowskie	2,10
Średnia wartość wskaźnika dla gminy	2,17

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 5 Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa

Źródło: opracowanie własne

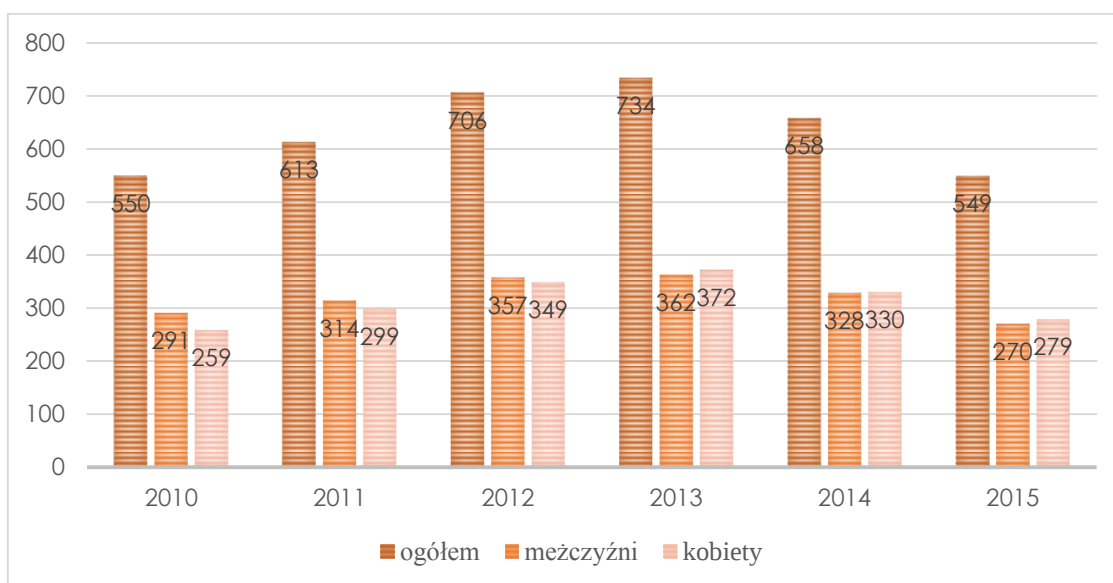
4.4. Stan i struktura bezrobocia

Liczba osób pozostających bez pracy na terenie Gminy Zduńska Wola między 2010 a 2013 r. stopniowo zwiększała się, przyjmując wartości od 550 do 734 osób, a następnie do 2015 r. znacznie spadała. W 2015 roku liczba bezrobotnych kształtowała się na poziomie 549,

co względem roku 2013 stanowiło spadek o 25,20%. Analizując każdy rok oddzielnie, sytuacja pozostawania bez pracy między kobietami a mężczyznami nie była wyrównana. Liczba bezrobotnych mężczyzn w latach 2010-2012 była wyższa niż kobiet. W następnych trzech latach odnotowano odwrotne wartości – liczba bezrobotnych kobiet była wyższa niż mężczyzn. W porównaniu wartości z 2010 r. do miary z 2015 r. zarejestrowano spadek odsetka mężczyzn pozostających bez pracy o 7,22% oraz wzrost udziału niepracujących kobiet o 7,17%.

Wykres 3. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie Gminy Zduńska Wola w latach 2010-2015

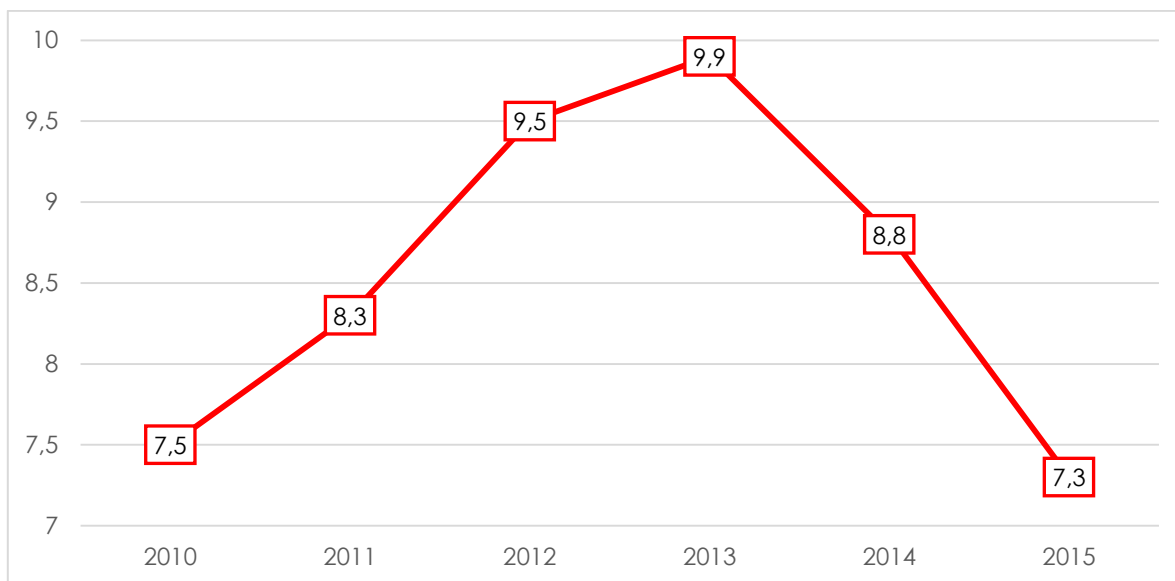

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wykres umieszczony poniżej zawiera porównanie wskaźnika udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015. Przez pierwsze trzy lata wskaźnik wzrastał, natomiast później wyraźnie spadał. Najwyższy udział bezrobotnych odnotowano w 2013 r., wskaźnik osiągnął wartość 9,9%. Z kolei najniższy wskaźnik udziału zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy był w 2015 roku i ukształtował się na poziomie 7,3%.

Wykres 4. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%) w Gminie Zduńska Wola w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

4.5.Kultura⁵, sport i rekreacja

Na potrzeby mieszkańców w kontekście kultury odpowiada szereg organizacji i instytucji. Działalność kulturalną w Gminie prowadzą następujące organizacje pozarządowe:

Koła Gospodyń Wiejskich, jako Stowarzyszenia Zwykłe:

- Korczew (liczba członków: 43 w 2009 r.),
- Ogrodzisko (liczba członków: 15 w 2008 r.),
- Suchoczasy (liczba członków: 6 w 2008 r.),
- Wólka Wojsławska (liczba członków: 13 w 2008 r.),

Koła Gospodyń Wiejskich na bazie Kółek Rolniczych:

- Annapole Nowe (liczba członków: 10 w 2009 r.),
- Annapole Stare (liczba członków: 7 w 2011 r.),
- Czechy (liczba członków: 78 w 2015 r.),
- Izabelów (liczba członków: 18 w 2011 r.),
- Kłady – Dionizów (liczba członków: 15 w 2010 r.),
- Krobanów – Michałów (liczba członków: 10 w 2010 r.),
- Opiesin (liczba członków: 11 w 2009 r.),

⁵ Opracowano na podstawie strony internetowej <http://gminazdunskawola.pl/stowarzyszenia/pozostale-stowarzyszenia/> [data dostępu: 08.12.2016 r.]

- Poręby (liczba członków: 18 w 2009 r.),
- Pratków (liczba członków: 14 w 2010 r.),
- Rębieskie (liczba członków: 14 w 2009 r.),
- Tymienice (liczba członków: 12 w 2009 r.),
- Wojśławice (liczba członków: 11 w 2009 r.),
- Zamłynie (liczba członków: 10 w 2009 r.),
- Zborowskie (liczba członków: 10 w 2009 r.),

Stowarzyszenie Edukacji i Rozwoju Rolnictwa Ekologicznego,

Towarzystwo Przyjaciół Szkół Rolniczych w Wojśławicach,

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Podkowa”,

Stowarzyszenie „AGRO-AVES” w Gajewnikach,

Stowarzyszenie Abstynentów Klub Abstynenta im. Jana Pawła II,

Stowarzyszenie Sołtysów,

Stowarzyszenie na rzecz Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Razem Łatwiej”.

Oprócz powyżej wymienionych jednostek kulturalnych, swoją działalność prowadzą także trzy filie Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Jerzego Szaniawskiego. Siedziba MBP znajduje się w mieście Zduńska Wola. Filie biblioteczne zlokalizowane w miejscowościach: Annopole Stare, Janiszewice i Krobanów.

Ze wskaźników Banku Danych Lokalnych wynika, że w ciągu pięciu lat spadła liczba czytelników, tj. o 8,43%. W analizowanym okresie zauważalny jest także ogólny spadek wypożyczeń książek. Liczba wypożyczonych woluminów na zewnątrz wahała się. W 2015 r. odnotowano jednak największą wartość niniejszego wskaźnika. Tego roku wypożyczono 13 703 woluminów księgozbioru, co w stosunku do 2014 r. było o 23,21% więcej. Przy czym, liczba samego księgozbioru zmalała – z 33 680 woluminów w 2010 r. do 29 143 woluminów w 2015 r.

Tabela 10. Działalność biblioteczna na terenie Gminy Zduńska Wola w latach 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
księgozbiór	33 680	32 291	32 297	30 838	29 942	29 143
czytelnicy w ciągu roku	724	687	771	714	704	663
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	12 919	10 251	12 683	12 427	10 522	13 703

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Izba Regionalna jest kolejną jednostką pozarządową o działalności kulturalnej w Gminie Zduńska Wola. Znajduje się ona w Wojsławicach w dworcu w stylu eklektycznym. Wewnątrz tego budynku zachowane jest dawne wyposażenie i elementy wystroju izb mieszkalnych. Ponadto, w Izbie Regionalnej przedstawione są liczne lokalne warsztaty rzemieślnicze oraz ekspozycje tradycji i regionalnych zwyczajów obrzędowych⁶.

Na terenie jednostki wiejskiej działa Zarząd Oddziału Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP oraz 14 jednostek ochotniczych straży pożarnych, typu „S”, w tym 3 jednostki należące do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. W szeregach OSP zrzeszonych jest 436 członków czynnych, 21 wspierających oraz 10 honorowych. Ponadto, do służby pożarniczej strażackiej jest również 10 młodzieżowych drużyn pożarniczych. Jednostki OSP działające na terenie Gminy Zduńska Wola, to:

- ⊙ OSP Janiszewice (KSRG),
- ⊙ OSP Korczew (KSRG),
- ⊙ OSP Zborowskie (KSRG),
- ⊙ OSP Annopole Nowe,
- ⊙ OSP Czechy,
- ⊙ OSP Gajewniki,
- ⊙ OSP Izabelów,
- ⊙ OSP Michałów,
- ⊙ OSP Piaski,
- ⊙ OSP Polków,
- ⊙ OSP Pratków,

⁶ Strategia Rozwoju Gminy Zduńska Wola na lata 2013-2020

- ⊙ OSP Wojsławice,
- ⊙ OSP Zamłynie,
- ⊙ OSP Rębieskie⁷.

Możliwość uprawiania sportu i rekreacji w Gminie Zduńska Wola uwarunkowane jest rozwiniętą infrastrukturą. Na terenie jednostki wiejskiej funkcjonują ogólnodostępne boiska sportowe i sale gimnastyczne, niektóre z nich są w złym stanie technicznym. Ich użytkowanie zagraża bezpieczeństwu dzieci. Poprawa bazy sportowo-rekreacyjnej może skutkować wzrostem zainteresowania aktywnym wypoczynkiem wśród mieszkańców Gminy.

Do organizacji sportowych, funkcjonujących na terenie gminy należą: Ludowy Zespół Sportowy Rębieskie, Towarzystwo Sportowe Janiszewice, Ludowy Klub Sportowy w Wojsławicach, Klub Sportowy „Gepard, MGUKS „Pogoń Zduńska Wola”. Urząd Gminy Zduńska Wola współpracuje ze szkołami oraz działalnościami sportowymi zrzeszających młodzież i dorosłych, wspierając ich rozwój w dyscyplinach sportowych poprzez pomoc zarówno finansową, jak i rzeczową. Do najważniejszych stałych imprez sportowych organizowanych dla mieszkańców Gminy Zduńska Wola należą:

- ⊙ Turniej w piłkę halową seniorów,
- ⊙ „Cała Polska biega”,
- ⊙ Letni festiwal sportu – dni sportu i rekreacji Gminy Zduńska Wola,
- ⊙ Turniej sołectw o puchar Wójta Gminy Zduńska Wola,
- ⊙ Otwarte mistrzostwa Gminy Zduńska Wola w tenisie stołowym,
- ⊙ Mikołajkowy halowy turniej piłki nożnej młodzików o puchar Wójta Gminy Zduńska Wola.

Co więcej, rozwój dyscyplin sportowych takich, jak biegi i nordic walking, umożliwia duża powierzchnia lasów na tym obszarze. Na zwiększenie atrakcyjności turystycznej Gminy duży wpływ mają również wytyczone szlaki turystyczne piesze, rowerowe i konne. Szlaki są tak rozmieszczone, aby mogły połączyć najatrakcyjniejsze miejsca z uwzględnieniem bazy gastronomicznej oraz noclegowej.

⁷ Ochotnicze Straże Pożarne Gminy Zduńska Wola, <http://gminazdunskawola.pl/ochotnicze-straze-pozarne/> [data dostępu: 09.12.2016 r.]

Władze Gminy Zduńska Wola, aby zapewnić swoim mieszkańcom stały dostęp do jak największej liczby imprez kulturalnych i sportowych, organizują wydarzenia w różnych miejscowościach na terenie Gminy i w terminach nie kolidujących z imprezami organizowanymi przez Miasto Zduńska Wola i Powiat Zduńskowolski⁸. Jednakże, jak wykazały wyniki partycypacji społecznej, oferta ta nie spełnia w pełni potrzeb mieszkańców, którzy do aktywnej i stałej integracji i aktywizacji potrzebują zwiększenia liczby organizowanych wydarzeń.

4.6. Aktywność społeczna

Aktywność ludności wiejskiej koncentruje się wokół działalności stowarzyszeń, kół i innych związków społecznych. Ich celem jest przede wszystkim ochrona dorobku kultury, dbanie o rozwój Gminy Zduńska Wola oraz organizowanie życia społecznego. W ramach działalności jednostek gminnych, jak i samorządowych, corocznie na terenie Gminy Zduńska Wola organizowane są imprezy kulturalne. Do najbardziej znanych należą:

- ⊙ Festiwal Zdrowia,
- ⊙ Festyn Recyklingowy,
- ⊙ Polska biega,
- ⊙ Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze,
- ⊙ Dożynki Gminne,
- ⊙ Mikołajkowy Turniej Młodzików,
- ⊙ Turniej Sołectw,
- ⊙ Wigilia dla mieszkańców Gminy Zduńska Wola.

Liczba organizacji pozarządowych prowadzących działalność na terenie gminy została określona na podstawie wpisów do Krajowego Rejestru Sądowego (kategoria: Stowarzyszenia, inne organizacje społ. i zawodowe, fundacje, ZOZ). Według tych danych, nie odnotowano działalności żadnych organizacji pozarządowych na terenie następujących jednostek pomocniczych:

⁸ Strategia Rozwoju Gminy Zduńska Wola na lata 2013-2020

- ⊙ Annopole Stare
- ⊙ Biały Ług
- ⊙ Gajewniki - Kolonia
- ⊙ Henryków
- ⊙ Karsznice
- ⊙ Kłady
- ⊙ Krobanów
- ⊙ Mostki
- ⊙ Ochraniew
- ⊙ Ogrodzisko
- ⊙ Opiesin
- ⊙ Ostrówek
- ⊙ Poręby
- ⊙ Pratków
- ⊙ Tymienice
- ⊙ Wólka Wojsławska
- ⊙ Wymysłów

Tabela 11. Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa

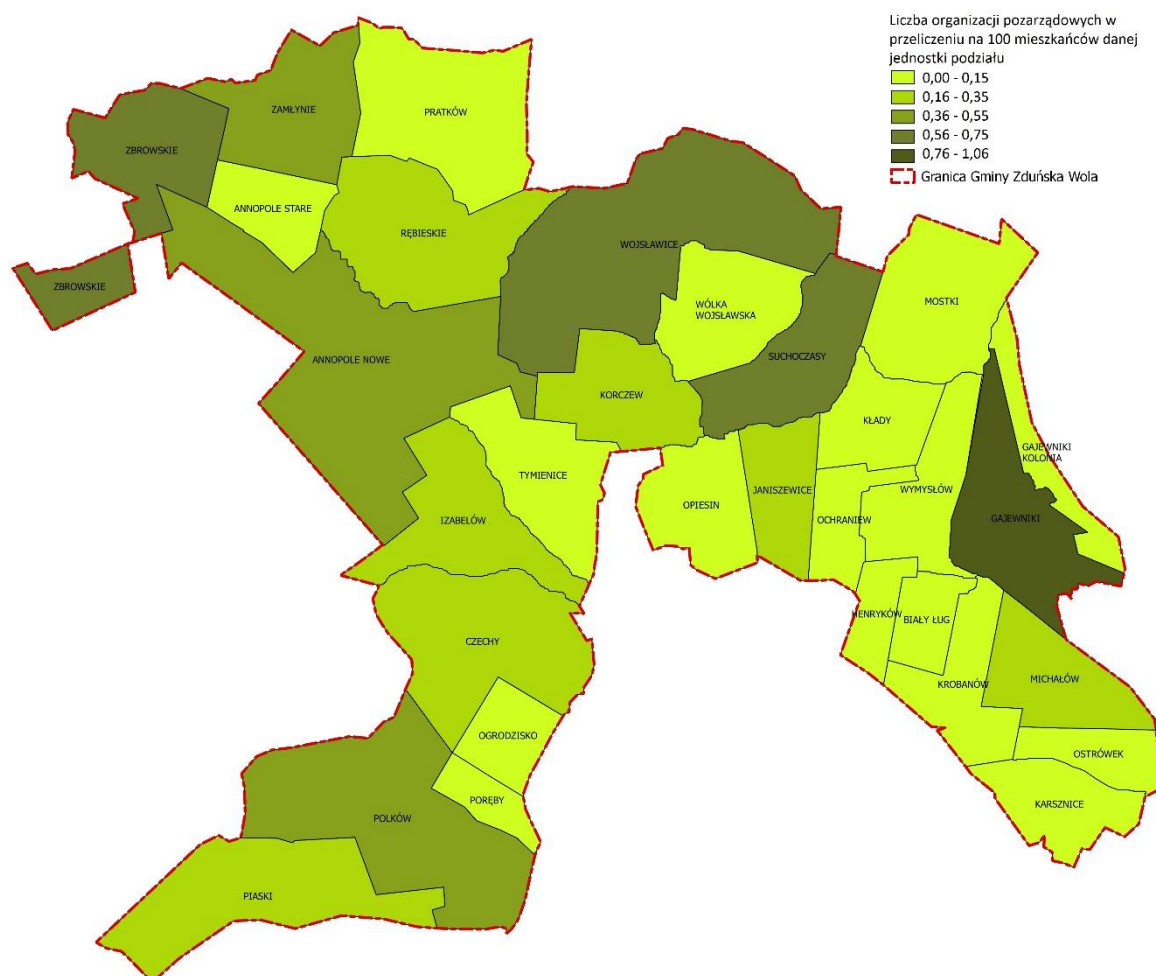
Jednostka pomocnicza	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa
Annopole Nowe	0,37
Annopole Stare	0,00
Biały Ług	0,00
Czechy	0,17
Gajewniki	1,06
Gajewniki Kolonia	0,00
Henryków	0,00
Izabelów	0,32
Janiszewice	0,33
Karsznice	0,00
Kłady	0,00
Korczew	0,21
Krobanów	0,00
Michałów	0,30
Mostki	0,00
Ochraniew	0,00
Ogrodzisko	0,00
Opiesin	0,00
Ostrówek	0,00
Piaski	0,22
Polków	0,39
Poręby	0,00
Pratków	0,00
Rębieskie	0,32
Suchoczasy	0,56

Tymienice	0,00
Wojślawice	0,72
Wólka Wojsławska	0,00
Wymysłów	0,00
Zamłyńie	0,42
Zborowskie	0,70
Średnia wartość wskaźnika dla gminy	0,20

Źródło: opracowanie własne na podstawie Krajowego Rejestru Sądowego

Rysunek 6 Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa

Źródło: opracowanie własne

4.7. Bezpieczeństwo

Główną instytucją odpowiadającą za bezpieczeństwo mieszkańców oraz utrzymywanie porządku publicznego w obrębie Gminy Zduńska Wola jest Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli. Do jednych z zadań tej służby mundurowej należy

gromadzenie danych dotyczących przestępstw zgłoszonych i prewencyjnych. Dane te zachowane są z podziałem na jednostki pomocnicze obowiązujące w Gminie Zduńska Wola, co umożliwia dokładną analizę niniejszych materiałów dowodowych, koncertując się na obszarach problemowych.

Na terenie gminy pełniona jest służba dzielnicowa, polegająca na przemieszczaniu się w granicach przydzielonego dzielnicowemu rejonu i realizowaniu zadań wynikających z zakresu jego obowiązków służbowych. Dzielnicowy jest zobowiązany podejmować niezbędne przedsięwzięcia zmierzające do zapobiegania popełnianiu przestępstw i wykroczeń w rejonie. Obszar Gminy Zduńska wola podzielony jest pomiędzy dwóch dzielnicowych:

- ⊙ rejon służbowy pod nadzorem dzielnicowego nr 1 obejmuje miejscowości: Annopole Stare, Annopole Nowe, Andrzejów, Czechy, Izabelów, Laskowiec, Ogrodzisko, Piaski, Polków, Poręby, Pratków, Rembieskie, Tymienice, Wiktorów, Zamłynie, Zborowskie;
- ⊙ rejon służbowy pod nadzorem dzielnicowego nr 2 obejmuje miejscowości: Beniaminów, Biały Ług, Dionizów, Henryków, Gajewniki, Janiszewice, Karolew, Kłady, Korczew, Krobanów, Krobanówek, Maciejów, Michałów, Mostki, Ochraniew, Opiesin, Ostrówek, Suchoczasy, Wojsławice, Wólka Wojsławska, Wymysłów, wieś Karsznice z ulicami Cegielnianą, Reymonta, Kosynierów, Parkową.

W celu obiektywnej analizy, poziom bezpieczeństwa w Gminie Zduńska Wola warto odnieść do poziomu bezpieczeństwa w powiecie zduńskowolskim. Wskaźnik wykrywalności przestępstw w tym rejonie w latach 2012-2014 spadł z 77,0% do 65,4%, z kolei rok później wartość ta wzrosła do 74,9%.

Pod względem liczby przestępstw w Gminie Zduńska Wola w roku 2015 w zakresie kradzieży najgorszą sytuację zidentyfikowano na terenie sołectw:

- ⊙ Wólka Wojsławska (0,58 kradzieży w przeliczeniu na 100 mieszkańców),
- ⊙ Gajewniki (0,53),
- ⊙ Ostrówek (0,43),
- ⊙ Biały Ług (0,36);

W kontekście kradzieży w włamaniem najgorzej wypadają zaś następujące sołectwa:

- ⊙ Wymysłów (0,72),

- ⊙ Annapole Stare (0,67),
- ⊙ Wólka Wojsławska (0,58),
- ⊙ Gajewniki (0,53).

Mimo niższego wskaźnika przestępczości (zarówno w przypadku kradzieży jak i kradzieży z włamaniem) dla sołectw takich, jak Izabelów, Karsznice, Kłady, Korczew, Mostki oraz Wojsławice, należy zwrócić szczególną uwagę na stan bezpieczeństwa w tych obrębach. Ich lokalizacja, stan ludności oraz duże znaczenie jednostek dla lokalnych społeczności sprawia, iż zapewnienie bezpieczeństwa na tych terenach jest szczególnie ważne.

Tabela 12 Liczba przestępstw w zakresie kradzieży i kradzieży z włamaniem w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa

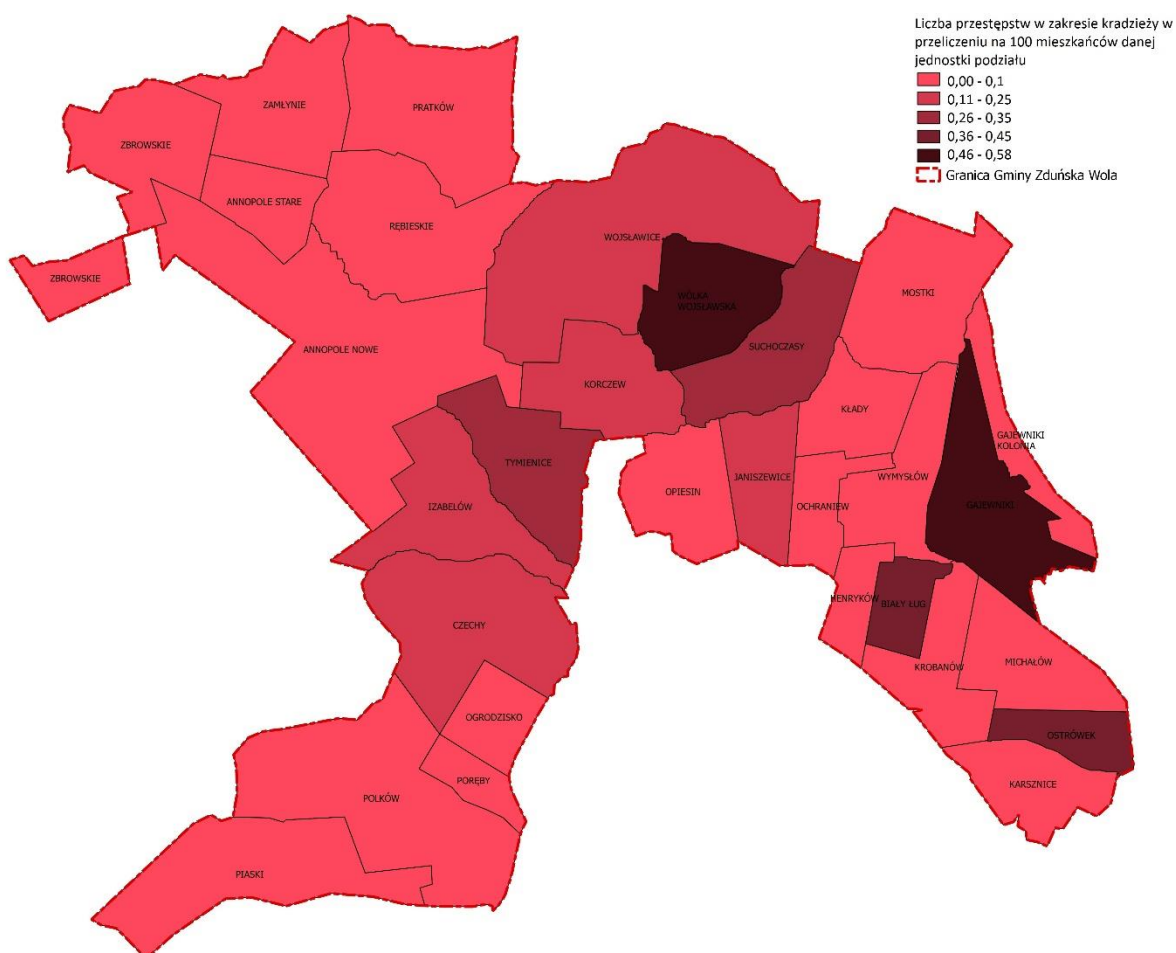
Jednostka pomocnicza	Liczba przestępstw w zakresie kradzieży w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Liczba przestępstw w zakresie kradzieży z włamaniem w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa
Annapole Nowe	0,00	0,00
Annapole Stare	0,00	0,67
Biały Ług	0,36	0,00
Czechy	0,11	0,06
Gajewniki	0,53	0,53
Gajewniki Kolonia	0,00	0,00
Henryków	0,00	0,00
Izabelów	0,21	0,00
Janiszewice	0,17	0,00
Karsznice	0,00	0,00
Kłady	0,00	0,00
Korczew	0,21	0,21
Krobanów	0,00	0,34
Michałów	0,00	0,00
Mostki	0,00	0,00
Ochraniew	0,00	0,00
Ogrodzisko	0,00	0,00
Opiesin	0,00	0,20
Ostrówek	0,43	0,00
Piaski	0,00	0,00
Polków	0,00	0,39
Poręby	0,00	0,00
Pratków	0,00	0,00

Rębieskie	0,00	0,00
Suchoczasy	0,28	0,00
Tymienice	0,31	0,15
Wojślawice	0,14	0,00
Wólka Wojślawska	0,58	0,58
Wymysłów	0,00	0,72
Zamłynie	0,00	0,42
Zborowskie	0,00	0,00
Średnia wartość wskaźnika dla gminy	0,11	0,14

Źródło: opracowanie własne

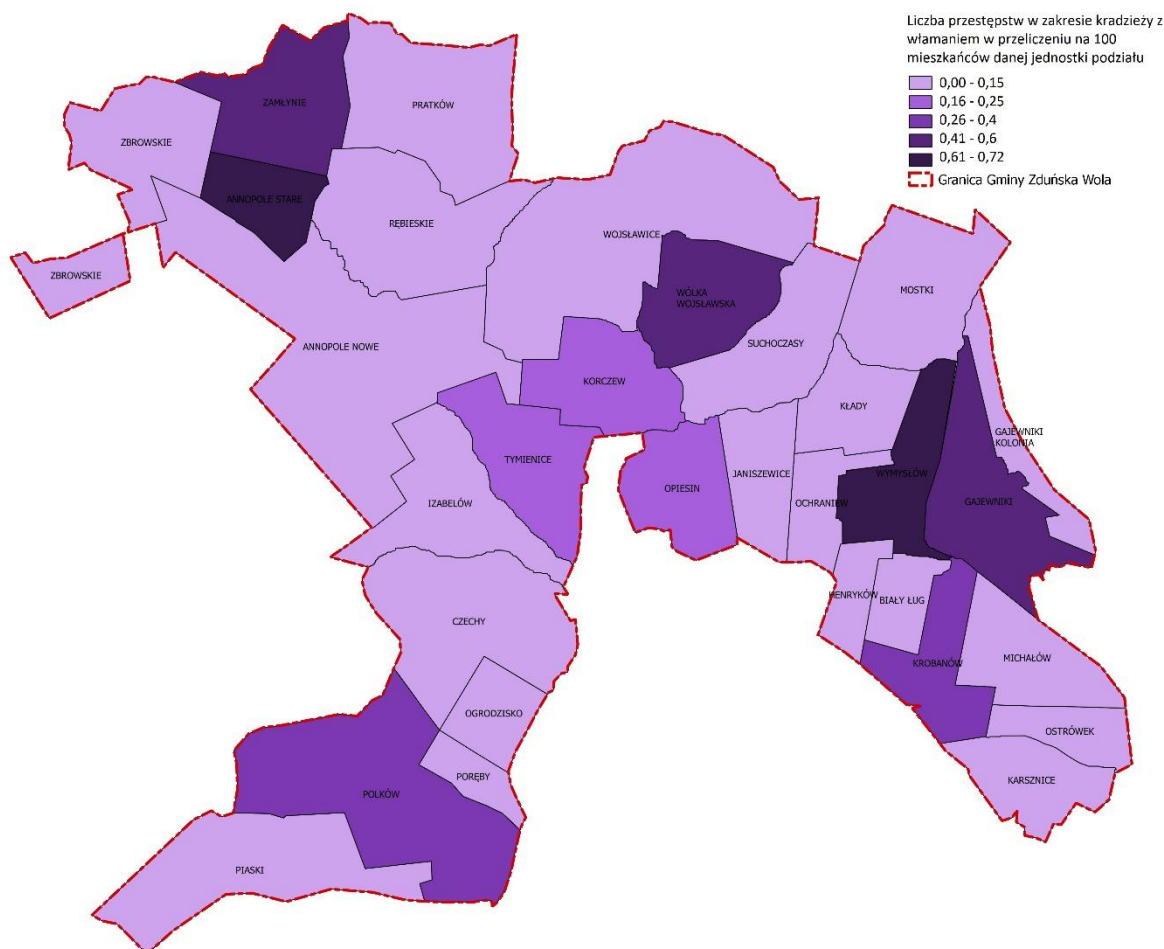
Rysunek 7 Liczba przestępstw w zakresie kradzieży w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 8 Liczba przestępstw w zakresie kradzieży z włamaniem w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa

Źródło: opracowanie własne

Na poziom bezpieczeństwa mieszkańców bardzo niekorzystnie wpływają przestępstwa w zakresie bójek, pobić i rozbojów. Mimo, że zjawisko jest rzadko zgłaszane i odnotowywane przez Policję, jest często wskazywane przez mieszkańców. Deficyt miejsc integracji dla młodzieży oraz niewystarczająca oferta spędzania wolnego czasu powodują ich gromadzenie się w miejscach publicznych, a nierzadko agresywne zachowania. Działania umożliwiające zmianę obecnej sytuacji powinny koncentrować się wokół stworzenia dopasowanej oferty aktywizującej lokalną społeczność. Dane zgromadzone przez Komendę Powiatową Policji w Zdunskiej Woli wskazują na pojedyncze przypadki rozbojów, bójek oraz pobić na tym terenie. Zdarzenia takie odnotowano jedynie w sołectwach Tymienice oraz Wymysłów.

4.8. Podsumowanie sfery społecznej

W poniższej tabeli zostały zawarte, zbiorcze informacje dla analizy wskaźnikowej w sferze społecznej.

Tabela 13 Podsumowanie analizy wskaźnikowej w sferze społecznej

Nazwa sołectwa	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa - niepełnosprawność	Liczba przestępstw w zakresie kradzieży w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Liczba przestępstw w zakresie kradzieży z włamaniem w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Liczba zjawisk kryzysowych
Annapole Nowe	1,47	1,10	0,37	2,56	0,00	0,00	0,37	1,00
Annapole Stare	4,70	0,00	2,01	0,00	0,00	0,67	0,00	4,00
Biały Ług	4,73	0,00	2,18	1,45	0,36	0,00	0,00	4,00
Czechy	2,30	0,34	0,80	1,44	0,11	0,06	0,17	2,00
Gajewniki	5,32	9,57	1,60	1,60	0,53	0,53	1,06	5,00
Gajewniki - Kolonia	0,63	0,00	1,25	0,63	0,00	0,00	0,00	2,00
Henryków	6,85	4,45	0,00	4,11	0,00	0,00	0,00	4,00
Izabelów	4,35	2,02	2,34	0,96	0,21	0,00	0,32	3,00
Janiszewice	3,14	2,97	0,00	1,98	0,17	0,00	0,33	1,00
Karsznice	3,88	8,74	0,65	4,21	0,00	0,00	0,00	4,00
Kłady	5,23	3,27	0,65	2,61	0,00	0,00	0,00	3,00
Korczew	1,92	7,04	2,13	3,84	0,21	0,21	0,21	5,00
Krobanów	2,68	3,69	0,00	3,36	0,00	0,34	0,00	3,00
Michałów	1,78	10,65	3,55	2,37	0,00	0,00	0,30	3,00
Mostki	8,49	8,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,00
Ochraniew	2,18	1,31	0,22	0,87	0,00	0,00	0,00	1,00

Ogrodzisko	2,38	2,68	0,30	2,08	0,00	0,00	0,00	1,00
Opiesin	4,53	3,54	1,18	1,77	0,00	0,20	0,00	4,00
Ostrówek	0,43	8,58	0,43	6,44	0,43	0,00	0,00	4,00
Piaski	1,96	5,23	0,22	0,87	0,00	0,00	0,22	1,00
Polków	2,72	2,72	1,56	1,56	0,00	0,39	0,39	2,00
Poręby	0,00	2,17	1,09	3,80	0,00	0,00	0,00	3,00
Pratków	5,52	4,29	0,00	0,92	0,00	0,00	0,00	1,00
Rębieskie	4,13	1,90	0,00	0,63	0,00	0,00	0,32	1,00
Suchoczasy	2,54	3,11	0,56	2,54	0,28	0,00	0,56	2,00
Tymienice	3,51	7,02	1,98	3,66	0,31	0,15	0,00	6,00
Wojślawice	7,60	4,88	0,00	1,87	0,14	0,00	0,72	3,00
Wólka Wojsławska	2,34	11,11	0,00	2,34	0,58	0,58	0,00	5,00
Wymysłów	11,15	6,83	2,52	4,32	0,00	0,72	0,00	6,00
Zamłynie	6,75	6,33	0,00	0,42	0,00	0,42	0,42	3,00
Zborowskie	2,80	3,50	2,80	2,10	0,00	0,00	0,70	1,00
Średnia wartość wskaźnika	<u>3,81</u>	<u>4,44</u>	<u>0,98</u>	<u>2,17</u>	<u>0,11</u>	<u>0,14</u>	<u>0,20</u>	<u>2,94</u>

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy w sferze społecznej można uznać, że nasilenie negatywnych zjawisk jest szczególnie dostrzegalne dla sołectw: Annopole Stare, Biały Ług, Gajewniki, Henryków, Izabelów, Karsznice, Kłady, Korczew, Krobanów, Michałów, Mostki, Opiesin, Ostrówek, Poręby, Tymienice, Wojślawice, Wólka Wojsławska, Wymysłów, Zamłynie.

Na podstawie analizy wskaźnikowej danych dotyczących liczby podopiecznych pomocy społecznej, liczby funkcjonujących na tym terenie organizacji pozarządowych oraz liczby popełnionych czynów karalnych, na terenie wyżej wskazanych jednostek pomocniczych odnotowano szereg najmniej korzystnych na tle Gminy wartości.

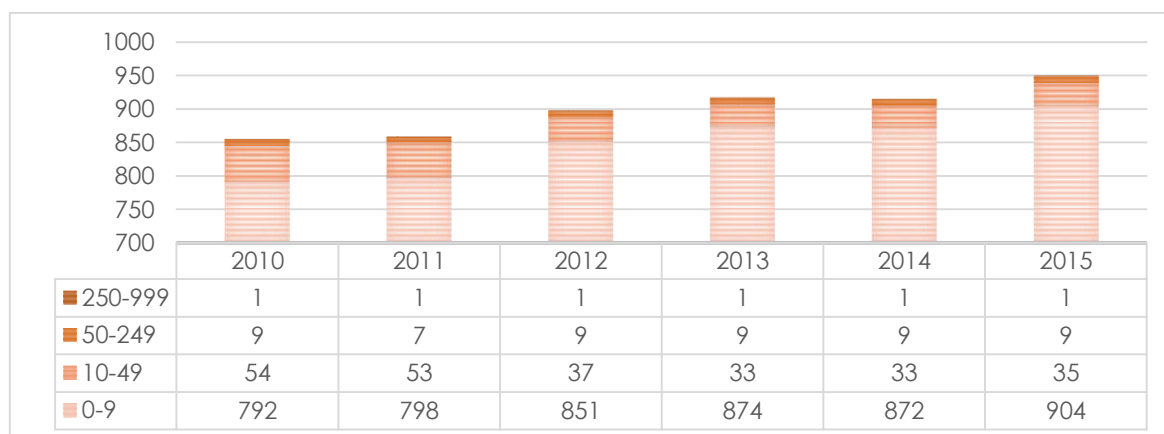
5. Sfera gospodarcza

5.1. Liczba i struktura podmiotów gospodarczych

Jak wynika z danych, na przestrzeni analizowanego okresu lat 2010-2015 odnotowano wzrost w liczbie funkcjonujących podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON i zarejestrowanych na terenie Gminy Zduńska Wola. W 2015 r. podmiotów tych było 949, co w stosunku do 2010 roku stanowiło niemal dziesięcioprocentowy wzrost.

Spośród podmiotów gospodarczych w 2015 r. najliczniejszą grupę tworzyły mikro przedsiębiorstwa (904). Znacznie mniejszym udziałem charakteryzowały się firmy zatrudniające powyżej 50 pracowników - małych przedsiębiorstw było 35, średnich 9, a dużych 1. Co więcej, tego samego roku w Gminie nie odnotowano żadnej firmy zatrudniającej 1000 i więcej pracowników.

Wykres 5. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na terenie Gminy Zduńska Wola w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Według CEIDG w Gminie Zduńska Wola działalność gospodarczą prowadzi 541 podmiotów w wielu gałęziach gospodarki, co oznacza, że średnia dla tego terenu wynosi 41,04 podmiotów gospodarki narodowej przypadających na 1000 mieszkańców Gminy Zduńska Wola. Liczba ta jest zauważalnie niższa niż średnia liczba wyznaczona dla województwa i kraju (odpowiednio 106 oraz 107).

Wśród 20% sołectw charakteryzujących się najniższym wskaźnikiem w zakresie liczby podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa charakteryzują się sołectwa:

- ⊙ Gajewniki Kolonia (0,00 podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa),
- ⊙ Biały Ług (1,09),
- ⊙ Wólka Wojsławska (1,75),
- ⊙ Kłady (1,96),
- ⊙ Henryków (2,40),
- ⊙ Rębieskie (2,54).

Tabela 14 Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa

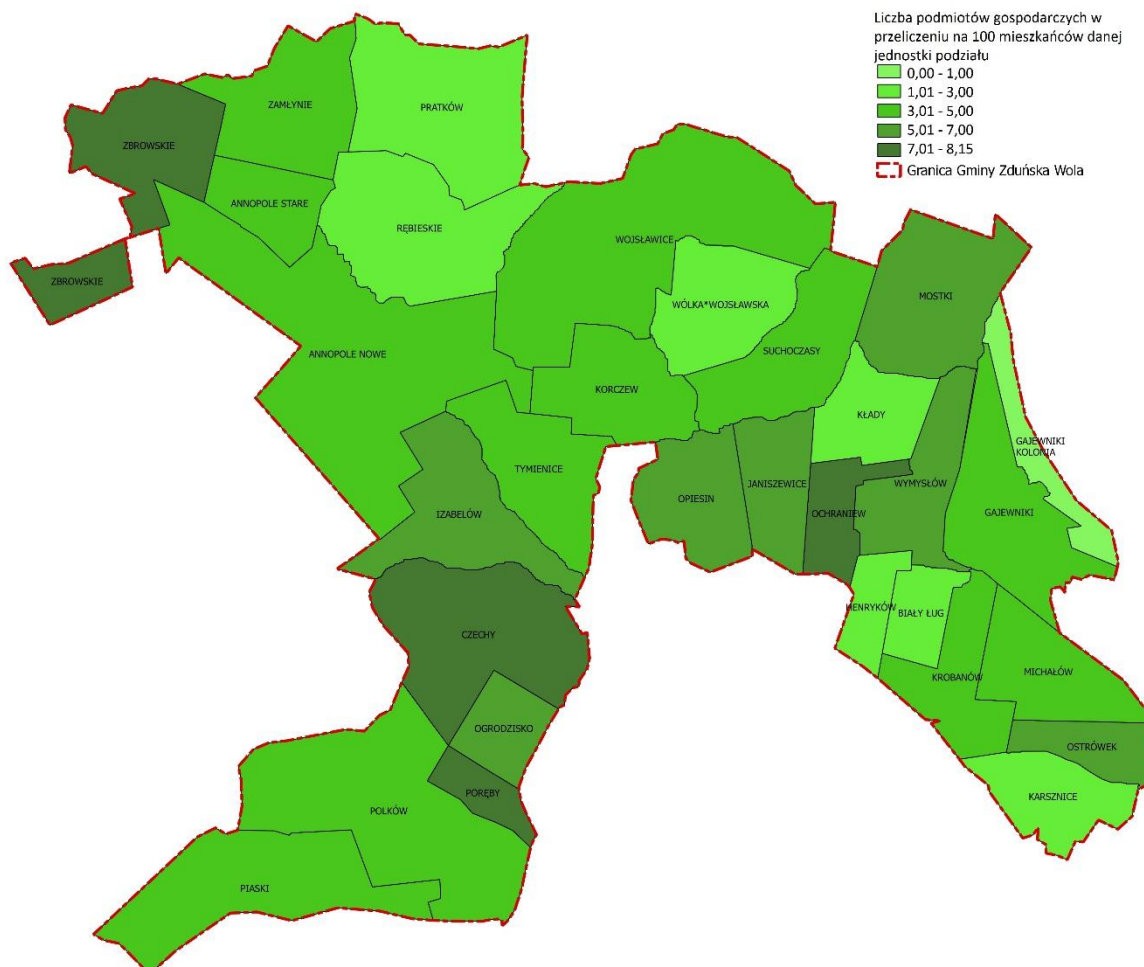
Jednostka pomocnicza	Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa
Annopole Nowe	4,03
Annopole Stare	3,36
Biały Ług	1,09
Czechy	7,24
Gajewniki	4,26
Gajewniki Kolonia	0,00
Henryków	2,40
Izabelów,	6,90
Janiszewice	6,11
Karsznice	2,59
Kłady	1,96
Korczew	4,48
Krobanów	3,36
Michałów	4,73
Mostki	5,66
Ochroniew	7,19
Ogrodzisko	5,06
Opiesin	5,12
Ostrówek	6,01
Piaski	4,58
Polków	4,28
Poręby	8,15
Pratków	2,76
Rębieskie	2,54
Suchoczasy	3,95
Tymienice	4,89
Wojsławice	3,30
Wólka Wojsławska	1,75

Wymysłów	5,04
Zamłyńie	3,80
Zborowskie	7,69
Średnia wartość wskaźnika dla gminy	4,33

Źródło: opracowanie własne na podstawie Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), <https://prod.ceidg.gov.pl/ceidg/ceidg.public.ui/Search.aspx> [data dostępu: 09.12.2016 r.]

Rysunek 9 Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa

Źródło: opracowanie własne

Na terenie Gminy Zduńska Wola zgodnie z danymi Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 r. funkcjonowało 1 575 gospodarstw rolnych. Wśród nich najwięcej było gospodarstw posiadających powierzchnię do 1 ha włącznie. Gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha było razem 932, z czego: 67,17% stanowiły te od 1 do 5 ha, 21,46% – od 5 do 10 ha, 6,12% – od 10 do 15 ha i 5,26% – 15 ha i więcej.

Obecny poziom rozwoju gospodarstwa rolniczego oraz korzystne warunki przyrodnicze w Gminie Zduńska Wola pozwalają (pomimo występujących niekorzystnych aktualnie warunków ekonomicznych) oczekiwać udogodnień w restrukturyzacji gospodarki rolnej w Gminie, czyli pojawienie się gospodarstw o większej powierzchni i stale powiększających posiadany areal gruntów, które także mają dużą zdolność dostosowania swojego profilu produkcji do aktualnego stanu gospodarki rynkowej.

5.2.Podsumowanie sfery gospodarczej

Na potencjał gospodarczy Gminy składa się m.in. aktywność gospodarcza jej mieszkańców, w tym liczba funkcjonujących na tym terenie podmiotów gospodarki narodowej. Gmina Zduńska Wola charakteryzuje się znacznie mniejszym odsetkiem podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 100 ludności (41), niż udział przedsiębiorstw w skali województwa (106) i kraju (107). Świadczy to o względnie niskim potencjale gospodarczym Gminy. W kontekście analizy wskaźnikowej sytuację niekorzystną⁹ zdiagnozowano na terenie sołectw: Annopole Nowe, Annopole Stare, Biały Ług, Gajewniki, Gajewniki – Kolonia, Henryków, Karsznice, Kłady, Krobanów, Polków, Pratków, Rębieskie, Suchoczasy, Wojsławice, Wólka Wojsławska, Zamłynie.

⁹ Sołectwa, dla których wartość wskaźnika wskazywała na wartości niekorzystne w odniesieniu do średniej wartości wskaźnika dla gminy

6. Sfera środowiskowa

6.1. Występowanie pokryć azbestowych

Na terenie Gminy Zduńska Wola każdego roku organizowana jest nieodpłatna zbiórka odpadów budowlanych zawierających azbest, w tym: płyty faliste cementowo-azbestowe, płyty płaskie cementowo-azbestowe, rury i złącza. Powinny być one ułożone na palecie i składowane w jednym, dostępnym dla dużych pojazdów, miejscu na terenie posesji. Odbiór szkodliwych odpadów odbywa się w najczęściej w miesiącach jesiennych. O terminie wywozu wyrobów azbestowych z nieruchomości powiadamia firma świadcząca niniejszą usługę.

Zgodnie z informacjami zawartymi w „Wieloletnim Planie Usuwania Azbestu dla Gminy Zduńska Wola” (dalej zwany Programem – dane na 2010 r.) całkowita ilość wyrobów zawierających azbest znajdujących się w granicach Gminy Zduńska Wola, wynosiła 2 649,39 Mg. Największa ich ilość zlokalizowana była w miejscowościach: Wojsławice (8,88%), Czechy (8,02%) i Piaski (7,11%)¹⁰. Duży udział, tj. powyżej średniej ilości wyrobów azbestowych w całej gminie (3,23%), materiałów zawierających azbest przypadł razem na 12 sołectw. Na terenie pozostałych jednostek pomocniczych Gminy Zduńska Wola odsetek szkodliwych odpadów nie przekraczał wyliczonej przeciętnej – 3,23%. Najmniejszy ich udział przypadła na Poręby, Gajewniki Kolonia, Henryków i Annopole Stare.

Od początku realizacji zadań wyznaczonych w Programie, z obszaru gminy wiejskiej odebrano 306 ton odpadów azbestowych (stan na 03.11.2015 r.). W roku 2013 w ramach zbiórki odebrane zostały odpady azbestowe z 30 nieruchomości w ilości 52 ton płyt dachowych zawierających azbest¹¹.

¹⁰ Wartość wskaźnika [%] = Ilość wyrobów azbestowych w danej miejscowości [Mg] / ilość wyrobów azbestowych ogółem [Mg]

¹¹ Usuwanie azbestu, wpis na stronie internetowej Gminy Zduńska wola z dnia 03.11. 2015 r., <http://gminazdunskawola.pl/ochrona-srodowiska/usuwanie-azbestu/> [data dostępu: 09.12.2016 r.]

Tabela 15 Ilość wyrobów zawierających azbest stosowanych w budownictwie w poszczególnych sołectwach Gminy[Mg] na 100 budynków danego sołectwa

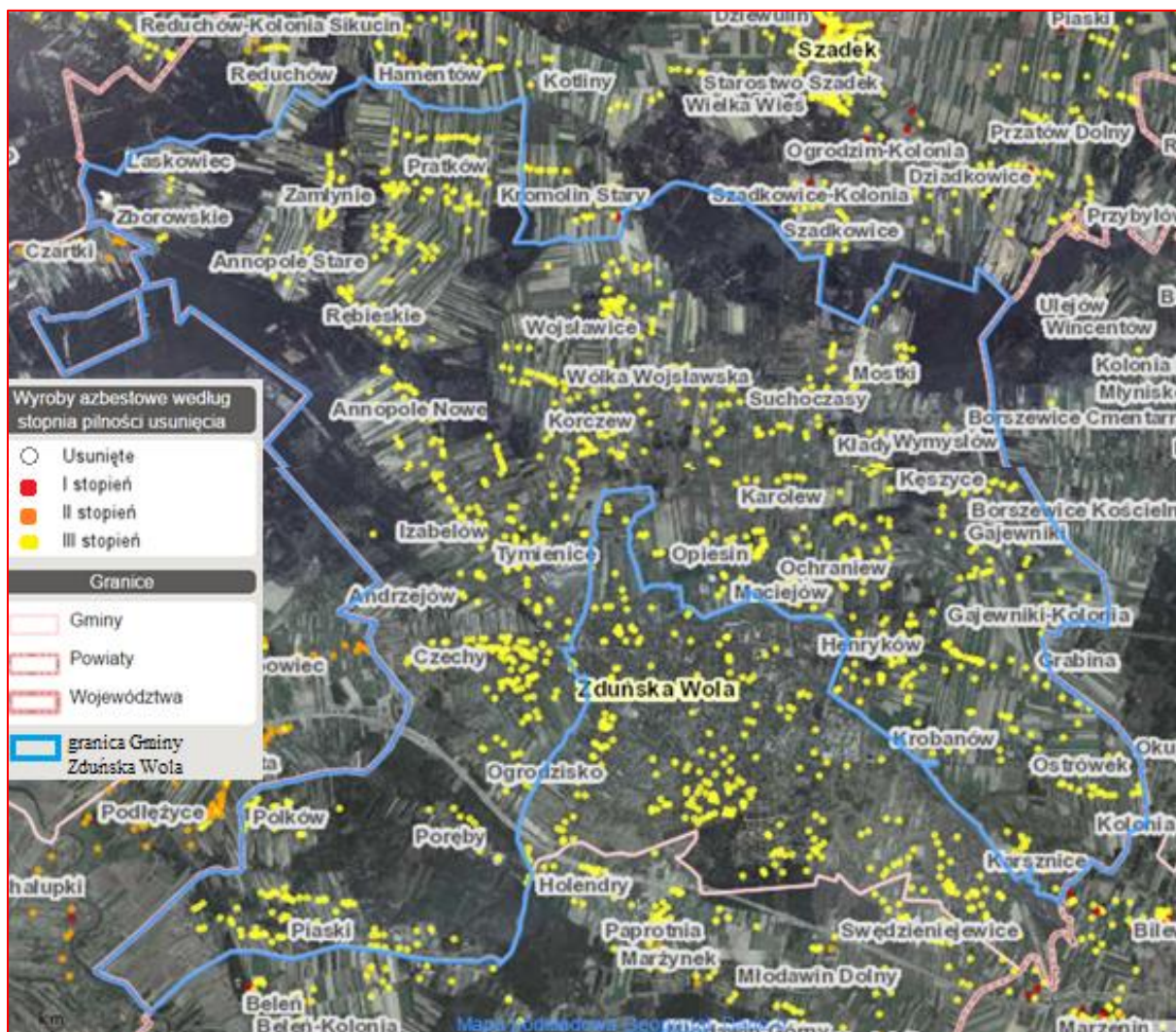
Jednostka pomocnicza	Wyroby azbestowe w Mg	Ilość wyrobów zawierających azbest stosowanych w budownictwie w poszczególnych sołectwach Gminy[Mg] na 100 budynków danego sołectwa
Annopole Nowe	45,61	54,95
Annopole Stare	26,84	72,54
Biały Ług	70,55	100,79
Czechy	212,48	47,53
Gajewniki	122,71	248,37
Gajewniki Kolonia	20,68	40,87
Henryków	21,26	25,01
Izabelów,	116,12	46,63
Janiszewice	87,97	52,36
Karsznice	48,71	62,45
Kłady	47,91	106,47
Korczew	129,11	25,99
Krobanów	78,86	114,29
Michałów	78,73	87,48
Mostki	35,11	94,89
Ochraniew	87,12	61,79
Ogrodzisko	35,53	37,80
Opiesin	55,29	38,13
Ostrówek	56,57	91,24
Piaski	188,27	154,32
Polków	73,89	119,18
Poręby	19,47	31,92
Pratków	150,78	221,74
Rębieskie	150,45	163,53
Suchoczasy	103,55	110,16
Tymienice	86,80	49,32
Wojślawice	235,22	131,41
Wólka Wojsławska	64,82	135,04
Wymysłów	74,25	100,34
Zamłynie	67,58	129,96
Zborowskie	57,18	129,95
Średnia wartość wskaźnika dla gminy		93,11

Źródło: opracowanie własne

Przedstawione informacje dotyczące oceny stanu technicznego materiałów zawierających azbest, wynika, że wszystkie zinwentaryzowane materiały posiadają III stopień pilności usunięcia. Oznacza to, że należy się ich pozbyć do 2032 roku.

Rysunek 10. Rozmieszczenie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Zduńska Wola

Źródło: GeoAzbest – Elektroniczny system Informacji Przestrzennej do monitorowania realizacji „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/analizy.html> [data dostępu: 09.12.2016 r.]

6.2. Występowanie obszarów chronionych¹²

Pod względem położenia geograficznego Gmina Zduńska Wola leży na wysoczyźnie Łaskiej, będącej mezoregionem Niziny Południowo-wielkopolskiej. Jedynie niewielki fragment w okolicy wsi Piaski, leżący w dolinie Warty, należy do Kotliny Sieradzkiej.

¹² <http://natura2000.gdos.gov.pl/> [data dostępu: 28.10.2016r.]

Ukształtowanie terenu jednostki wiejskiej jest dość równinne, co generuje korzystne warunki dla działalności rolniczej.

Największa powierzchnia obszaru gminy wiejskiej w 2014 r. przypadła na użytki rolne, a wśród nich na grunty orne (74,03%). Pozostałą część użytków rolnych stanowiły sady, łąki i pastwiska trwałe, grunty rolne zabudowane oraz grunty pod stawami i rowami. Kolejno, teren Gminy Zduńska Wola w 28,08% pokryty był lasami, zadrzewieniami i zakrzewieniami. Grunty zabudowane i zurbanizowane miały niewielki udział w stosunku do całego terytorium obrębu wiejskiego, tj. 3,46%, czyli 386 ha.

Tabela 16. Struktura użytkowa gruntów Gminy Zduńska Wola w 2014 r.

Rodzaj gruntu	Powierzchnia [ha]	Udział w całej powierzchni gminy [%]
użytki rolne razem	7 523	67,40%
- grunty orne	5 569	
- sady	73	
- łąki i pastwiska trwałe	1 280	
- zabudowane	535	
- pod stawami i rowami	66	
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	3 134	28,08%
- lasy	3 048	
- inne	86	
grunty pod wodami razem	20	0,18%
grunty zabudowane i zurbanizowane razem	386	3,46%
- tereny mieszkaniowe	17	
- tereny przemysłowe	8	
- drogi	278	
- kolejowe	68	
- inne	15	
użytki ekologiczne	5	0,04%
nieużytki	91	0,82%
tereny różne	2	0,02%
ogółem	11 161 ha	100%

Źródło: opracowanie na podstawie danych BDL GUS

Cały obszar jednostki wiejskiej położony jest w zlewni Warty, dorzeczu Odry, w obszarze zasobowym zbiornika Jeziorsko. Niewielki (1 km) odcinek rzeki Warty stanowi południowo-zachodnią granicę gminy. Pozostałe rzeki przepływające przez obszar gminy, to:

- ☉ Pichna (Brodnia) rzeka III rzędu – prawobrzeżny dopływ Warty,
- ☉ Tymianka rzeka V rzędu – prawobrzeżny dopływ Grabi,

- ☉ górne odcinki Niniwki i Szadkówki.

Wody podziemne pochodzą z kredowych i czwartorzędowych poziomów wodonośnych. Pozyskiwana woda wykazuje dobrą jakość, w związku z tym wykorzystywana jest na potrzeby komunalne i gospodarcze mieszkańców gminy.

Na terenie obrębu wiejskiego, wzdłuż doliny rzeki Warty, znajdują się kompleksy łąk wraz z oczkami wodnymi. Jest to idealne miejsce dla rozwoju licznych gatunków flory i fauny, o dużej atrakcyjności przyrodniczej gminy. Ponadto, cennym zasobem środowiska naturalnego są także tereny leśne. W strukturze siedliskowej dominują siedliska lasu mieszanego świeżego, boru świeżego i boru mieszanego świeżego. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna pospolita, dalej dąb szypułkowy i bezszypułkowy, brzoza brodawkowata oraz olsza czarna.

Na terenie Gminy Zduńska Wola istnieją trzy skupiska zieleni wysokiej o charakterze parkowym, zlokalizowane w: Wojsławicach (ok. 13,2 ha), Karsznicach (ok. 5,6 ha) i Krobanówku (ok. 11,5 ha). Przy czym większe znaczenie przyrodnicze mają obszary, na których utworzono formy ochrony przyrody¹³.

Rezerwat Przyrody Jablecznik

„Jablecznik” utworzony został na podstawie Zarządzenia MLiPD (MP nr 11, poz. 64 z 08.04.1975 r.) z 26 marca 1975 r.; stanowi florystyczny i leśny rezerwat przyrody o powierzchni 47,29 ha; znajduje się w pobliżu wsi Annopole Nowe i Korczew; celem ochrony jest zachowanie zbiorowisk leśnych z jodłą, zwłaszcza z cennym kilkuwarstwowym grądem jodłowym i wielogatunkowym runem, natomiast przedmiotem ochrony rezerwatu są ekosystemy leśne o cechach zespołów naturalnych – grądu i boru mieszanego z udziałem jodły pospolitej w pobliżu północnej granicy jej zasięgu; istotą ochrony jest zapewnienie trwałości składu gatunkowego, a także ciągłości przebiegających na terenie rezerwatu procesów ekologicznych.

Rezerwat Przyrody Wojsławice

¹³ Opracowano na podstawie „Projektu Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zduńska Wola”, 2013 r.

„Wojśławice” utworzony został na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z 16 stycznia 1978 r.; zlokalizowany jest na terenie Leśnictwa Szadek; celem ochrony jest zachowanie fragmentu lasu o zróżnicowanych warunkach siedliskowych z jodłą na północnej granicy jej zasięgu; w rezerwacie występują zbiorowiska leśne grądu, łęgu jesionowo-olszowego i boru mieszanego z udziałem jodły; teren ten cechuje się wyjątkowo bogatym, wielogatunkowym podszytem; ważnym elementem ochrony jest zapewnienie trwałości drzewostanu oraz ciągłości przebiegających w obrębie rezerwatu procesów ekologicznych.

Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki

Forma ochrony „Międzyrzecze Warty i Widawki” została powołana Uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Sieradzu 16 września 1989 r.; park obejmuje niewielki, południowo-zachodni fragment gminy o powierzchni 93 ha, pomiędzy rzeką Wartą a terenem na południe od drogi ze wsi Beleń przez wieś Piaski do Sieradza; stanowi obszar o wyróżniającym się krajobrazie i dużych wartościach naturalnych środowiska przyrodniczego, walorach estetycznych, historycznych i kulturowych; przedmiotem ochrony są doliny Warty i Widawki, ich dopływów i systemów stref przystokowych oraz towarzysząca tym obszarom szata roślinna; doliny obu rzek charakteryzują się mozaikowością pokrycia – łąki przeplatają się z roślinnością nadrzeczną, wokół starorzeczy i torfowisk chłopskie lasy wcinają się nieregularnie w pola uprawne; tereny sieci hydrograficznej w obrębie parku stanowią ostoje dla wielu gatunków ptaków.

Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu

„Nadwarciański” obszar przyrodniczy został utworzony na podstawie Rozporządzenia nr 5/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24 marca 2009 r., przedmiotem ochrony jest zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych doliny Warty, a w szczególności naturalnego koryta rzeki oraz utworzenia korytarza ekologicznego łączącego tereny położone nad Nerem i Bzurą w pradolinie warszawsko berlińskiej z Parkiem Krajobrazowym Międzyrzecza Warty i Widawki.

Użytki ekologiczne

Za użytki ekologiczne uznano pozostałości ekosystemów, które mają szczególne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, wśród nich wyróżnia się: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt, i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Na terenie gminy znajdują się dwa użytki ekologiczne:

- o powierzchni 3,0 ha - naturalnie ukształtowany wąwóz ze źródłem wysiękowym,
- o powierzchni 4,70 ha - zrekultywowany i zagospodarowany obszar po kopalni piasku oraz zbiornik wodny stanowiący ważny obszar dla bytowania zwierząt leśnych i ptactwa wodnego.

Pomniki przyrody

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody Główniej Dyrekcji Ochrony Środowiska¹⁴, na obszarze gminy wiejskiej występuje 17 pomników przyrody – pojedyncze drzewa.

Na terenie gminy Zduńska Wola nie ma obszarów włączonych do sieci Natura 2000, w tym obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty projektowanych obszarów specjalnej ochrony siedlisk oraz potencjalnych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty¹⁵.

6.3.Podsumowanie sfery środowiskowej

Na terenie Gminy Zduńska Wola rozpoznano wiele miejsc występowania materiałów budowlanych zawierających azbest. Największy ich udział zidentyfikowano w obrębie 12 sołectw, a szczególnie w Wojśławicach, Czechach i Piaskach. Wszystkie wyroby z azbestem stanowią zagrożenie, nie tylko dla ludzi (chorobotwórcze działanie azbestu następuje w wyniku wdychania włókien zawieszonych w powietrzu), ale także dla przyrody (ze względu na swoje właściwości i w praktyce niezniszczalność, azbest wprowadzony do środowiska otaczającego człowieka utrzymuje się w nim przez czas nieokreślony).

¹⁴ <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> [data dostępu: 09.12.2016 r.]

¹⁵ Projekt Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zduńska Wola, 2013 r.

Obszary chronione stanowią mały udział w strukturze gminy, tj. 3,03%. Z tego powodu wymagają one szczególnej uwagi w kontekście działań wspierających zachowanie cennych walorów przyrodniczych- zwłaszcza zabezpieczenia infrastruktury towarzyszącej oraz promowanie wartości dotyczących dbania o środowisko.

7. Sfera infrastrukturalna (przestrzenno-funkcjonalna i techniczna)

7.1. Struktura przestrzenno-funkcjonalna¹⁶

Gmina Zduńska Wola położona jest w centralnej Polsce, w zachodniej części województwa łódzkiego oraz w centralnej i północnej części powiatu zduńskowolskiego. Zajmuje obszar liczący 11 161 ha (111,61 km²), co stanowi 30,22% powierzchni powiatu i 0,61% województwa. W obrębie granic gminy skupionych jest 31 sołectw, w tym 41 wsi.

Jednostka wiejska wyróżnia się podmiejskim charakterem osadnictwa. Od zachodu, północy i wschodu otacza ona miasto Zduńską Wolę – główna siedziba powiatu zduńskowolskiego. Ponadto, przedmiotowa gmina graniczy z następującymi obrębami administracyjnymi:

- ⊙ od północnego zachodu z gminą Warta,
- ⊙ od północy z gminą Szadek,
- ⊙ od wschodu z gminą Łask,
- ⊙ od południowego wschodu z gminą Sędziejowice,
- ⊙ od południa z gminą Zapolice,
- ⊙ od zachodu z gminą Sieradz.

Rysunek 11. Położenie Gminy Zduńska Wola

Źródło: „Zintegrowany Program Rozwoju Lokalnego Gminy Zduńska Wola”

¹⁶ Opracowano na podstawie: danych BDL GUS, „Strategia Rozwoju Gminy Zduńska Wola Na Lata 2013 – 2020”, „Projekt Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zduńska Wola” - tekst ujednolicony, III edycja, 2013 r.

Gmina Zduńska Wola znajduje się w zasięgu oddziaływania zurbanizowanego pasma aglomeracji Miasta Łodzi, oddalonej o około 50 km w kierunku północno-wschodnim. Łódź jest największym ośrodkiem centralnego regionu Polski. W stosunkowo bliskim położeniu od terenu omawianej jednostki wiejskiej, znajduje się:

- ⊙ Łask – oddalony około 20 km w kierunku wschodnim;
- ⊙ Sieradz – oddalony około 15 km w kierunku zachodnim.

Gmina wiejska posiada dostęp do bardzo korzystnych połączeń komunikacyjnych. W jej sąsiedztwie przebiegają transeuropejskie sieci transportowe – autostrada A1 i A2 oraz węzeł kolejowy. Na sieć drogową gminy składają się: droga wojewódzka nr 482, która łączy Łódź z Wrocławiem i Poznaniem, drogi powiatowe o łącznej długości 56,6 km, droga ekspresowa S8 oraz drogi gminne liczące razem 493,11 km.

Droga wojewódzka i drogi powiatowe zapewniają wszystkie połączenia, zarówno zewnętrzne, jak i wewnętrzne. Niniejsze szlaki komunikacyjne stanowią dojazdy do poszczególnych wsi gminy wiejskiej oraz połączenia pomiędzy nimi. Natomiast, główną funkcją tras gminnych jest bezpośrednia obsługa obszarów zagospodarowanych, a także wyprowadzanie ruchu na drogi o wyższych rangach i uzupełnianie powiązań o lokalnym znaczeniu.

W zakresie powiązań wewnątrz przedmiotowej jednostki administracyjnej, sieć drogową jest przestrzennie zróżnicowana, ponieważ im bliżej Miasta Zduńska Wola, tym układ dróg jest gęstszy i wystarczający, z kolei im dalej od tego ośrodka miejskiego, tym sieć drogową jest mniej rozwinięta. Gmina Zduńska Wola położona jest na skrzyżowaniu ważnych szlaków kolejowych:

- ⊙ dwutorowe zelektryfikowane linie kolejowe, w tym:
 - o kierunku północno-południowym tzw. magistrala węglowa Śląsk-Porty,
 - o kierunku zachód-wschód linii kolejowej nr 14 (Łódź Kaliska-Ostrów Wielkopolski- Żagań-Zasieki);
- ⊙ jednotorowe zelektryfikowane linie stanowiące łącznice między w/w liniami:
 - nr 542 Gajewniki-Zduńska Wola Karsznice,
 - nr 543 Gajewniki- Dionizów,
 - nr 739 Zduńska Wola Karsznice-Zduńska Wola,

- nr 810 Zduńska Wola- Dionizów.

Niemniej jednak, w gminie wiejskiej nie ma stacji i przystanków kolejowych. Najbliższy dworzec kolejowy zlokalizowany jest w Zduńskiej Woli. Stacja ta leży na linii nr 14, która daje możliwość połączenia miasta z Łodzią i Sieradzem.

7.2. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Teren Gminy Zduńska Wola jest niemalże w całości wyposażony w wodociągi obsługiwane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Zduńskiej Woli i Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „JAN-POL” (spółka cywilna). Do podłączenia do systemu wodociągowego pozostały tylko pojedyncze zabudowania zlokalizowane w dużych odległościach od sieci głównej. Na terenie jednostki wiejskiej istnieje osiem, czynnie działających ujęć wód podziemnych. Stan pozyskiwanej wody jest dobry¹⁷.

Tabela 17. Zestawienie ujęć wód podziemnych na terenie Gminy Zduńska Wola

Lp.	Miejscowość	Użytkownik	Liczba studni czynnych i rezerwowych	Wydaźność m ³ /h	Głębokość
1	Czechy	PUH JAN-POL	główna nr 1 rezerwowa nr 2	134 45	114 116
2	Gajewniki	PUH JAN-POL	główna nr 1	70	101
3	Rębieskie	PUH JAN-POL	główna nr 1 rezerwowa	53,5 51,6	73 76
4	Wojślawice	PUH JAN-POL	główna	142,0	110
5	Tymienice	PUH JAN-POL	główna nr 1 rezerwowa nr 2	20 46,3	110 139
6	Krobanów	PUH JAN-POL	główna nr 1 rezerwowa nr 2	75,70 60,00	156 55
7	Suchoczasy	PUH JAN- POL	główna nr 1 rezerwowa nr 2	60,00 18	120 110,4
8	Zborowskie	PUH JAN-POL	główna nr 1	20	40

Źródło: Strona internetowa Gminy Zduńska Wola – wodociągi i Kanalizacja,
<http://gminazdunskawola.pl/infrastruktura/wodociagi-i-kanalizacja/> [data dostępu: 12.12.2016 r.]

Sieć wodociągowa na przestrzeni pięciu lat podlegała rozwojowi. Między 2010 a 2015 r. długość czynnej sieci rozdzielczej – wodociągowej wrosła o 2,49% (3,3 km). Na koniec analizowanego okresu system ten liczył 132,5 km. W 2015 r. sieci wodociągowej towarzyszyło 3 542 przyłączy prowadzących wodę do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. W stosunku do 2010 r. ich liczba wzrosła o 7,74%.

¹⁷ „Strategia Rozwoju Gminy Zduńska Wola na Lata 2013-2020”, 2013 r.

Odsetek ludzi korzystający z instalacji wodociągowej przez pierwsze trzy lata badanego okresu utrzymywał się na podobnym poziomie, tj. około 92 %. Po czym w kolejnych dwóch latach odnotowano wzrost wartości tego wskaźnika o 7 punktów procentowych (p.p.) (Wykres 6).

Ścieki bytowo-komunalne z obszaru Gminy Zduńska Wola odprowadzane są do miejskiej oczyszczalni mechaniczno-biologicznej umiejscowionej w Tymienicach i oczyszczalni we wsi Wojsławice. Osady ściekowe z tych oczyszczalni są wywożone poza teren gminy i używane do nawożenia lub wytworzenia biogazu. Z kolei, oczyszczone ścieki zostają wpuszczane do rzeki Pichny (Brodni).

Wody i ścieki deszczowe nie trafiają do systemu kanalizacyjnego, są one bowiem odprowadzane, bez oczyszczania, bezpośrednio do gruntu lub do naturalnych cieków i zbiorników wodnych. Ścieki deszczowe z terenów zakładów gospodarczych natomiast są zbierane przez indywidualne, zakładowe systemy ściekowe. Dodatkowo, w obrębie Gminy Zduńska Wola zlokalizowanych jest także 186 przydomowych oczyszczalni ścieków (dane na koniec roku 2015). Zlokalizowane są one na obszarach, na których nie przewiduje się w najbliższej przyszłości budować kanalizacji zbiorczej¹⁸.

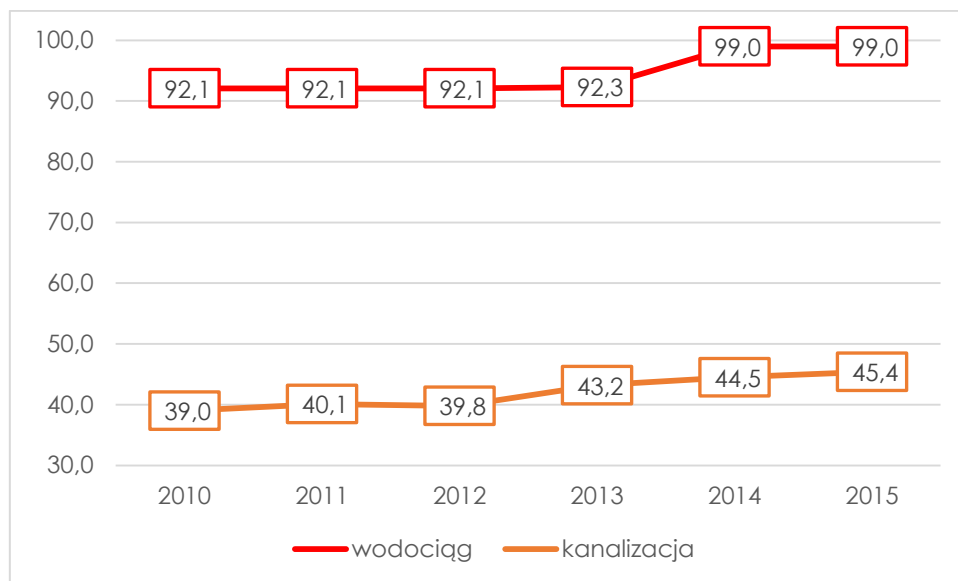
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w omawianej jednostce w roku 2010 r. liczyła 4,4 km, a przyłączonych do niej budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania było 518. Wskaźniki te w przeciągu pięciu lat zwiększyły się, odpowiednio o 91,02 % i 30,09 %. W 2015 r. długość niniejszej infrastruktury technicznej wynosiła 49,0 km i podłączonych do niej przyłączy było 741.

Udział osób korzystających z instalacji kanalizacyjnej kształtował się w 2015 r. na poziomie 45,4%. Była to zarazem najwyższa wartość w latach 2010-2015. Z kolei, najniższy wskaźnik osób korzystających z instalacji kanalizacyjnej odnotowano w 2010 r. Różnica między początkiem, a końcem analizowanego okresu wynosiła 6,4 p.p.

¹⁸ „Strategia Rozwoju Gminy Zduńska Wola na Lata 2013-2020”, 2013 r.; „Projekt Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zduńska Wola” - tekst ujednolicony, III edycja, 2013 r.

Wykres 6. Korzystający z instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej w % ogółu ludności Gminy Zduńska Wola w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa pozwoliła na zdiagnozowanie sytuacji na terenie Gminy Zduńska Wola. Wśród sołectw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami w zakresie liczby przyłączy do sieci wodociągowej w przeliczeniu na 100 budynków charakteryzują się sołectwa:

- ⊙ Annopole Stare (70,49)
- ⊙ Wólka Wojsławicka (84,48)
- ⊙ Michałów (87,39).

Na terenie następujących sołectw, ze względu na brak sieci kanalizacyjnej, **nie odnotowano żadnego przyłącza:**

⊙ Annopole Stare	⊙ Krobanów
⊙ Białý Ług	⊙ Michałów
⊙ Gajewniki	⊙ Mostki
⊙ Gajewniki Kolonia	⊙ Ogrodzisko
⊙ Henryków	⊙ Ostrówek
⊙ Karsznice	⊙ Piaski
⊙ Kłady	⊙ Polków

⊙ Poręby

⊙ Wólka Wojsławska

⊙ Pratków

⊙ Zamłynie

⊙ Rębieskie

⊙ Zborowskie

⊙ Suchoczasy

Tabela 18 Liczba przyłączy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Gminie Zduńska Wola

<i>Jednostka pomocnicza</i>	<i>Liczba przyłączy sieci wodociągowej w przeliczeniu na 100 nadanych numerów porządkowych danej jednostki podziału</i>	<i>Liczba przyłączy sieci kanalizacyjnej w przeliczeniu na 100 nadanych numerów porządkowych danej jednostki podziału</i>
Annopole Nowe	103,45	1,15
Annopole Stare	70,49	0,00
Biały Ług	103,66	0,00
Czechy	96,26	79,13
Gajewniki	99,16	0,00
Gajewniki Kolonia	99,16	0,00
Henryków	102,06	0,00
Izabelów	95,61	71,05
Janiszewice	114,36	66,83
Karsznice	115,29	0,00
Kłady	104,00	0,00
Korczew	95,65	5,80
Krobanów	104,65	0,00
Michałów	87,39	0,00
Mostki	97,62	0,00
Ochraniew	93,02	49,42
Ogrodzisko	105,45	0,00
Opiesin	98,31	70,62
Ostrówek	105,71	0,00
Piaski	101,38	0,00
Polków	95,89	0,00
Poręby	103,90	0,00
Pratków	92,41	0,00
Rębieskie	90,43	0,00
Suchoczasy	94,03	0,00
Tymienice	102,56	102,56
Wojsławice	115,38	53,30
Wólka Wojsławska	84,48	0,00
Wymysłów	92,31	37,36

Zamlynie	94,83	0,00
Zborowskie	91,23	0,00
Średnia wartość wskaźnika dla gminy	98,39	17,33

Źródło: Opracowanie własne

7.3. Sieć gazowa, ciepłownicza i elektryczna

Przez terytorium przedmiotowej jednostki wiejskiej przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Łódź-Sieradz. Jego układ stanowi jednak pewne ograniczenie dla zabudowy położonej w jego otoczeniu w odległości 15 m od osi przebiegu rurociągu. Gmina nie posiada własnej stacji redukcyjno-pomiarowej; korzysta ona z istniejącej stacji w Mieście Zduńska Wola. Głównymi odbiorcami gazu przewodowego są zakłady przemysłowe, jak. np. „Aves” w Gajownikach i „Agros-Nova Soki” w Tymienicach. Sieć gazowa średniego ciśnienia istnieje w Tymienicach, Opiesinie, a niskiego ciśnienia – w Opiesinie, Beniaminowie, Maciejowie, Janiszewicach i Ochraniewie¹⁹. Przy czym, udział osób korzystających z instalacji gazowej w 2015 r. na terenie całej gminy wzrósł zaledwie o 0,4 p.p.

Zaopatrzenie mieszkańców gminy w energię elektryczną odbywa się liniami wysokiego i średniego napięcia (110 kV i 15 kV). System ten w pełni zaspokaja obecne potrzeby energetyczne i jest przygotowany na ewentualne zwiększenie produkcji energii w przypadku znacznego tempa rozwoju społeczno-gospodarczego. Coraz częściej na terenie jednostki wiejskiej energia energetyczna pozyskiwana z odnawialnych źródeł energii. Tego typu źródłem w gminie jest m.in. elektrownia wiatrowa zlokalizowana w miejscowości Wólka Wojsławska.

Sieć ciepłownicza, to jedyna infrastruktura techniczna, która nie jest w ogóle rozwinięta na terenie omawianego terytorium. Zaopatrzenie w energię ciepłą gospodarstw domowych, gospodarstw rolniczych, zakładów usługowych, przemysłowych i urzędów publicznych pochodzi z indywidualnych kotłowni zasilanych gazem płynnym, olejem lub paliwami stałymi²⁰.

¹⁹ „Strategia Rozwoju Gminy Zduńska Wola na Lata 2013-2020”, 2013 r.; „Projekt Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zduńska Wola” - tekst ujednolicony, III edycja, 2013 r.

²⁰ „Projekt Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zduńska Wola” - tekst ujednolicony, III edycja, 2013 r.

7.4. Zasoby mieszkaniowe²¹

Ze względu na to, że Gmina Zduńska Wola bezpośrednio graniczy z ośrodkiem miejskim, znaczną część zabudowy stanowią domy jednorodzinne i wielorodzinne. Liczne są także budynki usługowe, przemysłowe, jak i zagrodowe.

Na terenie wiejskim w latach 2010-2015 zwiększył się zasób mieszkaniowy. Liczba mieszkań wrosła o 4,46%; na koniec 2015 r. było ich 3 741. Równocześnie zwiększyła się liczba izb, tj. o 5,95% oraz łączna powierzchnia użytkowa mieszkań (z 298 649 m² w 2010 r. do 321 054 m² w 2015 r.). W roku 2015 przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania stanowiła 85,8 m², z czego statystycznie na jedną osobę przypadało 26,7 m². W każdym mieszkaniu były średnio cztery izby, a każda z nich przeciętnie mieściła 0,78 osoby. W 2015r. znaczna większość mieszkań (92,7%) była wyposażona w instalację wodociągową; o 12, 7 p.p. mniej mieszkań posiadało łazienkę, a prawie trzy czwarte mieszkań miało centralne ogrzewanie.

Średnia liczba osób zamieszkujących jeden lokal w Gminie Zduńska Wola równa jest 3,71. Niektóre z sołectw przekroczyły tę wartość, przy czym najbardziej niekorzystną sytuacją charakteryzują się sołectwa:

- ⊙ Pratków (4,79)
- ⊙ Zamłynie (4,56)
- ⊙ Krobanów (4,32)
- ⊙ Korczew (4,19)

W kontekście liczby budynków mieszkalnych przypadających na 100 mieszkańców najgorszą sytuację zdiagnozowano na terenie następujących jednostek pomocniczych:

- ⊙ Pratków (20,86),
- ⊙ Zamłynie (21,94),
- ⊙ Krobanów (23,15),
- ⊙ Korczew (23,88).

²¹ Opracowano na podstawie danych BDL GUS.

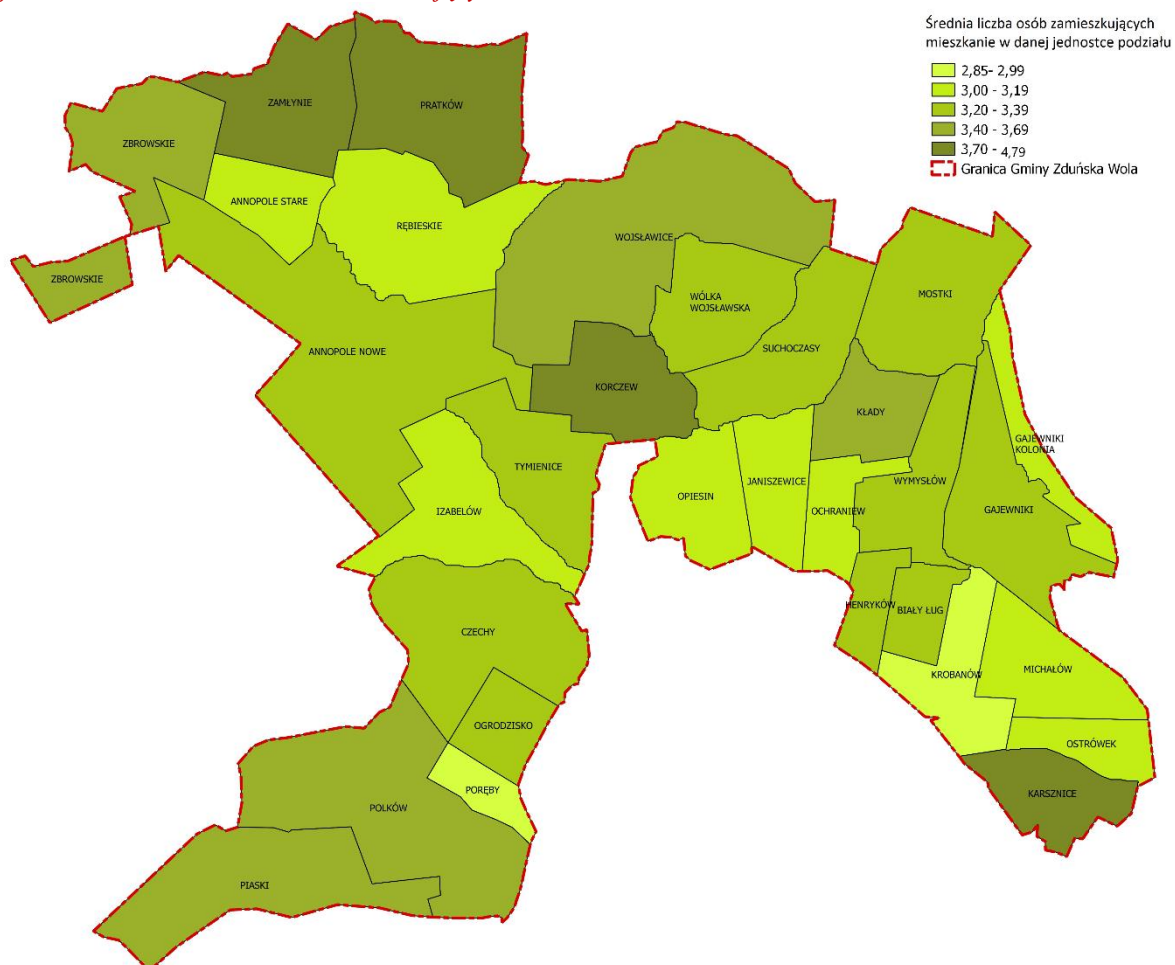
Tabela 19 Sytuacja mieszkaniowa na terenie Gminy Zduńska Wola

Jednostka pomocnicza	Średnia liczba osób zamieszkujących mieszkanie w danej jednostce podziału	Liczba budynków mieszkalnych na 100 mieszkańców danego sołectwa
Annapole Nowe	3,29	30,40
Annapole Stare	4,03	24,83
Biały Ług	3,93	25,45
Czechy	3,89	25,67
Gajewniki	3,81	26,28
Gajewniki Kolonia	3,16	31,62
Henryków	3,44	29,11
Izabelów	3,78	26,43
Janiszewice	3,61	27,72
Karsznice	3,96	25,24
Kłady	3,40	29,41
Korczew	4,19	23,88
Krobanów	4,32	23,15
Michałów	3,76	26,63
Mostki	2,86	34,91
Ochraniew	3,26	30,72
Ogrodzisko	3,57	27,98
Opiesin	3,50	28,54
Ostrówek	3,76	26,61
Piaski	3,76	26,58
Polków	4,15	24,12
Poręby	3,02	33,15
Pratków	4,79	20,86
Rębieskie	3,42	29,21
Suchoczasy	3,77	26,55
Tymienice	3,72	26,87
Wojślawice	3,89	25,68
Wólka Wojsławska	3,56	28,07
Wymysłów	3,76	26,62
Zamłynie	4,56	21,94
Zborowskie	3,25	30,77
Średnia wartość wskaźnika dla gminy	<u>3,71</u>	<u>27,26</u>

Źródło: opracowanie własne

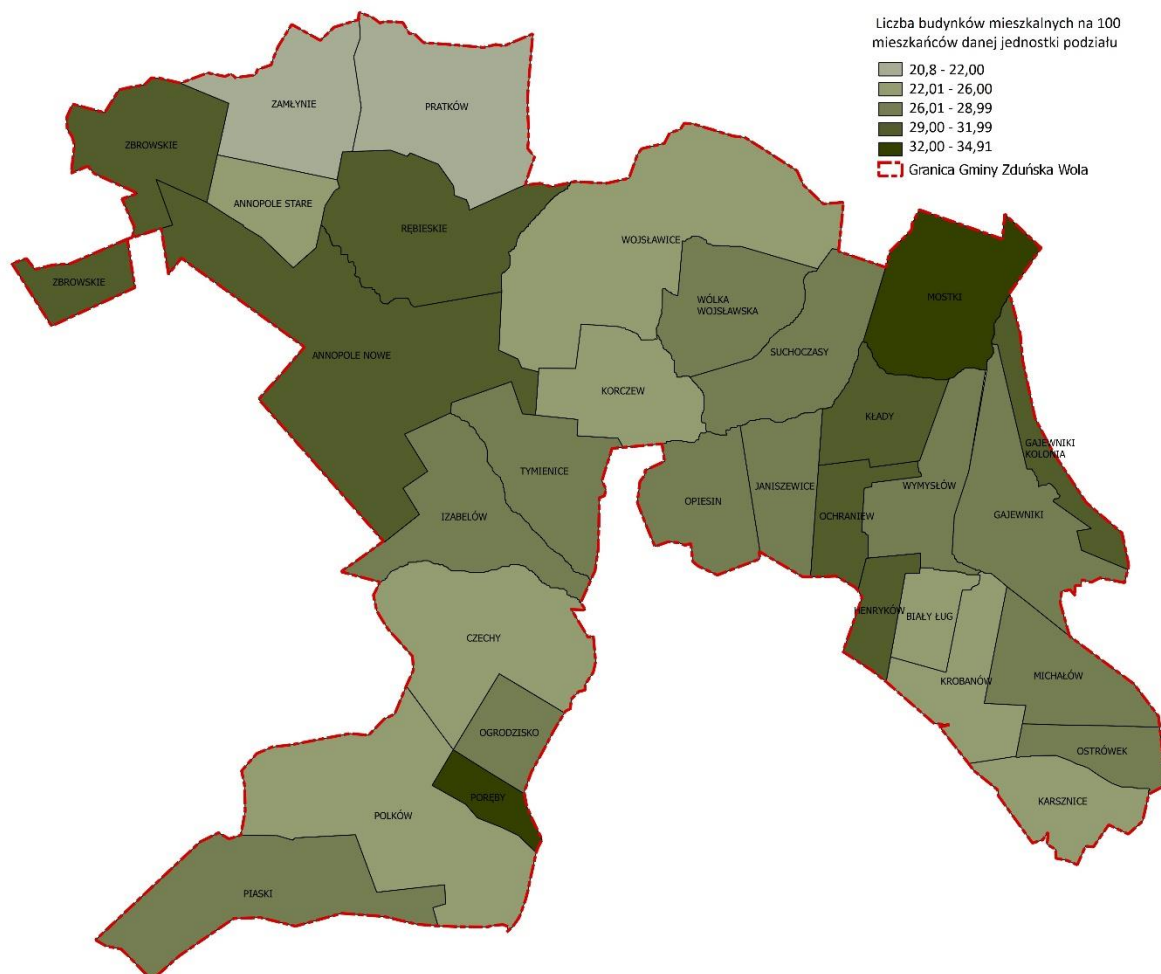
Rysunek 12 Średnia liczba osób zamieszkujących mieszkanie

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 13 Liczba budynków mieszkalnych na 100 mieszkańców danego sołectwa

Źródło: Opracowanie własne

7.5. Zabudowa techniczna

W zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Zduńska Wola dominują gospodarstwa domowe jedno i wielorodzinne. Liczne są także obiekty zakładów produkcyjno-usługowych. Największe natężenie zabudowań ma miejsce wzdłuż dróg gminnych i powiatowych, które tworzą zabudowę zwartą (tzw. ulicówka – miejscowość: Izabelów, Polków, Piaski, Ogrodzisko, Opiesin) lub miejscami – luźną (tzw. rzędówka – miejscowość Zborowskie i Laskowiec). Natomiast, im dalej od Zduńskiej Woli, tym co raz częściej istnieje zabudowa zagrodowa. Złożona jest ona z budynków mieszkalnych, budynków inwentarskich (np. obór, chlewni, stajni), składowych (stodół), szklarni i budynków gospodarczych (garaży, składów itp.).

Na terenie gminy wyróżnia się część podmiejską, która okala Miasto Zduńską Wolę. Jest ona najgęściej zaludniona i najbardziej zurbanizowana. W jej obrębie leżą wsie: Czechy, Izabelów, Tymienice, Opiesin, Janiszewice, Ochraniew, w odległości maksymalnie 2 km od ośrodka miejskiego. Na terytorium jednostki wiejskiej wyraźnie wyróżnia się także obszar z funkcją rolniczą. Obszar ten jest jednak najdalej oddalony od Miasta Zduńskiej Woli. Dla terenów rolniczych charakterystyczny jest układ ruralistyczny wielodrożnic, który w obrębie gminy spotkać można we wsi Korczew i Wojsławice oraz w części Karsznice.

Istotną częścią infrastruktury technicznej są miejsca atrakcyjne turystycznie, w tym zabytki. Na terenie Gminy Zduńska Wola znajdują się²²:

- ⊙ obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków:
 - w Korczewie:
 - Kościół Parafialny P.W. Św. Katarzyny z 1729 r.,
 - Cmentarz przykościelny
 - Plebania przy kościele parafialnym P.W. Św. Katarzyny z XX w.
 - Kaplica cmentarna w zespole cmentarza parafialnego z 1857 r.,
 - Cmentarz parafialny z XVIII w.,
 - w Wojsławicach:
 - Dwór w zespole pałacowo parkowym z 1780 r.,
 - Pałac w zespole pałacowo parkowym I poł. XIX w.,
 - Relikt dworu obronnego Wężyków w zespole pałacowo parkowym z XVI w.,
 - Park w zespole pałacowo parkowym II poł. XIX w.,
 - Relikt zespołu folwarcznego XIX w.,
 - w Karsznicach:
 - Dwór w zespole dworsko parkowym XIX/XX w.,
 - Park w zespole dworsko parkowym XIX/XX w.,
 - w Andrzejowie – schron bojowy z II wojny światowej,
 - w Piaskach – schrony bojowe z II wojny światowej,

²² Projekt Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zduńska Wola – tekst ujednolicony, III edycja, 2013 r.

- ⊙ stanowiska archeologiczne z epoki kamienia (neolitu), a także późnego średniowiecza i czasów nowożytnych, świadczące o występowaniu kultur pradziejowych - łżyckiej (VII-IV wiek p.n.e.) oraz przeworskiej (I-IV wiek n.e.)²³,
- ⊙ miejsca pamięci narodowej, cmentarze, mogiły i kwatery wojenne:
 - kwatera wojenna na cmentarzu katolickim w Korczewie,
 - cmentarz ewangelicko-augsburski w Annopolu Starym,
 - miejsca po dawnych cmentarzach wojennych w Czechach i Kęszycach,
 - miejsca po dawnych mogiłach w Gajewnikach, Krobanowie, Maciejowie, Suchoczasach i Wólce Wojsławskiej.

7.6.Służba zdrowia

Jednym z ważniejszych elementów infrastruktury społecznej jest system ochrony zdrowia. Dostęp do tej infrastruktury zależy szczególnie od liczby instytucji świadczących usługi zdrowotne, ich rozmieszczenia oraz kosztów usług. Podstawowe potrzeby większości społeczeństwa gminy wiejskiej w zakresie opieki zdrowotnej zaspokajają ośrodki zdrowia, lekarze i apteki zlokalizowane w Zduńskiej Woli. Dotyczy to głównie mieszkańców miejscowości sąsiadujących bezpośrednio z Miastem. W niniejszej jednostce miejskiej, ochrona zdrowia pełniona jest przez Szpital Powiatowy, Ratownictwo i Transport Medyczny, Ambulatoryjne Lecznictwo Specjalistyczne i Podstawowa Opieka Zdrowotna. Natomiast w przypadku wsi położonych w dalszej odległości od ośrodka miejskiego, mieszkańcy obsługiwani są w Annopolu Starym przez filię Samodzielnego Publicznego Zakładu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli. Ośrodek Zdrowia świadczy usługi lekarza specjalisty medycyny rodzinnej i specjalisty medycyny pracy. Na terenie Gminy Zduńska Wola nie ma żadnych punktów aptecznych. Nadrzędnym celem tego działania jest polepszenie warunków opieki medycznej dla ludności zamieszkującej tereny położone w dalszej odległości od Miasta. W wyniku realizacji tego planu, mieszkańcy tych rejonów gminy będą mieć dostęp do opieki zdrowotnej na takich samych zasadach jak pozostali mieszkańcy. Szczególnie będzie to duże ułatwienie dla osób mających ograniczoną możliwość z korzystania miejskich usług medycznych.

²³ Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Zduńska Wola na lata 2011-2020

7.7. Podsumowanie sfer przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej

Do jednych z atutów Gminy Zduńska Wola należy stosunkowo bliskie położenie z główną aglomeracją województwa łódzkiego i zarazem jednego z największych miast w Polsce. Stanowi to potencjał na perspektywiczny rozwój przedmiotowego obszaru. Co więcej, w pobliżu jednostki wiejskiej istnieje infrastruktura drogowa szybkiego ruchu (autostrady A1 i A2), która stwarza dogodne warunki do inwestowania kapitału firm krajowych i zagranicznych w obrębie Gminy Zduńska Wola. Terytorium niniejszej gminy, to także atrakcyjne zaplecze dla rozwoju mieszkalnictwa. Szczególnie warunkuje to graniczący z jednostką wiejską, główny ośrodek powiatu zduńskowolskiego.

Jednak, czynnikami, które inicjują problemy w gminie, to m.in.:

- ⊙ brak planów na rozwój kanalizacji do najdalszych zabudowań,
- ⊙ słabo rozwinięty system gazowniczy – według dostawców gazu sieć gazownicza jest nieopłacalna ekonomicznie ze względu na zbyt rozproszoną zabudowę na terenie gminy oraz zbyt małą liczbę osób zainteresowanych podłączeniem do sieci gazowej,
- ⊙ całkowity brak infrastruktury sieci ciepłowniczej – praktykowane jest ogrzewanie indywidualne w kotłowniach, co zwiększa emisję zanieczyszczeń (zawłaszcza przy paleniu śmieci),
- ⊙ nierównomierny rozwój mieszkalnictwa – wzmożony w części podmiejskiej i znacznie wolniejszy na terenach dalej położonych od Zduńskiej Woli,
- ⊙ utrudniony dostęp do opieki medycznej dla mieszkańców wsi zlokalizowanych najdalej od ośrodka miejskiego,
- ⊙ opieka medyczna zapewniona jest tylko przez jeden ośrodek zdrowia,
- ⊙ brak punktów aptecznych.

Przedstawione powyżej dane, powinny zostać wzięte pod uwagę podczas projektowania działań rewitalizacyjnych.

8. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Zduńska Wola

8.1. Identyfikacja obszarów zdegradowanych

Obszar zdegradowany stanowi obszar, na którym zidentyfikowany został stan kryzysowy (tj. stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych). Może być on podzielony na podobszary, w tym podobszary, które nie posiadają wspólnych granic (warunek – występowanie sytuacji kryzysowej na każdym podobszarze).

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (Warszawa, 2 sierpnia 2016r.)*, wyznaczenie obszaru zdegradowanego następuje na podstawie koncentracji na nim negatywnych zjawisk społecznych, przy jednoczesnym występowaniu co najmniej jednego z negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej bądź środowiskowej. Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji została przedstawiona w rozdziale 3. Metodologia.

Tabela 20 Podsumowanie analizy wskaźnikowej służącej wyznaczeniu obszary zdegradowanego

Nazwa sołectwa	SFERA SPOŁECZNA							SFERA GOSPOD ARCZA	SFERA ŚRODOWIS KOWA	SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA		SFERA TECHNICZNA	
	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa - niepełnosprawność	Liczba przestępstw w zakresie kradzieży w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Liczba przestępstw w zakresie kradzieży z włamaniem w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Ilość wyrobów zawierających azbest stosowanych w budownictwie w poszczególnych sołectwach Gminy[Mg] na 100 budynków danego sołectwa	Liczba przyłączy sieci wodociągowej w przeliczeniu na 100 budynków danego sołectwa	Liczba przyłączy sieci kanalizacyjnej w przeliczeniu na 100 budynków danego sołectwa	Średnia liczba osób zamieszkujących mieszkanie w danej jednostce podziału	Liczba budynków mieszkalnych na 100 mieszkańców danego sołectwa
Annopole Nowe	1,47	1,10	0,37	2,56	0,00	0,00	0,37	4,03	54,95	103,45	1,15	3,29	30,40
Annopole Stare	4,70	0,00	2,01	0,00	0,00	0,67	0,00	3,36	72,54	70,49	0,00	4,03	24,83
Biały Ług	4,73	0,00	2,18	1,45	0,36	0,00	0,00	1,09	100,79	103,66	0,00	3,93	25,45
Czechy	2,30	0,34	0,80	1,44	0,11	0,06	0,17	7,24	47,53	96,26	79,13	3,89	25,67
Gajewniki	5,32	9,57	1,60	1,60	0,53	0,53	1,06	4,26	248,37	99,16	0,00	3,81	26,28
Gajewniki - Kolonia	0,63	0,00	1,25	0,63	0,00	0,00	0,00	0,00	40,87	99,16	0,00	3,16	31,62
Henryków	6,85	4,45	0,00	4,11	0,00	0,00	0,00	2,40	25,01	102,06	0,00	3,44	29,11
Izabelów	4,35	2,02	2,34	0,96	0,21	0,00	0,32	6,90	46,63	95,61	71,05	3,78	26,43
Janiszewice	3,14	2,97	0,00	1,98	0,17	0,00	0,33	6,11	52,36	114,36	66,83	3,61	27,72
Karsznice	3,88	8,74	0,65	4,21	0,00	0,00	0,00	2,59	62,45	115,29	0,00	3,96	25,24
Kłady	5,23	3,27	0,65	2,61	0,00	0,00	0,00	1,96	106,47	104,00	0,00	3,40	29,41
Korczew	1,92	7,04	2,13	3,84	0,21	0,21	0,21	4,48	25,99	95,65	5,80	4,19	23,88

Krobanów	2,68	3,69	0,00	3,36	0,00	0,34	0,00	3,36	114,29	104,65	0,00	4,32	23,15
Michałów	1,78	10,65	3,55	2,37	0,00	0,00	0,30	4,73	87,48	87,39	0,00	3,76	26,63
Mostki	8,49	8,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,66	94,89	97,62	0,00	2,86	34,91
Ochraniew	2,18	1,31	0,22	0,87	0,00	0,00	0,00	7,19	61,79	93,02	49,42	3,26	30,72
Ogrodzisko	2,38	2,68	0,30	2,08	0,00	0,00	0,00	5,06	37,80	105,45	0,00	3,57	27,98
Opiesin	4,53	3,54	1,18	1,77	0,00	0,20	0,00	5,12	38,13	98,31	70,62	3,50	28,54
Ostrówek	0,43	8,58	0,43	6,44	0,43	0,00	0,00	6,01	91,24	105,71	0,00	3,76	26,61
Piaski	1,96	5,23	0,22	0,87	0,00	0,00	0,22	4,58	154,32	101,38	0,00	3,76	26,58
Polków	2,72	2,72	1,56	1,56	0,00	0,39	0,39	4,28	119,18	95,89	0,00	4,15	24,12
Poręby	0,00	2,17	1,09	3,80	0,00	0,00	0,00	8,15	31,92	103,90	0,00	3,02	33,15
Pratków	5,52	4,29	0,00	0,92	0,00	0,00	0,00	2,76	221,74	92,41	0,00	4,79	20,86
Rębieskie	4,13	1,90	0,00	0,63	0,00	0,00	0,32	2,54	163,53	90,43	0,00	3,42	29,21
Suchoczasy	2,54	3,11	0,56	2,54	0,28	0,00	0,56	3,95	110,16	94,03	0,00	3,77	26,55
Tymienice	3,51	7,02	1,98	3,66	0,31	0,15	0,00	4,89	49,32	102,56	102,56	3,72	26,87
Wojśławice	7,60	4,88	0,00	1,87	0,14	0,00	0,72	3,30	131,41	115,38	53,30	3,89	25,68
Wólka Wojśławska	2,34	11,11	0,00	2,34	0,58	0,58	0,00	1,75	135,04	84,48	0,00	3,56	28,07
Wymysłów	11,15	6,83	2,52	4,32	0,00	0,72	0,00	5,04	100,34	92,31	37,36	3,76	26,62
Zamłynie	6,75	6,33	0,00	0,42	0,00	0,42	0,42	3,80	129,96	94,83	0,00	4,56	21,94
Zborowskie	2,80	3,50	2,80	2,10	0,00	0,00	0,70	7,69	129,95	91,23	0,00	3,25	30,77
Średnia wartość wskaźnika	3,81	4,44	0,98	2,17	0,11	0,14	0,20	4,33	93,11	98,39	17,33	3,71	27,26

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych

W poniższych tabelach przedstawiono koncentrację sytuacji kryzysowej w sferze społecznej oraz identyfikację sytuacji kryzysowej w pozostałych sferach w podziale na sołectwa. Każdemu zjawisku, który charakteryzował się wartościami negatywnie odbiegającymi od średniej (powyżej lub poniżej, w zależności od analizowanego zjawiska i jego charakteru) przypisano wagę jeden. Słowem „TAK” oznaczono negatywną sytuację w danym sołectwie w zakresie analizowanej sfery (gdy łączna liczba zjawisk kryzysowych przekracza średnią dla gminy), natomiast puste pola oznaczają brak sytuacji kryzysowej w danym sołectwie.

Tabela 21 liczba zjawisk kryzysowych w poszczególnych sferach

	Identyfikacja sytuacji kryzysowej w sferze społecznej	Identyfikacja sytuacji kryzysowej w pozostałych sferach			
		Sfera gospodarcza	Sfera techniczna	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa
Annopole Nowe	1,00	1,00	0,00	1,00	0,00
Annopole Stare	4,00	1,00	2,00	2,00	0,00
Biały Ług	4,00	1,00	2,00	1,00	1,00
Czechy	2,00	0,00	2,00	1,00	0,00
Gajewniki	5,00	1,00	2,00	1,00	1,00
Gajewniki - Kolonia	2,00	1,00	0,00	1,00	0,00
Henryków	4,00	1,00	0,00	1,00	0,00
Izabelów	3,00	0,00	2,00	1,00	0,00
Janiszewice	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Karsznice	4,00	1,00	2,00	1,00	0,00
Kłady	3,00	1,00	0,00	1,00	1,00
Korczew	5,00	0,00	2,00	2,00	0,00
Krobanów	3,00	1,00	2,00	1,00	1,00
Michałów	3,00	0,00	2,00	2,00	0,00
Mostki	3,00	0,00	0,00	2,00	1,00
Ochraniew	1,00	0,00	0,00	1,00	0,00
Ogrodzisko	1,00	0,00	0,00	1,00	0,00
Opiesin	4,00	0,00	0,00	1,00	0,00
Ostrówek	4,00	0,00	2,00	1,00	0,00
Piaski	1,00	0,00	2,00	1,00	1,00
Polków	2,00	1,00	2,00	2,00	1,00
Poręby	3,00	0,00	0,00	1,00	0,00
Pratków	1,00	1,00	2,00	2,00	1,00
Rębieskie	1,00	1,00	0,00	2,00	1,00
Suchoczasy	2,00	1,00	2,00	2,00	1,00
Tymienice	6,00	0,00	2,00	0,00	0,00
Wojślawice	3,00	1,00	2,00	0,00	1,00
Wólka Wojsławska	5,00	1,00	0,00	2,00	1,00
Wymysłów	6,00	0,00	2,00	1,00	1,00
Zamłyńie	3,00	1,00	2,00	2,00	1,00
Zborowskie	1,00	0,00	0,00	2,00	1,00
Średnia	2,94	0,52	1,10	1,26	0,48

Źródło: Opracowanie własne

Sytuacja kryzysowa, kwalifikująca sołectwo do obszaru zdegradowanego została uznana w przypadku gdy występowała sytuacja kryzysowa w sferze społecznej, a także zidentyfikowano sytuację kryzysową w co najmniej jednej z pozostałych sfer.

Tabela 22 Wskazanie degradacji w poszczególnych sferach w sołectwach Gminy Zduńska Wola

IDENTYFIKACJA SYTUACJI KRYZYSOWEJ W POSZCZEGÓLNYCH SFERACH					
	SFERA SPOŁECZNA	SFERA GOSPODARCZA	SFERA TECHNICZNA	SFERA PRZESTRZEN NO- FUNKCJONAL NA	SFERA ŚRODOWISKO -WA
Annopole Nowe		TAK			
Annopole Stare	TAK	TAK	TAK	TAK	
Biały Ług	TAK	TAK	TAK		TAK
Czechy			TAK		
Gajewniki	TAK	TAK	TAK		TAK
Gajewniki - Kolonia		TAK			
Henryków	TAK	TAK			
Izabelów	TAK		TAK		
Janiszewice					
Karsznice	TAK	TAK	TAK		
Kłady	TAK	TAK			TAK
Korczew	TAK		TAK	TAK	
Krobanów	TAK	TAK	TAK		TAK
Michałów	TAK		TAK	TAK	
Mostki	TAK			TAK	TAK
Ochraniew					
Ogrodzisko					
Opiesin	TAK				
Ostrówek	TAK		TAK		TAK
Piaski			TAK		TAK
Polków		TAK	TAK	TAK	TAK
Poręby	TAK				
Pratków		TAK	TAK	TAK	TAK
Rębieskie		TAK		TAK	TAK
Suchoczasy		TAK	TAK	TAK	
Tymienice	TAK		TAK		
Wojśławice	TAK	TAK	TAK		TAK
Wólka Wojśławska	TAK	TAK		TAK	TAK
Wymysłów	TAK		TAK		TAK
Zamłynie	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Zborowskie				TAK	TAK

Źródło: Opracowanie własne

W znacznej części sołectw Gminy Zduńska Wola zdiagnozowano obszary problemowe w poszczególnych sferach. Jednakże sytuacje kryzysowe, które w najbardziej znaczący sposób wpływają na życie mieszkańców Gminy oraz charakteryzują się zdecydowanie największym natężeniem stanowią problemy dotyczące sfery społecznej.

Obszary zdegradowane determinowane są **kumulacją zdiagnozowanych problemów w sferze społecznej oraz współwystępującą sytuacją kryzysową w pozostałych sferach**. Uwzględniając powyższe informacje, jako obszar zdegradowany można zakwalifikować następujące sołectwa Gminy Zduńska Wola:

Nazwa sołectwa	Liczba ludności [stan na 31.12.2015r.]	Powierzchnia [ha]
Annopole Stare	149	186
Biały Ług	275	136
Gajewniki	188	270,5
Henryków	292	130
Izabelów	942	390,71
Karsznice	309	232,4
Kłady	153	217,4
Korczew	469	309,6
Krobanów	298	266,3
Michałów	338	297
Ostrówek	233	142
Tymienice	655	333
Mostki	106	424,3
Wojsławice	697	903,4
Wólka Wojsławska	171	312
Wymysłów	278	278,8
Zamłyń	237	360,4
Łącznie obszar zdegradowany	5 790	5 189,81
Gmina Zduńska Wola	11 911	11 161
Udział obszaru zdegradowanego	48,61%	46,50%

Obszar zdegradowany zajmuje powierzchnię równą 5189,81 ha, stanowiąc 46,5% powierzchni Gminy Zduńska Wola, a zamieszkuje go 5 790 osób, stanowiąc 48,61% ogólnej populacji gminy.

8.2. Identyfikacja obszaru rewitalizacji

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* (Warszawa, 2 sierpnia 2016r.), za obszar rewitalizacji uznać można teren obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się występowaniem zjawisk negatywnych oraz znaczeniem dla rozwoju lokalnego. Może być on podzielony na podobszary, które nie posiadają ze sobą wspólnych granic, jednak nie mogą obejmować

terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez 30% jej mieszkańców.

Obszar zdegradowany gmina Zduńska Wola przekraczał 30% mieszkańców i 20% powierzchni gminy, stąd nie mógł w całości stanowić obszaru rewitalizacji. Na podstawie lokalnego potencjału i szczególnego znaczenia dla rozwoju gminy wyodrębniono obszar rewitalizacji w granicach obszaru zdegradowanego.

Obszar rewitalizacji na obszarze Gminy Zduńska Wola został wybrany na podstawie diagnozy społeczno-gospodarczej, analizy wskaźnikowej w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej oraz środowiskowej, opinii społeczności lokalnej wyrażonej podczas przeprowadzonych wywiadów ankietowych oraz konsultacji społecznych, a także szczególnego znaczenia wskazanego obszaru dla rozwoju gminy. Spośród sołectw wchodzących w skład obszaru zdegradowanego szczególne znaczenie dla gminy mają sołectwa²⁴:

- ⊙ Izabelów – jest sołectwem położonym w bliskim sąsiedztwie miasta Zduńska Wola, ze względu na co posiada rozbudowaną bazę noclegową. Na jego terenie w ostatnim czasie nastąpiła znaczna rozbudowa infrastruktury technicznej, ze względu na dużą liczbę inwestycji. Ważnym elementem sołectwa jest położenie Szkoły Podstawowej, która ma duże znaczenie dla rozwoju gminy. Uczęszczają do niej uczniowie nie tylko z Izabelowa, ale również z okolicznych sołectw.
- ⊙ Karsznice – ważną kwestią, mającą duży wpływ na potencjał obszaru jest położenie strefy ekonomicznej i bliskie sąsiedztwo miasta. Posiada również bardzo dobry układ komunikacyjny (trasy szybkiego ruchu, droga wojewódzka, linie kolejowe).
- ⊙ Kłady – sołectwo położone jest poza centrum gminy. Mieszkańcy nie mają miejsca spotkań i integracji. Nie mają również dostępu do życia kulturalnego gminy.
- ⊙ Korczew – w granicach sołectwa położone są jedne z najważniejszych elementów kulturalnych: kościół i cmentarz. Obiekty, ze względu na swoją wyjątkowość i historię znajdują się w zainteresowaniu znacznej części mieszkańców.
- ⊙ Mostki – na terenie sołectwa występuje duże wysypisko śmieci, które bardzo negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców. Ze względu na brak możliwości

²⁴ Szczegółowa charakterystyka wskazanych obszarów zawarta została w rozdziale 9.

jego delokalizacji koniecznym jest zrekompensowanie mieszkańcom tych niedogodności.

- ⊙ Wojsławice – na terenie sołectwa zlokalizowana jest szkoła podstawowa i szkoła średnia, do której uczęszczają mieszkańcy nie tylko Wojsławic, ale i całego powiatu. Ponadto na terenie sołectwa zlokalizowane są ważniejsze zabytki gminy, stanowiąc ośrodek kulturalny.

W wyniku wszystkich tych działań, do obszaru rewitalizacji włączono sołectwa stanowiące część obszaru zdegradowanego, których skład został przedstawiony w tabeli poniżej. **Ze względu na to, że ich łączna powierzchnia przekraczała limit 20%, zostały zawężone jedynie do obszaru zamieszkałego.**

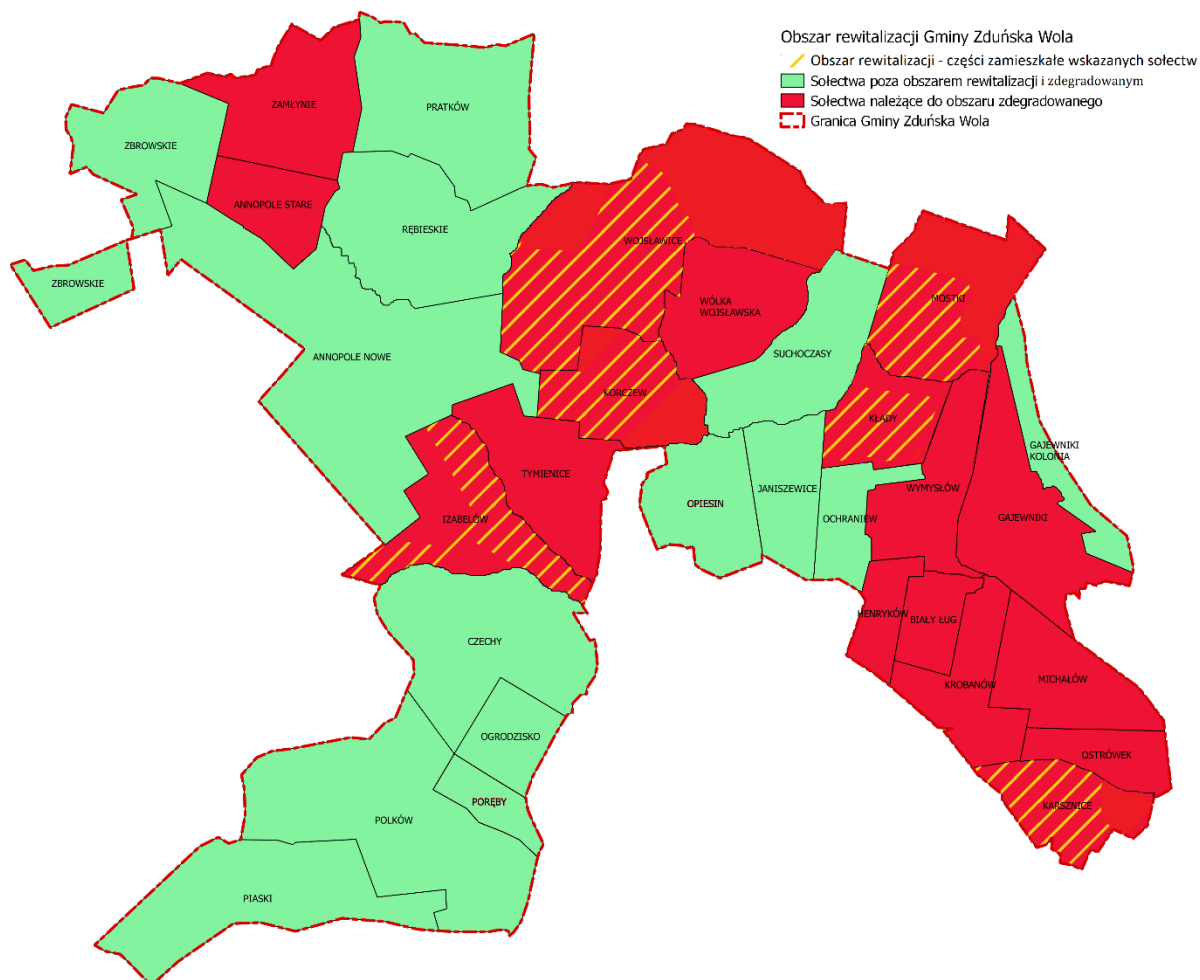
Nazwa sołectwa	Liczba ludności [stan na 31.12.2015r.]	Powierzchnia [ha]
Izabelów	942	194,49
Karsznice	309	166,75
Kłady	153	125,56
Korczew	469	225,41
Mostki	106	167
Wojsławice	697	435
Łącznie obszar rewitalizacji	2 676	1 314,21
Gmina Zduńska Wola	11 911	11 161
Udział obszaru rewitalizacji	22,47%	11,78%

Wyznaczony obszar rewitalizacji zamieszkały jest przez 2 676 osób, stanowiąc 22,47% ogólnej populacji Gminy Zduńska Wola oraz zajmuje powierzchnię równą 1 314,21ha (11,78% powierzchni gminy).

Obszar rewitalizacji
2 676 osób, 22,47% < 30% mieszkańców gminy
1 314,21 ha, 11,78% < 20% powierzchni gminy

Rysunek 14 Obszar rewitalizacji gminy Zduńska Wola

Źródło: opracowanie własne

9. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji

Poniżej sporządzona pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji sporządzona została odrębnie dla każdego z podobszarów. Informacje w niej opracowane zostały w oparciu o ustalenia sporządzonej diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, spotkania z interesariuszami programu (m.in. mieszkańcami, przedsiębiorcami, przedstawicielami organizacji pozarządowych), badania ankietowe i analizę źródeł wtórnych. Sporządzona została dla wyznaczonego już obszaru rewitalizacji. Ma charakter szczegółowy, ponieważ wnika z poszczególnych elementów diagnozy, ale przedstawiona jest w sposób pogłębiony i dokładny, umożliwiając wskazanie dokładnie przyczyn występujących zjawisk i identyfikacji potencjałów. Oznacza to, że celem niniejszego opisu, opracowanego dla każdego z sołectw jest szczegółowe przeanalizowanie występujących na obszarze rewitalizacji problemów oraz potencjałów i na podstawie tej analizy sformułowanie wniosków umożliwiających wyznaczenie celów rewitalizacji.

9.1. Izabelów

Uzasadnienie wyboru sołectwa do obszaru rewitalizacji:

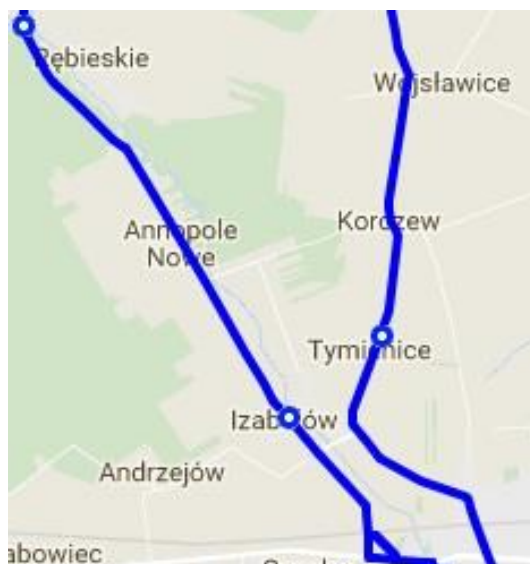
Wybór wskazanego podobszaru rewitalizacji w obrębie sołectwa Izabelów podyktowany był przede wszystkim występowaniem w jego granicach zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, a także zjawisk współwystępujących w pozostałych sferach. Sytuacja kryzysowa podobszaru obrazowana jest stosunkowo wysoką wartością wskaźników odnoszących się do poziomu korzystania ze świadczeń społecznych, wysokiego w odniesieniu do średniej dla gminy poziomu przestępczości, a także kwestii przestrzenno-funkcjonalnych. Wartości wskaźników dla sołectwa w obrębie którego wyznaczony został podobszar rewitalizacji przewyższa w większości stan odnotowany na terenie gminy. Ze względu na wymogi określone w wytycznych całość sołectwa nie mogła zostać ujęta jak obszar rewitalizacji, ograniczono go do obszarów zamieszkałych. Wówczas wartości procentowe powierzchni obszaru rewitalizacji byłyby wyższe niż 20%.

Podobszar rewitalizacji sołectwa Izabelów zlokalizowany został wokół terenów zamieszkałych sołectwa i najważniejszych dla rozwoju lokalnego miejsc, stanowiących o jego potencjale. Na obszarze rewitalizacji zlokalizowana jest Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima oraz elementy sektora usług w skład, którego wchodzi: trzy sklepy spożywcze i dwa wielobranżowe, bar, trzy punkty wymiany butli gazowych, zakład lakierniczy i blacharski (od

1978 r), dwa zakłady świadczące usługi w zakresie blacharstwa i dekarstwa, zakład fryzjerski, skład materiałów budowlanych i opałowych (od 1992 r.), firma spawalnicza, zakład naprawy telewizorów i instalacji odbiorników telewizji satelitarnej oraz przedsiębiorstwo „Alpol”, działające w branży chemii budowlanej²⁵. W Izabelowie od roku 1927 funkcjonuje również Ochotnicza Straż Pożarna. Szkoła Podstawowa oraz Ochotnicza Straż Pożarna to instytucje wokół których zorganizowane jest życie kulturalne mieszkańców obszaru rewitalizacji. Niepodważalnym walorem tego podobszaru jest czyste otoczenie i zasoby środowiska naturalnego. W bliskim położeniu części mieszkalnej wsi biegnie rzeka Pichna. W centrum sołectwa znajduje się wymagający prac modernizacyjnych kompleks sportowy, jednakże jednocześnie stanowiący sportowe centrum miejscowości. **Na potencjał sołectwa składa się również** bliskie położenie ośrodka miejskiego, dzięki czemu wiele osób decyduje się na zamieszkanie w sołectwie. Izabelów posiada też dobrze rozwiniętą sieć ścieżek rowerowych (ścieżka prowadzi od Kalinowa położonego w powiecie zgierskim do Karsznicy), dzięki czemu sołectwo może stanowić bazę do aktywnego spędzania wolnego czasu. Ponadto w Szkole Podstawowej w Izabelowie corocznie odbywa się wiele imprez okolicznościowych i sportowych, dzięki czemu istnieje możliwość do aktywnego włączenia mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Rysunek 15 Szlak rowerowy na terenie sołectwa Izabelów

Źródło: opracowanie własne

²⁵ Leksykon Sołectw, źródło: <http://gminazdunskawola.pl/wp-content/uploads/Dokumenty-PDF/Leksykon.pdf>

Wyniki przeprowadzonych działań z zakresu partycypacji społecznej wskazują na możliwość pogorszenia trudnej sytuacji omawianego sołectwa Izabelów ze względu na możliwość odpływu z miejscowości części mieszkańców do dużych ośrodków miejskich (np. Łódź), głównie ze względu na chęć znalezienia w większych ośrodkach miejskich lepiej płatnej pracy i lepszych warunków życia. Wnioski płynące z przeprowadzonych badań wskazują również nieodpowiednio zagospodarowaną strukturę przestrzenno-funkcjonalną wskazanego podobszaru (brak dobrego i pełnowymiarowego boiska szkolnego, placu dla społeczności lokalnej służącego wspólnej integracji, a także miejsca integracji międzypokoleniowej). Ponadto mieszkańcy wskazują na stale pogarszający się stan budynku, gdzie siedzibę ma Ochotnicza Straż Pożarna.

Charakterystyka podobszaru rewitalizacji w obrębie sołectwa:

Rysunek 16 Granice obszaru rewitalizacji w granicach sołectwa Izabelów

Źródło: opracowanie własne

Sołectwo Izabelów zlokalizowane jest w zachodniej części Gminy, granicząc z Annapolem Nowym, Tymienicami, oraz Czechami. W sołectwie tym znajdują się trzy

osady, tj. Izabelów, Izabelów Mały oraz Andrzejów. Sołectwo jest dobrze skomunikowane z pozostałymi ośrodkami, o czym świadczy osiem przystanków komunikacji autobusowej, przez sołectwo przebiega również droga powiatowa, gminna oraz drogi wiejskie. Zamieszкана część sołectwa charakteryzuje się zwartą zabudową. Sołectwo zamieszkuje 942 osoby, stanowiąc 7,9% ogólnej populacji Gminy. Jego powierzchnia równa jest 194,49ha. Jest to obszar charakteryzujący się najwyższą liczbą mieszkańców pośród wszystkich sołectw stanowiących obszar rewitalizacji. Ponadto, sołectwo Izabelów cechuje się dużym znaczeniem dla mieszkańców gminy, co wykazane zostało w przeprowadzonym na jej terenie badaniu ankietowym dotyczącym obszarów wymagających działań rewitalizacyjnych.

W kontekście problemów społecznych wartościami powyżej średniej wskaźników dla gminy, charakteryzuje się problem związany z uzależnieniem od pobierania świadczeń społecznych z powodu ubóstwa i alkoholizmu. Występowanie tego typu problemów ogranicza możliwości Rozwojowe i społeczne osób zmagających się z trudną sytuacją życiową. Brak zmian może prowadzić do dziedziczenia i pogłębienia wykluczenia społecznego oraz występowania innych, negatywnych zjawisk społecznych. Słaba motywacja czy wycofanie z rynku pracy stają się sposobem na społeczne funkcjonowanie i jednocześnie powielanie schematów. Liczba osób korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy społecznej z powodu alkoholizmu ponad dwukrotnie przekracza średnią liczbę dla Gminy Zduńska Wola. Ma to potwierdzenie w wypowiedziach mieszkańców, uzyskanych podczas spotkań i wywiadów bezpośrednich, którzy zwracają uwagę na częste spożywanie alkoholu przez młode osoby w miejscach publicznych. Nawarstwienie problemów społecznych skutkuje pogłębianiem się niekorzystnej sytuacji mieszkańców danego obszaru. Alkoholizm dotyczy utraty kontroli nad samodzielnym funkcjonowaniem w społeczeństwie z powodu uzależnienia od spożywanego alkoholu, często skutkującej przemocą w rodzinie. Jak istotnym jest monitorowanie zjawiska, w kontekście realizowanych działań, wskazuje sporządzany co roku Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Innym problemem zdiagnozowanym w sferze społecznej na terenie sołectwa jest liczba popełnionych czynów karalnych w kontekście dokonanych kradzieży. Liczba odnotowanych przez Komendę Powiatową Policji w Zduńskiej Woli przypadków kradzieży na tym obszarze jest znacznie wyższa jest od średniej dla Gminy. Zjawisko to pozostaje w korelacji z analizowanymi powyżej. Pogorszenie sytuacji majątkowej i społecznej, będącej

następstwem braku posiadania pracy zarobkowej stanowi czynnik bezpośrednio związany z występowaniem przestępczości. Osoby, chcąc poprawić swoją sytuację materialną decydują się na popełnienie czynów przestępczych.

Poza problemami w sferze społecznej, na obszarze rewitalizacji w obrębie sołectwa Izabelów występują również problemy w sferze technicznej. Jak wynika z przeprowadzonej diagnozy, problemem jest liczba przyłączy do sieci wodociągowej. Wartość ta, w przeliczeniu na 100 budynków, wskazuje, że liczba mieszkańców Izabelowa korzystających z wodociągu niższa jest od średniej gminnej. Niewyposażenie budynków w podstawowe rozwiązania techniczne skutkuje, że jakość życia mieszkańców ulega znacznemu pogorszeniu.

Badanie ankietowe ujawniło znaczenie sołectwa dla społeczności Gminy Zduńska Wola. Zdecydowana większość ankietowanych wskazywała Izabelów jako miejsce interwencji w kontekście działań rewitalizacyjnych. Problemy zidentyfikowane przez lokalną społeczność to:

- ⊙ Zły stan techniczny i braki w wyposażeniu boiska szkolnego przy szkole podstawowej w Izabelowie;
- ⊙ Zły stan techniczny OSP Izabelów;
- ⊙ Brak rehabilitacji ogólnodostępnej dla osób potrzebujących;
- ⊙ Brak zaplecza rekreacyjno-sportowego;
- ⊙ Braki w sieci wodociągowej;
- ⊙ Niedostateczna liczba chodników;
- ⊙ Zły stan dróg gminnych;
- ⊙ Brak placów zabaw oraz miejsc przeznaczonych dla młodzieży.

Wskazywane problemy, dotyczą przede wszystkim infrastruktury służącej społeczeństwu, mającej wpływ na jakość życia mieszkańców sołectwa oraz pobliskich terenów, a także na pogłębienie negatywnych zjawisk, takich jak wykluczenie społeczne, brak integracji i aktywizacji mieszkańców.

9.2. Karsznice

Uzasadnienie wyboru sołectwa do obszaru rewitalizacji:

Wybór wskazanego podobszaru rewitalizacji w obrębie sołectwa Karsznice podyktowany był przede wszystkim występowaniem w jego granicach zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, a także zjawisk współwystępujących w pozostałych sferach. Sytuacja

kryzysowa podobszaru obrazowana jest stosunkowo wysoką wartością wskaźników odnoszących się do poziomu korzystania ze świadczeń społecznych, w szczególności z powodu ubóstwa, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i niepełnosprawności, a także kwestii przestrzenno-funkcjonalnych. Ponadto na terenie sołectwa działalności nie prowadzi żadna organizacja pozarządowa. Wartości wskaźników dla sołectwa w obrębie którego wyznaczony został podobszar rewitalizacji przewyższa w większości stan odnotowany na terenie gminy. Ze względu na wymogi określone w wytycznych całość sołectwa nie mogła zostać ujęta jak obszar rewitalizacji, ograniczono go do obszarów zamieszkałych. Wówczas wartości procentowe powierzchni obszaru rewitalizacji byłyby wyższe niż 20%.

Podobszar rewitalizacji sołectwa Karsznice zlokalizowany został wokół najważniejszych dla rozwoju lokalnego miejsc stanowiących o jego potencjale. Na obszarze rewitalizacji zlokalizowane są dwa największe zakłady produkcyjne "Ara" oraz "Sagan". Ponadto w sołectwie działa kilka niewielkich podmiotów gospodarczych, świadczących usługi w zakresie m.in. wymiany butli gazowych oraz usług stolarskich. Niepodważalnym walorem tego podobszaru jest czyste otoczenie i zasoby środowiska naturalnego. Obiektami kultury są trzy kapliczki zlokalizowane na terenie sołectwa oraz zabytkowy Dworek w Karsznicach. Jedna z nich została wzniesiona jeszcze przed I wojną światową. **Na potencjał sołectwa wpływa również** bliskie położenie Miasta Zduńska Wola, przez co wiele osób decyduje się na zamieszkanie w tym miejscu. Karsznice posiadają bardzo dobry układ komunikacyjny, dobre położenie między trasami S-8 (bliskie położenie wjazdu na trasę s-8) i drogą wojewódzką nr 482 (projektowany łącznik trasy S-8 z drogą wojewódzką). Sołectwo Karsznice w odniesieniu do pozostałych sołectw gminy objęte jest największą liczbą obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego. Ponadto przez teren sołectwa przebiega szlak rowerowy, prowadzący z Karsznic do innych miejscowości gminnych i miasta Zduńska Wola (długość 27km).

Rysunek 17 Szlak rowerowy na terenie sołectwa Karsznice

Źródło: opracowanie własne

Wyniki przeprowadzonych działań z zakresu partycypacji społecznej wskazują na możliwość pogorszenia trudnej sytuacji omawianego sołectwa Karsznice ze względu na możliwość odpływu z miejscowości części mieszkańców, głównie ze względu na chęć wprowadzenia zmian w swoim życiu, znalezienia pracy (m.in. Łodzi). Wnioski płynące z przeprowadzonych badań wskazują również nieodpowiednio zagospodarowaną strukturę przestrzenno-funkcjonalną wskazanego podobszaru (niewystarczający zasób zabudowy socjalnej wielorodzinnej, zły stan techniczny budynków komunalnych, a także brak miejsca integracji społeczności lokalnej).

Charakterystyka podobszaru rewitalizacji w obrębie sołectwa:

Rysunek 18 Granice obszaru rewitalizacji w granicach sołectwa Karsznice

Źródło: opracowanie własne

Sołectwo Karsznice zlokalizowane jest w południowo-wschodniej części Gminy, granicząc z powiatem łaskim, Krobanowem, Michałowem, oraz miastem Zduńska Wola. Zabudowania występują w trzech skupiskach, zlokalizowanych w centralnej i północnej części obszaru zamieszkałego sołectwa. Cały teren jest zwodociągowany nie posiada natomiast sieci kanalizacyjnej. O jego największym potencjale stanowi poblize miasta Zduńska Wola. Sołectwo zamieszkuje 309 osób, stanowiąc 2,6% ogólnej populacji Gminy. Powierzchnia terenu zamieszkałego sołectwa Karsznice równa jest 166,75ha.

Przeprowadzona diagnoza społeczno-gospodarcza pozwoliła na zidentyfikowanie na tym obszarze występowanie problemów w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, oraz technicznej. Największym natężeniem charakteryzują się problemy społeczne związane z brakiem samowystarczalności ekonomicznej mieszkańców, tj. liczbą podopiecznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Mieszkańcy sołectwa Karsznice stanowili największy odsetek osób korzystających z tej formy wsparcia z powodu

niepełnosprawności oraz bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przy czym oba wskaźniki ponad dwukrotnie przekroczyły średnie wartości dla Gminy Zduńska Wola. Wysoki odsetek osób pobierających świadczenia społeczne świadczy o dość niskich dochodach, a także występowaniu innych problemów, w tym m.in. ubóstwa czy niepełnosprawności. Skutkuje to potrzebą pobierania świadczeń ze środków zewnętrznych. Długotrwałe otrzymywanie zasiłków często prowadzi do braku przejawiania chęci poprawy swojego statusu (np. poprzez podjęcie zatrudnienia). Skutkuje to również pogorszeniem się sytuacji życiowej w pozostałych sferach w tym m.in. dotyczących warunków mieszkaniowych, statusu społecznego. Kolejną przekroczoną wartością w kontekście liczby podopiecznych pomocy społecznej w danym sołectwie na tle mieszkańców wszystkich jednostek analitycznych korzystających z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest wskaźnik dotyczący ubóstwa. Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej łączy się również z występowaniem kilku, niezależnych od siebie czynników. W przypadku Karsznicy nawarstwienie negatywnego zjawiska wiąże się z występowaniem zabudowy socjalnej i komunalnej, która nie tylko nie stanowi wystarczającego zaplecza mieszkalnego gminy, ale także wpływa na pogarszającą się sytuację w sferze technicznej (degradacja stanu technicznego budynków). Występowanie problemu korzystania ze świadczeń pomocy społecznej łączy się także z negatywną sytuacją mieszkańców obszaru rewitalizacji na lokalnym rynku pracy. Niemożliwość zaspokojenia potrzeb materialnych, powoduje, że korzystają oni z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Problem w sferze społecznej stanowiła także liczba organizacji pozarządowych- na terenie tym nie odnotowano działalności żadnej organizacji. Brak działalności organizacji pozarządowych może skutkować pogłębiającą się niską aktywnością społeczną. Brak, bądź niskie zaangażowanie mieszkańców w sprawy publiczne skutkuje brakiem poznania ich rzeczywistych potrzeb i oczekiwań względem publicznych przedsięwzięć. Niski poziom aktywności mieszkańców wskazuje na niskie poczucie wspólnotowości lokalnej społeczności. Brak integracji i łączenia się mieszkańców w grupy nieformalne i formalne może sprzyjać powstawaniu zjawiska wykluczenia społecznego. Ponadto przeprowadzona diagnoza wykazała, że na terenie sołectwa działa niewystarczająca liczba podmiotów gospodarczych, co może świadczyć o niskim poziomie przedsiębiorczości mieszkańców.

Mieszkańcy sołectwa Karsznicy nie mają dostępu do sieci kanalizacyjnej. Analiza wskaźnikowa wykazała również problemy w kontekście sytuacji mieszkaniowej na terenie

sołectwa. Średnia liczba osób mieszkających w lokalu znajdującym się w Karsznicach wyższa jest od średniej liczby osób zamieszkujących lokal w gminie, zaś liczba budynków mieszkalnych przypadających na 100 osób niższa jest od średniej wskaźnika dla gminy. Mieszkaniowy zasób sołectwa oraz miejsce integracji społecznej stanowi zatem najpilniejsze do realizacji potrzeby rewitalizacyjne.

9.3. Kłady

Uzasadnienie wyboru sołectwa do obszaru rewitalizacji:

Wybór wskazanego podobszaru rewitalizacji w obrębie sołectwa Kłady podyktowany był przede wszystkim występowaniem w jego granicach zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, a także zjawisk współwystępujących w pozostałych sferach. Sytuacja kryzysowa podobszaru obrazowana jest stosunkowo wysoką wartością wskaźników odnoszących się do poziomu korzystania ze świadczeń społecznych, w szczególności z powodu ubóstwa i niepełnosprawności, a także kwestii przestrzenno-funkcjonalnych. Ponadto na terenie sołectwa działalności nie prowadzi żadna organizacja pozarządowa posiadająca wpis do Krajowego Rejestru Sądowego. Wartości wskaźników dla sołectwa w obrębie którego wyznaczony został podobszar rewitalizacji przewyższa w większości stan odnotowany na terenie gminy. Ze względu na wymogi określone w wytycznych całość sołectwa nie mogła zostać ujęta jak obszar rewitalizacji, ograniczono go do obszarów zamieszkałych. Wówczas wartości procentowe powierzchni obszaru rewitalizacji byłyby wyższe niż 20%.

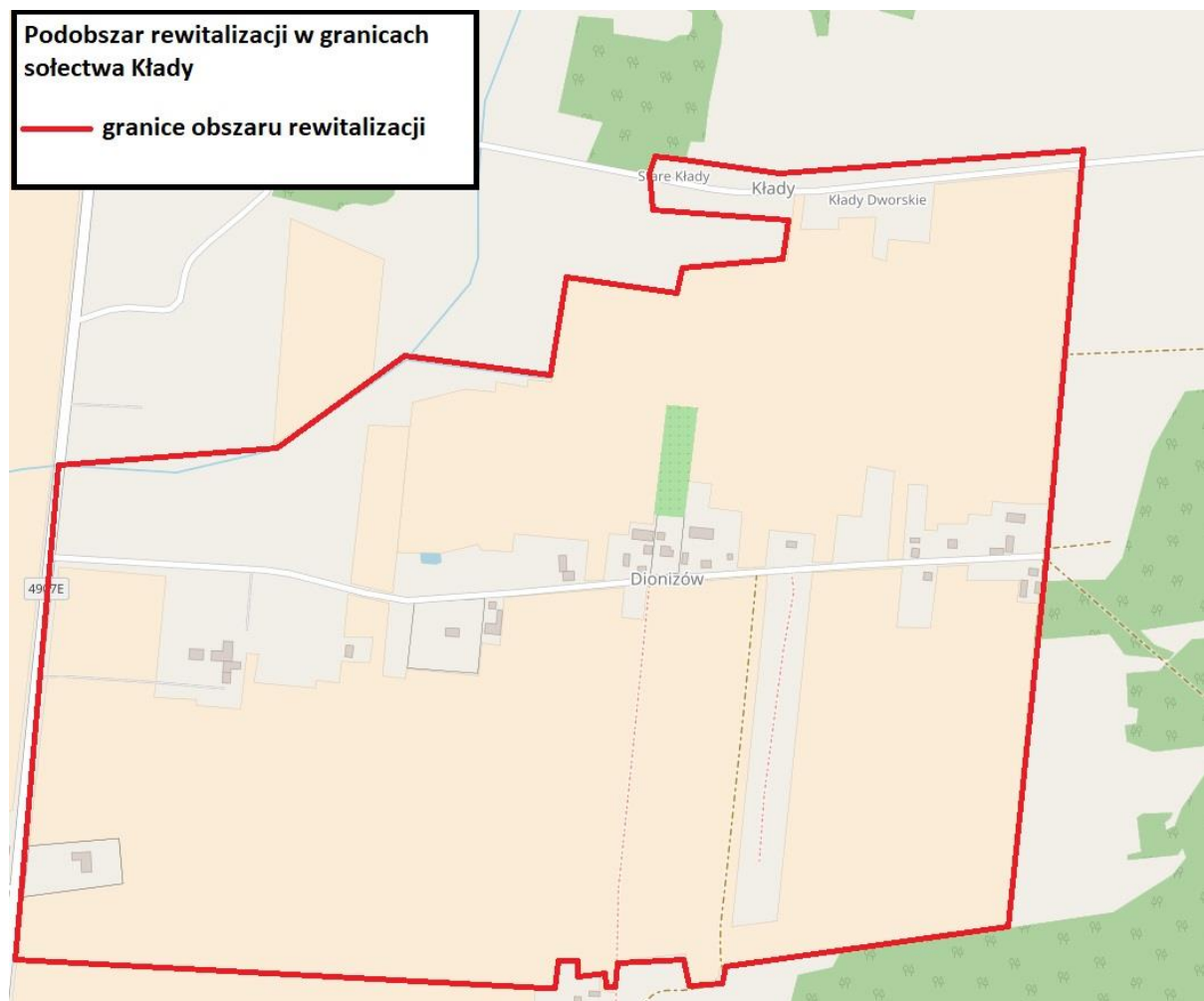
Podobszar rewitalizacji sołectwa Kłady wybrany został nie tylko ze względu na kumulację zjawisk negatywnych w sferze społecznej, ale także ze względu na **potencjał sołectwa**. Obszar położony jest w bliskim otoczeniu rzeki Pichny, posiada szlak rowerowy „Skarby Ziemi Sieradzkiej”. Sołectwo posiada dobrej klasy grunty, stanowiące potencjał dla rozwoju działalności rolniczej i pozarolniczej. Jest odizolowane od dużych stref przemysłowych. Domniema się, że na terenie sołectwa obecne jest założenie obronne.

Wyniki przeprowadzonych działań z zakresu partycypacji społecznej wskazują na możliwość pogorszenia trudnej sytuacji sołectwa. Wnioski płynące z przeprowadzonych badań wskazują również nieodpowiednio zagospodarowaną strukturę przestrzenno-funkcjonalną wskazanego podobszaru (brak odpowiednio rozwiniętej infrastruktury) oraz brak miejsc służących integracji społecznej. Teren sołectwa jest też zagrożony zalaniem i podtopieniami.

Charakterystyka podobszaru rewitalizacji w obrębie sołectwa:

Rysunek 19 Granice obszaru rewitalizacji w granicach sołectwa Kłady

Źródło: opracowanie własne

Sołectwo Kłady znajduje się we wschodniej części Gminy Zduńska Wola, granicząc z Suchoczasami, Janiszewicami, Ochraniewem, Wymysławem oraz z Mostkami. W skład sołectwa wchodzi dwie osady, Kłady oraz Dionizów. Sołectwo Kłady to typowy obszar wiejski, gdzie 85% powierzchni zajmują użytki rolne. Pośród nich dominują grunty orne. Lasy stanowią 9,4% powierzchni sołectwa – trzykrotnie mniej niż wynosi średnia lesistość gminy²⁶. Przez teren ten przebiegają dwie drogi gminne, a zdecydowana większość zabudowy

²⁶ Leksykon Sołectw, str. 56, źródło: <http://gminazdunskawola.pl/wp-content/uploads/Dokumenty-PDF/Leksykon.pdf>

mieszkalnej podłączona jest do sieci wodociągowej, niepodłączona natomiast do sieci kanalizacyjnej, ze względu na jej brak.

Sołectwo zamieszkują 153 osoby, stanowiąc 1,3% ogólnej populacji Gminy, a powierzchnia podobszaru rewitalizacji wynosi 125,56ha. Jak wykazała przeprowadzona diagnoza, na obszarze tym zidentyfikowano natężenie problemów w prawie każdej ze sfer, tj. w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno- funkcjonalnej oraz środowiskowej, stąd sołectwo stanowi więc naturalny obszar interwencji w kierunku działań rewitalizacyjnych.

Istotnymi problemami dotyczącej sfery społecznej jest liczba podopiecznych pomocy społecznej ze względu na ubóstwo oraz niepełnosprawność- oba wskaźniki przekroczyły średnią liczbę mieszkańców korzystających z tej formy wsparcia na terenie Gminy, przy czym skala ubóstwa przekracza liczbę tę w znaczniejszym stopniu. Wartość niniejszych wskaźników spowodowana jest przez wiele czynników, niewątpliwy wpływ ma jednak przeważający udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej strukturze ludności gminy. Całe zaplecze medyczne znajduje się na terenie miasta Zduńska Wola, co niesie za sobą poważne konsekwencje dla osób niepełnosprawnych i starszych. One właśnie najczęściej potrzebują wszechstronnych, skoordynowanych i łatwo dostępnych usług medycznych. Korzystanie z nich stwarza dla nich duży problem, często wymaga pomocy i wsparcia osób trzecich.

W sołectwie Kłady nie odnotowano również działalności żadnej z organizacji pozarządowych funkcjonujących w Gminie Zduńska Wola, posiadającej wpis do Krajowego Rejestru Sądowego. Brak działalności organizacji pozarządowych może skutkować pogłębiającą się niską aktywnością społeczną. Niski poziom aktywności mieszkańców wskazuje na niskie poczucie wspólnotowości lokalnej społeczności. Brak integracji i łączenia się mieszkańców w grupy nieformalne i formalne może sprzyjać powstawaniu zjawiska wykluczenia społecznego. Ponadto, podczas delimitacji obszaru rewitalizacji, na obszarze sołectwa Kłady zdiagnozowano niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców, o czym świadczy niewielka liczba podmiotów gospodarczych prowadząca działalność na terenie sołectwa.

Zabudowania na terenie sołectwa nie są wyposażone w sieć kanalizacyjną - liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej równa jest zeru. Problemem w kontekście mieszkalnictwa

jest zaś średnia liczba osób mieszkających w lokalu, przewyższających średnią liczbę wyznaczoną na podstawie danych dotyczących wszystkich sołectw gminy.

9.4.Korczew

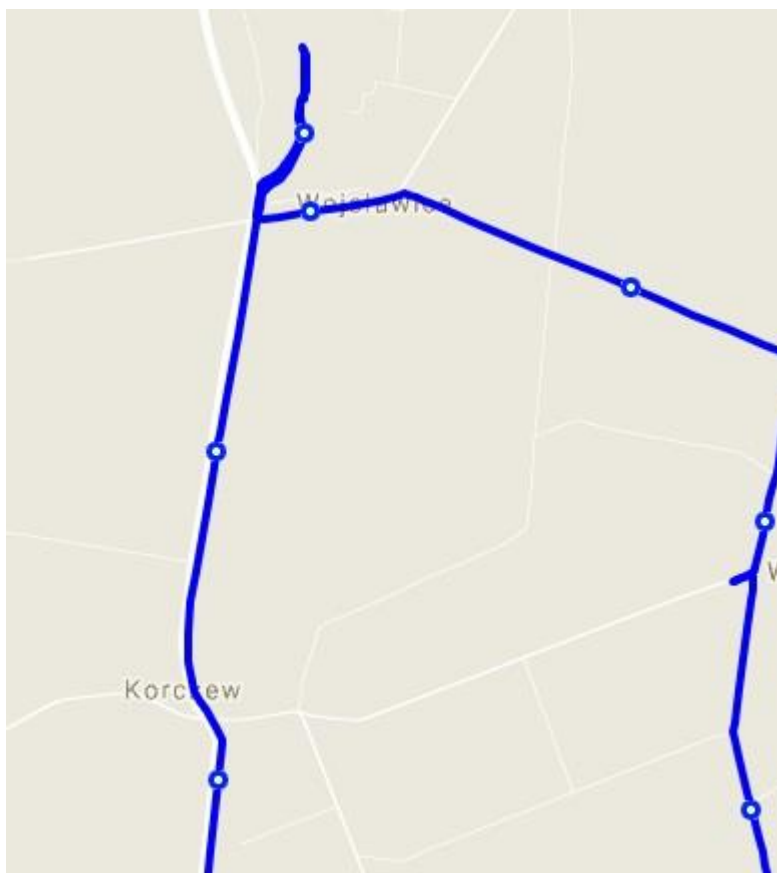
Uzasadnienie wyboru sołectwa do obszaru rewitalizacji:

Wybór wskazanego podobszaru rewitalizacji w obrębie sołectwa Korczew podyktowany był przede wszystkim występowaniem w jego granicach zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, a także zjawisk współwystępujących w pozostałych sferach. Sytuacja kryzysowa podobszaru obrazowana jest stosunkowo wysoką wartością wskaźników odnoszących się do poziomu korzystania ze świadczeń społecznych, w szczególności z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizmu i niepełnosprawności, wysokiego w odniesieniu do gminy poziomu przestępczością, a także kwestii technicznych i przestrzenno-funkcjonalnych. Wartości wskaźników dla sołectwa w obrębie którego wyznaczony został podobszar rewitalizacji przewyższa w większości stan odnotowany na terenie gminy. Ze względu na wymogi określone w wytycznych całość sołectwa nie mogła zostać ujęta jak obszar rewitalizacji, ograniczono go do obszarów zamieszkałych. Wówczas wartości procentowe powierzchni obszaru rewitalizacji byłyby wyższe niż 20%.

Podobszar rewitalizacji sołectwa Korczew wybrany został nie tylko ze względu na kumulację zjawisk negatywnych w sferze społecznej, ale także ze względu na potencjał sołectwa, na który składa się lokalizacja czterech istotnych dla rozwoju wsi przedsiębiorstw z zakresu usług, a także lokalizacja w centrum wsi siedziby Ochotniczej Straży Pożarnej, która jest baza lokalową dla organizowanych imprez okolicznościowych dla lokalnej społeczności. Budynek jest jednak w bardzo złym stanie technicznym i wymaga wykonania pilnych prac remontowych. Ponadto, na obszarze sołectwa zlokalizowanych jest sześć pomników przyrody oraz obiekt zabytkowy – kościół parafialny im. p.w. św. Katarzyny pochodzący z XIII wieku. W pobliżu sołectwa położony jest również Rezerwat przyrody Jabłecznik. Potencjałem sołectwa jest również dobry układ komunikacyjny, na który składa się bliskie położenie drogi powiatowej prowadzącej do najbliższego miasta oraz ścieżki rowerowej (ścieżka o łącznej długości 18km), również prowadzącej do miasta Zduńska Wola. Sołectwo zlokalizowane jest w granicach strefy podmiejskiej.

Rysunek 20 Szlak rowerowy w miejscowości Wojślawice i Korczew

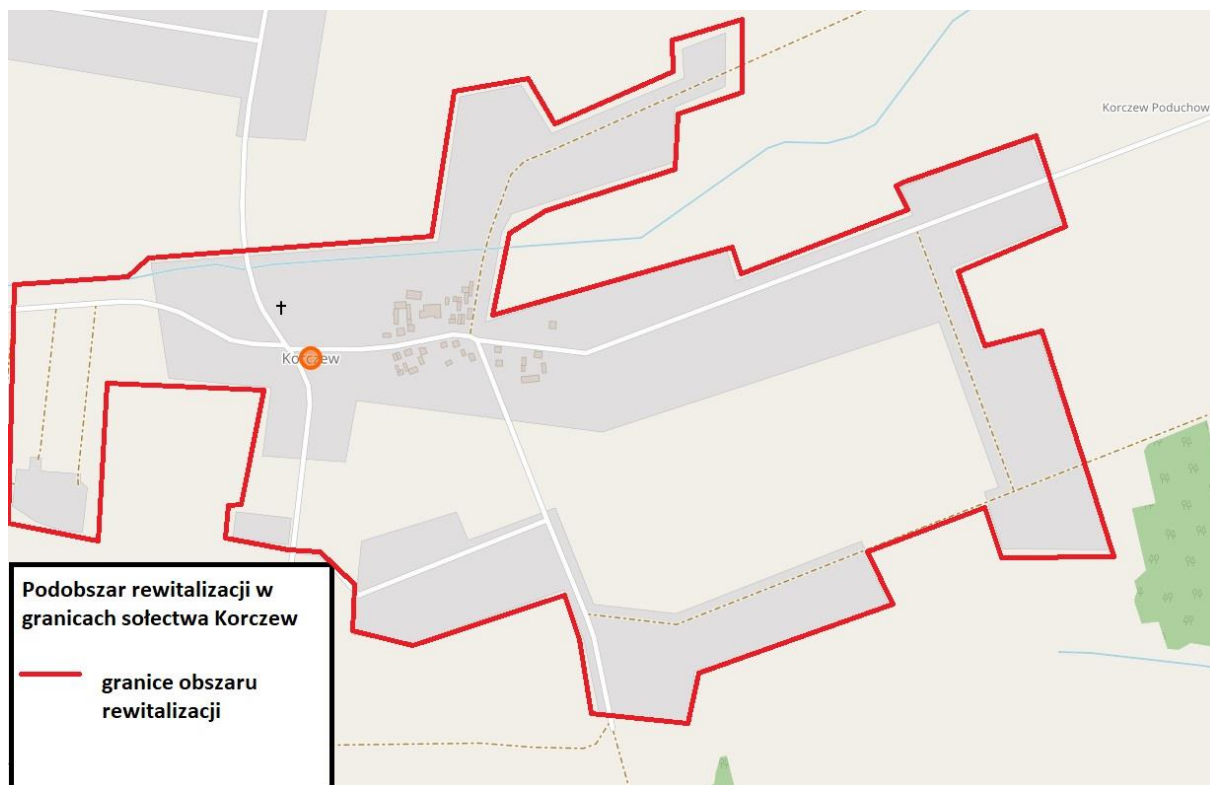
Źródło: <https://mojrower.pl/trasa/76627/>

Wyniki przeprowadzonych działań z zakresu partycypacji społecznej wskazują na możliwość pogorszenia trudnej sytuacji sołectwa. Wnioski płynące z przeprowadzonych badań wskazują również nieodpowiednio zagospodarowaną strukturę przestrzenno-funkcjonalną wskazanego podobszaru (brak odpowiednio rozwiniętej infrastruktury, brak miejsca infrastruktury społecznej służącej integracji społeczności lokalnej). Ponadto grupy interesariuszy wskazywali na kumulacje spożywania alkoholu w miejscach publicznych, a także duże zanieczyszczenie środowiska, ze względu na niekontrolowane spalanie nieodpowiednich materiałów opałowych przez mieszkańców.

Charakterystyka podobszaru rewitalizacji w obrębie sołectwa:

Rysunek 21 Granice obszaru rewitalizacji w granicach sołectwa Korczew

Źródło: opracowanie własne

Sołectwo Korczew zlokalizowane jest w centralnej części Gminy Zduńska Wola, granicząc z Wojsławicami, Wólką Wojsławską, Suchoczasami, Opiesinem, Tymienicami, Annopolem Nowym, oraz z miastem Zduńska Wola, co stanowi o potencjale wynikającym z położenia tego obszaru. Przez teren ten przebiegają dwie drogi powiatowe oraz jedna droga gminna, jest on również połączony z miastem Zduńska Wola komunikacją autobusową. Sołectwo cechuje się złożonym i nieregularnym układem przestrzennym. Najbardziej zwarta zabudowa jest w centrum sołectwa oraz w przysiółku na południe od centrum, natomiast przy drodze powiatowej zabudowania są rozmieszczone gęsto i zlokalizowane są po obu jej stronach²⁷. Na obszarze sołectwa funkcjonują cztery obiekty handlowe, prowadzone przez mieszkańców wsi, cztery punkty wymiany butli gazowych, punkt unasienniania zwierząt, usługi transportowe oraz skup i sprzedaż złomu. Sołectwo zamieszkuje 469 osób, stanowiąc

²⁷ Leksykon Sołectw, str. 61, źródło: <http://gminazdunskawola.pl/wp-content/uploads/Dokumenty-PDF/Leksykon.pdf>

3,9% ogólnej populacji Gminy. Powierzchnia obszaru rewitalizacji w obrębie sołectwa wynosi 225,41 ha.

Przeprowadzona diagnoza społeczno-gospodarcza pozwoliła na zidentyfikowanie na tym obszarze występowania problemów w sferze społecznej, przestrzenno- funkcjonalnej, oraz technicznej. Problemem zdiagnozowanym w kontekście sfery społecznej na terenie sołectwa jest przede wszystkim liczba popełnionych czynów karalnych w kontekście dokonanej kradzieży oraz kradzieży z włamaniem. Liczba odnotowanych przez Komendę Powiatową Policji w Zduńskiej Woli przypadków wyżej wspomnianych przestępstw przekracza średnią dla Gminy, stanowiąc zarazem najwyższą wartość na tle wszystkich jednostek analitycznych wchodzących w skład obszaru rewitalizacji. Pojawienie się takich problemów społecznych jest niejednokrotnie skutkiem nawarstwienia zjawisk negatywnych w innych dziedzinach życia mieszkańców. Brak wystarczających środków finansowych na zaspokojenie podstawowych elementów codziennego życia, brak miejsc integracji społecznej i spędzania wolnego czasu skutkuje pojawieniem się problemów o charakterze przestępczym. Zjawiska te skutkują pogorszeniem poczucia bezpieczeństwa pozostałych mieszkańców sołectwa. Innym, charakteryzującym się natężeniem problemem zdiagnozowanym w sferze społecznej na terenie sołectwa jest liczba podopiecznych pomocy społecznej korzystających z tej formy wsparcia z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych traktuje o braku możliwości samodzielnego przygotowania dziecka przez opiekunów prawnych do funkcjonowania w społeczeństwie. Średnią dla Gminy Zduńska Wola przekroczyły również wskaźniki mówiące o liczbie podopiecznych pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności i alkoholizmu. Część problemów jest skutkiem pozostawiania bez zatrudnienia lub utrzymywania się z niewielkich gospodarstw rolnych, co skutkuje nawarstwianiem się kolejnych problemów. Natężenie sytuacji kryzysowej ma istotny wpływ na niską jakość życia mieszkańców (brak perspektyw na zmianę, pogorszenie warunków mieszkaniowych) i wycofanie z życia społeczno-kulturalnego.

Przeprowadzona diagnoza społeczno-gospodarcza, poza problemami w sferze społecznej, pozwoliła na zdiagnozowanie sytuacji kryzysowej w pozostałych sferach, w tym w sferze przestrzenno-funkcjonalnej. Choć część gospodarstw domowych zlokalizowanych na terenie sołectwa Korczew podłączona została do sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej, oba

wskaźniki wskazują wartości niższe od średniej dla Gminy Zduńska Wola, przy czym wartość dotycząca sieci kanalizacyjnej jest niemal trzykrotnie niższa.

Analiza materiałów zgromadzonych podczas realizacji działań partycypacyjnych wykazała, że zdaniem 2,30% osób uczestniczących w badaniu ankietowym, na terenie sołectwa Korczew podjęte powinny zostać działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego (w tym np. wzrostu produkcji, zmniejszenie bezrobocia, zwiększenie liczby przedsiębiorstw). 3,30% osób uważało, że wymagane jest także podjęcie działań z zakresu modernizacji lub budowy nowej infrastruktury (np. infrastruktury drogowej, tj. chodniki, drogi, parkingi; mieszkaniowej, tj. odnowienie elewacji budynków, dostosowanie budynków do potrzeb osób niepełnosprawnych).

9.5. Mostki

Uzasadnienie wyboru sołectwa do obszaru rewitalizacji:

Wybór wskazanego podobszaru rewitalizacji w obrębie sołectwa Mostki podyktowany był przede wszystkim występowaniem w jego granicach zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, a także zjawisk współwystępujących w pozostałych sferach. Sytuacja kryzysowa podobszaru obrazowana jest stosunkowo wysoką wartością wskaźników odnoszących się do poziomu korzystania ze świadczeń społecznych, w szczególności z powodu ubóstwa i bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, a także kwestii środowiskowych i technicznych. Ponadto na terenie sołectwa nie działa żadna organizacja pozarządowa. Wartości wskaźników dla sołectwa w obrębie którego wyznaczony został podobszar rewitalizacji przewyższa w większości stan odnotowany na terenie gminy. Ze względu na wymogi określone w wytycznych całość sołectwa nie mogła zostać ujęta jak obszar rewitalizacji, ograniczono go do obszarów zamieszkałych. Wówczas wartości procentowe powierzchni obszaru rewitalizacji byłyby wyższe niż 20%.

Podobszar rewitalizacji sołectwa Mostki wybrany został nie tylko ze względu na kumulację zjawisk negatywnych w sferze społecznej, ale także ze względu na potencjał sołectwa, na który składa się lokalizacja zwirowni. Przez teren sołectwa przebiega łódzki szlak konny. Dużym potencjałem sołectwa jest też lokalna społeczność, która wyraża chęci integracji i działalności aktywizacyjnej oraz proekologicznej (zgłaszana potrzeba spotkań dotyczących nielegalnego składowania odpadów na terenie sołectwa), jednakże ze względu na braki infrastrukturalne nie mają miejsca spotkań.

Sołectwo to, ze względu na głosy mieszkańców jest priorytetowym względem działań rewitalizacyjnych. Interesariusze, podczas realizacji form partycypacji społecznej zgłosili wiele kwestii, które ich zdaniem wydają się pilne, celem poprawy jakości życia mieszkańców. Składa się na to m.in. lokalizacja wysypiska śmieci, które jest bardzo uciążliwe dla mieszkańców oraz nieutwardzona droga prowadząca na plac zabaw, stanowiąca zagrożenie dla dzieci.

Charakterystyka podobszaru rewitalizacji w obrębie sołectwa:

Rysunek 22 Granice obszaru rewitalizacji w granicach sołectwa Mostki

Źródło: opracowanie własne

Sołectwo Mostki położone jest w północno-wschodniej części Gminy Zduńska Wola. Jednostka ta graniczy z Gajownikami, Kładami, Wymysłowem i Suchoczasami, a także z Gminą Szadek i Gminą Łask. Charakteryzuje się ono znacznym zalesieniem terenu, równym niemal połowie całkowitej jego powierzchni, jak również niższym odsetkiem użytków rolnych w udziale gruntów na tle regionu. 75% gospodarstw rolnych stanowią gospodarstwa małe, o powierzchni nieprzekraczającej 5 ha. Do sieci wodociągowej podłączone są wszystkie gospodarstwa domowe, korzystając z wody dostarczanej z ujęcia zlokalizowanego w Suchoczasach. Na terenie sołectwa nie występuje sieć kanalizacyjna. W

sołectwie Mostki funkcjonuje zwirownia o powierzchni równej 4,12 ha oraz składowisko odpadów zarządzane przez Urząd Miasta Zduńska Wola. Jego powierzchnia równa jest 10,5 ha, przy czym powierzchnia składowania wynosi 35%. Funkcjonuje ono od 1988r., a zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska, funkcjonować będzie przez czas nieokreślony. Sołectwo zamieszkiwane jest przez 106 osób, stanowiąc 0,89% ogólnej populacji Gminy. Powierzchnia obszaru rewitalizacji wyznaczona w obrębie granic sołectwa równa jest 167ha.

Przeprowadzona diagnoza pozwoliła zidentyfikować problemy w sferach społecznej, technicznej oraz środowiskowej. Na terenie sołectwa zidentyfikowano natężenie problemu ubóstwa - Mostki charakteryzują się najwyższym odsetkiem osób borykających się z tym problemem na tle pozostałych sołectw stanowiących obszar zdegradowany. Sołectwo ma charakter rolniczy, na który składają się głównie małe gospodarstwa, z których dochody nie pozwalają na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Innym problemem społecznym zidentyfikowanym na tym terenie, związanym z samowystarczalnością ekonomiczną mieszkańców jest liczba podopiecznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, korzystających z tej formy wsparcia z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Wskaźnik ten niemal dwukrotnie przekroczył średnią wartość dla Gminy Zduńska Wola. Problem w sferze społecznej stanowiła także liczba organizacji pozarządowych- na terenie tym nie odnotowano działalności żadnej organizacji. Pojawienie się kumulacji negatywnych zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, w tym przede wszystkim braku działalności organizacji pozarządowych skutkować może pogłębieniem negatywnych zjawisk.

W sferze środowiskowej zidentyfikowanym problemem jest ilość wyrobów zawierających azbest. Megagramy tego szkodliwego materiału przekraczają średnią ilość azbestu zlokalizowanego na terenie Gminy Zduńska Wola. Na terenie Mostek gospodarstwa domowe podłączone zostały do sieci wodociągowej, choć liczba ich negatywnie odbiega od średniej liczby dla wszystkich jednostek organizacyjnych gminy. Liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej równa jest zaś zeru (brak występującej sieci).

Mieszkańcy sołectwa Mostki, uczestniczący w badaniu ankietowym przeprowadzonym na terenie gminy, jako problem dotyczący tego sołectwa zidentyfikowali istnienie wysypiska śmieci, zaznaczając na wysoką potrzebę jego usunięcia. Wskazali oni również na zły stan techniczny infrastruktury drogowej, mianowicie na konieczność zmiany nawierzchni drogi w pobliżu placu zabaw ze szlakowej na asfaltową, w celu zapewnienia

bezpieczeństwa mieszkańców korzystających z tego obiektu. Sołectwo Mostki zostało również wskazane przez 0,5% ankietowanych jako obszar, na którym powinny zostać przeprowadzone działania rewitalizacyjne z zakresu modernizacji lub budowy nowej infrastruktury (np. infrastruktury drogowej, tj. chodniki, drogi, parkingi; mieszkaniowej, tj. odnowienie elewacji budynków, dostosowanie budynków do potrzeb osób niepełnosprawnych).

9.6. Wojsławice

Uzasadnienie wyboru sołectwa do obszaru rewitalizacji:

Wybór wskazanego podobszaru rewitalizacji w obrębie sołectwa Wojsławice podyktowany był przede wszystkim występowaniem w jego granicach zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, a także zjawisk współwystępujących w pozostałych sferach. Sytuacja kryzysowa podobszaru obrazowana jest stosunkowo wysoką wartością wskaźników odnoszących się do poziomu korzystania ze świadczeń społecznych, w szczególności z powodu ubóstwa i bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, a także kwestii gospodarczych i technicznych. Wartości wskaźników dla sołectwa w obrębie którego wyznaczony został podobszar rewitalizacji przewyższa w większości stan odnotowany na terenie gminy. Ze względu na wymogi określone w wytycznych całość sołectwa nie mogła zostać ujęta jak obszar rewitalizacji, ograniczono go do obszarów zamieszkałych. Wówczas wartości procentowe powierzchni obszaru rewitalizacji byłyby wyższe niż 20%.

Podobszar rewitalizacji sołectwa Wojsławice zlokalizowany został wokół najważniejszych dla rozwoju lokalnego miejsc. Na obszarze rewitalizacji zlokalizowane są obiekty kultury, na które składają się Ruiny Zamku w Wojsławicach, pochodzące z XVI wieku, Dwór w Wojsławicach, Szkoła Podstawowa oraz Zespół Szkół Rolniczych – Centrum Kształcenia Ustawicznego. Niepodważalnym walorem tego podobszaru jest czyste otoczenie i zasoby środowiska naturalnego, na który składa się m.in. rezerwat przyrody „Wojsławice”. Na terenie sołectwa organizowanych jest wiele imprez okolicznościowych, w tym m.in. festyn recyklingowy i dożynki. Przez teren przebiega **łódzki szlak konny**. Wojsławice posiadają najlepsze w gminie klasy gruntów, co stanowi duży potencjał rozwoju działalności rolniczej. Przez sołectwo przebiega ścieżka rowerowa (łączna długość trasy to 18km) prowadząca do miasta Zduńska Wola, co stanowi potencjał dla spędzania aktywnie czasu wolnego mieszkańców.

Rysunek 23 Szlak rowerowy w miejscowości Wojślawice i Korczew

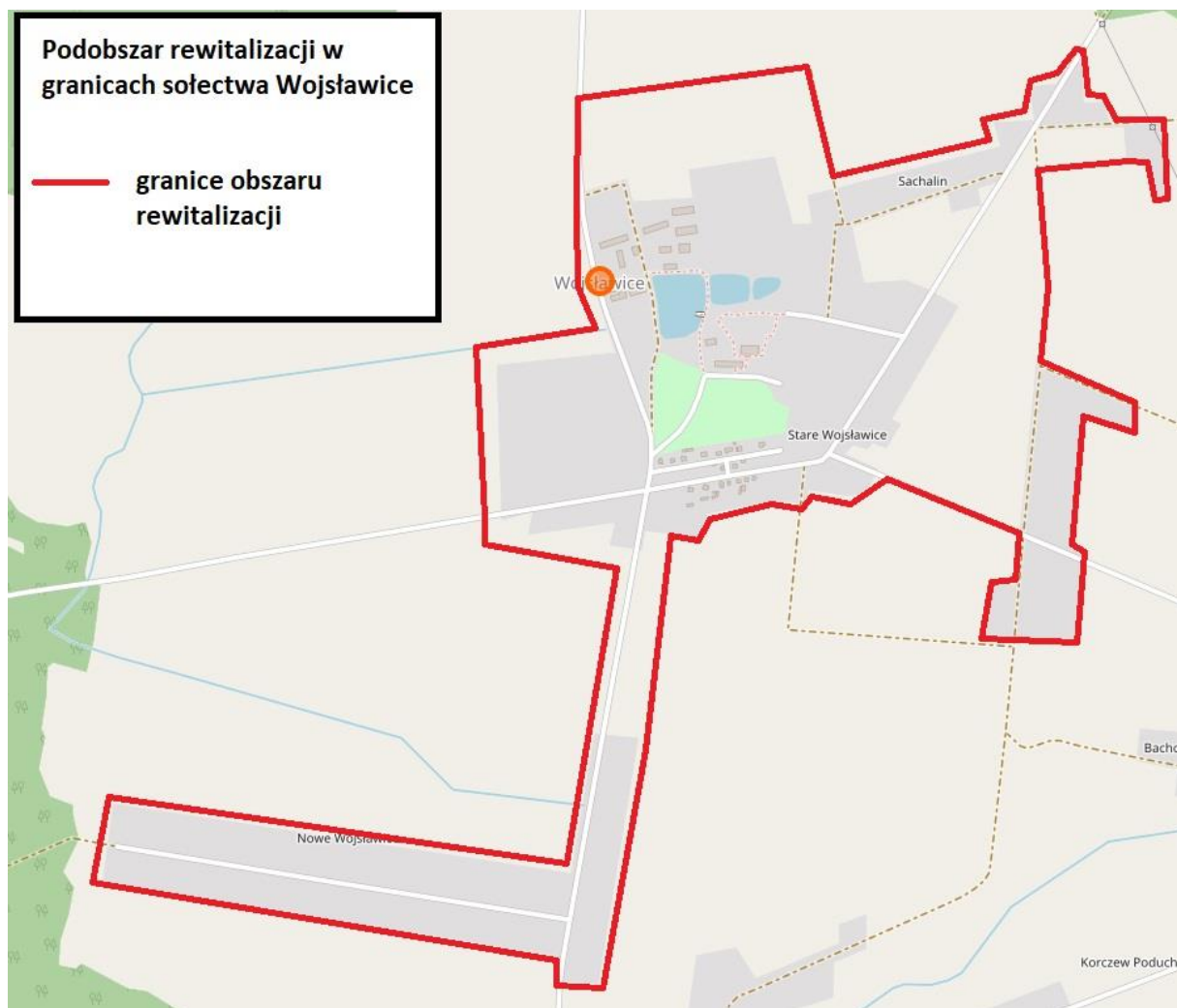
Źródło: <https://mojrower.pl/trasa/76627/>

Wyniki przeprowadzonych działań z zakresu partycypacji społecznej wskazują na możliwość pogorszenia trudnej sytuacji omawianego sołectwa Wojślawice ze względu na możliwość odpływu z miejscowości części mieszkańców. Wnioski płynące z przeprowadzonych badań ankietowych wskazują na nieodpowiednie wyposażenie sołectwa w infrastrukturę przestrzenno-funkcjonalną, na która składa się bark sieci gazowej. Ponadto niekontrolowane spalania nieodpowiednich materiałów w domowych piecach wpływa na pogarszający się stan środowiska naturalnego. Mieszkańcy wskazują również na brak miejsc integracji społeczności lokalnej oraz niskiego uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Ponadto brak odpowiednich rozwiązań dotyczących ciągów komunikacyjnych na najważniejszych szlakach miejscowości negatywnie wpływa na bezpieczeństwo mieszkańców.

Charakterystyka podobszaru rewitalizacji w obrębie sołectwa:

Rysunek 24 Granice obszaru rewitalizacji w granicach sołectwa Wojsławice

Źródło: opracowanie własne

Sołectwo Wojsławice znajduje się w północnej części Gminy, granicząc z Rębieskim Starym, Korczewem, Wólką Wojsławską, oraz z Kromolinem Nowym. Przez obszar sołectwa przebiegają dwie drogi powiatowe. Zabudowa obszaru zamieszkałego cechuje się silnym zróżnicowaniem. W skład substancji zabytkowej sołectwa wchodzi założenie dworsko-pałacowo-folwarczne z XIX wieku, w tym dwór rodziny Siemiątkowskich oraz ruiny zamku-warowni na wyspie w parku dworskim. Istotnym elementem infrastruktury użytkowej jest lokalna oczyszczalnia ścieków. Na terenie sołectwa Wojsławice znajduje się ponad 100 gospodarstw, w tym ok. 30 rolnych, oraz rozwinięty sektor usług. Pośród placówek kultury dwie biblioteki i Szkolną Izbę Regionalną Ziemi Sieradzkiej. Obecność infrastruktury istotnej z punktu widzenia społeczności lokalnej i mieszkańców Gminy stanowi o potencjale

omawianego terenu. Sołectwo zamieszkuje 697 osób, stanowiąc 5,8% ogólnej populacji Gminy. Jest to jednocześnie największy teren pośród obszarów zdegradowanych oraz obszarów rewitalizacji- powierzchnia obszaru rewitalizacji w obrębie sołectwa wynosi 435 ha.

Przeprowadzona diagnoza pozwoliła zidentyfikować problemy w sferach społecznej, gospodarczej, technicznej oraz środowiskowej. Istotnym problemem sfery związanej ze społeczeństwem jest liczba osób żyjących w ubóstwie. Liczba ta zdecydowanie przekracza średnią dla Gminy Zduńska Wola. Odsetek mieszkańców sołectwa Wojsławice korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych przekracza również średnią liczbę dla wszystkich jednostek analitycznych Gminy. Liczba podopiecznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej spowodowana jest nawarstwieniem problemów w pozostałych dziedzinach życia. Problemy w znalezieniu pracy i brak perspektywy na poprawę stanu swoje życia, skutkuje tym, że bardzo częstym zjawiskiem na obszarze niniejszego sołectwa jest utrzymywanie się całej rodziny z jednego źródła dochodu. W związku z tym, dochody w przeliczeniu na jednego członka rodziny są na tyle niskie, że uprawniają do pobierania dodatkowych świadczeń, powodują dodatkowo kumulację zdiagnozowanych zjawisk. Ostatni z zidentyfikowanych problemów w sferze tej wiąże się z liczbą odnotowanych przypadków kradzieży dokonanych na terenie sołectwa na tle średniej liczby przestępstw tych popełnionych w gminie. Zjawisko to jest skutkiem posiadania niewystarczających środków finansowych, trudnością w znalezieniu pracy, a także chęcią poprawienia swojego statusu majątkowego w sposób niewymagający działań dotyczących aktywizacji na rynku pracy.

W sferze gospodarczej zidentyfikowanym problemem jest liczba zarejestrowanych na tym terenie podmiotów gospodarczych. Analiza wskaźnika dotyczącego liczby aktywnych i zawieszonych działalności gospodarczych ujawniła wartość niższą od średniej dla Gminy Zduńska Wola.

Sytuacja mieszkaniowa na terenie sołectwa również cechuje się wartościami odbiegającymi od średniej dla Gminy Zduńska Wola. Jak wynika z przeprowadzonej analizy wskaźnikowej, liczba osób zamieszkujących jeden lokal w Wojsławicach przekracza średnią liczbę wyznaczoną na podstawie danych pochodzących ze wszystkich sołectw wchodzących w skład gminy, natomiast liczba budynków mieszkalnych zlokalizowanych na tym terenie jest niższa od średniej gminnej. Zidentyfikowanym na tym terenie problemem środowiskowym

jest ilość wyrobów zawierających azbest, stosowanych w budownictwie, przekraczająca średnią ilość wyznaczoną dla wszystkich jednostek organizacyjnych gminy.

Problemy sołectwa Wojsławice, zidentyfikowane przez uczestników badania ankietowego, dotyczyły przede wszystkim sfery technicznej. Zdaniem mieszkańców sytuacja kryzysowa przejawia się w braku rozwoju sieci kanalizacyjnej, jak również w braku perspektyw dotyczących poprowadzenia na tym terenie sieci transmitującej gaz ziemny do Wojsławic. Zapytani o możliwe działania, które podjęte powinny zostać w celu zapobieżenia negatywnym zjawiskom, mieszkańcy wskazali na:

- ⊙ Kontrolę ruchu drogowego w pobliżu szkoły podstawowej w Wojsławicach;
- ⊙ Rozbudowę chodników;
- ⊙ Organizację świetlicy środowiskowej;
- ⊙ Modernizację OSP Wojsławice, rozbudowę sceny i wykorzystanie jej do rozszerzenie oferty kulturalnej, budowę siłowni na wolnym powietrzu na terenie OSP.

Działania te nie tylko wpłynąć miałyby na poprawę jakości życia na tym obszarze, lecz przede wszystkim wspomóc miałyby przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, jak również integrowałyby i aktywizowały mieszkańców. 2,80% badanych wskazało ten teren jako obszar, na którym powinny zostać podjęte działania rewitalizacyjne z zakresu wsparcia rozwoju społecznego (np. ograniczenie ubóstwa, wsparcie ubogich rodzin, walka z patologiami społecznymi), 2,30% wskazało na działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego (np. wzrostu produkcji, zmniejszenie bezrobocia, zwiększenie liczby przedsiębiorstw), 3,90% zaś- na działania z zakresu modernizacji lub budowy nowej infrastruktury (np. infrastruktury drogowej, tj. chodniki, drogi, parkingi; mieszkaniowej, tj. odnowienie elewacji budynków, dostosowanie budynków do potrzeb osób niepełnosprawnych).

10. Wizja

Wizja to stan docelowy obszaru po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji. Planowany efekt to pewien obraz pożądanego stanu obszaru, jaki chce się osiągnąć po wdrożeniu założonych działań, czyli po wdrożeniu *Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Zduńskiej Woli*.

Wizję wyprowadzenia wytyczonego obszaru zdegradowanego z sytuacji kryzysowej w Gminie Zduńska Wola, sformułowano w następujący sposób:

Obszar rewitalizacji miejscem atrakcyjnym, zadbanym i funkcjonalnym, gdzie aktywna społeczność lokalna i wzmocnione więzi sąsiedzkie współgrają z uporządkowaną przestrzenią publiczną.

Realizacja działań zaplanowanych w PR, ukierunkowanych na rozwiązanie sytuacji kryzysowej obszaru rewitalizacji, przyczyni się do zrównoważonego rozwoju całej Gminy Zduńska Wola. Realizacja projektów wpłynie na odbudowanie relacji sąsiedzkich, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, a także podniesienie poziomu przedsiębiorczości. Na obszarze rewitalizacji powstaną miejsca aktywności lokalnej i służące spędzaniu wolnego czasu mieszkańców.

11. Cele

Na podstawie przeprowadzonej w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji diagnozy określono problemy, stanowiące potrzeby rewitalizacyjne. Kolejno, określono wymienione poniżej cele rewitalizacji oraz kierunki działania, których osiągnięcie przyczyni się do ograniczenia nasilenia zdiagnozowanych zjawisk kryzysowych na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.

Osiągnięcie zamierzonych celów będzie możliwe dzięki realizacji działań społecznych i służącym tym celom działaniom infrastrukturalnym, finansowanym ze środków zewnętrznych (EFS, EFRR i inne), dzięki czemu zapewniona zostanie komplementarność źródeł finansowania.

Tabela 23 Cele strategiczne i kierunki działań

CEL STRATEGICZNY	KIERUNEK DZIAŁANIA	PLANOWANE PRZEDSIĘWZIĘCIA
<i>Sfera społeczna</i>		
1. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji.	1.1. Stworzenie dopasowanej do potrzeb oferty spędzania wolnego czasu. 1.2. Stworzenie miejsc integracji społecznej.	➤ Wzmacnianie więzi sąsiedzkich. ➤ Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Kłady wraz z zagospodarowaniem terenu ➤ Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Mostki wraz z zagospodarowaniem terenu ➤ Przebudowa budynku OSP w Izabelowie ➤ Budowa boiska wielofunkcyjnego przy SP w Izabelowie ➤ Rozbudowa i przebudowa budynku strażnicy OSP w Korczewie ➤ Remont zabytkowego kościoła parafialnego pw. św. Katarzyny Dz. M w Korczewie ➤ Rozbudowa placu zabaw w miejscowości Wojsławice ➤ Reaktywacja – nowe funkcje Zespołu Szkół w Wojsławicach
2. Poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji.	2.1. Stworzenie odpowiednich warunków mieszkalnych.	➤ Budowa wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Karsznicach ➤ Budowa wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Korczewie
3. Wpieranie działań mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców.	3.1. Stworzenie dopasowanej do potrzeb mieszkańców oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej. 3.2. Stworzenie miejsc integracji mieszkańców.	➤ Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Kłady wraz z zagospodarowaniem terenu ➤ Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Mostki wraz z zagospodarowaniem terenu
<i>Sfera gospodarcza, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna, środowiskowa</i>		
4. Aktywizacja społeczna mieszkańców poprzez poprawę jakości przestrzeni publicznej i wsparcie rozwiązań	4.1. Wykonanie prac modernizacyjnych niezagospodarowanych obiektów obszaru rewitalizacji. Dopasowanie ich do potrzeb mieszkańców. 4.2. Działania modernizacyjne ciągów	➤ Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Kłady wraz z zagospodarowaniem terenu ➤ Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Mostki wraz z zagospodarowaniem terenu ➤ Przebudowa budynku OSP w Izabelowie

infrastrukturalnych.	komunikacyjnych.	➤ Budowa boiska wielofunkcyjnego przy SP w Izabelowie ➤ Rozbudowa i przebudowa budynku strażnicy OSP w Korczewie ➤ Remont zabytkowego kościoła parafialnego pw. św. Katarzyny Dz. M w Korczewie ➤ Rozbudowa placu zabaw w miejscowości Wojsławice ➤ Reaktywacja – nowe funkcje Zespołu Szkół w Wojsławicach
5. Poprawa jakości środowiska naturalnego.	5.1. Edukacja ekologiczna. 5.2. Realizacja działań infrastrukturalnych mających na celu ochronę środowiska.	➤ Promowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji.
6. Aktywizacja zawodowa mieszkańców oraz zapobieganie zjawisku wykluczenia społecznego.	6.1. Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców.	➤ Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Źródło: opracowanie własne

12. Lista projektów rewitalizacyjnych

W poniższych tabelach zawarto najważniejsze informacje dotyczące projektów głównych, usytuowanych na obszarze rewitalizacji, oraz działań im komplementarnych. Zaprezentowane zostały zarówno projekty społeczne, jak i projekty infrastrukturalne, które pozwalają na usprawnienie możliwości realizacji projektów społecznych. Realizowane przedsięwzięcia pozwolą na zminimalizowanie negatywnych zjawisk zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji. Projekty te stanowią odpowiedź na zdiagnozowane problemy przedstawiając sposoby poprawy sytuacji na terenie Gminy, dzięki czemu zachowano logiczne powiązania w całym dokumencie.

W ramach całościowego procesu rewitalizacji obszarów zdegradowanych Gminy Zduńska Wola zaplanowano 13 projektów głównych oraz 4 projekty komplementarne.

12.1. Lista projektów głównych, podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Listę podstawowych projektów rewitalizacyjnych, zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji stanowią jak poniżej:

1. Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Kłady wraz z zagospodarowaniem terenu.
2. Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Mostki wraz z zagospodarowaniem terenu
3. Budowa wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Karsznicach
4. Budowa wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Korczewie
5. Przebudowa budynku OSP w Izabelowie
6. Budowa boiska wielofunkcyjnego przy SP w Izabelowie
7. Rozbudowa i przebudowa budynku strażnicy OSP w Korczewie
8. Remont zabytkowego kościoła parafialnego pw. św. Katarzyny Dz. M w Korczewie
9. Rozbudowa placu zabaw w miejscowości Wojsławice
10. Reaktywacja – nowe funkcje Zespołu Szkół w Wojsławicach
11. Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji.
12. Promowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji
13. Wzmacnianie więzi sąsiedzkich.

Tabela 24 Przedsięwzięcie główne nr 1

Nazwa projektu/przedsięwzięcia	
Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Kłady wraz z zagospodarowaniem terenu	
Lokalizacja projektu	Miejscowość: Kłady Działka nr: 128/3 i 129/3 obręb 30 Powierzchnia łączna działek: 0,2997 ha
Podmioty realizujące projekt	Gmina Zduńska Wola
Partnerzy w realizacji projektu/przedsięwzięcia	-
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Obecnie w miejscowości Kłady nie ma obiektu, w którym lokalna społeczność mogłaby się spotykać zarówno w celu zorganizowania zebrania wiejskiego, jak też w celu wspierania integracji lokalnej społeczności.
Cel projektu/przedsięwzięcia	Głównym celem projektu jest integracja lokalnej społeczności podczas spotkań w świetlicy wiejskiej. Projektowany obiekt będzie alternatywą spędzania czasu wolnego dla dzieci siedzących w swoich domach przed komputerem oraz innymi urządzeniami elektrycznymi. Realizacja projektu da możliwość rozwijania relacji międzyludzkich podczas spotkań w szerszym gronie nie tylko rówieśników, ale także rodziców, dziadków i dzieci, np. podczas festynów rodzinnych. Świetlica wiejska stanie się miejscem spotkań pełniącym we wsi funkcje kulturotwórczą, wychowawczą, dydaktyczną i społeczną. Mieszkańcy będą mieli odpowiednie warunki do uczestnictwa w kursach i warsztatach prowadzonych na miejscu.
Zakres realizowanych działań	W ramach inwestycji powstanie budynek świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu, na którym obecnie zlokalizowane jest boisko trawiaste. Po budowie cały budynek zostanie ocieplony, położone zostaną tynki zewnętrzne i wewnętrzne. Projekt przewiduje także wykonanie centralnego ogrzewania w całym obiekcie. Na zewnątrz zostaną przygotowane miejsca postojowe z wykorzystaniem płyt ażurowych, a wokół świetlicy powstanie opaska z kostki betonowej. Budowa pozwoli na dostosowanie obiektu do obowiązujących przepisów BHP i p. poż. oraz wymagań technicznych funkcjonowania obiektów użyteczności publicznej. Dzięki zaplanowanym działaniom w miejscowości powstanie odpowiednio przygotowana, zagospodarowana i bezpieczna baza rekreacyjna. Odbiorcami projektu są mieszkańcy wsi Kłady oraz sąsiednich miejscowości.

Odbiorcy projektu	Projekt skierowany jest bezpośrednio do mieszkańców obszaru rewitalizacji. Obiekt, będący przedmiotem niniejszego projektu, będzie miejscem spotkań i integracji społeczności lokalnej. Częste spotkania i poprawa więzi sąsiedzkich może zaowocować w przyszłości pojawieniem się zrzeszonych grup lokalnych, świadczących działania dla lokalnej społeczności. Świetlica służyć może również jako ośrodek kulturalny miejscowości, ze względu na możliwość organizacji warsztatów i szkoleń.	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary zawarte zostały w rozdziale 16.		
Harmonogram i kosztorys		
Planowane rozpoczęcie projektu/przedsięwzięcia	rozpoczęcie	2017 rok
Planowane zakończenie projektu/przedsięwzięcia	zakończenie	2020 rok
Szacunkowy koszt		60 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania.		Fundusze europejskie, budżet Gminy Zduńska Wola

Tabela 25 Przedsięwzięcie główne nr 2

Nazwa projektu/przedsięwzięcia		
<u>Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Mostki wraz z zagospodarowaniem terenu</u>		
Lokalizacja projektu		<i>Miejscowość: Mostki Działka nr: 157/2 obręb 13 Powierzchnia działki: 0,3000 ha</i>
Podmioty realizujące projekt		<i>Gmina Zduńska Wola</i>
Partnerzy w realizacji projektu/przedsięwzięcia	realizacji	-
Opis projektu		
Opis stanu istniejącego		<i>Obecnie w miejscowości Mostki nie ma obiektu, w którym lokalna społeczność mogłaby się spotykać czy to w celu zorganizowania zebrania wiejskiego, czy aby poznać swoich sąsiadów. Taki stan wpływa na dezintegrację mieszkańców.</i>
Cel projektu/przedsięwzięcia		<i>Głównym celem projektu jest integracja lokalnej społeczności podczas spotkań w świetlicy wiejskiej. Projektowany obiekt będzie alternatywą spędzania czasu wolnego dla dzieci siedzących w swoich domach przed komputerem czy tabletem. Realizacja projektu da możliwość rozwijania relacji międzyludzkich podczas spotkań w szerszym gronie nie tylko rówieśników, ale także rodziców, dziadków i dzieci, np.</i>

	podczas festynów rodzinnych. Świetlica wiejska stanie się miejscem spotkań pełniącym we wsi funkcje kulturotwórczą, wychowawczą, dydaktyczną i społeczną. Mieszkańcy będą mieli odpowiednie warunki do uczestnictwa w kursach i warsztatach prowadzonych na miejscu.
Odbiorcy projektu	Projekt skierowany jest bezpośrednio do mieszkańców obszaru rewitalizacji. Obiekt, będący przedmiotem niniejszego projektu, będzie miejscem spotkań i integracji społeczności lokalnej. Częste spotkania i poprawa więzi sąsiedzkich może zaowocować w przyszłości pojawieniem się zrzeszonych grup lokalnych, świadczących działania dla lokalnej społeczności. Świetlica służyć może również jako ośrodek kulturalny miejscowości, ze względu na możliwość organizacji warsztatów i szkoleń.
Zakres realizowanych działań	W ramach inwestycji powstanie budynek świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu, na którym obecnie zlokalizowane jest boisko trawiaste. Po budowie cały budynek zostanie ocieplony, położone zostaną tynki zewnętrzne i wewnętrzne. Projekt przewiduje także wykonanie centralnego ogrzewania w całym obiekcie. Na zewnątrz zostaną przygotowane miejsca postojowe z wykorzystaniem płyt ażurowych, a wokół świetlicy powstanie opaska z kostki betonowej. Budowa pozwoli na dostosowanie obiektu do obowiązujących przepisów BHP i p. poż. oraz wymagań technicznych funkcjonowania obiektów użyteczności publicznej. Dzięki zaplanowanym działaniom w miejscowości powstanie odpowiednio przygotowana, zagospodarowana i bezpieczna baza rekreacyjna. Odbiorcami projektu są mieszkańcy wsi Mostki oraz sąsiednich miejscowości.

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary zawarte zostały w rozdziale 16.

Harmonogram i kosztorys

Planowane rozpoczęcie projektu/przedsięwzięcia	2017 rok
Planowane zakończenie projektu/przedsięwzięcia	2020 rok
Szacunkowy koszt	60 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania.	Fundusze europejskie, budżet Gminy Zduńska Wola

Tabela 26 Przedsięwzięcie główne nr 3

Nazwa projektu/przedsięwzięcia	
<u>Budowa wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Karsznicach</u>	
Lokalizacja projektu	miejscowość: Karsznice działka nr: 111/1 obręb 9

	powierzchnia działki: 0,9052 ha	
Podmioty realizujące projekt	Gmina Zduńska Wola	
Partnerzy w realizacji projektu/przedsięwzięcia	-	
Opis projektu		
Opis stanu istniejącego	Zasoby mieszkaniowe Gminy Zduńska Wola są niewystarczające zarówno w zakresie ilości lokali socjalnych, ale także lokali komunalnych. Ponadto większość lokali z przedmiotowego zasobu zlokalizowanych jest w Karsznicach w obiektach, których stan techniczny jest zły, a ich modernizacja jest z finansowego punktu widzenia nieekonomiczna.	
Cel projektu/przedsięwzięcia	Głównym celem projektu jest stworzenie zaplecza mieszkaniowego dla uboższej części naszego społeczeństwa w celu stworzenia im realnej szansy rozwoju. Planuje się wybudowanie budynku wielorodzinnego z dziesięcioma lokalami komunalnymi i przeniesienie 9 rodzin z obecnego zasobu mieszkaniowego do nowo wybudowanego obiektu.	
Zakres realizowanych działań	W ramach inwestycji przewidziano budowę wielorodzinnego budynku mieszkaniowego z lokalami socjalnymi w miejscowości Karsznice wraz z zagospodarowaniem terenu, na nieruchomości na której już obecnie zlokalizowany jest plac zabaw dla dzieci wraz z urządzeniami siłowni zewnętrznej. Zakres przedmiotowego projektu obejmuje także budowę niezależnej świetlicy wiejskiej dla potrzeb wszystkich mieszkańców Karsznic i sąsiednich miejscowości. Odbiorcami projektu są mieszkańcy obszaru rewitalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców zasobu mieszkaniowego gminy.	
Odbiorcy projektu	Projekt skierowany jest w szczególności do mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy czasowo znaleźli się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej. Aktualny zasób mieszkaniowy gminy jest niewystarczający, a obiekty wchodzące jego skład charakteryzują się zdegradowaniem stanu technicznego. Mieszkania socjalne zostaną udostępnione w pierwszej kolejności mieszkańcom obszaru rewitalizacji ubiegającym się ich przydzielenie. Ponadto, ze względu na budowę placu zabaw, z przedmiotu projektu korzystać będą mogli wszyscy mieszkańcy obszaru rewitalizacji.	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary zawarte zostały w rozdziale 16.		
Harmonogram i kosztorys		
Planowane projektu/przedsięwzięcia	rozpoczęcie	2018 rok
Planowane projektu/przedsięwzięcia	zakończenie	2020 rok

Szacunkowy koszt	1 485 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania.	Fundusze europejskie, Bank Gospodarstwa Krajowego, budżet Gminy Zduńska Wola

Tabela 27 Przedsięwzięcie główne nr 4

Nazwa projektu/przedsięwzięcia	
<u>Budowa wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Korczewie</u>	
Lokalizacja projektu	<i>miejsowość: Korczew działka nr: 173 obręb 10 powierzchnia działki: 0,5485 ha</i>
Podmioty realizujące projekt	<i>Gmina Zduńska Wola</i>
Partnerzy w realizacji projektu/przedsięwzięcia	-
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego	<i>Zasoby mieszkaniowe Gminy Zduńska Wola są niewystarczające zarówno w zakresie ilości lokali socjalnych, ale także lokali komunalnych. Ponadto większość lokali z przedmiotowego zasobu zlokalizowanych jest w Karsznicach w obiektach, których stan techniczny jest zły, a ich modernizacja jest z finansowego punktu widzenia nieekonomiczna.</i>
Cel projektu/przedsięwzięcia	<i>Głównym celem projektu jest stworzenie zaplecza mieszkaniowego dla uboższej części naszego społeczeństwa w celu stworzenia im realnej szansy rozwoju. Planuje się wybudowanie budynku wielorodzinnego z dziesięcioma lokalami komunalnymi i przeniesienie 8 rodzin z obecnego zasobu mieszkaniowego do nowo wybudowanego obiektu.</i>
Zakres realizowanych działań	<i>W ramach inwestycji przewidziano budowę wielorodzinnego budynku mieszkaniowego z lokalami socjalnymi w miejscowości Korczew wraz z zagospodarowaniem terenu, na nieruchomości na której obecnie już zlokalizowany jest jeden obiekt mieszkalny wielorodzinny. Odbiorcami projektu są mieszkańcy Gminy Zduńska Wola ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców zasobu mieszkaniowego gminy.</i>

Odbiorcy projektu	Projekt skierowany jest w szczególności do mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy czasowo znaleźli się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej. Aktualny zasób mieszkaniowy gminy jest niewystarczający, a obiekty wchodzące jego skład charakteryzują się zdegradowaniem stanu technicznego. Mieszkania socjalne zostaną udostępnione w pierwszej kolejności mieszkańcom obszaru rewitalizacji ubiegającym się ich przydzielenie.	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary zawarte zostały w rozdziale 16.		
Harmonogram i kosztorys		
Planowane rozpoczęcie projektu/przedsięwzięcia	rozpoczęcie	2018 rok
Planowane zakończenie projektu/przedsięwzięcia	zakończenie	2020 rok
Szacunkowy koszt		1 230 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania.		Fundusze europejskie, Bank Gospodarstwa Krajowego, budżet Gminy Zduńska Wola

Tabela 28 Przedsięwzięcie główne nr 5

Nazwa projektu/przedsięwzięcia	
Przebudowa budynku OSP w Izabelowie	
Lokalizacja projektu	Izabelów 32 98-220 Zduńska Wola
Podmioty realizujące projekt	UG Zduńska Wola
Partnerzy w realizacji projektu/przedsięwzięcia	OSP Izabelów, Sołectwo Izabelów, mieszkańcy sołectwa Izabelów
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Strażnica OSP Izabelów charakteryzuje się silnym zdegradowaniem stanu technicznego obiektu. Koniecznymi działaniami wspierającymi prace organizacji jest rozbudowa i modernizacja obiektu, uwzględniająca elementy termoizolacyjne. Obiekt charakteryzuje wysoki stan wilgoci, wynikający z barku ocieplenia, brak wentylacji, niedoposażenie świetlicy, niewielki metraż pomieszczeń oraz brak garażu na składowanie sprzętu.

Cel projektu/przedsięwzięcia	<i>Celem projektu jest nie tylko oszczędność energii elektrycznej i zabezpieczenie przed wilgocią, ale także pobudzenie życia społecznego i kulturalnego mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez możliwość organizacji spotkań i licznych wydarzeń w świetlicy.</i>
Zakres realizowanych działań	➤ <i>Pozyskanie środków finansowych na realizację projektu (z Urzędu Gminy, UE, podmiotów realizujących zadania w zakresie ochrony środowiska),</i> ➤ <i>Termomodernizacja i remont budynku</i> • <i>Remont elewacji budynku</i> • <i>Ocieplenie ścian zewnętrznych i stropów budynku</i> • <i>Wymiana stolarki okiennej</i> • <i>Wymiana pokrycia dachowego</i> • <i>Instalacja źródeł energii</i> • <i>Zakup elementów wyposażenia zaplecza socjalnego</i>
Odbiorcy projektu	<i>Projekt w sposób bezpośredni skierowany jest do mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy w przedmiocie niniejszego przedsięwzięcia będą mogli spotykać się i tym samym wzmacniać więzi sąsiedzkie. Ponadto, będą mogli skorzystać z oferty kulturalnej oferowanej przez Ochotniczą Straż Pożarną.</i>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary zawarte zostały w rozdziale 16.	
Harmonogram i kosztorys	
Planowane rozpoczęcie projektu/przedsięwzięcia	2019 rok
Planowane zakończenie projektu/przedsięwzięcia	2022 rok
Szacunkowy koszt	1 230 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania.	<i>UG Zduńska Wola, Środki UE, OSP Izabelów, WFOŚiGW</i>

Tabela 29 Przedsięwzięcie główne nr 6

Nazwa projektu/przedsięwzięcia	
Budowa boiska wielofunkcyjnego przy SP w Izabelowie	
Lokalizacja projektu	<i>Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima w Izabelowie. Izabelów 50, 98-220 Zduńska Wola</i>

Podmioty realizujące projekt	Gmina Zduńska Wola Ul. Zielona 30, 98-220 Zduńska Wola	
Partnerzy w projekcie/przedsięwzięcia	realizacji	Rada Rodziców Szkoły Podstawowej im. Juliana Tuwima w Izabelowie. mieszkańcy sołectwa Izabelów
Opis projektu		
Opis stanu istniejącego	Boisko jest niewymiarowe, nienadające się do dalszej eksploatacji- zagrożenie dla zdrowia dzieci. Stan obiektu bardzo zły. Podłoże boiska kwarcowe, które nie utrzymuje wilgoci, co jest powodem usychania trawy.	
Cel projektu/przedsięwzięcia	1. Realizacja podstawy programowej z zajęć wychowania fizycznego na świeżym powietrzu. 2. Wzrost aktywności ruchowej powodujący wzrost aktywności fizycznej 3. Integracja młodzieży lokalnej 4. Odciągnięcie dzieci od komputera i komórki w celu zwiększenia aktywności fizycznej 5. Rozwijanie i zawiązanie więzi społecznych i lokalnych wśród naszych mieszkańców 6. Integracja społeczności lokalnej w czasie trwania Festynów Rodzinnych i Gminnych Zawodów Sportowych 7. Możliwość spędzania czasu wolnego przez uczniów i absolwentów naszej szkoły po zajęciach lekcyjnych	
Zakres realizowanych działań	1. Wymiana nawierzchni istniejącego boiska 2. Powiększenie wymiarów istniejącego boiska 3. Zainstalowanie zraszaczy do nawadniania boiska 4. Budowa ogrodzenia 5. Posianie nowej trawy na powierzchni boiska lub zakup sztucznej nawierzchni na boisko	
Odbiorcy projektu	Projekt skierowany jest przede wszystkim do najmłodszych mieszkańców obszaru rewitalizacji. Na wskazanym obiekcie będą mieli możliwość spędzania wolnego czasu, a także realizacji programowych założeń promocji aktywności fizycznej. Projekt skierowany jest również do pozostałych mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy będą mogli skorzystać z obiektu jako zarówno bierni i czynni uczestnicy wydarzeń sportowych.	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary zawarte zostały w rozdziale 16.		
Harmonogram i kosztorys		
Planowane	rozpoczęcie	2018 rok

projektu/przedsięwzięcia	
Planowane zakończenie projektu/przedsięwzięcia	2019 rok
Szacunkowy koszt	500 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania.	Fundusze krajowe, unijne, RPO, Ministerstwo Sportu, WFOŚiGW

Tabela 30 Przedsięwzięcie główne nr 7

Nazwa projektu/przedsięwzięcia	
<u>Rozbudowa i przebudowa budynku strażnicy OSP w Korczewie</u>	
Lokalizacja projektu	Miejscowość: Korczew Działka nr: 96/2 obręb 10 Powierzchnia działki: 0,4311 ha
Podmioty realizujące projekt	Gmina Zduńska Wola
Partnerzy w realizacji projektu/przedsięwzięcia	Ochotnicza Straż Pożarna w Korczewie
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Na nieruchomości zlokalizowany jest budynek OSP w Korczewie, w którym nie przewidziano pomieszczeń służących na potrzeby, prężnie działającego, Koła Gospodyń Wiejskich – stowarzyszenia zrzeszającego wiele kobiet mieszkających w Korczewie.
Cel projektu/przedsięwzięcia	Głównym celem projektu jest uzyskanie dodatkowej przestrzeni w już istniejącym obiekcie OSP. Gospodynie z KGW prowadziły i nadal prowadzą swą działalność bezinteresownie, poświęcając swój wolny czas, niekiedy poświęcając swoje sprawy rodzinne lub zawodowe. Członkiniami są kobiety w bardzo różnym wieku, co daje możliwość dzielenia się doświadczeniami i umiejętnościami między pokoleniami. Za cel obrały sobie głównie podtrzymanie i kultywowanie tradycji. Aktywnie uczestniczą w programach

	związanych z tematyką kobiecą, np. uczestniczyły w warsztatach z zakresu bukieciarstwa i cateringu.
Zakres realizowanych działań	<i>W ramach inwestycji przewidziano uzyskanie dodatkowej powierzchni istniejącego obiektu poprzez zagospodarowanie niewykorzystanej do tej pory przestrzeni strychu oraz zapewnienie niezależnego funkcjonowania parteru budynku od piętra – przeznaczonego na posiedzenia i zebrania członkiń KGW oraz działalność kulturalną i społeczną. Odbiorcami projektu są mieszkanki wsi Korczew oraz innych miejscowości Gminy Zduńska Wola, np. podczas szerszych spotkań KGW.</i>
Odbiorcy projektu	<i>Projekt w sposób bezpośredni skierowany jest do mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy w przedmiocie niniejszego przedsięwzięcia będą mogli spotykać się i tym samym wzmacniać więzi sąsiedzkie. Ponadto, będą mogli skorzystać z oferty kulturalnej oferowanej przez Ochotniczą Straż Pożarną i Koło Gospodyń Wiejskich.</i>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary zawarte zostały w rozdziale 16.	
Harmonogram i kosztorys	
Planowane projektu/przedsięwzięcia	rozpoczęcie 2017 rok
Planowane projektu/przedsięwzięcia	zakończenie 2020 rok
Szacunkowy koszt	227 238,65 zł
Potencjalne źródła finansowania.	Fundusze europejskie, budżet Gminy Zduńska Wola

Tabela 31 Przedsięwzięcie główne nr 8

Nazwa projektu/przedsięwzięcia	
<u>Remont zabytkowego kościoła parafialnego pw. św. Katarzyny Dz. M w Korczewie</u>	
Lokalizacja projektu	<i>miejscowość: Korczew działka nr: 159/1 obręb 10 powierzchnia działki: 0,2129 ha</i>
Podmioty realizujące projekt	<i>Parafia Rzymskokatolicki pw. św. Katarzyny Dz. M. w Korczewie</i>

Partnerzy w projekcie/przedsięwzięcia	realizacji	<i>Rada Parafialna, Gmina Zduńska Wola, Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli.</i>
Opis projektu		
Opis stanu istniejącego	<i>Parafia w Korczewie została erygowana już w XIII wieku, w związku z tym już wtedy musiał znajdować się tutaj kościół. Podczas szwedzkiego najazdu na Polskę został on jednak spalony i na jego miejsce zbudowano nowy kościół. Kościół parafialny pod wezwaniem św. Katarzyny w Korczewie został wybudowany w 1729 roku. W 1875 roku był gruntownie remontowany natomiast w 1930 roku rozbudowany od zachodu. Drewniany kościół o konstrukcji zrębowej jest budowlą jednonawową, z węższym i niższym prezbiterium zamkniętym wielobocznie, zbudowany w stylu barokowym, na ceglanym, kamiennym fundamencie. Pierwotne wyposażenie zostało wywiezione na początku II Wojny Światowej. Z tego okresu zachowało się jedynie tabernakulum z głównego ołtarza z poł. XVII wieku rzeźbione, z malowanymi przedstawieniami czterech ewangelistów oraz barokowy krucyfiks. W latach 2007-2010 przeprowadzono kapitalny remont dotyczący fundamentów, elewacji i dachu kościoła. W ramach robót wykonano wzmocnienie fundamentów, przeprowadzono renowację zewnętrznych ścian wraz z wymianą drewnianej podwaliny, konserwacją belkowania zrębu oraz wymianą deskowania zewnętrznego, wyremontowano więźbę dachową wraz z przywróceniem pokrycia dachowego z podwójnie układanego gontu drewnianego oraz instalacją odgromową. Wewnątrz kościoła wymieniono podłogę pozostawiając fragmenty dawnej posadzki z ceramiki. W roku 2016 zrealizowano prace związane z zabezpieczeniem ścian wewnętrznych prezbiterium kościoła oraz odkryciem dekoracji ornamentalnych.</i>	
Cel projektu/przedsięwzięcia	<i>Realizacja zadania ma na celu ochronę zabytku i zachowanie dziedzictwa kulturowego obiektu jakim jest kościół p.w. św. Katarzyny w Korczewie. Dzięki wykonanym pracom zabytkowa substancja zostanie zabezpieczona, zachowana i utrwalona Dzisiejsza parafia i Kościół nie jest środowiskiem zamkniętym, ma on wiele zadań do spełnienia. Pilnym zadaniem Kościoła w Polsce jest troska o zachowanie kultury narodowej i regionalnej. W dobie jednoczenia się Europy i propagowania kultury masowej należy dbać o czystość i piękno języka, o zachowanie zwyczajów świątecznych, o wspólny śpiew, o chóry, zespoły muzyczne. Parafie wspierają i promują lokalną twórczość. Kościół jako najstarszy zabytek w okolicy jest przedmiotem dumy nie tylko parafian, ale całej lokalnej społeczności.</i>	

Zakres realizowanych działań	<i>W kościele niezbędne są kolejne prace do wykonania tj. remont stropu i sufitu, prace konserwatorsko – restauratorskie ścian wewnętrznych oraz remont ogrodzenia.</i> A) <u>Remont stropu i sufitu</u> <i>W ostatnim czasie ujawniły się poważne problemy związane z drewnianą konstrukcją kolebkowego sklepienia nad nawą kościoła. Zaobserwowano niebezpieczne odkształcenia oparcia tej konstrukcji w obrębie wspornikowo ukształtowanej pozostałości (reliktu) pierwotnej zrębowej ściany szczytowej nawy. Poważny stan sygnalizują rozluźnienia górnych belek zrębu tej strefy, które doprowadziły do powstania szczelin pomiędzy nimi. Stan techniczny tych elementów powoduje konieczność wykonania ich napraw i wzmocnień z uwzględnieniem poszanowania odkrytych polichromii ściennych w historycznych nawarstwieniach.</i> <i>Zakres zadania obejmuje:</i> <i>1. Remont drewnianego sklepienia kolebkowego nad nawą oraz płaskiego nad nawą i prezbiterium polegający na:</i> <i>- podstemplowaniu zagrożonych stropów i ścian,</i> <i>- ostrożnym demontażu drewnianej boazerii oraz desek wcześniejszego sklepienia kolebkowego i płaskiego z polichromiami,</i> <i>- przeprowadzeniu dezynfekcji i dezynsekcji elementów konstrukcji wsporczej sklepień,</i> <i>- naprawie i częściowej rekonstrukcji konstrukcji wsporczej sklepienia kolebkowego,</i> <i>- zdjęciu nawarstwień farby olejnej z deskowania sklepień,</i> <i>- przywróceniu deskowania sklepień kolebkowych i płaskich wraz z częściową rekonstrukcją,</i> <i>2. Wzmocnienie stropu nad nawą i prezbiterium wraz z montażem izolacji termicznej polegający na:</i> <i>- wymianie zniszczonych elementów konstrukcyjnych - podwaliny, murlaty,</i> <i>- odgrzybianiu elementów konstrukcyjnych stropów,</i> <i>- wzmocnieniu i wymianie drewnianych belek stropowych, wzmocnieniu strefy oparcia wieży kościoła,</i> <i>- impregnacji bio- i ogniochronnej elementów konstrukcyjnych stropów,</i> <i>- montażu izolacji termicznej stropów wraz z membraną paroprzepuszczalną</i> B) <u>Prace przy wewnętrznych ścianach kościoła</u> <i>Założeniem prac konserwatorskich i restauratorskich jest przeprowadzenie zabiegów mających na celu powstrzymanie postępującego procesu zniszczeń i zabezpieczenie ścian obiektu przed dalszą</i>
-------------------------------------	---

	<i>destrukcją oraz odkrycie dekoracji ornamentalnej na ścianach kościoła wykonanej w latach trzydziestych XX w.</i> <i>Plan prac przewiduje:</i> <i>1. Wykonanie dokładnej dokumentacji fotograficznej ukazującej stan zachowania obiektu przed przystąpieniem do prac konserwatorsko – restauratorskich.</i> <i>2. Wykonanie prób bezpośrednia na obiekcie na usuwanie wtórnych warstw malarskich, przy zastosowaniu metod mechanicznych i/lub chemicznych.</i> <i>3. Usunięcie wtórnych warstw malarskich.</i> <i>4. Zabezpieczenie odkrytej warstwy polichromii (podklejanie łusek warstwy malarskiej lub konsolidacja).</i> <i>5. Oczyszczenie odkrytej warstwy malarskiej.</i> <i>6. Uzupełnienie ubytków podobrazia – ubytków drewna.</i> <i>7. Wyrównanie powierzchni pod uzupełnienie ubytków warstwy malarskiej.</i> <i>8. Założenie werniksu retuszerskiego na partie oryginalnego opracowania malarskiego.</i> <i>9. Wykonanie uzupełnień ubytków warstwy malarskiej (punktowanie).</i> <i>10. Zabezpieczenie powierzchni polichromii werniksem końcowym.</i> <i>11. Wykonanie dokumentacji fotograficznej po zakończeniu prac.</i> <i>12. Wykonanie pełnej dokumentacji konserwatorskiej.</i> <i>C) Remont ogrodzenia</i> <i>Odbiorcami projektu są mieszkańcy parafii, ale również turyści odwiedzający zabytkową świątynię.</i>	
Odbiorcy projektu	<i>Projekt skierowany jest przede wszystkim do mieszkańców obszaru rewitalizacji, dla których przedmiotowy obiekt jest szczególnie istotny, zarówno jako obiekt stanowiący o lokalnej turystyce jak i historyczny.</i>	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary zawarte zostały w rozdziale 16.		
Harmonogram i kosztorys		
Planowane projektu/przedsięwzięcia	rozpoczęcie	2017 rok
Planowane projektu/przedsięwzięcia	zakończenie	2022 rok
Szacunkowy koszt	800 000 zł	
Potencjalne źródła finansowania.	Fundusze europejskie, Fundusze Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa narodowego budżet Samorządu Województwa Łódzkiego, środki Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, budżet Starostwa Powiatowego w	

	Zduńskiej Woli, budżet Gminy Zduńska Wola, budżet parafii.
--	--

Tabela 32 Przedsięwzięcie główne nr 9

Nazwa projektu/przedsięwzięcia	
Rozbudowa placu zabaw w miejscowości Wojślawice	
Lokalizacja projektu	Miejscowość: Wojślawice Działka nr: 430/1 obręb 25 Powierzchnia działki: 1,9943 ha
Podmioty realizujące projekt	Gmina Zduńska Wola
Partnerzy w realizacji projektu/przedsięwzięcia	-
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Obecnie w centrum miejscowości Wojślawice zlokalizowana jest szkoła podstawowa wraz z zapleczem sportowym i małym placem zabaw dla dzieci. Brakuje w nim elementów zapewniających integrację międzypokoleniową i spędzanie czasu przez najmłodszych mieszkańców obszaru rewitalizacji poza zajęciami szkolnymi.
Cel projektu/przedsięwzięcia	Głównym celem projektu jest zapewnienie miejsca, gdzie dzieci, młodzieży dorośli będą mogli spędzać czas wolny od codziennych zajęć. Integracji lokalnej społeczności będzie mimowolnie towarzyszyć rozwój w zakresie aktywności ruchowej. Realizacja projektu da możliwość rozwijania relacji międzyludzkich podczas spotkań w szerszym gronie nie tylko rówieśników, ale także młodzieży i ich rodziców. Wspólne spędzanie czasu będzie alternatywą dla mieszkańców Wojślawic i okolicznych wsi.
Zakres realizowanych działań	W ramach inwestycji zostanie rozbudowany istniejący plac zabaw dla dzieci o dodatkowe urządzenia zabawowe oraz urządzenia siłowni zewnętrznej wraz zagospodarowaniem terenu. Odbiorcami projektu są mieszkańcy wsi Wojślawice oraz sąsiednich miejscowości.
Odbiorcy projektu	Projekt skierowany jest przede wszystkim do najmłodszych mieszkańców obszaru rewitalizacji. Na wskazanym obiekcie będą mieli możliwość spędzania wolnego czasu, a także realizacji programowych założeń promocji aktywności fizycznej. Projekt skierowany jest również do pozostałych mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy będą mogli skorzystać z obiektu jako miejsca integracji międzypokoleniowej.

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary zawarte zostały w rozdziale 16.

Harmonogram i kosztorys

Planowane projektu/przedsięwzięcia	rozpoczęcie	2017 rok
Planowane projektu/przedsięwzięcia	zakończenie	2020 rok
Szacunkowy koszt		70 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania.		Fundusze europejskie, budżet Gminy Zduńska Wola

Tabela 33 Przedsięwzięcie główne nr 10

Nazwa projektu/przedsięwzięcia	
<u>Reaktywacja – nowe funkcje Zespołu Szkół w Wojsławicach</u>	
Lokalizacja projektu	Wieś: Wojsławice Działka nr 367/12 obręb 25 Powierzchnia działki: 96 717 m ²
Podmioty realizujące projekt	Powiat Zduńskowski
Partnerzy w realizacji projektu/przedsięwzięcia	Gmina Zduńska Wola (w zakresie drogi dojazdowej do obiektu)
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Zakres rzeczowy projektu obejmuje rewitalizację dwóch budynków pałacu i dworku należących do kompleksu, w których funkcjonuje Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wojsławicach. W budynku pałacu przeprowadzono remont wnętrza w latach 1995-1996, a w latach 2006-2007 przeprowadzono termomodernizację budynku w ramach której wymieniono stolarkę okienną, drzwiową, dach oraz instalację c.o. Podbitka stropów, schody, podszadzki oraz elewacja są w złym stanie technicznym. W budynku dworu w latach 80. Przeprowadzono remont elewacji i uszczelnienie papowego pokrycia dachu. Zamurowano również większość otworów drzwiowych w związku ze zmianą charakteru budynku na mieszkalny. W latach 90. Mieszkańcy samowolnie dobudowali drewniany ganek wejściowy. Stan techniczny budynku jest zły, silne zawilgocenie i zagrzybienie ścian zewnętrznych. Na elewacji widoczne są pęknięcia konstrukcyjne. Wewnątrz znajdują się częściowo zarwane podłogi oraz schody w złym stanie technicznym.

	<i>Przybudówka od strony wschodniej jest w bardzo złym stanie technicznym spowodowanym samowolnymi i nieumiejętnymi przebudowami wykonanymi przez mieszkańców.</i> <i>Obecnie w otoczeniu dworu i pałacu znajdują się wielokondygnacyjne budynki szkolno-magazynowo-warsztatowe. Przy zachodniej granicy, na wysokości dworku zlokalizowane są szopy. Dojazd do obiektu odbywa się drogą gminną wykonaną z trylinki. Główne ciągi jezdne wykonane są z trylinki lub żwiru. Natomiast ciągi komunikacyjne wewnętrzne wykonane są z płyt chodnikowych oraz kostki brukowej.</i>
Cel projektu/ przedsięwzięcia	<i>Głównym celem projektu jest przywrócenie oraz nadanie funkcji społecznych (edukacyjnej i kulturalnej) i gospodarczych na terenach zdegradowanych kompleksu zabytkowego, w którym mieści się Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wojślawicach. Celem projektu jest rewitalizacja zabytkowych obiektów dworku i pałacu wraz z przyległym terenem w celu przeznaczenia ich na cele kulturalno-szkoleniowe. Realizowany projekt ma na celu ułatwienie dostępu do kultury i oświaty mieszkańcom powiatu zduńskowolskiego oraz powiatów ościennych poprzez utworzenie nowej instytucji kultury oraz modyfikację dotychczasowego charakteru istniejącej placówki oświatowej, a także przeciwdziałanie bezrobociu oraz zwiększenie aktywności zawodowej poprzez tworzenie nowych miejsc pracy oraz możliwości podejmowania działalności gospodarczej poza rolnictwem, a także ułatwienie dostępu do kształcenia ustawicznego, a w tym zawodowego. W wyniku odpowiednich działań modernizacyjnych wynikających z audytu energetycznego zwiększy się efektywność energetyczna przebudowywanych lub modernizowanych budynków. Remont, przebudowa i modernizacja budynków dworu i pałacu oraz zagospodarowanie i rewitalizacja terenu wokół budynków przyczynią się do poprawy ład przestrzennego.</i> <i>W budynku pałacu powstanie centrum szkoleniowo-konferencyjne natomiast w budynku dworu zostanie utworzone muzeum regionalne.</i>
Zakres realizowanych działań	<i>W ramach inwestycji budynek zabytkowego dworku zostanie poddany kompleksowemu remontowi wraz z przystosowaniem do pełnienia funkcji kulturalnych – w budynku zostanie utworzone muzeum regionalne. W obiekcie zostaną wymienione instalacje wodno-kanalizacyjne, elektryczne i oświetleniowe. Do budynku zostanie również doprowadzona instalacja centralnego ogrzewania zasilana z lokalnej kotłowni. W obiekcie zamontowany zostanie również system sygnalizacji włamania i napadu, monitoring, system sygnalizacji alarmu pożaru, sieć bezprzewodowa (WLAN).</i> <i>Działaniom rewitalizacyjnym zostanie również poddany zabytkowy pałac. W celu dostosowania obiektu do pełnienia nowych funkcji szkoleniowo-konferencyjnych zostanie przeprowadzony kompleksowy remont istniejących pomieszczeń. W budynku wymienione zostaną instalacje elektryczne i oświetleniowe, zamontowany zostanie system sygnalizacji alarmu pożaru, sieć bezprzewodowa (WLAN). Teren przylegający do obiektów zostanie ponownie zaaranżowany. W związku z powyższym przebudowane będą istniejące ciągi komunikacyjne, wydzielone zostaną nowe miejsca postojowe, na terenie wykonania będzie</i>

	<i>instalacja monitoringu i oświetlenia oraz obiekty małej architektury (kosze, ławki). Ponadto wykonane będą nowe nasadzenia.</i>	
Odbiorcy projektu	<i>Projekt skierowany jest w sposób bezpośredni do mieszkańców obszaru rewitalizacji, dla których obiekt będzie elementem oferty kulturalnej. Z obiektu mieszkańcy obszaru rewitalizacji będą mogli korzystać w pierwszej kolejności.</i>	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary zawarte zostały w rozdziale 16.		
Harmonogram i kosztorys		
Planowane projektu/przedsięwzięcia	rozpoczęcie	2018 rok
Planowane projektu/przedsięwzięcia	zakończenie	2020 rok
Szacunkowy koszt	8 797 799,97 zł	
Potencjalne źródła finansowania.	<i>Budżet Powiatu Zduńskowolskiego oraz Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu, Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego, Poddziałanie VI.3.2 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego.</i>	

Tabela 34 Przedsięwzięcie główne nr 11

Nazwa projektu/przedsięwzięcia	
<u>Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji.</u>	
Lokalizacja projektu	miejsowości: Karsznice, Izabelów, Korczew
Podmioty realizujące projekt	Gmina Zduńska Wola
Partnerzy w realizacji projektu/przedsięwzięcia	Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli

Opis projektu	
Opis stanu istniejącego	<i>Na terenie gminy odnotowuje się wyjątkowo niski poziom aktywności gospodarczej. Liczba działalności gospodarczych, przypadających na 100 mieszkańców w gminie jest zdecydowanie niższa niżeli średnia dla powiatu, województwa i kraju. Na obszarze gminy odnotowuje się brak zróżnicowania wśród rodzajów prowadzonych działalności gospodarczych. Mieszkańcy nie posiadają wiedzy nt. czynności związanych z zakładaniem, a także prowadzeniem działalności gospodarczej.</i>
Cel projektu/ przedsięwzięcia	<i>Głównym celem projektu jest zwiększenie świadomości mieszkańców nt. zagadnień i procesów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Zakłada się, iż przeprowadzony cykl szkoleń i warsztatów przyczyni się do zwiększenia liczby nowo zakładanych podmiotów gospodarczych przez mieszkańców gminy. Wzrost liczby przedsiębiorstw w gminie poskutkuje zwiększoną dostępnością do towarów i usług, a także spowoduje zwiększenie dochodów społeczeństwa.</i>
Zakres realizowanych działań	<i>W ramach przeprowadzonego cyklu warsztatów dotyczących przedsiębiorczości, mieszkańcy będą poznawać procesy i zagadnienia dotyczące:</i> <i>1. Uwarunkowań prawnych prowadzenia działalności gospodarczej;</i> <i>2. Rodzajów rozliczeń, podatków i pozostałych spraw składkowo-finansowych związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa;</i> <i>3. Możliwości pozyskania środków na prowadzenie działalności;</i> <i>4. Kosztów i ulg wynikających z zatrudnianiem pracowników;</i> <i>5. Zasad konkurencyjności i podstaw funkcjonowania rynku;</i> <i>6. Korzyści wynikających z prowadzenia działalności gospodarczej;</i> <i>Szkolenia będą miały charakter wykładowo-warsztatowy. Spotkania zostaną wydzielone na dwie części. Pierwszą z nich będzie stanowić stricte informacyjna, podczas której zostaną omówione zagadnienia przedstawione powyżej. Uczestnicy otrzymają formularze informacyjne oraz kompendia wiedzy nt. zagadnień dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej.</i> <i>Druga część spotkań będzie miała charakter warsztatowy. Podczas jej będą rozpatrywane różne scenariusze, wśród których mogą znaleźć się przedsiębiorcy. Osoby uczestniczące w spotkaniach będą pracowały na materiałach przygotowanych przez specjalistów od promocji przedsiębiorczości. Technikami wykorzystanymi w cyklu warsztatów będą m. in. analiza studium przypadków, gospodarowanie czasem, czy też zarządzanie projektami.</i>
Odbiorcy projektu	<i>Projekt skierowany jest do bezrobotnych mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy mają trudność w znalezieniu pracy. Projekt ma służyć wzmacnianiu przedsiębiorczości mieszkańców poprzez zdobycie nowych kompetencji. Lista zgłoszeniowa na poszczególne elementy projektu zostanie udostępniona w</i>

	Urządzie Gminy, jednakże zakłada się, że liczba uczestników każdego z uruchomionych działań z zakresu aktywizacji zawodowej nie przekroczy 15 miejsc. W przypadku gdy pula miejsc nie zostanie wykorzystana przez mieszkańców obszaru rewitalizacji, do projektu włączani będą mieszkańcy spoza obszaru rewitalizacji.	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary zawarte zostały w rozdziale 16.		
Harmonogram i kosztorys		
Planowane projektu/przedsięwzięcia	rozpoczęcie	2018 rok
Planowane projektu/przedsięwzięcia	zakończenie	2020 rok
Szacunkowy koszt		20 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania.		Programy Operacyjne Województwa Łódzkiego, budżet Gminy Zduńska Wola

Tabela 35 Przedsięwzięcie główne nr 12

Nazwa projektu/przedsięwzięcia	
<u>Promowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji</u>	
Lokalizacja projektu	miejsowości: Karsznice, Izabelów, Korczew, Kłady, Mostki
Podmioty realizujące projekt	Gmina Zduńska Wola
Partnerzy w realizacji projektu/przedsięwzięcia	-
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego	Największą część powierzchni gminy stanowią użytki rolne oraz grunty leśne. W oparciu o potencjał krajobrazowy, wynikający ze struktury użytkowej gruntów, we wszystkich programach rozwojowych należy uwzględniać rolniczy charakter gminy. Zmieniające się uwarunkowania prawne dotyczące segregacji odpadków, a także problemy związane z zanieczyszczeniem gminy materiałami zawierającymi azbest powodują potrzebę edukacji społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska.

Cel projektu/ przedsięwzięcia	Głównym założeniem projektu jest zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców. Zachowanie walorów przyrodniczych gminy wymaga od lokalnej społeczności przestrzegania ważnych zasad, związanych m. in. z segregacją odpadków, ograniczaniem hałasu, czy też piętnowaniem postaw wyniszczających środowisko, takich jak powstawanie dzikich wysypisk śmieci. Zgodnie z założeniami dokumentów strategicznych gminy Zduńska Wola, w tym Strategii Rozwoju oraz Studium Uwarunkowań, należy prowadzić działania mające na celu ochronę środowiska naturalnego.	
Zakres realizowanych działań	Projekt zostanie zrealizowany w cyklu spotkań, które będą miały charakter wykładowo-informacyjny. Spotkania z mieszkańcami będą się odbywały w świetlicach wiejskich w różnych miejscowościach. Zakłada się, iż spotkania będą skierowane do różnych grup społecznych, również do osób najmłodszych, aby kształtować wśród nich postawy proekologiczne. Podczas warsztatów będą przedstawiane mieszkańcom zagadnienia dotyczące skutków degradacji środowiska naturalnego. Podczas cyklu spotkań będą omawiane kluczowe działania, takie jak: potrzeba segregacji odpadków, dbanie o czystość powietrza, czy też szkodliwość materiałów zawierających azbest. Osoby prowadzące warsztaty będą aktywizować uczestników za pomocą technik związanych ze współpracą w grupie.	
Odbiorcy projektu	Projekt skierowany jest do mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy chcieliby zdobyć lub poszerzyć dotychczasową wiedzę na temat postaw proekologicznych i ochrony środowiska. Lista zgłoszeniowa zostanie udostępniona w Urzędzie Gminy, jednakże zakłada się, że liczba uczestników nie przekroczy 30 miejsc. W przypadku gdy pula miejsc nie zostanie wykorzystana przez mieszkańców obszaru rewitalizacji, do projektu włączani będą mieszkańcy spoza obszaru rewitalizacji.	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary zawarte zostały w rozdziale 16.		
Harmonogram i kosztorys		
Planowane projektu/przedsięwzięcia	rozpoczęcie	2018 rok
Planowane projektu/przedsięwzięcia	zakończenie	2020 rok
Szacunkowy koszt		12 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania.		Programy Operacyjne Województwa Łódzkiego, budżet Gminy Zduńska Wola

Tabela 36 Przedsięwzięcie główne nr 13

Nazwa projektu/przedsięwzięcia	
Wzmacnianie więzi sąsiedzkich.	
Lokalizacja projektu	miejsowości: Karsznice, Kłady, Mostki
Podmioty realizujące projekt	Gmina Zduńska Wola
Partnerzy w realizacji projektu/przedsięwzięcia	-
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego	<i>Na terenach objętych obszarem rewitalizacji odnotowuje się niski poziom sformalizowania lokalnych społeczności. Na wyznaczonym obszarze funkcjonuje wyłącznie kilka organizacji pozarządowych. Dodatkowo, mieszkańcy w większości przypadków nie posiadają wiedzy nt. działań podejmowanych przez ww. organizacje. Pomimo powiązania terytorialnego, mieszkańcy nie wykazują zaangażowania i aktywności w działania na rzecz swojego najbliższego otoczenia.</i>
Cel projektu/przedsięwzięcia	<i>Podstawowym celem projektu jest integracja lokalnych społeczności z obszarów rewitalizacji. Brak zaangażowania lokalnych społeczności w sprawy publiczne jest w głównej mierze skutkiem niskiej jakości życia mieszkańców. Wzmocnienie więzi sąsiedzkich przyczyni się do zwiększenia poczucia przynależności do wspólnoty wśród osób samotnych i potrzebujących wsparcia. Zintegrowanie jednostek we wspólnoty może przyczynić się do wzrostu poziomu zaangażowania mieszkańców w sprawy publiczne. Partycypacja mieszkańców w działania na rzecz ich najbliższego otoczenia jest ważnym elementem konsultowania czynności podejmowanych przez władze publiczne, a dzięki nim ograniczane jest ryzyko podejmowania decyzji, które nie odpowiadają na realne potrzeby społeczności.</i>
Zakres realizowanych działań	<i>W ramach cyklu spotkań, organizowanych w świetlicach wiejskich w miejscowościach wybranych do rewitalizacji, zostaną przeprowadzone warsztaty wzmacniające więzi sąsiedzkie. Warsztaty będą charakteryzowały się wysokim stopniem aktywizowania uczestników w prace zespołowe. Spotkania będą organizowane w różnych formach. Osoby uczestniczące w spotkaniach będą wzmacniały więzi między sobą w wyniku specjalnie wybranych do tego gier i działań, które wymuszają współpracę w grupie. Tematyka kolejnych warsztatów będzie wybierana przez uczestników poprzedniego spotkania. Przewiduje się, iż spotkania mogą przyjąć charakter:</i> • Warsztatów tanecznych; • Warsztatów plastycznych;

	• Warsztatów muzycznych; • Warsztatów teatralnych; • Organizacji wspólnych gier planszowych; • Spacerów edukacyjnych. <i>Warsztaty zostaną prowadzone przez wyspecjalizowanego w tej tematyce trenera.</i>
Odbiorcy projektu	<i>Projekt skierowany jest w pierwszej kolejności do mieszkańców obszaru rewitalizacji. Imprezy o charakterze masowym i otwartym opatrzone będą działaniami promocyjnymi, zapewniającymi jak największy udział mieszkańców. Warsztaty każdorazowo objęte zostaną listą zgłoszeniową udostępnioną wcześniej w Urzędzie Gminy. Lista zgłoszeniowa obejmować będzie maksymalnie 30 miejsc. W przypadku dużego zainteresowania zajęciami, organizator zastrzega sobie możliwość zwiększenia limitu miejsc. Warto zaznaczyć, że z prowadzonych przedsięwzięć nie zostaną wykluczone osoby potrzebujące wsparcia z terenu gminy. Mieszkaniec spoza obszaru rewitalizacji będzie mógł włączyć się w projekt, w momencie, gdy dostępna pula miejsc nie zostanie wykorzystana przez mieszkańców obszaru rewitalizacji.</i>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i miary zawarte zostały w rozdziale 16.	
Harmonogram i koszty	
Planowane rozpoczęcie projektu/przedsięwzięcia	2018 rok
Planowane zakończenie projektu/przedsięwzięcia	2020 rok
Szacunkowy koszt	35 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania.	Programy Operacyjne Województwa Łódzkiego, budżet Gminy Zduńska Wola

12.2. Lista projektów uzupełniających

Wyżej wymienione projekty główne zostaną połączone z projektami uzupełniającymi. Zawierają one głównie działania w sferze społecznej, które wykorzystywać będą infrastrukturę powstałą/ zmodernizowaną w ramach przedsięwzięć głównych. Zbiór ten stanowi bazę pomysłów, zgłoszoną przez mieszkańców na etapie partycypacji społecznej. Pomysły zostaną wdrożone tylko w przypadku ich szczegółowego doprecyzowania.

1) Zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańcom obszaru rewitalizacji

a) Sport

- Otwarty Turniej Formacji tanecznych;
- Utworzenie siłowni zewnętrznych;

b) Edukacja

- Wykonanie pracowni tematycznych (np. plastycznej, muzycznej, historycznej, multimedialnej) w szkołach z obszaru rewitalizacji wraz z organizacją zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży;

c) Inne

- Półkolonie dla dzieci z obszaru rewitalizacji;

2) Przeciwdziałanie różnym formom wykluczenia społecznego dotyczącego mieszkańców obszaru rewitalizacji

- Aktywizacja seniorów oraz dorosłych osób z niepełnosprawnościami;
- Centrum pomocy osobom ubogim i bezradnym życiowo – szkolenia np. z opieki nad dzieckiem, gotowania, zarządzania domem, sprzątania itp.;

3) Poprawa bezpieczeństwa i przeciwdziałanie przemocy na obszarze rewitalizacji

4) Zagospodarowanie terenów zieleni obszaru rewitalizacji na cele rekreacyjne, sportowe i kulturalne

- Miasteczko rowerowe;
- Skatepark;
- Korty tenisowe;

5) Promocja zdrowego stylu życia wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji

- Poprawa nawyków żywieniowych;
- Promocja aktywności fizycznej;

13. Mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych i zapewnienia komplementarności

W celu zwiększenia skuteczności i efektywności podejmowanych działań rewitalizacyjnych zapewnić należy efekt synergii, tj. przygotować przedsięwzięcia rewitalizacyjne w taki sposób, aby się wzajemnie uzupełniały. Proces rewitalizacji powinien się charakteryzować wielokierunkowością podejmowanych działań w celu jak najbardziej skutecznego zapobieżenia zdiagnozowanym negatywnym zjawiskom w kontekście społeczności lokalnej, gospodarki, środowiska oraz przestrzeni. O istotnym znaczeniu dla skuteczności całego procesu rewitalizacji jest także przestrzeganie mechanizmów zapewniania jego komplementarności. Tym samym niezbędne jest zachowanie komplementarności: przestrzennej, problemowej, proceduralno-instytucjonalnej, międzyokresowej oraz źródeł finansowania.

13.1. Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna wymaga uwzględnienia powiązań pomiędzy projektami realizowanymi na terenie objętym rewitalizacją. Zapewnienie komplementarności tej pozwoli na oddziaływanie na cały obszar rewitalizacji w jak najskuteczniejszy sposób, maksymalizując sumę osiągniętych efektów, przewyższających efekty poszczególnych działań. Dzięki realizacji zaplanowanych, dopełniających się przedsięwzięć zdiagnozowane problemy nie będą przesuwać się poza obszar rewitalizacji, zminimalizowane zostanie również ryzyko powstawania innych negatywnych sytuacji w aspekcie sfery społecznej, przykładem czego może być wykluczenie społeczne bądź segregacja.

Projekty rewitalizacyjne, zaprezentowane w rozdziale 12, realizują wyznaczony cel, jakim jest osiągnięcie określonej w Programie Rewitalizacji wizji. Projekty główne realizowane będą na terenie rewitalizacji, oddziałując na całość tego obszaru w kompleksowy sposób. Każde z założonych działań odpowiada na zidentyfikowane potrzeby oraz zdiagnozowane problemy w każdej ze sfer analizowanych w Programie.

Działania rewitalizacyjne mają na celu odpowiedzieć w szczególności na potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji, choć, jak zaznaczono w opisie poszczególnych projektów, przedsięwzięcia te nie tylko przyczynią się do poprawy sytuacji na obszarze

rewitalizacji, lecz również wpływ mają na ościenne tereny, zapewniając nowe rozwiązania mieszkańcom innych obszarów.

13.2. Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa polega na wzajemnym dopełnianiu wszystkich projektów pod względem tematycznym, oddziaływującym zarówno w aspekcie społecznym, jak i pozostałych sfer analizowanych w Programie Rewitalizacji. Projekty zostały wybrane w taki sposób, aby uniknąć fragmentaryzacji poszczególnych przedsięwzięć, koncentrując się na całościowym przeciwdziałaniu przyczynom kryzysu. Istotnym elementem Programów Rewitalizacji są także jasno sprecyzowane elementy takie jak: pożądany stan, tj. wizja obszaru rewitalizacji, wskaźniki dotyczące zaplanowanych przedsięwzięć oraz powiązania działań z decyzjami i dokumentami strategicznymi gminy.

W poniższej tabeli zaprezentowano powiązanie projektów rewitalizacyjnych z kierunkami działań.

Tabela 37 Komplementarność problemowa

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Aspekt społeczny	Aspekt gospodarczy	Aspekt przestrzenno-funkcjonalny	Aspekt techniczny	Aspekt środowiskowy
PROJEKTY GŁÓWNE						
1.	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Kłady wraz z zagospodarowaniem terenu	✓	✓	✓		
2.	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Mostki wraz z zagospodarowaniem terenu	✓	✓	✓		
3.	Budowa wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Karsznicach	✓		✓	✓	
4.	Budowa wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Korczewie	✓		✓	✓	
5.	Przebudowa budynku OSP w Izabelowie	✓		✓	✓	
6.	Budowa boiska wielofunkcyjnego przy SP w Izabelowie	✓		✓		
7.	Rozbudowa i przebudowa budynku strażnicy OSP w Korczewie	✓		✓	✓	
8.	Remont zabytkowego kościoła parafialnego pw. św. Katarzyny Dz. M w Korczewie	✓		✓	✓	
9.	Rozbudowa placu zabaw w miejscowości Wojsławice	✓		✓		
10.	Reaktywacja – nowe funkcje Zespołu Szkół w Wojsławicach	✓	✓	✓	✓	
11.	Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji	✓	✓			
12.	Promowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji	✓				✓
13.	Wzmacnianie więzi sąsiedzkich	✓				

Źródło: Opracowanie własne

13.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna dotyczy konieczności współdziałania instytucji i podmiotów zaangażowanych w realizację procesu rewitalizacji, których udział może skutkować poprawą efektywności prowadzonych działań, oraz wskazuje na wzajemne uzupełnianie się i spójność wszystkich procedur. Pozwala to na stworzenie takiego systemu zarządzania, który określa sposób podejmowania decyzji oraz włączania społeczności lokalnej w proces rewitalizacji.

W Programie Rewitalizacji komplementarność proceduralno-instytucjonalna zostanie osiągnięta dzięki powołaniu Zespołu Rewitalizacji, w skład którego wejdą zarówno pracownicy Urzędu Gminy, jak i inni przedstawiciele grup interesariuszy. Szczegółowe informacje zawarte zostały w rozdziale: monitoring.

13.4. Komplementarność międzyokresowa

Komplementarność międzyokresowa dotyczy wskazania przedsięwzięć komplementarnych do projektów już realizowanych na terenie Gminy Zduńska Wola. Przestrzeganie reguły komplementarności międzyokresowej wpływa na zachowanie ciągłości projektowej i programowej. Na podstawie analizy działań realizowanych na tym terenie w ramach poprzedniej perspektywy finansowej zaprojektowano przedsięwzięcia rewitalizacyjne, by obecnie realizowane były kontynuacją już zrealizowanych.

W tabeli poniżej przedstawione zostały wybrane działania, realizowane na terenie Gminy Zduńska Wola.

Tabela 38 Komplementarność międzyokresowa

Tytuł projektu	Czas realizacji	Wartość projektu
„Budowa ogólnodostępnych placów zabaw na terenie Gminy Zduńska Wola” Podniesienie standardu życia mieszkańców oraz poprawa wizerunku Gminy Zduńska Wola poprzez budowę ogólnodostępnych placów zabaw. Operacja przyczyni się do zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców oraz do wzmocnienia więzi z miejscem zamieszkania. Jednocześnie, poprzez zaadoptowanie miejsc uprzednio niezagospodarowanych, wpłynie na wzrost atrakcyjności obszarów wiejskich Gminy Zduńska Wola zarówno dla mieszkańców jaki i potencjalnego turysty.	25 luty 2011 – 30 czerwiec 2011	490.442,42 zł

Tytuł projektu	Czas realizacji	Wartość projektu
„MODA NA SPORT – aktywna integracja mieszkańców Gminy Zduńska Wola” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Celem projektu jest zwiększenie aktywności wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, kształtowanie nawyków aktywnego i zdrowego spędzania wolnego czasu oraz promocję zdrowego stylu życia. Celem jest również znalezienie talentów i zachęcenie młodzieży do zainteresowania sportem. Projekt Wspólne spotkanie rodziców i dzieci podczas dwudniowego Gminnego Festiwalu Sportu integruje ich, podpowie jak można wspólnie się bawić.	2 lutego 2009 r. – 30 czerwca 2009 r.	42 830 zł
„Nauka, zabawa – wspólna sprawa” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Wnioskodawca za cel główny postawił sobie edukację, aktywizację i integrację mieszkańców Gminy Zduńska Wola poprzez organizację kursów bukieciarstwa, kursu cateringowo – gastronomicznego oraz zorganizowania zabawy integracyjnej. Cele szczegółowe: – podniesienie umiejętności praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy, – zmniejszenie barier poprzez dostęp do wiedzy, – zachęcenie mieszkańców do czynnego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym gminy.	1 września 2009 r. – 30 listopada 2009 r.	50 000 zł

Źródło: Opracowanie własne

13.5. Komplementarność źródeł finansowania

Komplementarność źródeł finansowania, dotyczy spójnego łączenia oraz uzupełniania się środków finansowych, które są wykorzystywane do przeprowadzania działań rewitalizacyjnych. Dzięki temu ograniczone do minimum zostaje ryzyko wystąpienia podwójnego, niedozwolonego dofinansowania ze środków publicznych. Projekty rewitalizacyjne mogą zostać sfinansowane zarówno ze środków prywatnych, jak i publicznych. Komplementarność finansowa Programu Rewitalizacji opiera się na umiejętnym łączeniu środków pochodzących z różnych źródeł.

Mechanizm zapewnienia komplementarności źródeł finansowania opierać będzie się na silnej koordynacji i synergii projektów rewitalizacyjnych ze środkami polityk i instrumentów zarówno programów operacyjnych, jak i krajowych.

W kontekście procesu rewitalizacji istotnym aspektem są programy mu dedykowane, tj.:

- ⊙ Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020;
- ⊙ Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (POIŚ);
- ⊙ Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (POWER);
- ⊙ Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska;
- ⊙ Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska;
- ⊙ Programy Ministerialne.

Ponadto istnieje możliwość skorzystania z dofinansowania:

- ⊙ w ramach programów Banku Gospodarstwa Krajowego (np. termomodernizacje);
- ⊙ grantów, z których mogą skorzystać społeczności lokalne, organizacje pozarządowe.

Tabela 39 Szacunkowe ramy finansowe

NR	TYTUŁ PROJEKTU	KOSZT OGÓŁEM [ZŁ]	W TYM:				ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
			ŚRODKI UNII EUROPEJSKIEJ		ŚRODKI KRAJOWE	BUDŻET GMINY	
			EFS	EFRR			
PROJEKTY GŁÓWNE							
1	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Kłady wraz z zagospodarowaniem terenu	60 000,00 zł	0,00 zł	51 000,00 zł	0,00 zł	9 000,00 zł	Fundusze europejskie, budżet Gminy Zduńska Wola
2	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Mostki wraz z zagospodarowaniem terenu	60 000,00 zł	0,00 zł	51 000,00 zł	0,00 zł	9 000,00 zł	Fundusze europejskie, budżet Gminy Zduńska Wola
3	Budowa wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Karsznicach	1 485 000,00 zł	0,00 zł	1 262 250,00 zł	0,00 zł	222 750,00 zł	Fundusze europejskie, Bank Gospodarstwa Krajowego, budżet Gminy Zduńska Wola
4	Budowa wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Korczewie	1 230 000,00 zł	0,00 zł	1 045 500,00 zł	0,00 zł	184 500,00 zł	Fundusze europejskie, Bank Gospodarstwa Krajowego, budżet Gminy Zduńska Wola
5	Przebudowa budynku OSP w Izabelowie	1 230 000,00 zł	0,00 zł	1 045 500,00 zł	0,00 zł	184 500,00 zł	UG Zduńska Wola, Środki UE, OSP Izabelów, Ochrona Środowiska
6	Budowa boiska wielofunkcyjnego przy SP w Izabelowie	500 000,00 zł	0,00 zł	425 000,00 zł	0,00 zł	75 000,00 zł	Fundusze krajowe, unijne, RPO, Ministerstwo Sportu, WFOŚiGW
7	Rozbudowa i przebudowa budynku strażnicy OSP w Korczewie	227 238,65 zł	0,00 zł	193 152,85 zł	0,00 zł	34 085,80 zł	Fundusze europejskie, budżet Gminy Zduńska Wola
8	Remont zabytkowego kościoła parafialnego pw. św. Katarzyny Dz. M w Korczewie	800 000 zł	0,00 zł	680 000,00 zł	0,00 zł	120 000,00 zł	Fundusze europejskie, Fundusze Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa narodowego budżet Samorządu Województwa Łódzkiego, środki Wojewódzkiego

							Konserwatora Zbytków, budżet Starostwa Powiatowego w Zduńskiej Woli, budżet Gminy Zduńska Wola, budżet parafii,
9	Rozbudowa placu zabaw w miejscowości Wojsławice	70 000,00 zł	0,00 zł	59 500,00 zł	0,00 zł	10 500,00 zł	Fundusze europejskie, budżet Gminy Zduńska Wola
10	Reaktywacja – nowe funkcje Zespołu Szkół w Wojsławicach	8 797 799,97 zł	0,00 zł	7 478 129,97 zł	0,00 zł	1 319 670,00 zł	1. Budżet Powiatu Zduńskowolskiego oraz 2. Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014- 2020, 3. Oś priorytetowa VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu, 4. Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno- gospodarczego, Poddziałanie VI.3.2 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno- gospodarczego.
11	Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji	20 000,00 zł	17 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	3 000,00 zł	Programy Operacyjne Województwa Łódzkiego, budżet Gminy Zduńska Wola
12	Promowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji	12 000,00 zł	10 200,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	1 800,00 zł	Programy Operacyjne Województwa Łódzkiego, budżet Gminy Zduńska Wola

13	Wzmacnianie więzi sąsiedzkich	35 000,00 zł	29 750,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	5 250,00 zł	Programy Operacyjne Województwa Łódzkiego, budżet Gminy Zduńska Wola
RAZEM		14 527 038,62 zł	56 950,00 zł	12 291 032,83 zł	- zł	2 179 055,79 zł	-

Źródło:

Opracowanie

własne

14. Mechanizm włączania grup interesariuszy w proces rewitalizacji

14.1. Na etapie tworzenia dokumentu

Partycypacja została wpisana w proces rewitalizacji jako fundament działań na każdym etapie tego procesu, począwszy od diagnozowania, przez programowanie po wdrażanie i monitorowanie.

Partycypacja społeczna została skierowana do wszystkich grup interesariuszy programu rewitalizacji, w tym przede wszystkim:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczysti nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze,
- pozostali mieszkańcy gminy, nie mieszkający na obszarze rewitalizacji
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne,
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- organy władzy publicznej

Szczegóły dotyczące partycypacji społecznej na etapie tworzenia dokumentu przedstawia tabela poniżej.

Tabela 40 Partycypacja społeczna na etapie tworzenia dokumentu

FORMY KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	OPIS PRZEBIEGU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH
I OTWARTE SPOTKANIE	Data i miejsce: 9.03.2017 r., godz.: 16:30 w Zespole Gimnazjum, Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Czechach. Sposób informowania: Informacja dotycząca prowadzonych konsultacji społecznych została udostępniona na stronach internetowych Urzędu Gminy Zduńska Wola oraz Biuletynu Informacji Publicznej. Cel i wyniki: Spotkanie z mieszkańcami miało charakter warsztatowo-informacyjny. Konsultacje umożliwiły mieszkańcom składanie uwag oraz wniosków w stosunku do opracowania Programu Rewitalizacji Gminy Zduńska Wola. W spotkaniu uczestniczyli Zastępca Wójta Gminy Zduńska Wola, przedstawiciel firmy wykonującej Program Rewitalizacji, pracownik Urzędu Gminy Zduńska Wola oraz mieszkańcy Gminy. Pierwsza część spotkania miała charakter informacyjny, mieszkańcom zostały przedstawione efekty dotychczasowych prac.

	Podczas drugiej części (warsztatowej) wpłynął wniosek o przedłużenie czasu zbierania wyników z przeprowadzanej ankiety CAWI. Został on następnie uwzględniony. W czasie warsztatu wywiązała się dyskusja dotycząca realnych potrzeb rewitalizacyjnych mieszkańców. W wyniku prowadzonego dialogu został zgłoszony pomysł na projekt rewitalizacyjny, dotyczący wybudowania oświetlenia ulicznego w obrębie części miejscowości Czechy. <i>Spotkanie było skierowane do wszystkich grup interesariuszy całej gminy Zduńska Wola.</i>
PRZEPROWADZENIE BADANIA ANKIETOWEGO MOTEDĄ CAWI	Data i miejsce: 24.02.2017 r. - 10.04.2017 r. Kwestionariusz ankiety dostępny był do uzupełnienia na stronie internetowej Urzędu Gminy Zduńska Wola. Do ankiety prowadził odnośnik wskazany w ogłoszeniu. Sposób informowania: Informacja nt. przeprowadzonego badania ankietowego została udostępniona na stronach internetowych Urzędu Gminy Zduńska Wola oraz Biuletynu Informacji Publicznej. Dodatkowo, podczas konsultacji społecznych z dnia 9 marca 2017 roku, mieszkańcy zgłosili wniosek o wydłużenie okresu zbierania wyników z ankiety o miesiąc. Zgodnie z Zarządzeniem Wójta Gminy Zduńska Wola nr 331/2017 czas zbierania wyników z badania został przedłużony do 10 kwietnia 2017 roku. Cel i wyniki: Kwestionariusz ankiety CAWI został skonstruowany na potrzeby poznania rzeczywistych potrzeb i oczekiwań mieszkańców gminy dotyczących procesu rewitalizacji. W kwestionariuszu zostały zdefiniowane pytania nt.: • ogólnego stanu społeczno-gospodarczego gminy; • skali występowania zjawisk kryzysowych w miejscu zamieszkania respondentów; • działań, które należy podjąć priorytetowo, aby zminimalizować skalę występowania zjawisk kryzysowych; • obszarów ze sfery społecznej, gospodarczej i infrastrukturalnej, w stosunku do których należy podjąć działania rewitalizacyjne. Uzyskane informacje zostały uwzględnione w diagnozie społeczno-gospodarczej obszarów rewitalizacji.
ZBIERANIE POMYSŁÓW NA PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	Data i miejsce: 24.02.2017 r. – 10.04.2017 r. Wypełnione formularze, zawierające pomysły na przedsięwzięcia rewitalizacyjne można było składać w następujących miejscach: • drogą elektroniczną na adres: email: sekretariat@ugzw.com.pl • korespondencyjnie na adres: Gmina Zduńska Wola, 98-220 Zduńska Wola, ul. Zielona 30 • bezpośrednio w Gminie Zduńska, ul. Zielona 30, 98-220 Zduńska Wola, I piętro pokój nr 18. Formularz zgłoszeniowy, możliwy był do uzyskania w Urzędzie

	Gminy Zduńska Wola w pokoju nr 18 na I piętrze, bądź na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej. Sposób informowania: Informacja nt. zbierania pomysłów na przedsięwzięcia rewitalizacyjne została udostępniona na stronach internetowych Urzędu Gminy Zduńska Wola oraz Biuletynu Informacji Publicznej. Dodatkowo, podczas konsultacji społecznych dnia 9 marca 2017 roku, prowadzący spotkanie przypomnieli interesariuszom o możliwości składania pomysłów. Cel i wyniki: Działania zostały zaplanowane na potrzebę włączenia interesariuszy programu w proces tworzenia Programu Rewitalizacji. Interesariusze obszarów rewitalizacji w sposób najbardziej precyzyjny potrafią zdefiniować potrzeby lokalnych społeczności. W wyniku znajomości realnych potrzeb mieszkańców, zgłaszane przez interesariuszy pomysły na projekty rewitalizacyjne stanowią ważny element eliminacji skali występowania zjawisk kryzysowych w gminie. Zgłoszone przez interesariuszy pomysły na przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały uwzględnione w opracowaniu Programu Rewitalizacji Gminy Zduńska Wola.
ZGŁASZANIE UWAG I OPINII DOTYCZĄCYCH OPRACOWANIA PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ZDUŃSKA WOLA	Data i miejsce: 28.04.2017 r. – 19.05.2017 r. Kwestionariusz uwag znajdował się na stronie internetowej Urzędu Gminy Zduńska Wola, w zakładce przeznaczony do informowania o procesie rewitalizacji. Sposób informowania: Informacja nt. możliwości zgłaszania uwag i opinii dotyczących Programu Rewitalizacji została udostępniona na stronie internetowej Urzędu Gminy Zduńska Wola. Cel i wyniki: Opiniowanie Programu przez jego interesariuszy stanowi ważny element procesu rewitalizacji. Możliwość zaopiniowania dokumentu przez interesariuszy rewitalizacji pozwoliła na wyeliminowanie z Programu kwestii spornych, niekoniecznie rzeczywiście odnoszących się do realnych potrzeb mieszkańców.
II OTWARTE SPOTKANIE	Data i miejsce: 9.05.2017 r., godz.: 18:30 w Zespole Gimnazjum i Szkoły Podstawowej w Janiszewicach. Sposób informowania: Interesariusze Programu Rewitalizacji Gminy Zduńska Wola zostali poinformowani o przeprowadzanych konsultacjach społecznych poprzez informacje na stronach internetowych Urzędu Gminy Zduńska Wola oraz Biuletynu Informacji Publicznej. Cel i wyniki: Celem spotkania było poznanie opinii mieszkańców na temat strategicznej części dokumentu. <i>Spotkanie było skierowane do wszystkich grup interesariuszy obszaru rewitalizacji gminy Zduńska Wola.</i>

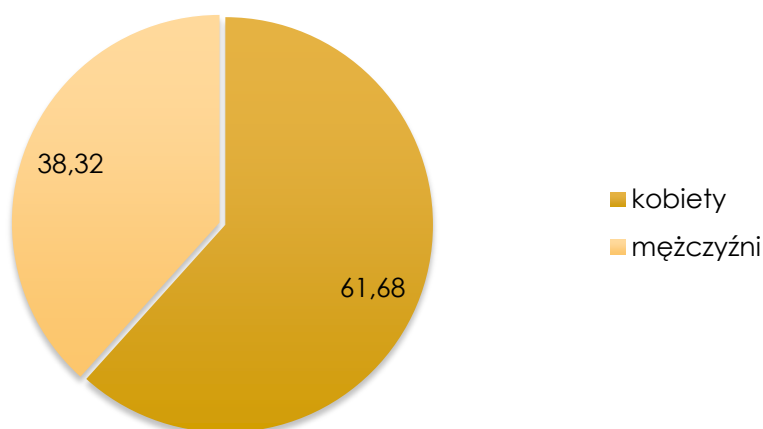
14.1.1. Analiza wywiadów ankietowych z lokalną społecznością

W celu pogłębienia wiedzy na temat obszarów zdegradowanych, zebrania opinii interesariuszy rewitalizacji oraz poznania rzeczywistych potrzeb i oczekiwań społeczności lokalnej, w dniach 24.02.2017 r. - 10.04.2017 r. przeprowadzono wywiady techniką CAWI (Computer-Assisted Web Interview), tj. metodą wywiadu bezpośredniego w formie kwestionariusza, przeprowadzonego za pośrednictwem Internetu.

W badaniu wzięło udział łącznie 169 mieszkańców Gminy Zduńska Wola. W celu określenia ogólnego profilu badanych, Respondenci ci poproszeni zostali o podanie swych cech społeczno-demograficznych, tj. płci, wieku i miejsca zamieszkania.

Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, zdecydowanie większy odsetek osób biorących udział w badaniu stanowiły kobiety (61,68%), podczas gdy mężczyzn było 38,32%.

Wykres 7 Płeć respondentów

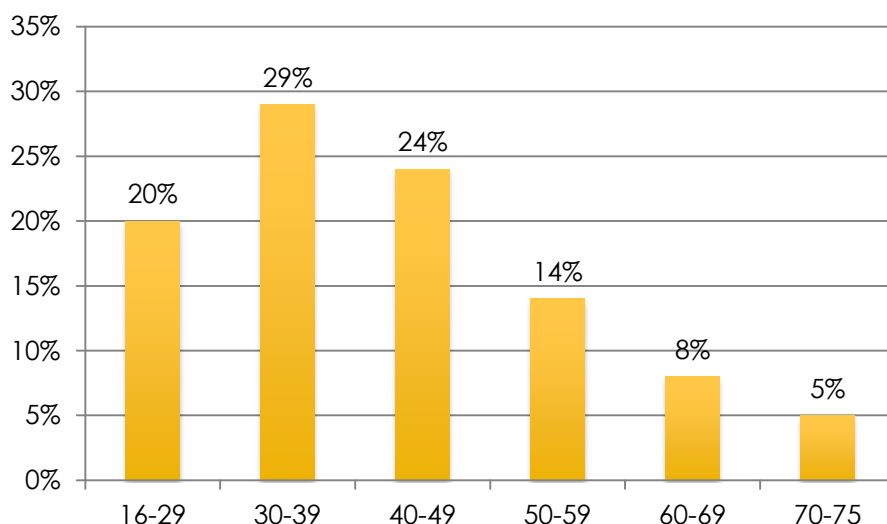

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania CAWI

Największą grupę spośród 167 ankietowanych, stanowiły osoby w przedziale wiekowym 30-39 lat (28,74%). 23,95% stanowiły osoby mające od 40 do 49 lat, 19,76% - 16-29 lat, a 14,37% to respondenci mieszczący się w przedziale wieku 50 – 59 lat. Najmniejszy odsetek stanowili ankietowani w wieku od 60 do 69 lat (7,78%) oraz 70-75 (5,39%).

Wykres 8 Wiek respondentów

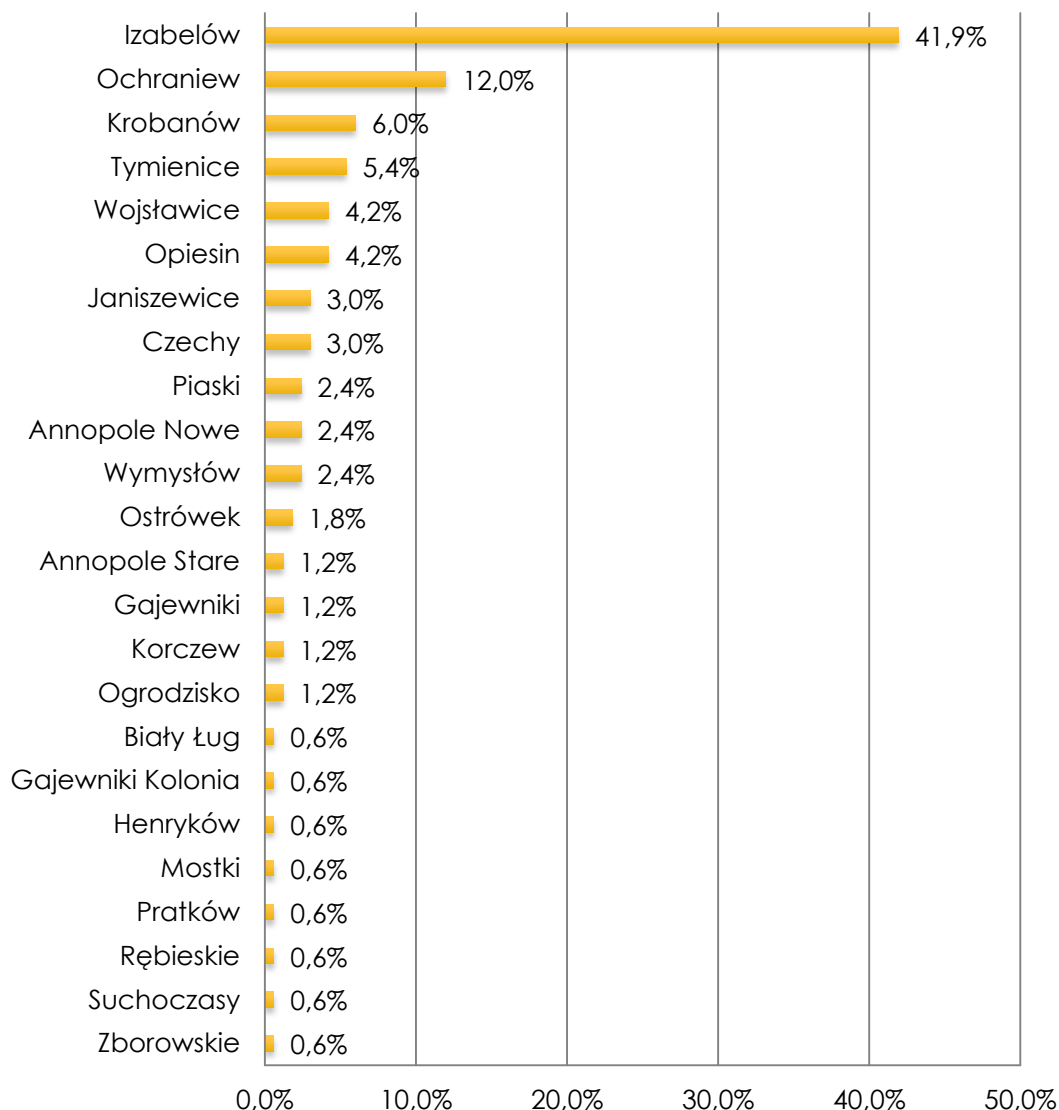

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania CAWI

Respondenci poproszeni zostali o wskazanie swego miejsca zamieszkania. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, najczęściej ankietowanych zamieszkuje sołectwo Izabelów, stanowiąc 41,92% wszystkich respondentów. Drugą najliczniejszą grupę stanowili mieszkańcy sołectwa Ochraniew (11,98%), trzecią zaś sołectwa Krobanów (5,99%). Nieco mniej licznie w badaniu wzięli udział mieszkańcy Tymienic (5,39%), Wojśławic (4,19%), Opiesina (4,19%) oraz Janiszewic (3%). 2,99% ankietowanych stanowili mieszkańcy sołectwa Czechy, na sołectwa Piaski, Annopole Nowe oraz Wymysłów wskazało zaś po 2,40% respondentów. 1,80% badanych zamieszkiwało Ostrówek, a po 1,20% odpowiedzi przypadło na Annopole, Gajewniki, Korczew oraz Ogrodzisko. Najmniejszy odsetek badanych stanowili mieszkańcy sołectw Biały Ług, Gajewniki Kolonia, Henryków, Mostki, Pratków, Rębieskie, Suchoczasy oraz Zborowskie (po 0,60%).

Wykres 9 Miejsce zamieszkania respondentów

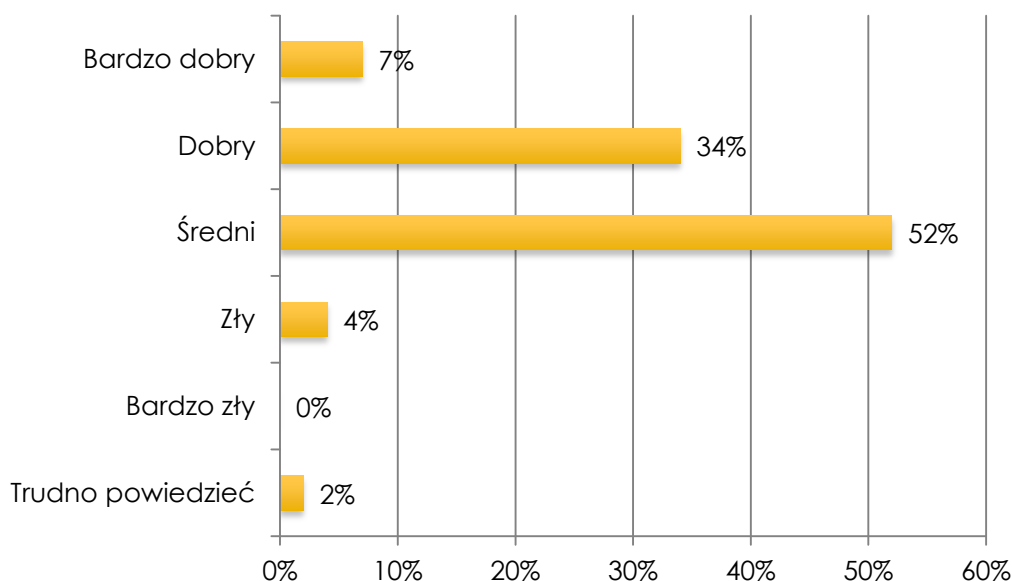

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania CAWI

Respondentów poproszono o ocenę ogólnego stanu społeczno-gospodarczego Gminy Zduńska Wola. Stan ten został oceniony jako „średni” przez ponad połowę ankietowanych (52,12%). Druga, najczęściej udzielana odpowiedź (34,55%) wskazywała, że Gmina znajduje się w „dobrym” stanie społeczno-gospodarczym, mniejsza zaś liczba osób (7,27%) określiła go jako „bardzo dobry”. Zdaniem 4,24% badanych jest on „zły”, natomiast żaden z respondentów nie wybrał odpowiedzi „bardzo zły” (0%). Trzy osoby udzieliły odpowiedzi „trudno powiedzieć”.

Wykres 10 Proszę ocenić ogólny stan społeczno-gospodarczy gminy Zduńska Wola.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania CAWI

Ankietowani, zapytani o skalę występowania poszczególnych problemów w swoim miejscu zamieszkania, dokonali oceny szeregu aspektów. Ich zdaniem na bardzo małą skalę występują przede wszystkim problemy dotyczące:

- ⊙ złego stanu technicznego budynków użyteczności publicznej (37,20% odpowiedzi „bardzo mała”);
- ⊙ dużego natężenia problemów społecznych, w tym szczególnie przemocy w rodzinie, alkoholizmu itp. (31,52%);
- ⊙ degradacji środowiska, zanieczyszczenia powietrza, wód, gleby itp. (26,22%).

Problemami, na które przypada największy odsetek odpowiedzi „mała” są:

- ⊙ niski poziom edukacji na poziomie ponadgimnazjalnym (37,42%);
- ⊙ niski poziom przedsiębiorczości, mała liczba przedsiębiorstw, brak miejsc pracy, brak wsparcia dla przedsiębiorców (34,55%);
- ⊙ zły stan techniczny budynków mieszkalnych (31,74%).

Problemami, które w największym stopniu charakteryzują się przeciętną skalą występowania są:

- ⊙ słaba infrastruktura transportowa, zły stan techniczny dróg, brak parkingów itp. (61,82%);

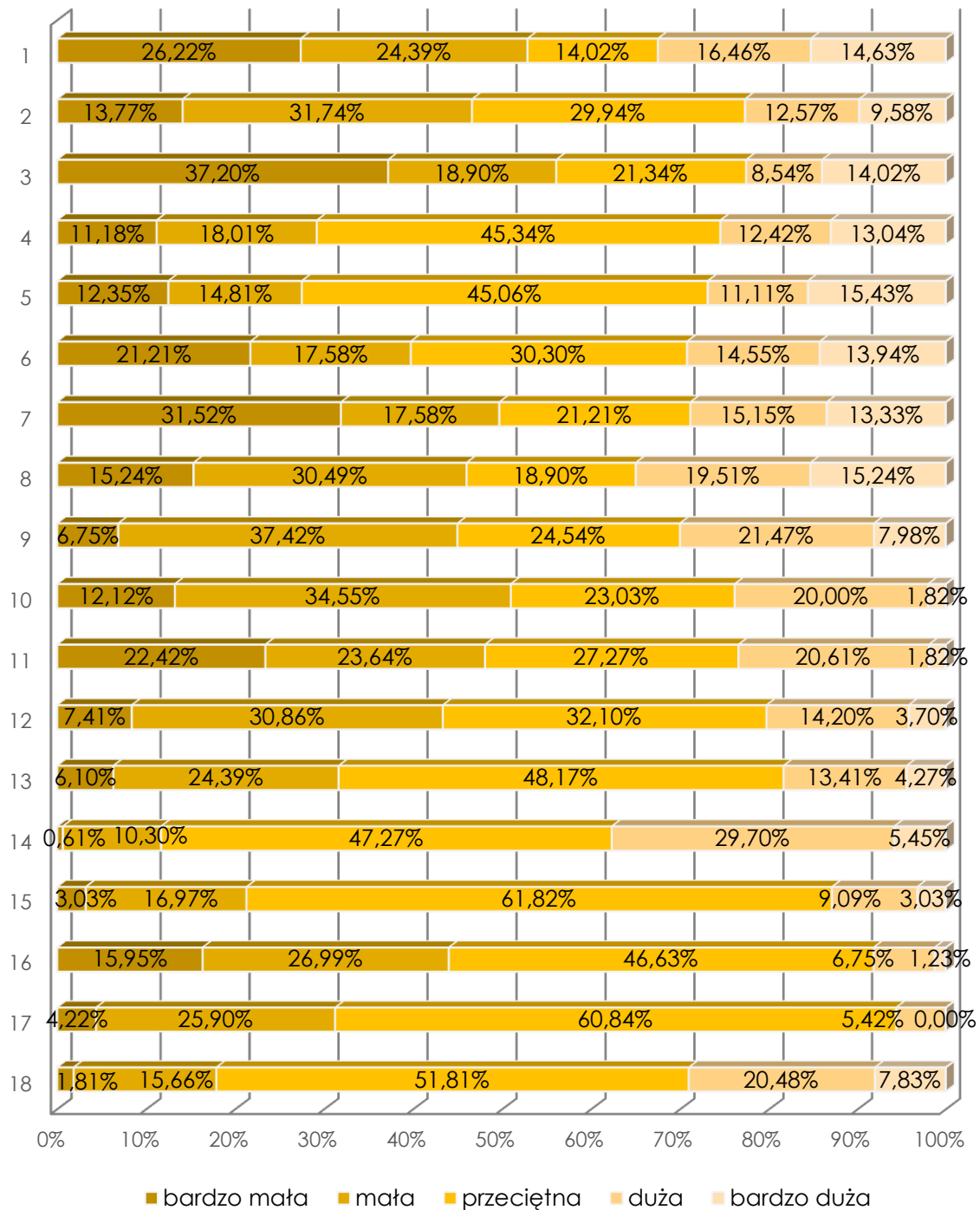
- ⊙ niski poziom aktywności społecznej mieszkańców, mała liczba organizacji pozarządowych, stowarzyszeń klubów sportowych itp. (60,84%);
- ⊙ słabo rozwinięta baza turystyczna (51,81%).

Respondenci częściej zauważają występowanie następujących problemów, oceniając skalę ich występowania jako „dużą”:

- ⊙ słaba dostępność komunikacyjna gminy (29,70%);
- ⊙ słaba oferta kulturalno-rozrywkowa (20,61%).

Problemami występującymi na największą skalę, zdaniem ankietowanych, są:

- ⊙ niskie dochody mieszkańców, ubóstwo (15,43%);
- ⊙ niski poziom edukacji na poziomie podstawowym i gimnazjalnym (15,24%).

Wykres 11 Proszę ocenić skalę występowania poszczególnych problemów w Pana(i) miejscowości.

- 1 Degradacja środowiska, zanieczyszczenie powietrza, wód, gleby itp.
- 2 Zły stan techniczny budynków mieszkalnych

- 10 Niski poziom przedsiębiorczości, mała liczba przedsiębiorstw, brak miejsc pracy, brak wsparcia dla przedsiębiorców
- 11 Słaba oferta kulturalno-rozrywkowa

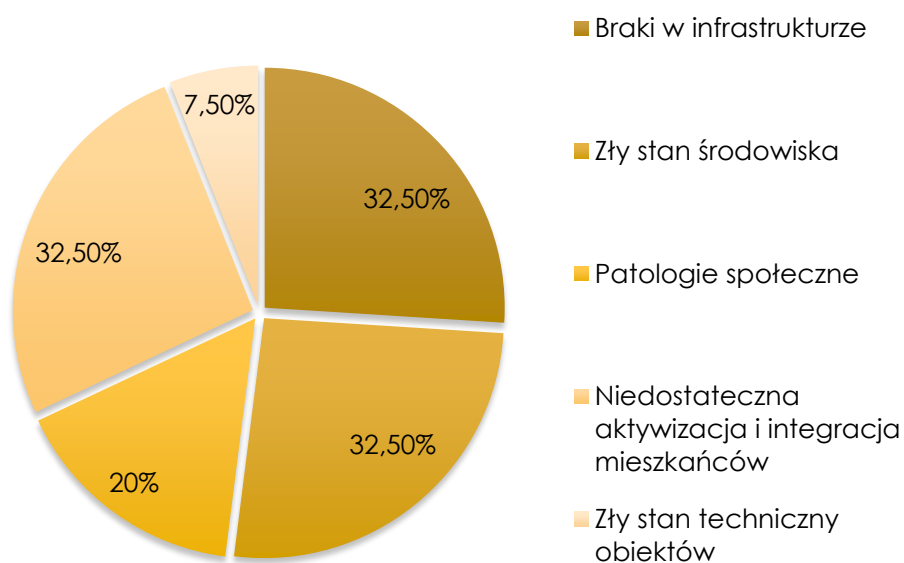
3	Zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej	12	Słaba oferta sportowo-rekreacyjna
4	Wysoki poziom bezrobocia	13	Mała liczba obiektów ochrony zdrowia, słaby dostęp do usług medycznych
5	Niskie dochody mieszkańców, ubóstwo	14	Słaba dostępność komunikacyjna gminy
6	Niski poziom bezpieczeństwa	15	Słaba infrastruktura transportowa, zły stan techniczny dróg, brak parkingów itp.
7	Duże natężenie problemów społecznych, w tym szczególnie przemoc w rodzinie, alkoholizm itp.	16	Niska jakość terenów publicznych, terenów zielonych, skwerów, miejsca rekreacyjne i wypoczynkowe
8	Niski poziom edukacji na poziomie podstawowym i gimnazjalnym	17	Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców, mała liczba organizacji pozarządowych, stowarzyszeń klubów sportowych itp.
9	Niski poziom edukacji na poziomie ponadgimnazjalnym	18	Słabo rozwinięta baza turystyczna.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania CAWI

Respondenci zostali poproszeni o zidentyfikowanie występujących na ich terenie zamieszkania problemów. Osoby biorące udział w badaniu odpowiadały w dwójnasób, wskazując problemy dotyczące swojej miejscowości, bądź problemy, które dotyczą całej Gminy Zduńska Wola.

Problemy zauważane na terenie Gminy podzielone zostały na główne kategorie. Najwięcej odpowiedzi respondentów przypada na braki dostrzeżone w kontekście infrastruktury publicznej i mieszkalnej, a także na zanieczyszczenia powietrza i gleb.

Wykres 12 Jakie negatywne zjawiska występują na terenie Pani/Pana miejsca zamieszkania?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania CAWI

Respondenci:

- „Zanieczyszczenie powietrza spowodowane spalaniem złej jakości paliwa oraz śmieci. Ograniczenie ilości rezerwacji boiska przyszkolnego, co ogranicza możliwość korzystania z obiektu młodzieży, szczególnie w soboty”.
 - „Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym”.
 - „Brak ładu architektonicznego i wydzielenia stref przemysłowych od typowo mieszkalnych, nieprawidłowe praktyki w prowadzeniu gospodarki ściekowej i odpadowej”.
-

Większość respondentów przypisała identyfikowane problemy konkretnemu obszarowi Gminy. Mieszkańcy danych sołectw uczestniczący w badaniu zwrócili uwagę na następujące problemy:

☉ Annopole Nowe

- Brak placu zabaw;
- Braki w sieci kanalizacyjnej;
- Bezrobocie.

☉ Gajewniki

- Zanieczyszczenie okolicznych lasów;
- Zniszczona strażnica OSP Gajewniki;
- Zły stan techniczny drogi na odcinku Gajewniki-Michałów,
- Brak zadaszenia na niektórych przystankach autobusowych w Gajewnikach;
- Brak chodników;
- Zły stan placu zabaw.

☉ Henryków

- Brak pokryć asfaltowych na drogach;

☉ Izabelów

- Zły stan techniczny i braki w wyposażeniu boiska szkolnego przy szkole podstawowej w Izabelowie;
 - Zły stan techniczny OSP Izabelów;
 - Brak rehabilitacji ogólnodostępnej dla osób potrzebujących;
 - Brak zaplecza rekreacyjno-sportowego;
 - Braki w sieci kanalizacyjnej;
 - Niedostateczna liczba chodników;
 - Zły stan dróg gminnych;
 - Brak placów zabaw oraz miejsc przeznaczonych dla młodzieży.
- ⊙ Janiszewice
- Brak oferty kulturalno-rozrywkowej;
 - Patologie społeczne (alkoholizm);
 - Brak kontroli pojazdów poruszających się z nadmierną prędkością w obrębie terenu zabudowanego.
- ⊙ Mostki
- Istnienie wysypiska śmieci;
- ⊙ Ochraniew
- Bezrobocie, alkoholizm;
 - Brak chodnika łączącego wieś Ochraniew i Suchoczasy oraz zbyt wąskie pobocze, stwarzające niebezpieczeństwo dla mieszkańców sołectwa;
 - Zanieczyszczenie powietrza wynikające ze spalania śmieci.
- ⊙ Ogrodzisko
- Alkoholizm.
- ⊙ Opiesin
- Brak progów zwalniających;
 - Zły stan drogi dojazdowej;
- ⊙ Ostrówek
- Brak chodników;
 - Braki w oświetleniu ulicznym.
- ⊙ Pratków
- Braki w oświetleniu ulicznym.
- ⊙ Rębieskie

- Problemy środowiskowe- zagrożenie powodziowe.
- ⊙ Tymienice
 - Infrastruktura drogowa: zły stan techniczny, brak progów zwalniających oraz chodników;
 - Zanieczyszczona rzeka Pichna;
 - Brak oferty spędzania wolnego czasu dla młodzieży.
- ⊙ Wojsławice
 - Brak rozwoju sieci kanalizacyjnej;
 - Brak perspektyw na doprowadzenie gazu ziemnego do Wojsławic.
- ⊙ Wymysłów
 - Zanieczyszczenie okolicznych lasów;
 - Braki w infrastrukturze drogowej, zły stan;
 - Niewystarczająca infrastruktura społeczna: brak świetlic, animatorów kultury, oferty spędzania wolnego czasu;
 - Niska aktywność mieszkańców, wyrażająca się w niskiej frekwencji wyborczej.

Respondenci poproszeni zostali również o wskazanie kierunków działań, które, ich zdaniem, powinny zostać podjęte w miejscu zamieszkania ankietowanych w celu eliminacji bądź ograniczenia negatywnych zjawisk. Proponowane działania dla poszczególnych sołectw Gminy Zduńska Wola to:

- ⊙ Annopole Nowe
 - Budowa placu zabaw.
- ⊙ Biały Ług
 - Poszerzenie drogi w miejscowości Biały Ług;
 - Przyłączenie miejscowości do sieci kanalizacyjnej.
- ⊙ Gajewniki
 - Oczyszczenie lasów z zalegających odpadów;
 - Remont strażnicy OSP Gajewniki;
 - Naprawa dróg gminnych;
 - Budowa zadaszenia na niektórych przystankach autobusów szkolnych;

- Budowa chodników przy nowo powstałych drogach.

☉ Henryków

- Poszerzenie infrastruktury społecznej.

☉ Izabelów

- Modernizacja OSP Izabelów;
- Budowa pełnowymiarowego boiska sportowego przy szkole podstawowej.

Dwie powyższe odpowiedzi udzielone zostały przez niemal wszystkich respondentów odpowiadających na to pytanie.

- Budowa placów zabaw;
- Eliminacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych;
- Poprawa stanu infrastruktury drogowej: poszerzenie drogi dojazdowej w Izabelowie Małym, utwardzenie nawierzchni dróg gminnych, rozbudowa chodników;
- Poszerzenie sieci gazowniczej;
- Zorganizowanie świetlicy środowiskowej.

☉ Janiszewice

- większa dostępność do świetlicy OSP Janiszewice;
- Wzbogacenie oferty kulturalnej zgodnie z potrzebami mieszkańców sołectwa;
- Poprawa stanu infrastruktury drogowej: postawienie progów zwalniających;
- Rozbudowa trybuny na boisku sportowym w Janiszewicach;

☉ Mostki

- Zamknięcie wysypiska odpadów, nawiązanie w tej kwestii dialogu z mieszkańcami;
- Zmiana nawierzchni drogi w pobliżu placu zabaw.

☉ Ochraniew

- Budowa chodnika oraz ścieżki rowerowej łączącej Ochraniew i Suchoczasy.

☉ Ogrodzisko

- Rozbudowa sieci kanalizacyjnej;
- Budowa chodnika oraz drogi dojazdowej.

☉ Opiesin

- Budowa boiska.
- ⊙ Ostrówek
 - Budowa palcu zabaw;
 - Budowa chodników, szczególnie w pobliżu przystanków autobusowych.
- ⊙ Poręby
 - kontrole w związku ze spalaniem odpadów i użytkowaniem niewłaściwych paliw grzewczych;
 - likwidacja dzikich wysypisk śmieci.
- ⊙ Tymienice
 - Modernizacja boiska szkolnego;
 - Rozbudowa sieci kanalizacyjnej;
 - Poprawa dostępności do zorganizowanego transportu;
 - Budowa siłowni.
- ⊙ Wojsławice
 - Kontrola ruchu drogowego w pobliżu szkoły podstawowej w Wojsławicach;
 - Rozbudowa chodników;
 - Budowa stołówki w szkole podstawowej, udostępnienie jej mieszkańcom sołectwa;
 - Organizacja świetlicy środowiskowej;
 - Modernizacja OSP Wojsławice, rozbudowa sceny i wykorzystanie jej do rozszerzenie oferty kulturalnej, budowa siłowni na wolnym powietrzu na terenie OSP.
- ⊙ Wymysłów
 - Budowa świetlicy środowiskowej.

Respondenci:

- Wnioskowanie w ramach PROW (do LGD) na powstanie punktów świetlicowych "Centrum Rozwoju Pasji", które mogły by być zlokalizowane w kilku miejscach gminy np. OSP Janiszewice, OSP

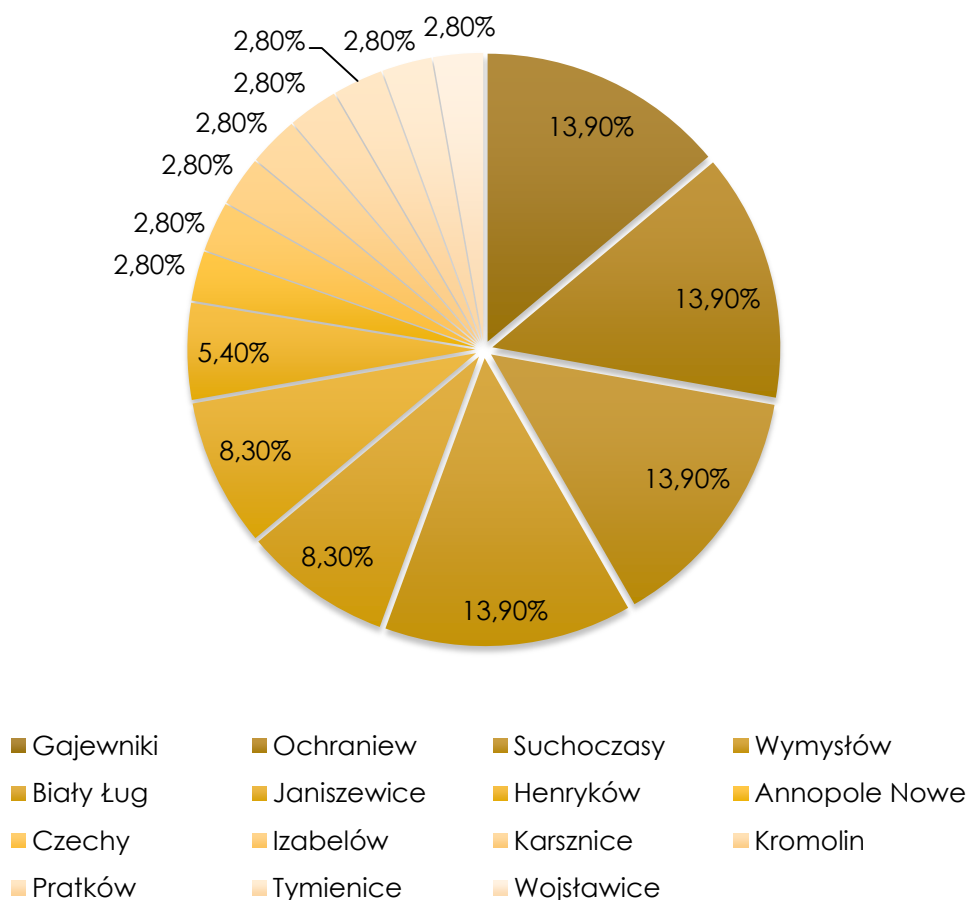

Michałów, OSP Polków lub OSP Piaski, OSP Czechy, OSP Wojsławice i szkoła podstawowa w Annopolu Starym. Są to miejsca na mapie gminy które posiadają już wstępnie zaplecze odpowiednie do tego typu działań. Centrum Rozwoju Pasji powinno być miejscem skupiającym mieszkańców gminy w różnym wieku. Oferta CRP była by dostosowywana do potrzeb odbiorców, a zatrudnienie choćby na dwa dni w tygodniu po 4 godziny dziennie w jednym miejscu animatora społecznego pozwoli osiągać efekty spójnego i zrównoważonego poziomu integrowania społeczeństwa. Fundusz Sołecki jako budżet obywatelski powinien być intensywnie promowany przez gminę poprzez zaangażowanie w to sołtysów, środków przekazu informacji tj. gazetka gminna oraz poprzez działania Młodzieżowej Rady Gminy. Można również wyznaczyć nagrodę dla sołectwa które będzie miało największą procentowo frekwencję na zebraniu wiejskim.

Mieszkańcy Gminy Zduńska Wola zapytani zostali na jakich obszarach gminy powinny zostać podjęte działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego (np. ograniczenie ubóstwa, wsparcie ubogich rodzin, walka z patologiami społecznymi i tym podobne). Jak wynika z udzielonych przez respondentów odpowiedzi, obszarami najbardziej wymagającymi interwencji w tym zakresie są: Gajewniki, Ochraniew, Suchoczasy oraz Wymysłów (po 13,9% odpowiedzi).

Wykres 13 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego (np. ograniczenie ubóstwa, wsparcie ubogich rodzin, walka z patologiami społecznymi) są najbardziej potrzebne?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania CAWI

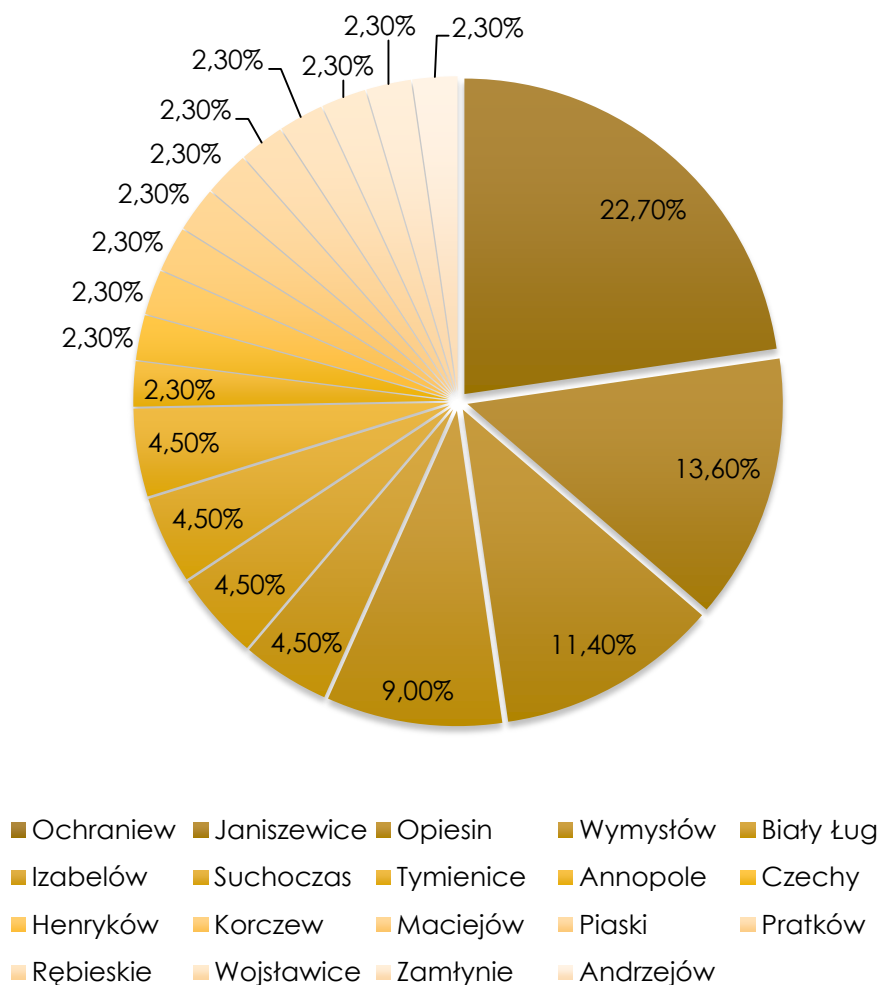
Respondenci:

- „Powstanie boiska w szkole podstawowej będzie wsparciem dla dzieci i młodzieży, odciążenie dzieci od komputera, walka z patologią społeczną młodzieży”.
- „Rehabilitacja osób po udarach, osób niepełnosprawnych, psychologiczne wsparcie rodzin dzieci z ADHD w szkole, psychologiczna opieka dla rodzin-Euro sierot”.
- „Na terenie całej gminy powinno się działać na rzecz integracji mieszkańców”. „Posiłki dla dzieci w szkołach, większe wsparcie bezpośrednie dla dzieci z ubogich rodzin”.

Zdaniem mieszkańców na terenie gminy powinny zostać również podjęte działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego (np. wzrostu produkcji, zmniejszenie bezrobocia, zwiększenie liczby przedsiębiorstw). Udzielone odpowiedzi wskazują na potrzebę podjęcia tego rodzaju działań przede wszystkim w sołectwach: Ochraniew (22,7% odpowiedzi), Janiszewice (13,6%), Opiesin (11,4%).

Wykres 14 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego (np. wzrostu produkcji, zmniejszenie bezrobocia, zwiększenie liczby przedsiębiorstw) są najbardziej potrzebne?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania CAWI

Respondenci:

- „Przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą z infrastrukturą, maksymalnie skrócenie procedur pod obiekty przemysłowe”.
 - „Wzrost godnego zatrudnienia dla mieszkańców naszej gminy, wyeliminowanie nepotyzmu w urzędzie pracy”.
 - ”Z inicjatywy właścicieli przekształcenie gruntów pod działalność inwestycyjną, obniżenie podatku”.
 - ”Do rozwoju przedsiębiorczości, zwłaszcza mikro przedsiębiorców, niezbędna jest zmiana przepisów prawa, zatem lobbowanie przez kręgi polityczne zmian w tym kierunku”.
 - ”Pomoc ze strony gminy w innowacyjnych przedsięwzięciach mieszkańców. Otwartość gminy na pomysły ludzi, zwiększenie terenów pod zabudowę”.
-

W ostatnim pytaniu uczestnicy badania wskazali na obszary gminy, na których podjęte powinny być działania z zakresu modernizacji lub budowy nowej infrastruktury (w tym np. infrastruktury drogowej bądź mieszkaniowej). Zdaniem respondentów, obszarami najbardziej wymagającym interwencji w tym zakresie są: Izabelów (38,5%), Ochraniew (11,8%) oraz Suchoczasy (8,4%).

Respondenci:

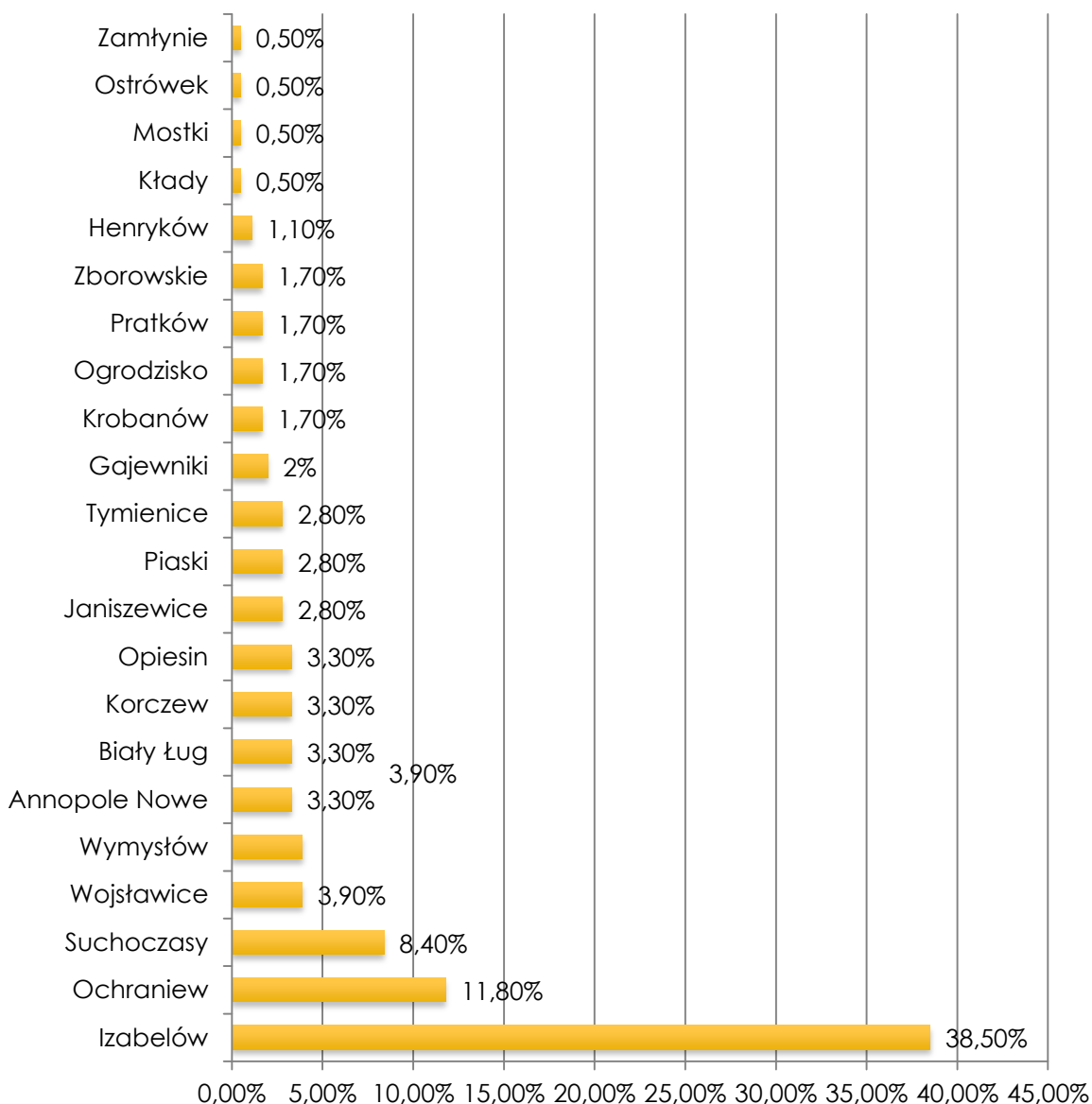
- „Budowa dróg i chodników po uprzednim uregulowaniu stanu prawnego nieruchomości, tj. wykup prywatnych gruntów przed realizacją inwestycji a nie w odwrotnej kolejności”.
- „Modernizacja nawierzchni na drogach pieszo-rowerowych”.
- ”Przy każdej szkole powinno być zdecydowanie lepiej zorganizowane miejsce dla pojazdów, którymi rodzice dowożą własne dzieci do szkoły.

Brak takiego miejsca powoduje, że dzieci wysadzone są w pośpiechu w nieodpowiednich miejscach.”

- ”Dostosowanie terenów szkoły na przyjęcie większej liczby uczniów, związane z nową ustawą oświatową”.

Wykres 15 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu modernizacji lub budowy nowej infrastruktury (np. infrastruktury drogowej, tj. chodniki, drogi, parkingi; mieszkaniowej, tj. odnowienie elewacji budynków, dostosowanie budynków do potrzeb osób niepełnosprawnych)?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania CAWI

14.1.2. Konsultacje społeczne

Jednym z podstawowych założeń wdrażania Programu Rewitalizacji jest aktywne włączanie społeczności lokalnej w proces wprowadzania zmian. Jednym ze sposobów takiej aktywizacji jest organizacja konsultacji społecznych. Są to spotkania, które na celu mają zaznajomienie lokalnych liderów oraz społeczności z wdrażanym programem, oraz podczas których władze przedstawiają mieszkańcom gminy swoje plany związane z przedsięwzięciami oraz założeniami Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Niezwykle istotnym elementem konsultacji jest możliwość wysłuchania opinii i propozycji mieszkańców - konsultacje społeczne mają bowiem charakter dyskusji, która moderowana jest przez wyznaczoną wcześniej osobę.

Na potrzeby Programu Rewitalizacji Gminy Zduńska Wola zorganizowano otwarte spotkanie konsultacyjne, które odbyło się w dniu 9 maja 2017 roku o godzinie 18:30 w Zespole Gimnazjum i Szkoły Podstawowej w Janiszewicach.

Informacja o spotkaniu upowszechniona została za pomocą publikacji na stronie Urzędu Gminy Zduńska Wola <http://gminazdunskawola.pl/>.

Podczas spotkania zebrani poinformowani zostali, iż spotkanie zostało zorganizowane w ramach konsultacji społecznych przy opracowywaniu Programu Rewitalizacji Gminy Zduńska Wola, przedstawiona została również przeprowadzona dotychczas analiza danych zastanych, ujawniająca sytuację społeczno-gospodarczą gminy. Zgromadzeni mieszkańcy zostali poinformowani o możliwości uczestniczenia w badaniu ankietowym dotyczącym procesu rewitalizacji. Zgłoszona potrzeba wydłużenia okresu przyjmowania ankiet od mieszkańców Gminy Zduńska Wola w celu poznania ich rzeczywistych potrzeb i oczekiwań spotkała się z pozytywnym odbiorem- okres ten został wydłużony o miesiąc. Podczas części warsztatowej spotkania konsultacyjnego mieszkańcy zgłaszali swoje indywidualne problemy i potrzeby.

W dniach 4.05 - 18.05.2017 prowadzone były również konsultacje społeczne projektu dokumentu pn.: „Program Rewitalizacji dla Gminy Zduńska Wola”. Konsultacje zostały przeprowadzone w formie pisemnej i elektronicznej z wykorzystaniem formularza CAWI (Computer-Assisted Web Interview, tj. metodą wywiadu bezpośredniego w formie kwestionariusza, przeprowadzonego za pośrednictwem Internetu), a także spotkania konsultacyjnego które odbyło się 9.05.2017r. Formularz konsultacji dostępny był również

w formie papierowej w siedzibie Urzędu Gminy Zduńska Wola, a uwagi można było zgłaszać osobiście bądź za pośrednictwem poczty.

14.2. Komunikacja społeczna na etapie programowania, wdrażania i monitorowania

Przez partycypację społeczną rozumie się aktywne uczestnictwo grup interesariuszy na każdym etapie tworzenia i wdrażania Programu Rewitalizacji. Daje to możliwość wyrażenia opinii, zabrania głosu i świadomego uczestnictwa. Dzięki takiemu mechanizmowi dokument i zaplanowane działania są oparte na współpracy i komunikacji z władzami gminy.

Interesariuszami Programu Rewitalizacji są:

1. mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczysti nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
2. mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
3. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
4. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
5. jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
6. organy władzy publicznej;
7. podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Rysunek 25 Piramida partycypacji społecznej Programu Rewitalizacji

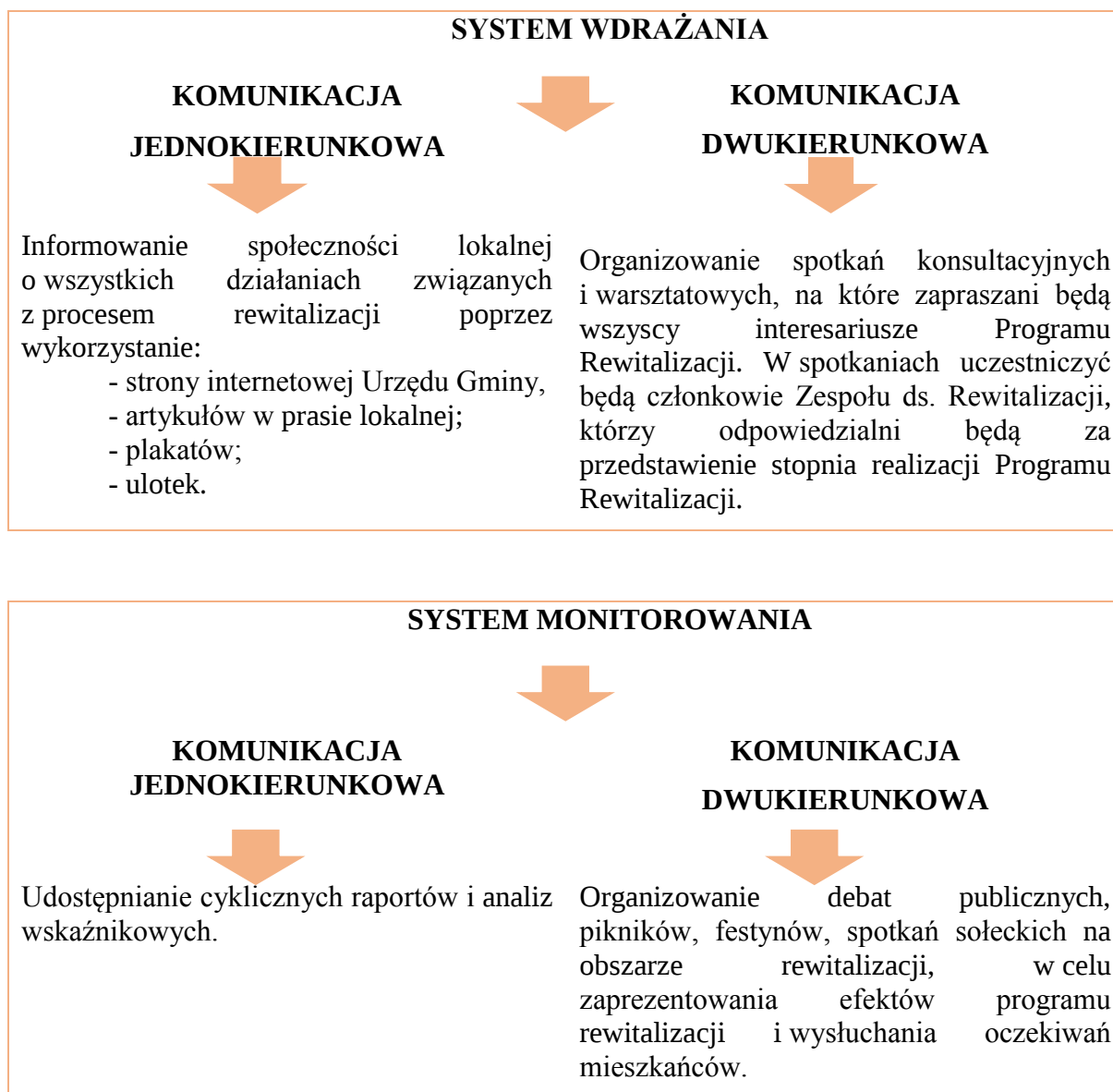

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.partycypacjaobywatelska.pl [data dostępu: 16.01.2017r.]

Jak wskazano, partycypacja społeczna Programu Rewitalizacji przybierała różne formy i uwzględniała odmienny stopień zaangażowania mieszkańców w podejmowane decyzje. Na etapie wdrażania i monitorowania przebiegu procesu rewitalizacji gminy Zduńska Wola planuje się działania jak na poniższym rysunku.

Rysunek 26. Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i monitorowania Programu Rewitalizacji

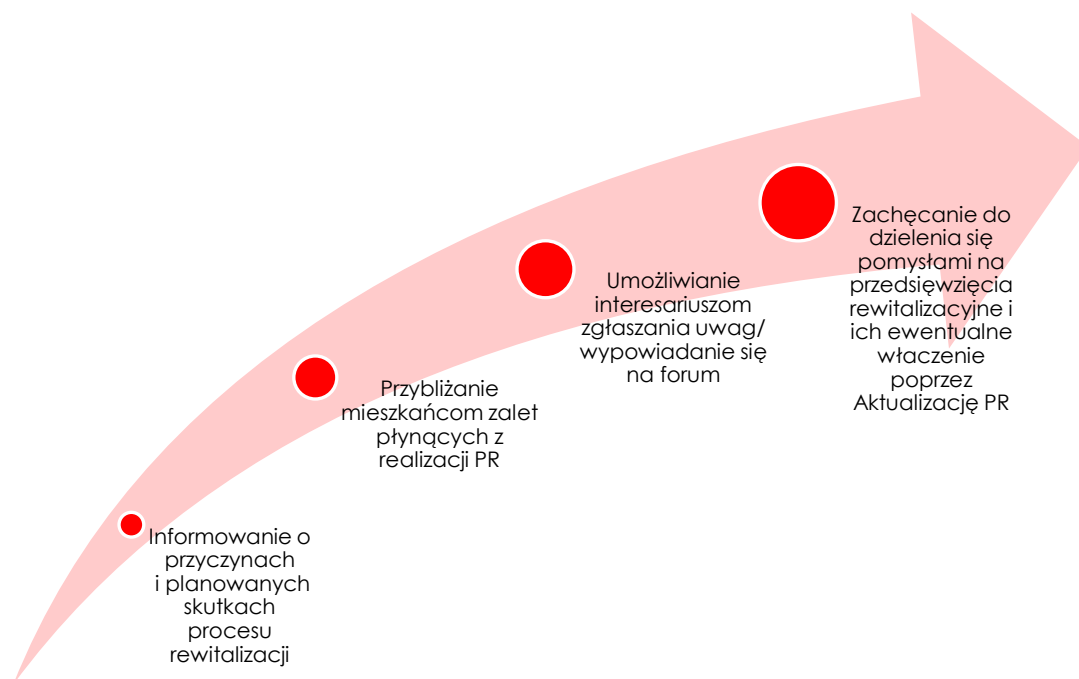

Źródło: Opracowanie własne.

Jedną z najważniejszych zasad wdrażania Programu Rewitalizacji jest partnerstwo i partycypacja społeczna oraz zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności. Rozwojowi zaangażowania społeczności lokalnej w przedsięwzięcia rewitalizacyjne sprzyjać może przyjęta odpowiednia strategia promocji Programu Rewitalizacji. W celach promocyjnych planuje się:

Rysunek 27 Cele promocyjne Programu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

15. System wdrażania i realizacji Programu Rewitalizacji

System wdrażania Programu Rewitalizacji powinien opierać się na zasadzie partnerstwa i partycypacji, którego celem jest wyprowadzenie obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Współpraca oraz zainteresowanie wszystkich grup interesariuszy (w procesie dialogu społecznego) pozwala na wdrażanie oraz systematyczne monitorowanie Programu Rewitalizacji. **Na zarządzanie Programem Rewitalizacji składają się następujące działania:**

- ⊙ aktywne włączenie grup interesariuszy w proces rewitalizacji,
- ⊙ pozyskiwanie różnych środków finansowych zgodnie z zasadą dodatkowości,
- ⊙ promocja i wdrożenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których realizacja przyczyni się do pozytywnych zmian na wyznaczonym obszarze zgodnie z zasadą komplementarności i zrównoważonego rozwoju,
- ⊙ wdrażanie poszczególnych działań zgodnie z kryterium czasu realizacji,
- ⊙ monitorowanie postępów w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z określeniem stopnia osiągnięcia wyznaczonych uprzednio celów oraz utrzymywanie osiągniętych rezultatów.

W celu zapewnienia odpowiedniego zarządzania procesem rewitalizacji, a tym samym komplementarności realizowanych działań – istotne wydaje się być stworzenie lub dostosowanie istniejących struktur administracyjno-zarządczych do specyfiki i potrzeb realizacji programu rewitalizacji.

Partycypacja społeczna powinna być komplementarna do partycypacji na etapach diagnozy i programowania. Takie działania pozwolą na wypracowanie społecznej akceptacji dla podejmowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, pozyskanie odpowiednich środków oraz ciągły monitoring postępów realizacji Programu Rewitalizacji.

Podmiotem odpowiedzialnym (organem decyzyjnym) za realizację Programu Rewitalizacji będzie **Wójt Gminy Zduńska Wola** poprzez istniejące struktury Urzędu Gminy. Planuje się, w drodze Zarządzenia Wójta Gminy Zduńska Wola, powołanie Zespołu ds. rewitalizacji. Zarządzenie określi skład zespołu, w który wejść mogą np. przedstawiciele poszczególnych Referatów Urzędu Gminy i Rady Gminy, lokalni liderzy, przedsiębiorcy prowadzący działalność na obszarze rewitalizacji oraz podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne. Powołany Zespół stanowić będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Urzędu Gminy. Ponadto, Zespół sprawować będzie funkcje opiniodawczo-doradcze w sprawach związanych z Programem Rewitalizacji. Zespół uprawniony będzie tym samym do wyrażania opinii oraz podejmowania inicjatyw w zakresie rozwiązań odnoszących się do rewitalizacji Gminy Zduńska Wola. Zadaniami zespołu są:

- ⊙ Monitorowanie i ocena stopnia realizacji Programu Rewitalizacji;
- ⊙ Prowadzenie dialogu z interesariuszami rewitalizacji;
- ⊙ Kontrola nad właściwą realizacją projektów;
- ⊙ Przyjmowanie propozycji nowych projektów;
- ⊙ Proponowanie wprowadzenia zmian do Programu Rewitalizacji;
- ⊙ Przygotowanie raportów końcowych;
- ⊙ Zbieranie danych do monitorowania.

Zespół Rewitalizacji będzie sprawował funkcje opiniodawczo-doradczą w sprawach związanych z opracowaniem i wdrażaniem Programu Rewitalizacji oraz oceną przebiegu procesu rewitalizacji na obszarze Gminy Zduńska Wola. Będzie on pełnił również funkcję obsługi komunikacyjnej i organizacyjnej.

Efektywne wdrażanie i zarządzanie Programem Rewitalizacji wymaga zaangażowania i skumulowania działań wszystkich powyżej wymienionych jednostek odpowiedzialnych za realizację PR. Szczegółowy zakres ich obowiązków przedstawia tabela poniżej.

Tabela 41 Zadania jednostek odpowiedzialnych za system zarządzania PR

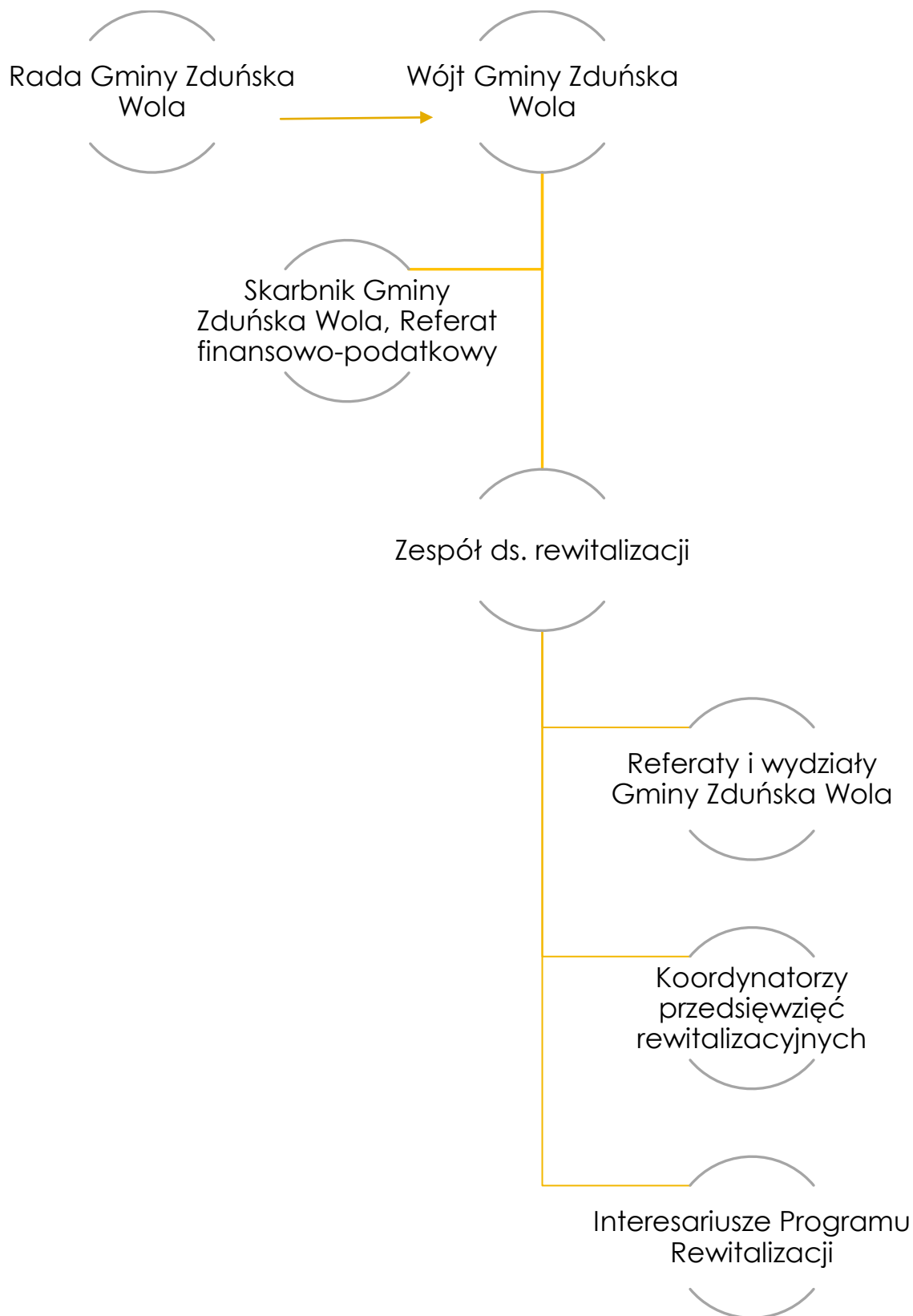
Podmiot	Zakres zadań
Wójt Gminy Zduńska Wola	• Zarządzenia PR, • Powołanie składu Zespołu ds. Rewitalizacji w formie zarządzenia • Nadzór nad strukturą zarządczą.
Rada Gminy Zduńska Wola	• Podejmowanie uchwał związanych z realizacją PR lub jego aktualizacją, • Uchwalenie zasad funkcjonowania i naboru Zespołu ds. Rewitalizacji.
Zespół ds. Rewitalizacji	• Sporządzanie Raportów z realizacji przedsięwzięć, • Sprawowanie funkcji opiniotawczą-doradczej oraz pełnienie funkcji obsługi komunikacyjnej i organizacyjnej.
Referaty i wydziały Urzędu Gminy	• Przygotowanie wniosków o dofinansowanie projektów, • Przygotowanie niezbędnej dokumentacji związanej z realizacją projektów. • Obsługa organizacyjna Zespołu ds. Rewitalizacji, • Koordynacja realizowanych działań.
Skarbnik Miasta i Gminy Zduńska Wola	• Uwzględnienie projektów w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz budżetach rocznych.
Wydział finansowo-podatkowy	
Koordynatorzy przedsięwzięć²⁸	• Realizacja planowanych projektów rewitalizacyjnych.
Interesariusze PR	• Niezależnie od wewnętrznej struktury organizacyjnej dot. monitoringu i zarządzania, zewnętrzne ciało opiniotawcze stanowić będą grupy interesariuszy programu rewitalizacji (mieszkańcy, podmioty gospodarcze, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia).

Źródło: opracowanie własne.

²⁸ Osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Rysunek 28 Schemat organizacyjny

Źródło:

opracowanie

własne

15.1. Ramowy harmonogram realizacji

Harmonogram stanowi niezbędny element, poprzez który jednostka zarządzająca procesem rewitalizacji będzie w stanie efektywnie go kontrolować i oceniać. Szacunkowe ramy czasowe zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 42 Ramowy harmonogram PR

Nazwa projektu/ przedsięwzięcia	Lata					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
PROJEKTY GŁÓWNE						
Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Kłady wraz z zagospodarowaniem terenu						
Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Mostki wraz z zagospodarowaniem terenu						
Budowa wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Karsznicach						
Budowa wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Korczewie						
Przebudowa budynku OSP w Izabelowie						
Budowa boiska wielofunkcyjnego przy SP w Izabelowie						
Rozbudowa i przebudowa budynku strażnicy OSP w Korczewie						
Remont zabytkowego kościoła parafialnego pw. św. Katarzyny Dz. M w Korczewie						
Rozbudowa placu zabaw w miejscowości Wojsławice						
Reaktywacja – nowe funkcje Zespołu Szkół w Wojsławicach						
Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji.						
Promowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji.						
Wzmacnianie więzi sąsiedzkich.						

Źródło: opracowanie własne

16. Sposób monitorowania, oceny i promocja Programu rewitalizacji

16.1. Monitoring

Fundamentem systemu monitoringu Programu Rewitalizacji Gminy Zduńska Wola jest pozyskanie i zestawienie niezbędnych danych, w tym danych demograficznych oraz gromadzonych przez komórki organizacyjne Urzędu Gminy, zaangażowane w program rewitalizacji. Gromadzenie tych danych powinno odbywać się z dokładnością do jak najmniejszych jednostek podziału, z możliwością agregacji dla obszaru rewitalizacji.

System monitorowania Programu Rewitalizacji powinien zawierać dane dotyczące sfery społecznej, a także pozostałych sfer. Dane zbierane w systemie powinny w sposób ciągły umożliwiać przeprowadzenie analizy i **raportu w wymiarze cyklicznym co dwa lata** obrazującego postęp w realizacji.

Agregowane i analizowane dane posłużą do monitorowania Programu Rewitalizacji w odniesieniu do celów strategicznych, kierunków interwencji oraz poszczególnych projektów rewitalizacyjnych. Dane dotyczące monitoringu będą gromadzone przez Wydział Infrastruktury będąc następnie przedmiotem opinii Zespołu Rewitalizacji. W skład **Zespołu ds. Rewitalizacji** wchodzić będą pracownicy Urzędu Gminy oraz lokalni liderzy.

System monitoringu polegać będzie na **analizie zmian zachodzących podczas realizacji Programu Rewitalizacji** w ramach wypracowanych **obszarów strategicznych**. Monitoring powinien być prowadzony wielopłaszczyznowo (efekty społeczne, ekonomiczne oraz analiza zmian przestrzenno-funkcjonalnych) oraz dostarczać informacji na temat postępów w osiągnięciu przyjętych celów.

Monitoring Programu Rewitalizacji dla Gminy Zduńska Wola polegać będzie **na dwóch etapach**:

1. **Raportach w wymiarze cyklicznym co dwa lata** w formie sprawozdań z realizacji celów, zawierających informację na temat podejmowanych działań, realizowanych przedsięwzięciach, stopnia ich realizacji oraz ich efektów końcowych.
2. **Analizie wskaźnikowej**, której celem będzie określenie poziomu korelacji podejmowanych projektów rewitalizacyjnych z procesami społeczno-gospodarczymi w Gminie Zduńska Wola.

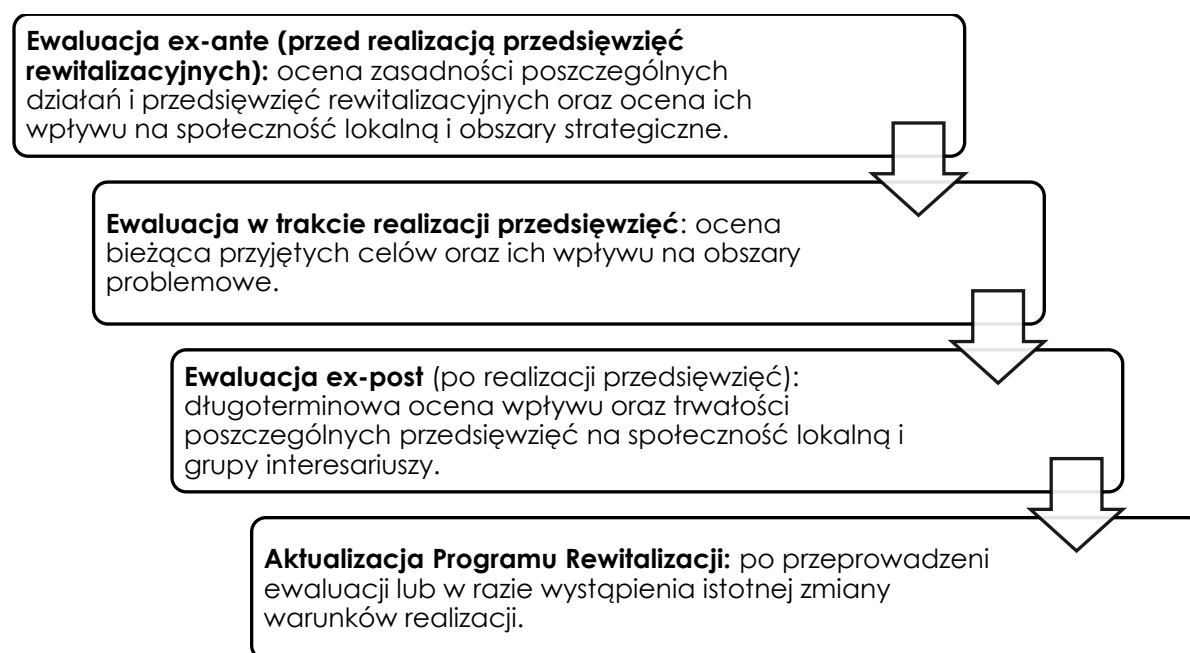

16.2. Ocena skuteczności działań

Ewaluacja Programu Rewitalizacji Gminy Zduńska Wola opiera się na analizie wpływu przedsięwzięć rewitalizacyjnych na poszczególne aspekty funkcjonowania społeczno-gospodarczego interesariuszy gminy oraz dekoncentracji negatywnych zjawisk na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji.

Ewaluacja PR prowadzona będzie etapowo:

Tabela 43 Etapy ewaluacji Programu Rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

Ocena procesu rewitalizacji będzie prowadzona na dwóch poziomach:

1. Wskaźnikach dla obszaru rewitalizacji (wskaźniki rezultatu rewitalizacji).
2. Wskaźnikach realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Program Rewitalizacji będzie oceniany pod względem aktualności i stopnia realizacji przez Wójta Gminy co najmniej raz na 2 lata. Informacje o stopniu realizacji będą ogłaszane na stronie internetowej Gminy. Podanie oceny stopnia realizacji Programu do publicznej wiadomości zapewni dostęp do informacji wszystkim grupom Interesariuszy, w tym mieszkańcom gminy i obszaru rewitalizacji.

Tabela 44 Wskaźniki dla obszaru rewitalizacji

Wskaźniki dla obszaru rewitalizacji (wskaźniki rezultatu)		Jednostka pomiaru	Tendencja zmian	Powiązanie z celami LPR
1.	Liczba przestępstw	Os.	Spadek o 5%	➤ Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. ➤ Poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizacji.
2.	Liczba osób uzależnionych od alkoholu	Os.	Spadek o 2%	➤ Wpieranie działań mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców.
3.	Liczba osób dotknięta bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	Os.	Spadek o 5%	➤ Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. ➤ Wpieranie działań mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców.
4.	Liczba osób dotknięta problemem ubóstwa	Os.	Spadek o 7%	➤ Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. ➤ Wpieranie działań mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców.
5.	Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych	Szt.	Wzrost o 3%	➤ Aktywizacja zawodowa mieszkańców oraz zapobieganie zjawisku wykluczenia społecznego.
6.	Liczba organizacji pozarządowych	Szt.	Wzrost o 3%	➤ Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji.
7.	Liczba obiektów poddanych pracom remontowym, służących mieszkańcom obszaru rewitalizacji	Szt.	Wzrost o 20%	➤ Aktywizacja społeczna mieszkańców poprzez poprawę jakości przestrzeni publicznej i wsparcie rozwiązań infrastrukturalnych.
8.	Powierzchnia zadbanych terenów publicznych	ha	Wzrost o 4%	➤ Aktywizacja społeczna mieszkańców poprzez poprawę jakości przestrzeni publicznej i wsparcie rozwiązań infrastrukturalnych. ➤ Poprawa jakości środowiska naturalnego.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 45 Wskaźniki realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

LP.	NAZWA PROJEKTU	WSKAŹNIK	TYP WSKAŹNIKA	WARTOŚĆ BAZOWA	WARTOŚĆ DOCELOWA	JEDNOSTKA MIARY WSKAŹNIKA	ŹRÓDŁO INFORMACJI
PROJEKTY GŁÓWNE							
1.	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Kłady wraz z zagospodarowaniem terenu.	Liczba miejsc integracji mieszkańców	Produktu	0	1	szt.	Urząd Gminy Zduńska Wola
		Liczba osób korzystających z obiektu	Rezultatu	0	40	os.	Urząd Gminy Zduńska Wola
2.	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Mostki wraz z zagospodarowaniem terenu	Liczba miejsc integracji mieszkańców	Produktu	0	1	szt.	Urząd Gminy Zduńska Wola
		Liczba osób korzystających z obiektu	Rezultatu	0	30	szt.	Urząd Gminy Zduńska Wola
3.	Budowa wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Karsznicach	Liczba nowopowstałych obiektów wielorodzinnej zabudowy mieszkalnej, będących we własności gminy	Produktu	0	1	szt.	Protokół odbioru prac
		Liczba rodzin otrzymujących mieszkanie na preferencyjnych warunkach czynszowych	Rezultatu	0	9	szt.	Urząd Gminy Zduńska Wola
4.	Budowa wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Korchewie	Liczba nowopowstałych obiektów wielorodzinnej zabudowy mieszkalnej, będących we własności gminy	Produktu	0	1	szt.	Protokół odbioru prac
		Liczba rodzin otrzymujących mieszkanie na preferencyjnych warunkach czynszowych	Rezultatu	0	8	szt.	Urząd Gminy Zduńska Wola
5.	Przebudowa budynku OSP w Izabelowie	Liczba przebudowanych obiektów	Produktu	0	1	szt.	Protokół odbioru prac
		Liczba działań w ramach rozszerzenia oferty kulturalnej	Rezultatu	0	5	szt./rok	Urząd Gminy Zduńska Wola

6.	Budowa boiska wielofunkcyjnego przy SP w Izabelowie	Liczba nowopowstałych obiektów sportowych	Produktu	0	1	szt.	Protokół odbioru prac
		Liczba osób korzystających z obiektu	Rezultatu	0	200	szt.	Urząd Gminy Zduńska Wola
7.	Rozbudowa i przebudowa budynku strażnicy OSP w Korczewie	Liczba przebudowanych obiektów	Produktu	0	1	szt.	Protokół odbioru prac
		Liczba organizacji pozarządowych oraz stowarzyszeń korzystających z obiektu	Rezultatu	0	2	szt.	Urząd Gminy Zduńska Wola
8.	Remont zabytkowego kościoła parafialnego pw. św. Katarzyny Dz. M w Korczewie	Liczba obiektów zabytkowych poddanych pracom remontowym	Produktu	0	1	szt.	Protokół odbioru prac
9.	Rozbudowa placu zabaw w miejscowości Wojstawice	Powierzchnia zrewitalizowanej przestrzeni publicznej	Produktu	0	1,9943	ha	Urząd Gminy Zduńska Wola
		Liczba osób korzystających z rewitalizowanego obiektu	Rezultatu	0	50	szt.	Urząd Gminy Zduńska Wola
10.	Reaktywacja – nowe funkcje Zespołu Szkół w Wojstawicach	Liczba rewitalizowanych budynków	Produktu	0	1	szt.	Protokół odbioru prac
		Liczba użytkowników zrewitalizowanej przestrzeni	Rezultatu	0	250	szt.	Urząd Gminy Zduńska Wola
11.	Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji.	Liczba osób korzystających z projektu	Rezultatu	0	15	szt.	Urząd Gminy Zduńska Wola
12.	Promowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji	Liczba osób korzystających z projektu	Rezultatu	0	30	szt.	Urząd Gminy Zduńska Wola
13.	Wzmacnianie więzi sąsiedzkich	Liczba osób korzystających z projektu	Rezultatu	0	30	szt.	Urząd Gminy Zduńska Wola

Źródło:

opracowanie

własne

16.3. Aktualizacja PR

Istotną kwestią przy tworzeniu Programu Rewitalizacji jest uwzględnienie procesu aktualizacji PR. Pozwoli to na wszelkie modyfikacje w dokumencie, które będą wynikać wyłącznie ze zmian w bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczej gminy. Ponadto, wszystkie zaplanowane działania są określone na podstawie analizy potrzeb i zidentyfikowanych deficytów na obszarze wsparcia. Wpisują się one w zakres publicznych i niepublicznych zadań samorządu gminnego zgodnie z Ustawą z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym uzupełnioną obwieszczeniem Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 marca 2016 roku (Dz.U. 2016 poz.446). Jednostką uzupełniającą proces rewitalizacji, będącą jednocześnie głosem społeczności lokalnej jest Rada Gminy Zduńska Wola. Kompetencje jednostki regulowane są za pomocą powszechnie obowiązujących aktów prawnych oraz aktów wykonawczych. Program Rewitalizacji oraz każda jego aktualizacja wymaga przyjęcia stosownej uchwały Rady Gminy Zduńska Wola.

Zakłada się, że Program Rewitalizacji będzie aktualizowany w wyniku:

- ⊙ Analizy wskaźników monitoringu oraz sprawozdań z realizacji projektów,
- ⊙ Z inicjatywy min. połowy Radnych Gminy,
- ⊙ Z inicjatywy min. 150 mieszkańców chcących zgłosić propozycję zmiany bądź uzupełnieniu Programu o dodatkowy projekt.

17. Wskazanie sposobu realizacji Programu Rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

17.1. Niezbędne zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Rada Gminy Zduńska Wola w dniu 23 czerwca 2016 r. przyjęła uchwałą nr XXV/181/2016 *Zmianę Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zduńska Wola*. Opracowanie to stanowi podstawowy dokument planistyczny określający politykę przestrzenną gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Zasady te m.in. wyznaczają funkcje użytkowania całego terenu gminy wiejskiej. Ustalenia funkcji dla danego fragmentu obszaru gminy przedstawia załącznik nr 3 do ww. uchwały.

Na podstawie załącznika nr 3 przeprowadzono analizę zaplanowanych przedsięwzięć pod względem charakteru inwestycji oraz ich lokalizacji. Sprawdzone czy zamierzenia projektów są zgodne z przeznaczeniem pełnionej funkcji terenu danej działki.

Analiza wykazała, iż wszystkie przedsięwzięcia rewitalizacyjne z zakresu sfery przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, wpisują się w zasady zagospodarowania przestrzennego Gminy Zduńska Wola określone w Studium UiKZP.

W związku z powyższym, nie ma konieczności wprowadzenia zmian do obowiązującego dokumentu *Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zduńska Wola* w celu realizacji zadań inwestycyjnych.

17.2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego konieczne do uchwalenia lub zmiany

Terytorium Gminy Zduńska Wola nie jest w całości pokryte planami miejscowymi. Obecnie uchwalonych i obowiązujących jest dziesięć *Miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Zduńska Wola*²⁹ (w skrócie mpzp).

Analogicznie jak w przypadku Studium, plany miejscowe również poddane były analizie pod kątem użytkowania terenu poszczególnych działek, na których zaplanowano realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Wynik analizy mpzp wykazał, iż działki lokalizacji inwestycji nie są objęte obowiązującymi planami miejscowymi Gminy Zduńska Wola (z wyjątkiem miejscowości Karsznice). Pomimo to, ocenia się, że charakter zaplanowanych działań naprawczych ujętych w przedmiotowym Programie Rewitalizacji, nie wymuszają konieczności uchwalania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ani także miejscowego planu rewitalizacji.

Uzasadnieniami dla powyższego, są przede wszystkim obecne uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy:

- przedsięwzięcia będą realizowane na terenach zainwestowanych (na co wskazuje rysunek *uwarunkowań studium*),
- większość przedsięwzięć dotyczyć będzie przebudowy, rozbudowy lub remontu istniejących już obiektów i obszarów (place zabaw, boiska).

W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, że niektóre projekty rewitalizacji mogą wymagać sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Do tych projektów zaliczają się te przedsięwzięcia, w ramach których zaplanowano budowę nowego obiektu (np. świetlicy wiejskiej, wielorodzinnego domu mieszkalnego) na działkach niezabudowanych lub częściowo zabudowanych. Przy czym, obowiązek uchwalenia miejscowych planów dla tych projektów zależeć będzie od dokładnych zakresów realizowanych działań, których na etapie tworzenia „Programu Rewitalizacji Gminy Zduńska Wola” brakuje.

²⁹ Rejestr planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Zduńska Wola, <http://www.zdunskawola.bip.net.pl/?c=102> (data dostępu 18.05.2017 r.)

18. Uzgodnienie w zakresie przeprowadzenia Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko

W odpowiedzi na wystąpienie z dnia 05.05.2017r. dotyczące zapytania co do konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. „Program Rewitalizacji Gminy Zduńska Wola” w oparciu o ustawę z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2017, poz. 1405) Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi, pismem nr WOOŚ.411.28.2017.AJa.2 postanowiła, co następuje:

„(...)Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi uzgadnia odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego projektu dokumentu”

Wniosek o możliwość odstąpienia od przeprowadzenia Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko został wysłany również do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi, który 12.05.2017r. pismem o sygn. PWIS.NSOZNS.9022.1.322.2017.MF również pozytywnie uzgodnił odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Program Rewitalizacji Gminy Zduńska Wola”.

19. Spis tabel, rysunków i wykresów

19.1. Spis tabel

Tabela 1. Wsie wchodzące w skład jednostek pomocniczych Gminy Zduńska Wola.....	19
Tabela 2 Zestawienie wskaźników wykorzystanych w diagnozie z wykorzystaniem nazw, zjawisk, źródeł danych i sposobu obliczania	22
Tabela 3 Liczba mieszkańców Gminy Zduńska Wola z podziałem na sołectwa.....	24
Tabela 4. Dane statystyczne placówek oświatowych na Rok Szkolny 2016/2017	27
Tabela 5 Wyniki ze sprawdzianu szóstoklasisty i z egzaminu gimnazjalnego w Roku Szkolnym 2014/2015 i 2015/2016 uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych w Gminie Zduńska Wola na tle powiatu zduńskowolskiego	28
Tabela 6 Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	31
Tabela 7 Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	33
Tabela 8 Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	35
Tabela 9 Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	38
Tabela 10. Działalność biblioteczna na terenie Gminy Zduńska Wola w latach 2010-2015...	43
Tabela 11. Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	46
Tabela 12 Liczba przestępstw w zakresie kradzieży i kradzieży z włamaniem w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	49
Tabela 13 Podsumowanie analizy wskaźnikowej w sferze społecznej	52
Tabela 14 Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	55
Tabela 15 Ilość wyrobów zawierających azbest stosowanych w budownictwie w poszczególnych sołectwach Gminy[Mg] na 100 budynków danego sołectwa	59
Tabela 16. Struktura użytkowa gruntów Gminy Zduńska Wola w 2014 r.....	61
Tabela 17. Zestawienie ujęć wód podziemnych na terenie Gminy Zduńska Wola	68
Tabela 18 Liczba przyłączy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Gminie Zduńska Wola .	71
Tabela 19 Sytuacja mieszkaniowa na terenie Gminy Zduńska Wola	74

Tabela 20 Podsumowanie analizy wskaźnikowej służącej wyznaczeniu obszary zdegradowanego.....	81
Tabela 21 liczba zjawisk kryzysowych w poszczególnych sferach.....	83
Tabela 22 Wskazanie degradacji w poszczególnych sferach w sołectwach Gminy Zduńska Wola	84
Tabela 23 Cele strategiczne i kierunki działań.....	115
Tabela 24 Przedsięwzięcie główne nr 1	118
Tabela 25 Przedsięwzięcie główne nr 2	119
Tabela 26 Przedsięwzięcie główne nr 3	120
Tabela 27 Przedsięwzięcie główne nr 4	122
Tabela 28 Przedsięwzięcie główne nr 5	123
Tabela 29 Przedsięwzięcie główne nr 6	124
Tabela 30 Przedsięwzięcie główne nr 7	126
Tabela 31 Przedsięwzięcie główne nr 8	127
Tabela 32 Przedsięwzięcie główne nr 9	131
Tabela 33 Przedsięwzięcie główne nr 10	132
Tabela 34 Przedsięwzięcie główne nr 11	134
Tabela 35 Przedsięwzięcie główne nr 12	136
Tabela 36 Przedsięwzięcie główne nr 13	138
Tabela 37 Komplementarność problemowa.....	144
Tabela 38 Komplementarność międzyokresowa.....	145
Tabela 39 Szacunkowe ramy finansowe	148
Tabela 40 Partycypacja społeczna na etapie tworzenia dokumentu.....	151
Tabela 41 Zadania jednostek odpowiedzialnych za system zarządzania PR	177
Tabela 42 Ramowy harmonogram PR	180
Tabela 43 Etapy ewaluacji Programu Rewitalizacji	182
Tabela 44 Wskaźniki dla obszaru rewitalizacji.....	183
Tabela 45 Wskaźniki realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych	184

19.2. Spis wykresów

Wykres 1. Przyrost naturalny na terenie Gminy Zduńska Wola w latach 2010-2015.....	26
--	----

Wykres 2. Liczba gospodarstw domowych oraz osób korzystających z pomocy społecznej na terenie Gminy Zduńska Wola w latach 2010-2015.....	30
Wykres 3. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie Gminy Zduńska Wola w latach 2010-2015.....	40
Wykres 4. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%) w Gminie Zduńska Wola w latach 2010-2015.....	41
Wykres 5. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na terenie Gminy Zduńska Wola w latach 2010-2015.....	54
Wykres 6. Korzystający z instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej w % ogółu ludności Gminy Zduńska Wola w latach 2010-2015.....	70
Wykres 7 Płeć respondentów	154
Wykres 8 Wiek respondentów	155
Wykres 9 Miejsce zamieszkania respondentów	156
Wykres 10 Proszę ocenić ogólny stan społeczno-gospodarczy gminy Zduńska Wola.....	157
Wykres 11 Proszę ocenić skalę występowania poszczególnych problemów w Pana(i) miejscowości.	159
Wykres 12 Jakie negatywne zjawiska występują na terenie Pani/Pana miejsca zamieszkania?	160
Wykres 13 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego (np. ograniczenie ubóstwa, wsparcie ubogich rodzin, walka z patologiami społecznymi) są najbardziej potrzebne?.....	167
Wykres 14 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego (np. wzrostu produkcji, zmniejszenie bezrobocia, zwiększenie liczby przedsiębiorstw) są najbardziej potrzebne?.....	168
Wykres 15 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu modernizacji lub budowy nowej infrastruktury (np. infrastruktury drogowej, tj. chodniki, drogi, parkingi; mieszkaniowej, tj. odnowienie elewacji budynków, dostosowanie budynków do potrzeb osób niepełnosprawnych)?.....	170

19.3. Spis rysunków

Rysunek 1 Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	21
--	----

Rysunek 2 Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	32
Rysunek 3 Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa w	34
Źródło: opracowanie własneRysunek 4 Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa.....	36
Rysunek 5 Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	39
Rysunek 6 Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa.....	47
Rysunek 7 Liczba przestępstw w zakresie kradzieży w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	50
Rysunek 8 Liczba przestępstw w zakresie kradzieży z włamaniem w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa.....	51
Rysunek 9 Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa.....	56
Rysunek 10. Rozmieszczenie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Zduńska Wola	60
Rysunek 11. Położenie Gminy Zduńska Wola.....	66
Rysunek 12 Średnia liczba osób zamieszkujących mieszkanie	75
Rysunek 13 Liczba budynków mieszkalnych na 100 mieszkańców danego sołectwa	76
Rysunek 14 Obszar rewitalizacji gminy Zduńska Wola	88
Rysunek 15 Szlak rowerowy na terenie sołectwa Izabelów.....	90
Rysunek 16 Granice obszaru rewitalizacji w granicach sołectwa Izabelów	91
Rysunek 17 Szlak rowerowy na terenie sołectwa Karsznice	95
Rysunek 18 Granice obszaru rewitalizacji w granicach sołectwa Karsznice.....	96
Rysunek 19 Granice obszaru rewitalizacji w granicach sołectwa Kłady	100
Rysunek 20 Szlak rowerowy w miejscowości Wojsławice i Korczew	103
Rysunek 21 Granice obszaru rewitalizacji w granicach sołectwa Korczew	104
Rysunek 22 Granice obszaru rewitalizacji w granicach sołectwa Mostki	107
Rysunek 23 Szlak rowerowy w miejscowości Wojsławice i Korczew	110
Rysunek 24 Granice obszaru rewitalizacji w granicach sołectwa Wojsławice.....	111

Rysunek 25 Piramida partycypacji społecznej Programu Rewitalizacji	173
Rysunek 26. Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i monitorowania Programu Rewitalizacji.....	174
Rysunek 27 Cele promocyjne Programu Rewitalizacji.....	175
Rysunek 28 Schemat organizacyjny	178

20. Załącznik 1 – zestawienie danych wyjściowych i wskaźników w poszczególnych sferach

20.1. Sfera społeczna³⁰

Nazwa sołectwa	Liczba mieszkańców gminy Zduńska Wola w podziale na sołectwa	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	Udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa - niepełnosprawność	Liczba przestępstw w zakresie kradzieży	Liczba przestępstw w zakresie kradzieży w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Liczba przestępstw w zakresie kradzieży z włamaniem	Liczba przestępstw w zakresie kradzieży z włamaniem w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Liczba organizacji pozarządowych	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa
Annopole Nowe	273	4	1,47	3	1,10	x	0,37	7	2,56	0	0,00	0	0,00	1	0,37
Annopole Stare	149	7	4,70	0	0,00	3	2,01	0	0,00	0	0,00	1	0,67	0	0,00
Biały Ług	275	13	4,73	0	0,00	6	2,18	4	1,45	1	0,36	0	0,00	0	0,00
Czechy	1741	40	2,30	6	0,34	14	0,80	25	1,44	2	0,11	1	0,06	3	0,17
Gajewniki	188	10	5,32	18	9,57	3	1,60	3	1,60	1	0,53	1	0,53	2	1,06
Gajewniki - Kolonia	160	x	0,63	0	0,00	2	1,25	x	0,63	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Henryków	292	20	6,85	13	4,45	0	0,00	12	4,11	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Izabelów	942	41	4,35	19	2,02	22	2,34	9	0,96	2	0,21	0	0,00	3	0,32

³⁰ W przypadku wskaźników dot. korzystania z pomocy społecznej, dane wrażliwe dla sołectw, umożliwiające identyfikację beneficjenta zostały zastąpione „x”

Janiszewice	606	19	3,14	18	2,97	0	0,00	12	1,98	1	0,17	0	0,00	2	0,33
Karsznice	309	12	3,88	27	8,74	2	0,65	13	4,21	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Kłady	153	8	5,23	5	3,27	x	0,65	4	2,61	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Korczew	469	9	1,92	33	7,04	10	2,13	18	3,84	1	0,21	1	0,21	1	0,21
Krobanów	298	8	2,68	11	3,69	0	0,00	10	3,36	0	0,00	1	0,34	0	0,00
Michałów	338	6	1,78	36	10,65	12	3,55	8	2,37	0	0,00	0	0,00	1	0,30
Mostki	106	9	8,49	9	8,49	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Ochraniew	459	10	2,18	6	1,31	x	0,22	4	0,87	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Ogrodzisko	336	8	2,38	9	2,68	x	0,30	7	2,08	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Opiesin	508	23	4,53	18	3,54	6	1,18	9	1,77	0	0,00	1	0,20	0	0,00
Ostrówek	233	x	0,43	20	8,58	x	0,43	15	6,44	1	0,43	0	0,00	0	0,00
Piaski	459	9	1,96	24	5,23	x	0,22	4	0,87	0	0,00	0	0,00	1	0,22
Polków	257	7	2,72	7	2,72	4	1,56	4	1,56	0	0,00	1	0,39	1	0,39
Poręby	184	0	0,00	4	2,17	2	1,09	7	3,80	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Pratków	326	18	5,52	14	4,29	0	0,00	3	0,92	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Rębieskie	315	13	4,13	6	1,90	0	0,00	2	0,63	0	0,00	0	0,00	1	0,32
Suchoczasy	354	9	2,54	11	3,11	2	0,56	9	2,54	1	0,28	0	0,00	2	0,56
Tymienice	655	23	3,51	46	7,02	13	1,98	24	3,66	2	0,31	1	0,15	0	0,00
Wojstawice	697	53	7,60	34	4,88	0	0,00	13	1,87	1	0,14	0	0,00	5	0,72
Wólka Wojstawska	171	4	2,34	19	11,11	0	0,00	4	2,34	1	0,58	1	0,58	0	0,00
Wymysłów	278	31	11,15	19	6,83	7	2,52	12	4,32	0	0,00	2	0,72	0	0,00
Zamłynie	237	16	6,75	15	6,33	0	0,00	x	0,42	0	0,00	1	0,42	1	0,42
Zborowskie	143	4	2,80	5	3,50	4	2,80	3	2,10	0	0,00	0	0,00	1	0,70
Średnia wartość wskaźnika	-	-	3,81	-	4,44	-	0,98	-	2,17	-	0,11	-	0,14	-	0,20

20.2. Sfera gospodarcza, techniczna, przestrzenno-funkcjonalna i środowiskowa

Nazwa sołectwa	Liczba mieszkańców gminy Zduńska Wola w podziale na sołectwa	Liczba budynków w podziale na sołectwa	SFERA GOSPODARCZA		SFERA ŚRODOWISKOWA		SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA					SFERA TECHNICZNA	
			Liczba podmiotów gospodarczych	Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców danego sołectwa	Ilość wyrobów zawierających azbest stosowanych w budownictwie w poszczególnych sołectwach Gminy[Mg]	Ilość wyrobów zawierających azbest stosowanych w budownictwie w poszczególnych sołectwach Gminy[Mg] na 100 budynków danego sołectwa	Liczba nadanych numerów porządkowych budynkom	liczba przyłączy do sieci wodociągowej	Liczba przyłączy sieci wodociągowej w przeliczeniu na 100 nadanych numerów porządkowych danej jednostki podziału	Liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej	Liczba przyłączy sieci kanalizacyjnej w przeliczeniu na 100 nadanych numerów porządkowych danej jednostki podziału	Średnia liczba osób zamieszkujących mieszkanie w danej jednostce podziału	Liczba budynków mieszkalnych na 100 mieszkańców danego sołectwa
Annopole Nowe	273	83	11	4,03	45,61	54,95	87	90	103,45	83	1,15	3,29	30,40
Annopole Stare	149	37	5	3,36	26,84	72,54	61	43	70,49	37	0,00	4,03	24,83
Biały Ług	275	70	3	1,09	70,55	100,79	82	85	103,66	70	0,00	3,93	25,45
Czechy	1741	447	126	7,24	212,48	47,53	508	489	96,26	447	79,13	3,89	25,67
Gajewniki	188	49	8	4,26	122,71	248,37	58,79	58,30	99,16	49	0,00	3,81	26,28
Gajewniki - Kolonia	160	51	0	0,00	20,68	40,87	60,21	59,70	99,16	51	0,00	3,16	31,62
Henryków	292	85	7	2,40	21,26	25,01	97	99	102,06	85	0,00	3,44	29,11
Izabelów	942	249	65	6,90	116,12	46,63	342	327	95,61	249	71,05	3,78	26,43

Janiszewice	606	168	37	6,11	87,97	52,36	202	231	114,36	168	66,83	3,61	27,72
Karsznice	309	78	8	2,59	48,71	62,45	85	98	115,29	78	0,00	3,96	25,24
Kłady	153	45	3	1,96	47,91	106,47	50	52	104,00	45	0,00	3,40	29,41
Korczew	469	112	21	4,48	29,11	25,99	138	132	95,65	112	5,80	4,19	23,88
Krobanów	298	69	10	3,36	78,86	114,29	86	90	104,65	69	0,00	4,32	23,15
Michałów	338	90	16	4,73	78,73	87,48	119	104	87,39	90	0,00	3,76	26,63
Mostki	106	37	6	5,66	35,11	94,89	42	41	97,62	37	0,00	2,86	34,91
Ochroniew	459	141	33	7,19	87,12	61,79	172	160	93,02	141	49,42	3,26	30,72
Ogrodzisko	336	94	17	5,06	35,53	37,80	110	116	105,45	94	0,00	3,57	27,98
Opiesin	508	145	26	5,12	55,29	38,13	177	174	98,31	145	70,62	3,50	28,54
Ostrówek	233	62	14	6,01	56,57	91,24	70	74	105,71	62	0,00	3,76	26,61
Piaski	459	122	21	4,58	188,27	154,32	145	147	101,38	122	0,00	3,76	26,58
Polków	257	62	11	4,28	73,89	119,18	73	70	95,89	62	0,00	4,15	24,12
Poręby	184	61	15	8,15	19,47	31,92	77	80	103,90	61	0,00	3,02	33,15
Pratków	326	68	9	2,76	150,78	221,74	79	73	92,41	68	0,00	4,79	20,86
Rębieskie	315	92	8	2,54	150,45	163,53	115	104	90,43	92	0,00	3,42	29,21
Suchoczasy	354	94	14	3,95	103,55	110,16	134	126	94,03	94	0,00	3,77	26,55
Tymienice	655	176	32	4,89	86,8	49,32	234	240	102,56	176	102,56	3,72	26,87
Wojstawice	697	179	23	3,30	235,22	131,41	182	210	115,38	179	53,30	3,89	25,68
Wólka Wojśławska	171	48	3	1,75	64,82	135,04	58	49	84,48	48	0,00	3,56	28,07
Wymysłów	278	74	14	5,04	74,25	100,34	91	84	92,31	74	37,36	3,76	26,62
Zamłynie	237	52	9	3,80	67,58	129,96	58	55	94,83	52	0,00	4,56	21,94
Zborowskie	143	44	11	7,69	57,18	129,95	57	52	91,23	44	0,00	3,25	30,77
Średnia wartość wskaźnika				4,33		93,11			98,39		17,33	3,71	27,26